

Bundel van de Spaarnwoude openbare vergadering AB van 9 mei 2019

Agenda bijlagen

verslag__openbare_ab_spaarnwoude_09-05-2019.doc

00_agenda_ab_spaarnwoude_09-05-2019.docx

besluit 2019 08 spw conceptvisie spaarnwoude park.docx

besluit 2019 09 spw locatieontwikkeling veerplas.docx

besluit 2019 10 sgp vaste stroom voor mysteryland.docx

besluit 2019 11 spw overdracht fietsbrug zijkanaal f.docx

besluit 2019 12 spw onderzoek ecologische effecten bosdunningen.docx

besluit 2019 13 besluitvormingsproces recreatieschappen.docx

besluit 2019 14 bestuurlijk portefeuillehouderschap.docx

besluit 2019 15 werkproces zienswijzen recreatieschap.docx

besluit 2019 16 integriteit gemeenschappelijke regelingen.docx

- 01 Opening en vaststelling agenda
- 01.a Mededeling gewijzigde samenstelling bestuur (ter kennisname)
 - 01a_samenstelling_bestuur_mededeling.docx
- 02 Conceptverslag openbare vergadering algemeen bestuur 13 december 2018 (ter kennisname)
 - 02_conceptverslag_voorstel.docx
 - 02_conceptverslag_verslag.pdf
- 03 Ingekomen stukken (ter kennisname)
 - 03_ingekomen_stukken.docx
- 04 VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA
- 04.a Voorstel conceptvisie Spaarnwoude Park (besluitvormend)
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_voorstel.docx
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_bijl_1a_visie_hoofdpijnen.pdf
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_bijl_1b_visie_bijl_bij_hfs_2.pdf
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_bijl_1c_visiekaart.pdf
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_bijl_2_processtappen.docx
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_bijl_3_monitoring_kosten.docx
 - 04a_conceptvisie_spaarnwoude_park_bijl_4_voortgangsrapp.docx
- 04.b Mededeling ideevorming permanente klankbordgroep (ter kennisname)
 - 04b_ideevorming_permanente_klankbordgroep_mededeling.docx
- 05 GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE
- 05.a Voorstel SPW locatieontwikkeling Veerplas (besluitvormend)
 - 05a_spw_locatieontwikkeling_veerplas_voorstel.docx
- 05.b Voorstel SGP vaste stroom voor Mysteryland (besluitvormend)
 - 05b_sgp_vaste_stroom_mysteryland_voorstel.docx
- 05.c Voorstel SPW overdracht fietsbrug Zijkanaal F (besluitvormend)
 - 05c_spw_overdracht_fietsbrug_zijkanaal_f_voorstel.docx
- 05.d Mededeling SPW bereikbaarheid en veiligheid voor fietsers naar Zorgvrij (ter kennisname)
 - 05d_fietsverbinding_zorgvrij_mededeling.docx
- 05.e Mededeling SPW herbestemming Fort Benoorden Spaarndam en voormalige munitiedepot (ter kennisname)
 - 05e_spw_herbestemming_fort_benoorden_mededeling.docx
- 05.f Mededeling SPW voortgang verplaatsing pontveer De Opstapper (ter kennisname)

- 05.g Mededeling SGP herinrichting deel Haarlemse Poelpolder voor natuurontwikkeling en recreatie (ter kennisname)
05g_sgp_herinrichting_deel_poelpolder_mededeling.docx
- 06 CONTRACTBEHEER - MEDEDELING DB BESLUITEN
06_contractbeheer_db_besluiten_mededeling.docx
- 06.a SPW verlenging ondererfpachtrecht De Watergeus en Het Buitenhuis (ter kennisname)
- 06.b SPW uitgifte ondererfpacht tuinen Liedeweg 65 en 67 (ter kennisname)
- 06.c SPW uitgifte ondererfpacht Groeneweg 7 Halfweg (ter kennisname)
- 06.d SPW overdracht riool Velsen (ter kennisname)
- 07 MEERJAREN BEHEER
- 07.a Voorstel SPW onderzoek ecologische effecten bosdunningen (besluitvormend)
07a_spw_onderzoek_effecten_bosdunningen_voorstel.docx
07a_spw_onderzoek_effecten_bosdunningen_bijlage.pdf
- 07.b Mededeling SPW voortgang inhaalslag groot onderhoud en vervangingen (ter kennisname)
07b_spw voortgang_inhaalslag_gov_mededeling.docx
07b_spw voortgang_inhaalslag_gov_overzicht.xlsx
- 07.c Mededeling SPW overzicht gepland groot onderhoud 2019 (ter kennisname)
07c_spw_overzicht_gepland_groot Onderhoud_mededeling.docx
07c_spw_overzicht_gepland_groot Onderhoud_overzicht.xlsx
- 07.d Mededeling SPW start plaatsing zonnepanelen kantoor RNH en stal Zorgvrij (ter kennisname) MONDELING
- 08 ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)
- 08.a Voorstel besluitvormingsproces recreatieschappen (besluitvormend)
08a_besluitvormingsproces_recreatieschappen_voorstel.docx
08a_besluitvormingsproces_recreatieschappen_bijlage.docx
- 08.b Voorstel bestuurlijk portefeuillehouderschap (besluitvormend)
08b_bestuurlijk_portefeuillehouderschap_voorstel.docx
08b_bestuurlijk_portefeuillehouderschap_bijlage.docx
- 08.c Voorstel werkproces zienswijzen recreatieschap (besluitvormend)
08c_werkproces_zienswijzen_werkproces_voorstel.docx
- 08.d Voorstel integriteit gemeenschappelijke regelingen (besluitvormend)
08d_integriteit_gemeenschappelijke_regelingen_voorstel.docx
08d_integriteit_gemeenschappelijke_regelingen_brief_.pdf
- 08.e Mededeling voortgangsrapportage verbeterplan RNH en effectmonitor verbeterplan (ter kennisname)
08e_rapportage_verbeterplan_rnh_mededeling.docx
08e_rapportage_verbeterplan_rnh_bijl1_voortgang.docx
08e_rapportage_verbeterplan_rnh_bijl2_monitor.pdf
- 09 PLANNING & CONTROL
- 09.a Bespreken plan van aanpak financiële transitie (ter kennisname) MONDELING
- 10 Opzet bestuursmededeling raden en Staten na AB vergadering (ter kennisname)
10_opzet_bestuursmededeling_na_ab_mededeling.docx
- 11 Rondvraag
- 12 Sluiting

Verslag openbare vergadering **algemeen bestuur Recreatieschap Spaarnwoude**, gehouden op 9 mei 2019 op het kantoor van RNH aan de Genieweg 46a in Velsen-Zuid.

Aanwezig

De heer A. Tekin	- Provincie Noord-Holland (voorzitter)
De heer B. Diepstraten	- Gemeente Velsen (vicevoorzitter)
De heer E. Bobeldijk	- Gemeente Amsterdam (met volmacht)
De heer R. Berkhout	- Gemeente Haarlem (AB-lid)
De heer S. Köycü	- Provincie Noord-Holland (adviseur)
De heer A. Jansen	- Gemeente Haarlemmermeer (adviseur)
Mevrouw M.J. Brouwer	- RNH (programmamanager)
De heer J.J.L. Gilliam	- RNH (directeur)
Mevrouw E. Bos Eyssen	- RNH (programma adviseur)
De heer P. Koetsier	- RNH (procesmanager)
De heer A. van Koeverden	- RNH (locatiebeheerder)
De heer J. Stork	- RNH (planoloog)
Mevrouw A. Bruinsma	- RNH (verslaglegging)

Afwezig

Mevrouw M. van Doorninck	- Gemeente Amsterdam (AB-lid)
Mevrouw M. Sedee-Schuitmaker	- Gemeente Haarlemmermeer (AB-lid)

1. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, de heer Tekin, opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom en in het bijzonder de heer Berkhout die vandaag voor het eerst hier aanwezig is.

Mevrouw Sedee is verhinderd wegens droevige familieomstandigheden. De heer Jansen is aanwezig als adviseur vanuit de gemeente Haarlemmermeer. Het bestuur wenst mevrouw Sedee veel sterkte toe en hoopt haar hier de volgende keer te zien.

Zoals gebruikelijk wordt eerst het woord gegeven aan de insprekers.

INSPRAAK DE HEER EDAM, DIRECTEUR VAN DE VAN DE CAMP & TEMME GROEP, ONDERERFPACHTER VAN HET FLETCHER HOTEL EN DE WATERGEUS LOCATIE OVER MOGELIJKHEID BOUW ZORGHOTEL.

De heer Edam, directeur van de Van de Camp & Temme groep uit Haarlem, vraagt medewerking aan het bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude om verdere planvorming tot het vestigen van een zorghotel op het eiland gelegen vlakbij het Fletcher hotel mogelijk te maken. Vóór de vergadering is een tekening uitgereikt van de locatie en het zorghotel. Het voorstel is het zorghotel (niet dominant) op het eiland te plaatsen en in te bedden in de natuur met mooi aangelegd groen en wandelpaden. Het zorghotel zal zeer duurzaam gebouwd worden en zal bijna geheel zelfvoorzienend zijn door het gebruik van zonnepanelen en warmtepompen.

Het zorghotel kan huisvesting en verzorging bieden voor 30 tot 45 personen en topzorg leveren aan ouderen met dementie en met een hoge zorgvraag. De bedoeling is het zorgmodel toe te passen zoals ook in het verpleeghuis in Rotterdam, het Ben Oude Nijhuis, dat wordt geëxploiteerd door o.a. de heer Jan Slagter, directeur Omroep Max.

Door het gebruik van zorgrobots en robot-katten en –honden die nu ontwikkeld worden, denkt men een uniek zorgmodel te kunnen leveren dat onderscheidend is in Nederland. Bij de gemeente Velsen is een principe aanvraag ingediend voor de realisatie van het zorghotel.

De heer Edam is ervan overtuigd, op basis van zijn ervaring als bouwkundige en ontwikkelaar van uiteenlopende projecten, dat realisatie van dit project mogelijk zou moeten zijn in dit gebied. Een paar jaar geleden is al een natuuronderzoek in dit gebied gedaan en hier is een uitgebreid rapport van. De heer Edam hoopt op medewerking tot verdere uitwerking van de plannen, zodat het zorghotel in 2021 kan worden geopend.

De voorzitter bedankt de heer Edam voor zijn inspraak en geeft aan dat dit punt verband houdt met agendapunt 6a, SPW verlenging ondererfpachtrecht De Watergeus en Het Buitenhuis.

De heer Diepstraten vindt dat de naam “zorghotel” voor verwarring zorgt, omdat hij ziet dat het eigenlijk om permanente bewoning gaat. De heer Edam licht toe dat er een groep mensen is die tijdelijk moet worden opgenomen en er zullen ook mensen zijn die vijf of zes maanden in het zorghotel blijven. De heer Diepstraten merkt op dat een hotel suggereert dat men daar een paar nachten blijft, maar dit is meer een verpleeghuis. De heer Edam zegt dat dit wel een andere context is, omdat het niet zo is dat mensen daar permanent wonen.

De heer Diepstraten vraagt waarom voor deze locatie wordt gekozen en wijst erop dat dit in het huidige bestemmingsplan niet voorzien is. De heer Edam heeft deze plek gekozen, omdat het zo'n prachtige plek is die daar eigenlijk voor gebruikt zou moeten worden. Het klopt dat het bestemmingsplan hier nu niet in voorziet, maar met een beetje bestwil zou dit misschien mogelijk kunnen zijn.

De heer Bobeldijk vraagt, los van het feit of het hier passend is of niet, hoe de heer Edam het zorghotel in combinatie met de festivals die in het gebied plaatsvinden ziet. De heer Edam zegt dat het de bedoeling is dat het zorghotel zo goed geïsoleerd wordt dat mensen nauwelijks last van evenementen zullen hebben. Ook bij het Fletcher hotel heeft men niet zoveel last van de evenementen. Er zullen ook mensen zijn die vrolijk worden van de muziek als zij mee kunnen luisteren op het terras. Dit punt is meegewogen en er is gekeken naar geluidsoverlast bij het Fletcher hotel, die heel gering is.

De voorzitter vraagt of er vragen zijn bij agendapunt 6a. Dit blijkt niet het geval.

De voorzitter concludeert dat er al contact is tussen de heer Edam en RNH. De voorzitter heeft begrepen dat het bestemmingsplan en de natuurwaarde daar in het gedrang komen. Er wordt streng toezicht gehouden op de afgesproken spelregels en de voorzitter denkt daarom dat het een moeilijk verhaal wordt om op die locatie iets te ontwikkelen. Het lijkt de voorzitter wel verstandig dat de heer Edam in gesprek blijft met RNH om te kijken of dit op een andere locatie zou kunnen worden ontwikkeld. Als de heer Edam kiest voor een zorghotel in dit gebied, dan adviseert de voorzitter de heer Edam terug te gaan naar de teken-tafel.

INGEZONDEN STUK LOCATIE EN ONTWIKKELING VEERPLAS DOOR MEVROUW JANSSEN EN DE HEER VAN BAAREN ONDERNEMERS VAN HET VEERKWARTIER SINDS 2015

De voorzitter constateert dat mevrouw Janssen en de heer Van Baaren al eerder hebben ingesproken. Mevrouw Brouwer geeft aan dat mevrouw Janssen en de heer Van Baaren vandaag verhinderd zijn om in te spreken en daarom een brief hebben gestuurd over agendapunt 4a, Voorstel conceptvisie Spaarnwoude park.

INSPRAAK MEVROUW KUNNEN EN MEVROUW SIERENS OVER EEN CAMPING

Hugo en Sem Groen zijn verhinderd en worden bij de inspraak daarom vertegenwoordigd door hun partners Imca Kunnen en Jolien Sierens.

De insprekers bedanken voor de uitnodiging om te mogen inspreken. Zij voelen zich nu al gehoord. Zij zijn van de voormalige camping Weltevreden. Toen de overname begon van Droomparken en er vakantiewoningen geplaatst werden, is hen altijd gezegd dat er 20% van de camping zou blijven bestaan. Dit is ook altijd geroepen op camping De Houtrak die rond dezelfde periode is overgenomen. Inmiddels is daar het campinggedeelte al weg en staat het vol met vakantiewoningen. Campinggasten zijn overgeplaatst naar het gedeelte Buitenhuis. De insprekers waren er altijd van overtuigd dat er rond de 70 plekken van de ruim 350 plekken zouden blijven. Totdat er aan het begin van dit seizoen een brief werd gestuurd dat dit het laatste seizoen van de camping zou zijn. In het seizoen van 2018 waren er nog 96 campingplekken, maar omdat Droomparken dit jaar al wilde beginnen met het plaatsen van nieuwe vakantiewoningen is besloten om 67 plekken op te offeren. Hierdoor zijn vaste

gasten gestopt met kamperen, omdat zij weer moesten verplaatsen. Aangezien veel gasten al 20 jaar of langer op deze camping een seizoenplaats hebben, willen zij niet weg en zijn de mensen van camping Weltevreden op zoek gegaan naar een andere oplossing. Daarom zouden zij graag op één van de drie aangegeven locaties een nieuwe camping starten met ongeveer 70 tot 90 plekken los van Droomparken. De afgelopen weken zijn al verschillende recreanten weggestuurd die vaak jaarlijks terug komen zonder vooraf te reserveren en dit jaar is het eerste jaar dat zij geweigerd worden. Verder ziet men veel potentie in het groeiend aantal campers in Nederland en weinig aanbod van plaatsen hiervoor. Ook zouden zij graag de seizoengasten die geweigerd zijn in 2019 terugzien op de nieuwe camping. Ieder jaar zijn er grote festivals in de buurt en dit bracht altijd veel gezelligheid met zich mee op de camping. Veel campinggasten waren emotioneel aangeslagen na de brief van Droomparken en daarom zijn ook handtekeningen verzameld in de hoop dat zij volgend jaar weer kunnen komen kamperen in Spaarnwoude. De ondernemers willen graag een nieuwe camping en zijn al bezig met het schrijven van een ondernemingsplan en hebben al een domeinnaam aangevraagd.

De heer Diepstraten zegt dat de gemeente Velsen het ook jammer vindt dat de permanente plaatsen en campingfaciliteiten verdwijnen. Bij het opstellen van het bestemmingsplan in het verleden is ruimte geboden aan Droomparken om in te kunnen breien en hier wordt nu gebruik van gemaakt. De gemeente Velsen staat er positief tegenover om een plek voor een camping te zoeken. De vraag is of dit op korte termijn mogelijk is. Uiteindelijk is de heer Diepstraten blij met de inspraak, het is duidelijk dat er behoefte aan een camping is en hij juicht het toe dat zij dit als ondernemers zelf willen gaan doen en bedankt hen voor de inspraak.

De voorzitter vraagt of de insprekers contact hebben met Droomparken. Dit is het geval en Droomparken heeft de insprekers geadviseerd om naar het schap te gaan, omdat zij geen ja of nee voor een nieuwe camping krijgen. De insprekers hebben veel tijd besteed aan onderzoek en vervolgens het bestuur van het schap aangeschreven. Zij willen de camping graag zelf exploiteren, omdat zij bang zijn dat Droomparken op een nieuwe locatie op termijn ook weer vakantiewoningen gaat plaatsen. De voorzitter denkt dat het goed is als hij zelf ook nog een keer met Droomparken in gesprek gaat, omdat zij hierin ook een eigen verantwoordelijkheid hebben, hebben toegezegd dat zij medewerking aan een camping zouden verlenen en hij wil hen hier op aanspreken.

De voorzitter concludeert verder dat er inmiddels gesprekken gaande zijn met RNH over de locaties voor een camping die de insprekers in gedachten hebben. Van belang is dat dit mogelijk is binnen het bestemmingsplan, natuurwaarde etc. Het bestuur vindt de functie van een camping heel belangrijk en wil serieus kijken of men hieruit kan komen.

1A. MEDEDELING GEWIJZIGDE SAMENSTELLING BESTUUR

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de gewijzigde samenstelling van het bestuur.

2. CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING AB 13 DECEMBER 2018

Het algemeen bestuur besluit het conceptverslag ongewijzigd vast te stellen met dank aan de notuliste.

3. INGEKOMEN STUKKEN

Het algemeen bestuur besluit het overzicht van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

4. VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA

4A VOORSTEL CONCEPTVISIE SPAARNWOUDE PARK

De heer Koetsier licht toe dat er inmiddels een flinke stap is gemaakt. Op 6 februari jl. heeft een werkconferentie plaatsgevonden, waar raden- en Statenleden aanwezig waren, evenals stakeholders. Er was een bijzonder hoge opkomst. Aan het einde van de visie op hoofdlijnen is een aantal spelregels vermeld die tijdens de werkconferentie aan tafels zijn bedacht. Stakeholders hebben bijvoorbeeld leefbaarheid en het gebruik maken van bestaand ondernemerschap daaraan toegevoegd. Dit is een waardevolle toevoeging en verder is geconstateerd dat het goed zou zijn om een platform in te richten om voor de langere termijn vanuit stakeholders te kunnen participeren. De visie is bedacht om niet alleen de aanbevelingen van de Rekenkamer op te pakken, maar ook omdat het belangrijk is om keuzes te maken voor de toekomst m.b.t. de grote opgave binnen de verstedelijking. Er ligt nu een 80% versie voor waarvan vandaag de inhoud wordt besproken. De bedoeling is dat het bestuur hier vandaag kennis van neemt en als het bestuur akkoord gaat met de richting van de visie, dan wordt in de vergadering van juli a.s. instemming gevraagd om met dit resultaat weer een bijeenkomst voor raden, Staten en stakeholders te organiseren in september a.s. Vervolgens kan dit dan in oktober a.s. worden vrijgegeven voor een formele zienswijze periode.

Wat betreft de ambtelijke ondersteuning zijn naast het de leden van de adviescommissie ook de RO-adviseurs bij dit proces betrokken en dit loopt al vanaf januari jl. Met de provincie is uitvoerig met de ambtelijke vertegenwoordiging gesproken en ook deze gesprekken lopen zeer voorspoedig.

De heer Koetsier licht toe dat als bijlagen o.a. zijn toegestuurd:

- Een doorkijk voor het komende halfjaar;
- Voortgangsrapportage;
- Financiële rapportage waaruit blijkt dat men in control is.

De heer Diepstraten heeft een vraag over het proces, omdat er een drukbezette bijeenkomst heeft plaatsgevonden en de vraag is dan in hoeverre opmerkingen en input vanuit de ateliers is verwerkt in de visie. De heer Koetsier heeft wel gezegd met stakeholders te hebben gesproken, maar de heer Diepstraten vraagt of dit in dezelfde samenstelling was. De heer Diepstraten mist het oordeel van de stakeholders over de conceptvisie in dit proces. De heer Koetsier licht toe dat vorig jaar al is gestart met het opbouwen van een basis van stakeholders die mee wilden werken met tekenen en schrijven. Zij waren ook op 6 februari jl. aanwezig. Er is een hele grote groep stakeholders en daaruit is gevraagd wie aan tafel willen zitten en dit zijn ongeveer 12 bewoners, ondernemers en vertegenwoordigers vanuit organisaties om mee te denken vanuit het collectieve belang. De resultaten van de werkconferentie zijn meegenomen in de visie. De heer Diepstraten vindt participatie heel belangrijk en wil weten welke elementen uit de conferentie zijn verwerkt, omdat uiteindelijk hetgeen dat wordt vastgesteld gedragen moet worden door een grote groep mensen. De heer Koetsier zegt toe om in de volgende versie van de visie precies aan te geven wat de opmerkingen van de stakeholders zijn.

De heer Berkhout ondersteunt het verzoek van de heer Diepstraten, omdat het van belang is dat de visie door de raden wordt gedragen. De grote opkomst was heel positief en van belang is dit ook te belonen door te laten zien dat als men komt, men invloed heeft. Verder wil hij meegeven dat als er na de zomer weer een presentatie aan de raden en Staten volgt, dat dit nu al wordt gepland om te voorkomen dat de agenda's vol zijn. Het zou een gemiste kans zijn voor al het werk dat er nu in wordt gestopt als er slechts enkele raadsleden komen. Mevrouw Brouwer zegt dat er zeker iets gedaan is met de uitkomst van de conferentie van 6 februari. Er is een groep die "dedicated stakeholders" wordt genoemd en meekijkt als klankbord. Zij worden ook zeker betrokken bij het verder vervolmaken van de overige 20% van de visie. De heer Diepstraten vindt het belangrijk dat dit ook teruggezien kan worden in de stukken.

De heer Bobeldijk denkt dat het goed is onderscheid te maken tussen de visie in de vorm

van uitgangspunten/doelen en de vertaling naar 2030. Dit worden ook zaken die zich gaan vertalen in geld en waar investeringen voor moeten worden gedaan. Op het moment dat er een vertaling wordt gemaakt naar een meerjarenperspectief is het van belang dat de kaders en financiering duidelijk zijn om teleurstelling te voorkomen. De voorzitter stelt voor om als er sprake is van een winstwaarschuwing hier voor de raden en Staten al enig inzicht in te bieden. De heer Bobeldijk merkt op dat het ook om bestuurlijke keuzes gaat die gemaakt moeten worden.

De heer Stork, planoloog en lid van de projectgroep, geeft een presentatie over de inhoud van de conceptvisie.

De eerste dia die de heer Stork laat zien komt uit de atlas van het Oer-IJ, die een paar weken geleden verschenen is. Het Oer-IJ liep ook door dit gebied heen.

2040 is de scope waar naar wordt gekeken en getracht wordt de visie zo te schrijven dat zaken vooral de komende 10 jaar tot zijn recht komen. Het gaat om een concept en hiervoor is inmiddels 80% verzameld. De overige 20% wordt in de volgende vergadering toegelicht. Het gaat om een visie op hoofdlijnen en het gaat om groen van buiten de stad naar park binnen de stedenring. Deze stedenring is eigenlijk ovaal en gaat om de ring: Amsterdam, Aalsmeer, Hoofddorp, Heemstede, Haarlem, Velsen, Beverwijk en Zaanstad.

Er zijn al veel goede bestaande plannen over het gebied en deze worden als basis gebruikt. De visie die in 2012 is vastgesteld en onder leiding van de provincie met partijen in het gebied is gemaakt is een heel goed plan, maar is nog niet voldoende gericht op de uitvoering. De bedoeling is dat de visie die nu wordt gemaakt goed uitgevoerd kan worden. Daarnaast zijn er een paar plussen, bijvoorbeeld dat meer wordt ingespeeld op de te verwachten bevolkingsgroei, het belang van natuurwaarde, het belang van het toenemende waterbeheer en het verbinden van deelgebieden. Dit verhaal leidt tot een aantal ambities. De bedoeling is om voor de uitvoering een soort Omgevingstafel in te richten.

De doelenboom is een hulpmiddel om alles wat wordt bedacht te vertalen in inspanningen en de investeringen te volgen. Gebruik is gemaakt van bestaande plannen en gekeken is wat men extra zou kunnen bereiken in het gebied. Daarnaast is ook de historie nadrukkelijker in beeld gebracht. In bestemmingsplannen voor de periode 2020-2030 zijn ook al plannen opgenomen, en hier komen ook nog plannen bij, die mogelijk schuren met dit gebied door het stedelijke effect dat dit op het groengebied heeft. De structuur van de stelling van Amsterdam loopt voor een groot deel door het gebied en kan misschien als drager worden gebruikt voor zowel natuurontwikkeling, waterontwikkeling als recreatie-ontwikkeling.

Het Oer-IJ was vroeger (vóór de jaartelling) een zijtak van de Rijn en heeft het uiteindelijke landschap gevormd. De historische context kan aanleiding zijn om de ontwikkeling van het gebied vorm te geven.

Toen met de visie werd gestart vond de projectgroep het lastig om het één identiteit te geven, omdat er eigenlijk drie aandachtsgebieden zijn: Spaarnwoude, Tuinen van West, en delen van Hoofddorp. Dit zijn hele verschillende sferen en verschillende opgaven. De grootste opgave ligt in het noordelijke deel, omdat voor het deel rondom Haarlemmermeer al veel plannen zijn bedacht. In feite is Hoofddorp omringd door allerlei groene projecten. De delen die bij Schiphol liggen hebben een andere dynamiek en van belang is vooral in de verbindingswaarde te investeren en misschien ook als zoekgebied voor zonne-energie. Energie-transitie is één van de onderleggers en van belang is te kijken wat dit kan betekenen voor de steden die om het gebied liggen. Elk gebied heeft een rol in de energie-transitie.

De heer Berkhout merkt op dat dit ook een aspect is van de regionale energiestrategie die nu wordt ontwikkeld, waarbij ook wordt gekeken naar bijvoorbeeld groen rondom landingsbanen waar zonnepanelen neergezet kunnen worden. De heer Stork wijst erop dat dit wel buiten het beheergebied Spaarnwoude valt, maar als er een visie wordt gemaakt is het ook van belang om over de grenzen heen te kijken en het gesprek te voeren.

Er zijn veel provinciale aandachtspunten van belang. Op het moment dat men meer met recreatie wil, dan moet er ook iets gedaan worden met de natuurwaarde (integreren of compenseren). Op dit moment wordt het gesprek gevoerd over zoekgebieden en de

aaneenrijging van natuurwaarde.

Gekeken wordt verder ook of Spaarnwoude een hart (centraal punt) nodig heeft waar activiteiten, die nu verspreid zijn, worden gebundeld.

De heer Diepstraten is op zich heel positief over het stuk dat er nu ligt en vindt het heel mooi dat de loop van het Oer-IJ benadrukt kan worden in de ontwikkeling en uitwerking van de visie. De heer Diepstraten wil nu niet te diep op de inhoud ingaan, omdat dit ook aan de raden is. Het gaat nu vooral om het draagvlak in de omgeving van de visie. Richting gemeenteraden en Staten is het wel van belang om de raakvlakken te benoemen met andere visies en plannen die door gemeenten en provincie worden gemaakt. In dit verband noemt de heer Diepstraten ook de landschapsvisie die in MRA verband wordt ontwikkeld. Voor gemeenteraden is het belangrijk te weten wat de positie van de visie op Spaarnwoude binnen alle beleidsdocumenten is en dwarsverbanden te leggen.

De heer Berkhout vindt de visie mooi en enigszins overweldigend door de hoeveelheid kaarten en het is een uitdaging om dit tot een stappenplan terug te brengen. Het is goed om te zien vanuit hoeveel perspectieven gekeken kan worden. De vraag is in hoeverre is gekeken naar het nationaal park Kennemerland waar een ontwikkelperspectief op is gemaakt en voor dezelfde uitdaging staat.

De heer Stork geeft aan dat hij contact heeft met de projectleider van Haarlem over raakvlakken. Als voorbeeld noemt de heer Stork dat de doorgangen voor de recreant veel soepeler worden door te zorgen dat de verbindingswaarden van de gebieden toenemen. Daarnaast speelt ook dat er een limiet zit aan het aantal bezoekers dat een gebied aan kan, waardoor een bepaalde rustfactor dominant is en gezorgd moet worden voor een overloop naar een ander gebied. Dit zijn ook communicerende vaten. Mevrouw Brouwer vult aan dat in juni a.s. een overleg plaatsvindt met de voorzitter van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland om te kijken waar men elkaar beter kan vinden, hoe kan worden samengewerkt op inhoudelijke thema's en ook in personele zin.

De heer Bobeldijk sluit zich aan bij de vorige sprekers en vindt het ook goed dat vanuit verschillende identiteiten naar het gebied wordt gekeken, omdat dit ook richting geeft aan een stuk herkenbaarheid voor bezoekers. De heer Bobeldijk heeft verder veel gehoord over verbindingen, wijst erop dat verbindingen geld kosten en vraagt hier aandacht voor. In het kader van de waarde-ervaring van diverse gemeenten hierom heen is het van belang dat er een soort parkwaardering wordt gezien in de totale verstedelijking die speelt. Het is belangrijk dit ook zichtbaar te maken. De heer Stork zegt dit te doen.

De heer Jansen geeft vanuit Haarlemmermeer mee dat het een goede eerste basis voor de visie is en het is ook goed dat wordt gekeken wat al met elkaar is onderzocht en besproken. Haarlemmermeer is heel benieuwd naar de (financiële) vertaalslag en het concrete uitvoeringsprogramma. Dit hele pakket is van belang voor raden en Staten om dit mee te kunnen afwegen met alle andere sectorale claims, doelen en zaken die er spelen binnen gemeenten en provincie. Het grotere beeld is van belang om aan te geven en ook dat geprobeerd wordt om in een vervolgslag, en dat geldt zeker voor Haarlemmermeer en Amsterdam, dat de ontwikkeling duidelijk wordt gemaakt. Dit vanwege het feit dat die ontwikkeling eigenlijk al in gang is gezet, met name wat betreft woningbouw en de daarbij behorende infrastructuur en voorzieningen. Dit maakt het nog pregnanter om in dit geval vanuit de hoek van vrijetijd domein en natuurdomein een aantal prioriteiten op tafel te leggen. Het gaat dan eigenlijk om integrale afweging hoe om te gaan met de ruimte. Hiervoor moeten keuzes worden gemaakt en niet iedere sector zal hierin zijn volledige agenda gehonoreerd kunnen krijgen. Haarlemmermeer vindt het van belang dat het natuurdomein en het vrijetijd domein goed zichtbaar worden gemaakt en dat is ook de corebusiness van een recreatieschap. Van belang is ook duidelijk te maken wat de claims zijn vanuit de infrastructuur, zoals in Haarlemmermeer en herinrichting Rottepolderplein Complex. Dit is van grote invloed op Spaarnwoude, maar kan ook kansen bieden. Het energievraagstuk dat speelt heeft aandacht nodig. Vanuit Haarlemmermeer wordt ook geworsteld met al die zaken en de kunst is om vanuit dit gremium de claims af te wegen en aan te geven wat voor consequenties dit heeft ten opzichte van de hoofddoelen op het gebied van landschap, natuur, recreatie en vrijetijdsbesteding. Aan de noordzijde van Hoofddorp speelt een zware verstedelijking en worden studies gedaan naar 10.000

woningen en is het voornemen om de weg te verleggen. Ditzelfde geldt voor de onderzijde van Hoofddorp waar het van 80.000 naar 100.000 inwoners gaat en de nodige investeringen gepland zijn. Dit is ook een verhaal richting 2030 m.b.t. de governance en welke arealen elkaar kunnen versterken etc.

De voorzitter concludeert dat er op dit moment heel veel trajecten lopen en wil twee tips mee geven. Van belang is dat de heer Koetsier tracht om in opmaat naar de vergadering van juli a.s. individueel met de bestuurders voorbesprekingen te voeren, zodat voor de plenaire vergadering al wat comfort gegeven kan worden over de eigen vragen die leven. Verder is het heel verstandig om per gemeente al een toespitsing te maken wat het betekent voor het gebied. Gemeenteraden gaan uiteindelijk over de bestemmingsplannen, maar van belang is dat de projectgroep een toelichting geeft om draagvlak te creëren. De heer Stork denkt dat het goed is dat gemeenten worden geïnformeerd over het geheel van het gebied en wat het betekent voor het deel waar de gemeente zelf over gaat.

De voorzitter vindt dit een prachtige 80% presentatie en spreekt zijn waardering hiervoor uit. Verder is de voorzitter het eens met de opmerkingen van de collega-bestuurders dat het belangrijk is om steeds verbindingen te leggen. Het is goed om niet alleen binnen het eigen gebied te kijken, maar ook oog te hebben voor wat van buiten naar binnen gehaald kan worden.

De voorzitter heeft geconstateerd dat voor onderzoek, advies, participatie en consultatie € 80.000,-- begroot was en begrijpt dat er nu € 70.000,-- is uitgenut. In de stukken staat dat het de bedoeling is om de zomerbijeenkomst kleinschalig te houden. De heer Koetsier licht toe dat de werkconferentie in februari jl. een groot deel van het budget heeft gekost en hier was bij de basis van het opstellen van de begroting aanvankelijk geen rekening mee gehouden, maar is gedekt uit lopende middelen. Dit betekent dat goed gekeken moet worden hoe een vervolgbijeenkomst georganiseerd kan worden. De suggestie van de heer Koetsier is om dit op het kantoor van RNH te doen. De voorzitter zegt dat de bijeenkomst wel gehouden moet worden, maar klein in kosten is prima en wenst de projectgroep veel succes de komende maanden.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Kennis te nemen van de conceptvisie Spaarnwoude Park op hoofdlijnen (bijlage 1) zodat het AB van 11 juli 2019 de conceptvisie op hoofdlijnen kan vrijgeven voor een oordeels- en besluitvormende bijeenkomst met Raden- en Statenleden (als aangekondigd op de werkconferentie van 6 februari 2019);***
- 2. Richtinggevend in te stemmen met de vier pijlers uit de doelenboom en de daaruit voortvloeiende ontwikkelijnen van hoofdstuk 6, te weten:***
 - Behoud, ontwikkeling en verbinding van de open landschappen en historische landschapslijnen als drager voor de ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden***
 - Verbindingen met de steden***
 - Zonering en onderverdeling in gebieden waar meer activiteiten komen***
- 3. Kennis te nemen van de geactualiseerde processtappen (bijlage 2), de monitoring proceskosten (bijlage 3) en de voortgangsrapportage (bijlage 4).***

4B. MEDEDELING IDEEVORMING PERMANENTE KLANKBORDGROEP

De heer Diepstraten roept op om te zorgen dat er een representatieve vertegenwoordiging van ondernemers, stakeholders en inwoners in de klankbordgroep komt.

De heer Berkhout vindt het heel goed om een klankbordgroep in te richten, maar adviseert dit niet te veel op te tuigen en te zorgen dat de groep enigszins beperkt wordt.

De voorzitter adviseert om aan het begin heldere randvoorwaarden en kaders aan te geven om verrassingen te voorkomen.

De heer Bobeldijk sluit zich hierbij aan.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling en ziet het voorstel de volgende vergadering graag terug met duidelijke randvoorwaarden en kaders.

5. GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE

5A. VOORSTEL SPW LOCATIEONTWIKKELING VEERPLAS

De voorzitter vertelt dat dit voorstel hier vorige keer ook is besproken en dat de betrokken ondernemers vandaag niet aanwezig konden zijn, maar vorige keer wel hebben ingesproken. Het gaat om heel betrokken ondernemers en aan RNH is gevraagd om te kijken hoe dit ingepast kan worden.

De heer Jansen geeft aan dat Haarlemmermeer op zich akkoord gaat met het voorstel m.b.t. de locatieontwikkeling Veerplas. Het zou goed zijn om bij de verdere ontwikkeling van die hoek aandacht te hebben voor het feit dat het gaat om een groene poort van Spaarnwoude met name in relatie tot wat er in Haarlem gebeurt met de Oostpoort ontwikkeling waardoor er veel woningen bijgebouwd worden. Ook hier komt men in het spanningsveld tussen stad en omringend groengebied en hier moet zorgvuldig mee omgegaan worden en getracht worden om tot een integrale win/win situatie te komen.

De heer Berkhout geeft aan dat de locatieontwikkeling Veerplas ook in Haarlem speelt en dat hij contact heeft gehad met de mensen van het Veerkwartier. Dit zijn ondernemers die de afgelopen jaren hebben laten zien dat zij heel betrokken zijn bij het gebied. Verder tikken hun plannen veel vinkjes aan die men in dit gebied zou willen. Dit maakt het inhoudelijk tot een verrijking van het gebied. Tegelijkertijd is de vraag hoe om te gaan met het proces en de gevoeligheden hierin. Er is nu een mooie middenweg gevonden, maar in algemene zin is het advies dat rekening gehouden moet worden met het proces maar dat dit tegelijkertijd niet leidend mag zijn in wat dat met een gebied doet. Van belang is dat heel goed naar de randvoorwaarden wordt gekeken. Als het gaat om de ambities voor het gebied, zou het een verrijking kunnen zijn.

De heer Diepstraten is het eens met de voorgaande sprekers, maar vindt het jammer dat het niet één op één aan de ondernemer gegund kan worden. Het is een hele mooie plek en het zijn heel prettige ondernemers. Aan de andere kant leeft men ook in een land waar concurrentiestelling is waardoor men een procedure moet doorlopen. Het is fijn dat er wel een onderhandse aanbesteding kan plaatsvinden waardoor deze ondernemers een aanzienlijke kans hebben om daar door te kunnen gaan. Dit hangt van het voorstel en de concurrentie af en van belang is dat de ondernemers een heel goed voorstel doen.

De voorzitter geeft aan dat de gunfactor een beetje is verdwenen voor deze ondernemers die daarin hebben geïnvesteerd en heel betrokken zijn. Het zou goed zijn om als bestuur op een ander moment hier nog een keer bij stil te staan, dit ook gelet op alle ontwikkelingen en de verwevenheid met natuur, duurzaamheid etc. De verwachting is dat dit echt een onderwerp voor de komende jaren wordt. Van belang is dat men zich aan de wet houdt en hier hoeft men ook niet bang voor te zijn. De gunfactor hoeft ook niet helemaal naar achteren te verdwijnen, maar mag best een plek krijgen. Als de huidige exploitant aan de eisen voldoet, dan zou hij dit moeten meewegen.

De heer Berkhout geeft als suggestie mee dat de gemeente Haarlem in soortgelijke situaties een openbare publicatie van een “voorgenomen één op één verkoop” doet. Als partijen dan aangeven daar ook graag aanspraak op te willen maken, dan vervalt men tot een meervoudige onderhandse wervings- en selectieprocedure. De voorzitter denkt dat het een goede suggestie is om hier op een later moment wat breder over door te denken in het AB.

De heer Berkhout vindt dat er een lang tijdspad is vermeld voor een meervoudig onderhandse werving, omdat het slechts een besparing is van 3 maanden ten opzichte van openbaar aanbesteden. Mevrouw Bos Eyssen zegt dat deze periode de maximale termijn is en dat gestreefd kan worden om dit zo kort mogelijk te houden. De heer Berkhout roept op om dit waar mogelijk te verkorten.

De heer Bobeldijk zegt dat het goed is om datgene wat gewaardeerd wordt in het huidige initiatief te vertalen in de criteria waaraan de partijen die deelnemen aan de onderhandse aanbesteding getoetst worden.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. In te stemmen met het opstarten van een meervoudig onderhandse wervings- en selectieprocedure voor een horecaontwikkeling aan de Veerplas;***
- 2. In te stemmen met de uitgangspunten voor de werving;***
- 3. In te stemmen met het onttrekken van € 18.000 aan de reserve investeringen voor deze procedure.***

5B. VOORSTEL SGP VASTE STROOM VOOR MYSTERYLAND

De heer Bobeldijk zegt dat de gemeente Amsterdam het enerzijds een goed initiatief vindt, omdat de duurzaamheid wordt bevorderd. De exploitaties die hierin worden gedekt zijn anderzijds ook een investering en dit voelt als een soort subsidie voor duurzaamheid. Dit is echter niet in de begroting opgenomen en de vraag is dan hoe het beoordeeld wordt als er een volgende keer nog een partij komt die aandacht wil besteden aan duurzaamheid. Van belang is dat eerst in een meerjarenbegroting uitspraken worden gedaan of wordt geïnvesteerd in duurzaamheid en hier goed naar te kijken.

De heer Berkhout vindt het een heel goede stap. Ter vergelijking geeft de heer Berkhout aan dat het afgelopen weekend in Haarlem het Bevrijdingspopfestival heeft plaatsgevonden en daar is ook het verzoek gedaan tot een vast stroompunt. Er wordt nu gebruik gemaakt van door zonnepanelen opgewekte energie, maar vorig jaar werd 13.000 liter diesel gebruikt voor een festival van één dag in Haarlem.

De heer Berkhout vindt het voorstel daarom een goede stap met een pittig kostenplaatje, maar als dit besluit wordt genomen dan is het slechts 80% van de volledige stroombehoefte en de vraag is dan waarom geen 100%. Mevrouw Brouwer legt uit dat het de bedoeling is om de 20% stroom via accu's te regelen, omdat dit om stroom in de pieken gaat waardoor het niet mogelijk is met een gewone stroomleiding. De heer Berkhout stelt voor om in het voorstel op te nemen dat de 20% ook om groene stroom gaat.

De heer Diepstraten vindt het heel goed en mooi, maar het gaat om ondernemers die geld willen verdienen en de ondernemer draagt slechts € 100.000,- bij, terwijl het recreatieschap € 170.000,- betaalt. Verder geeft de heer Diepstraten aan dat de gemeente Velsen ook festivals heeft die behoefte hebben aan stroom en vindt daarom jammer dat dit niet in zijn totaliteit voor heel Spaarnwoude is gedaan en heeft vanuit Velsen wat moeite met deze op zichzelf staande investering.

Mevrouw Brouwer zegt dat als men vanuit de gemeente Velsen ook graag een dergelijke investering wil, dat hier dan de mogelijkheid voor is en dat dit op tafel gelegd moet worden. De vraag is nu gekomen vanuit Haarlemmermeer.

De heer Diepstraten vindt het jammer dat dit niet eerder bij het bestuur is neergelegd om hier voor het hele gebied naar te kunnen kijken, omdat de gemeente Velsen ook een duurzaamheidsbeleid met die behoefte heeft maar dit niet expliciet heeft gemeld. De heer Diepstraten roept daarom op om naar een totaalbeeld van duurzame stroomvoorzieningen voor het gebied te kijken. Aangegeven wordt dat dit een vervolgstap zou kunnen zijn.

De heer Gilliam wijst op de meervoudige financiering. De gemeente Haarlemmermeer heeft het initiatief tot dit voorstel genomen en heeft hier ook financiering voor en gevraagd aan het schap om hier aan bij te dragen.

De voorzitter geeft aan dat dit ook een plek in de visie moet krijgen en is het eens met de heer Diepstraten dat het voor het eerst is dat dit voorstel hier langskomt en het zou goed zijn om als gemeenten dit soort zaken hebben dat het AB hier bijtijds in meegenomen wordt, zodat dit soort vragen aan de voorkant kunnen worden meegenomen. Dit geldt ook voor de financiële vragen. Het zou goed zijn als er eerder een mededeling wordt gedaan over wat er speelt.

De heer Jansen merkt op dat Mysteryland het grootste evenement is dat het schap en de gemeenten faciliteren in hun gebieden en qua rendement en haalbaarheid zijn de kansen het grootst. De schappen hebben in het verleden al eerder gekeken wat gedaan kan worden met duurzaamheid rond water, riolering en elektra. De onrendabele top van alle betrokkenen was te groot, maar door de ambitie van de gemeente Haarlemmermeer m.b.t. duurzaamheid als medeverhuurder van de locatie is de businesscase haalbaar geworden. De marktpartijen zelf gaan mee in het duurzaamheidstreven van de samenleving en daardoor komen kansen bijeen. Een en ander heeft ook te maken met voortschrijdende technologische ontwikkelingen. Vorig jaar heeft een pilot plaatsgevonden in het Haarlemse bos-deel, dit was heel succesvol en daarom is nu doorgepakt. Getracht is zoveel mogelijk voor elkaar te krijgen voor de komende editie. Wat betreft de financiering is het vaak zo dat cofinanciering een project haalbaar maakt. Het schap en gemeenten investeren vaker in het faciliteren van evenementen vanuit een win/win situatie. De onderneming betaalt niet alleen mee aan de stroomvoorziening, maar blijft ook de prijs betalen die zij voorheen betaalde voor de relatief dure dieselapparaten ondanks dat de inkoop van vaste stroom goedkoper wordt.

De heer Diepstraten vraagt waarom het bestuur van de gemeente Haarlemmermeer dit niet

aan de collega-gemeenten heeft gemeld. Aangegeven wordt dat het wel eerder in de adviescommissie is besproken. De voorzitter constateert dat er wel eerder een idee is geopperd door de ondernemer, maar omdat dit nog niet concreet was is dit niet eerder gemeld. Overigens is het ook de verantwoordelijkheid van RNH om de gemeenten hierin mee te nemen.

De voorzitter maakt nog het voorbehoud, zoals in het DB aangegeven, dat een scherpere risicoparaagraaf moet worden opgenomen m.b.t. een risicoanalyse bij eventueel vertrek Mysteryland.

De heer Bobeldijk vindt dat deze randvoorwaarde in het besluit moet worden opgenomen. De vraag is echter waarom de stroomvoorziening voor deze editie al moet worden geregeld. De heer Berkhout begrijpt de opmerking, maar zou het zonde vinden als het wordt uitgesteld terwijl het nu haalbaar is. Hierbij wel de kanttekening om ook te kijken hoe dit voor andere gemeenten georganiseerd kan worden. De heer Jansen vindt het terecht hierbij ook na te denken over de andere schapsgebieden en andere evenementenlocaties; dit ook in relatie tot de toekomstvisie.

De heer Diepstraten vraagt bij agendering van dergelijke onderwerpen ook de businesscase inzichtelijk te maken.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. In te stemmen met de investering van € 170.000 voor de aanleg van een vaste stroomvoorziening op de Groene Weelde te Haarlemmermeer (als bijdrage aan een gezamenlijke investering van het schap, gemeente Haarlemmermeer, ID&T en Meermaker voor een duurzaam evenemententerrein); en hiervoor de benodigde middelen te onttrekken uit de Algemene Reserve;**
- 2. In te stemmen dat Ecovolt een procedure volgt waarbij minimaal drie leveranciers worden uitgenodigd een gespecificeerde offerte in te dienen voor levering en aanleg in afwijking van het aanbestedingsbeleid van het recreatieschap;**
- 3. Als voorwaarde voor het doen van de investering op te nemen dat het contract met Mysteryland wordt verlengd voor 10 jaar.**

5C. VOORSTEL SPW OVERDRACHT FIETSBRUG ZIJKANAAL F

De voorzitter geeft aan dat hij blij is dat dit gelukt is en spreekt zijn dank uit aan Rijnland en de dijkgraaf.

Het algemeen bestuur besluit het eigendom en beheer van de fietsbrug over Zijkanaal F, inclusief een gedeelte van het aangrenzende fietspad over te nemen van het Hoogheemraadschap van Rijnland, onder de volgende condities:

- a. De brug wordt vernieuwd en aan het aangrenzende fietspad wordt groot onderhoud uitgevoerd op kosten van het Hoogheemraadschap van Rijnland;**
- b. De volgende meekoppelkansen worden benut:**
 - I. Er worden onderzoeken uitgevoerd naar het verbeteren van de zwemwaterkwaliteit van 3 locaties (Veerplas, Westbroekplas en Peddelpoel);**
 - II. Er worden maatregelen uitgevoerd t.b.v. het verbeteren van de waterkwaliteit / doorstroming, hiertoe worden een zestal duikers vervangen in het gebied van het recreatieschap;**
 - III. Voor de bijdrage van genoemde maatregelen wordt een verdeelsleutel gehanteerd van 90% Hoogheemraadschap van Rijnland / 10% Recreatieschap Spaarnwoude.**

5D. MEDEDELING SPW BEREIKBAARHEID EN VEILIGHEID VOOR FIETSERS NAAR ZORGVIJ

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

5E. MEDEDELING SPW HERBESTEMMING FORT BENOORDEN SPAARN DAM EN VOORMALIGE MUNITIEDEPOT

De heer Diepstraten merkt op dat dit al jaren speelt en de gemeente Velsen hoopt dat er goede stappen, die draagvlak hebben, kunnen worden gezet.

De voorzitter meldt dat dit punt volgende vergadering ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

5F. MEDEDELING SPW VOORTGANG VERPLAATSING PONTVEER DE OPSTAPPER

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

5G. MEDEDELING SGP HERINRICHTING DEEL HAARLEMSE POELPOLDER VOOR NATUURONTWIKKELING EN RECREATIE

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

6. CONTRACTBEHEER – MEDEDELING DB BESLUITEN

- 6A. SPW VERLENGING ONDERERFPACHTRECHT WATERGEUS EN BUITENHUIS
- 6B. SPW UITGIFTE ONDERERFPACHT TUINEN LIEDEWEG 65 EN 67
- 6C. SPW UITGIFTE ONDERERFPACHT GROENEWEG 7 HALFWEG
- 6D. SPW OVERDRACHT RIOOL VELSEN

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

7. MEERJAREN BEHEER

7A. VOORSTEL SPW ONDERZOEK ECOLOGISCHE EFFECTEN BOSDUNNINGEN

De heer Diepstraten spreekt de zorg van de gemeente Velsen uit welke impact dit heeft op de huidige activiteiten en ambities. Mevrouw Brouwer geeft aan dat dit onderdeel wordt van de case study, de verschillende belangen worden in beeld gebracht.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Kennis te nemen van het onderzoek naar de ecologische effecten van bosdunningen in recreatiegebied Spaarnwoude in 2018;***
- 2. Kennis te nemen van de aanpassingen in het bosbeheer op basis van dit onderzoek;***
- 3. In te stemmen met het uitwerken van een case study om te onderzoeken hoe de ontwikkeling van brakke kwel natuur langs de Amsterdamseweg (Noordzeekanaalgebied) kan worden gecombineerd met de ontwikkeling van ruimte voor recreatie.***

7B. MEDEDELING SPW VOORTGANG INHAALSLAG GROOT ONDERHOUD EN VERVANGINGEN

De heer Berkhout constateert dat dit punt samenhangt met agendapunt 7c en uit daar zijn zorgen over, omdat er wat consequenties aan zitten die slechts summier genoemd worden.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

7C. MEDEDELING SPW OVERZICHT GEPLAND GROOT ONDERHOUD 2019

De heer Berkhout geeft aan dat het lijkt dat dit onderdeel is van de totale beheerachterstand en dat hier een keuze wordt gemaakt om het budget voor groot onderhoud aan te wenden om achterstallig onderhoud weg te werken.

Mevrouw Brouwer licht toe dat het verhaal een toelichting is van scenario 2 dat is gekozen in het kader van het verhogen van de participantenbijdrage. Daarbij is aangegeven dat met

deze keuze niets aan de achterstanden wordt gedaan waardoor deze in theorie verder oplopen. Gekeken wordt nu of gaandeweg de achterstanden ingelopen kunnen worden en Bureau Cyber onderzoekt nu of de theorie dat achterstanden verder oplopen klopt; aan einde van dit jaar krijgt het bestuur hier een rapportage over.

De heer Berkhout merkt op dat vorig jaar scenario's zijn voorgelegd en dat toen is gekozen voor scenario 2 met een doorkijkje naar 3 onder voorwaarde dat de visie werd vastgesteld. De heer Berkhout ziet dit doorkijkje naar 3 nu niet meer terug. De voorzitter licht toe dat er ook nog een andere gedachtegang was, namelijk dat het ook allemaal mogelijk moet zijn in de tijd. Daarom heeft hij bij behandeling van agendapunt 4 ook aan de heer Koetsier en de heer Stork gevraagd om na de zomer ook de doorkijkjes per gebied te laten zien. Het is goed dat er rond de zomer een 0-meting wordt gedaan en dit past ook precies in het visietraject. Verder is het van belang om voldoende tijd te nemen om een goed realistisch besluit te kunnen nemen en zo is dit ook met elkaar afgesproken.

De heer Diepstraten beaamt dit, maar wil in aanvulling op wat de heer Berkhout zegt ook aangeven dat het goed is om bij voortgangsrapportages inzicht te krijgen in wat er nog moet gebeuren. Mevrouw Brouwer zegt dat dit er ook komt.

De heer Diepstraten wil als bestuurder graag invloed hebben op prioritering van een aantal zaken. In dit verband wijst hij op investeringen die nodig zijn voor het verbeteren van wegen en fietspaden, omdat dit kwaliteit geeft aan het gebied; ook voor bezoekers die hier komen.

Mevrouw Brouwer merkt op dat als criterium is gesteld dat het gebied veilig en bruikbaar moet zijn en de infrastructuur is het eerste wat men hier als bezoeker van merkt.

De heer Berkhout geeft aan dat de gemeente Haarlem vorig jaar de urgentie voelde door het Cyber rapport en dit zal voor meerdere gemeenten gelden. Voorkomen moet worden dat men dit momentum verliest. Van belang is ook te kijken hoe dit verhaal meegegeven moet worden aan de Raden, omdat hij vorig jaar in de gemeenteraad van Haarlem merkte dat er breed draagvlak was om te zorgen dat hier meer geld voor beschikbaar wordt gesteld.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

7D. MEDEDELING SPW START PLAATSING ZONNEPANELEN KANTOOR RNH EN STAL ZORGVRIJ (MONDELING)

De zonnepanelen liggen er al en er komen nog informatiepanelen.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

8. ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)

8A. VOORSTEL BESLUITVORMINGSPROCES RECREATIESCHAPPEN

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Kennis te nemen van de notitie 'Besluitvormingsproces recreatieschappen' inclusief de conclusies;***
- 2. Kennis te nemen van de verbetervoorstellen (1) versterking rol dagelijks bestuur, (2) meer strategische bestuursagenda en (3) beter gebruik van de kennis en inzet AC-leden;***
- 3. Kennis te nemen van het verbetervoorstel (4) een betere planning & control-cyclus;***
- 4. In te stemmen met het opstellen van een gezamenlijk en gedragen voorstel voor een betere planning & control-cyclus, dat later in 2019 ter besluitvorming wordt voorgelegd.***

8B. VOORSTEL BESTUURLIJK PORTEFEUILLEHOUDERSCHAP

De voorzitter concludeert dat in het laatste kwartaal van dit jaar een evaluatie plaatsvindt.

Het algemeen bestuur besluit

1. ***De pilot dat bestuurders uit hun midden voor grote en belangrijke dossiers een bestuurlijk portefeuillehouder aanwijzen, voort te zetten. Het betreft:***
 - *visietrajecten;*
 - *projecten die een groot afbreukrisico voor het draagvlak kennen;*
 - *projecten die bestuurlijke discussie vergen (zoals biodiversiteit, achterstallig onderhoud en evenementen)*
2. ***Eind 2019 het bestuurlijk portefeuillehouderschap te evalueren.***

8C. VOORSTEL WERKPROCES ZIENSWIJZEN RECREATIESCHAP

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met het werkproces voor vaststelling van formele zienswijzen van het recreatieschap op ontwerpbesluiten van een bestuursorgaan.

8D. VOORSTEL INTEGRITEIT GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Het algemeen bestuur besluit

1. ***De brief van de Commissaris van de Koning (20181143) ter kennisname aan te nemen;***
2. ***Dat RNH namens Recreatieschap Spaarnwoude met het kabinet van de nieuwe Commissaris van de Koning in gesprek gaat om te komen tot een wenselijke gedragscode voor het recreatieschap aansluitend op de provinciale gedragscode;***
3. ***Dat RNH medio 2019 een gedragscode ter besluitvorming voorlegt waarin bepalingen voor bestuurders zijn opgenomen voor de overgang naar ambtelijke functies.***

8E. MEDEDELING VOORTGANGSRAPPORTAGE VERBETERPLAN RNH EN EFFECTMONITOR VERBETERPLAN

De heer Diepstraten merkt op over verbetering omgevingsmanagement met als onderdeel "vergroten kwantitatieve capaciteit (uren)" dat hij grote vraagtekens heeft bij die investering en ziet dat hiervoor een voorstel tot uitbreiding in het voorzittersoverleg komt. Het voorzittersoverleg is echter niet besluitvormend.

De heer Rolleman wijst erop dat afgesproken is dat de voortgangsrapportage besproken wordt in het voorzittersoverleg en dat dit ter kennisname naar het algemeen bestuur gaat.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

9. PLANNING & CONTROL

9A. BESPREKEN PLAN VAN AANPAK FINANCIËLE TRANSITIE (MONDELING)

De heer Gilliam licht toe dat gewerkt wordt aan een transitie van een aantal zaken en dat er nog één stap ontbreekt in het transparant maken van wat RNH doet, namelijk zorgen dat die zaken ook één op één vertaalbaar worden naar de begrotings-, sturings- en verantwoordingscyclus. Dit betekent dat dit zichtbaar wordt vertaald naar begrotingen en jaarrekeningen. Hiervoor ligt een plan van aanpak en de bedoeling is dat dit wordt afgerond in september/oktober a.s. Hiermee is de hele transitie vormgegeven.

De heer Diepstraten heeft in het verbeterplan gelezen dat RNH zelf heel kritisch is en vindt dit een compliment waard.

10. OPZET BESTUURSMEEDEDELING RADEN EN STATEN NA AB VERGADERING

De opzet voor de nieuwsbrief mei 2019 voor de raden en Staten is uitgereikt tijdens de vergadering.

De voorzitter mist "De Opstapper" in de opzet van de nieuwsbrief. Afgesproken wordt deze nog toe te voegen.

Het algemeen bestuur besluit RNH opdracht te geven een nieuwsbrief aan de raden en Staten te verzenden met als onderwerpen:

- ***Visie Spaarnwoude Park 2040***
- ***Case study verhogen natuurwaarden en recreatiemogelijkheden***
- ***Duurzaam evenemententerrein Groene Weelde / Haarlemmermeerse Bos***
- ***Zonnepanelen geplaatst met educatieve voorziening Zorgvrij***
- ***Vaarverbinding De Opstapper***

11. RONDVRAAG

De heer Berkhout vraagt of er nog een afspraak wordt gemaakt om de visie voor te bespreken met de bestuurders. De voorzitter geeft aan dat hij deze suggestie aan de heer Koetsier heeft meegegeven en verwacht dat hiervoor via het secretariaat een afspraak wordt gemaakt.

De voorzitter heeft begrepen dat mevrouw Brouwer bij RNH vertrekt en bij Staatsbosbeheer gaat werken. De voorzitter vindt het heel erg jammer dat mevrouw Brouwer weggaat, maar vindt het mooi dat zij betrokken blijft in de prachtige provincie. Namens het bestuur bedankt de voorzitter mevrouw Brouwer heel erg voor haar inzet. Op een gepaste manier wordt nog afscheid van haar genomen en hij bedankt haar nu met een bos bloemen. Mevrouw Brouwer bedankt het bestuur voor de prettige samenwerking en de leerzame momenten.

12. SLUITING

De voorzitter sluit de openbare vergadering om 11.30 uur.

Vastgesteld tijdens de openbare vergadering van het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude op 11 juli 2019 in Velsen-Zuid.

Akkoord directeur RNH

akkoord vicevoorzitter

J.J.L. Gilliam

B. Diepstraten

**Aan de leden van het algemeen bestuur
van Recreatieschap Spaarnwoude**

Velsen-Zuid : 26 april 2019
Ons kenmerk : U2019 BS adp
Onderwerp : openbare vergadering algemeen bestuur
Bijlagen : div.
Behandeld door : Elise Bos Eyssen telefoon 06 137 805 19

Geachte leden van het algemeen bestuur,

Hiermee nodig ik u uit voor de **openbare** vergadering van het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude op **donderdag 9 mei 2019 09:30 uur** op [het kantoor van RNH](#) aan de Genieweg 46a, 1981 LN Velsen-Zuid.

Agenda

1. Opening en vaststelling agenda
 - a) Mededeling gewijzigde samenstelling bestuur ter kennisname
2. Conceptverslag openbare vergadering algemeen bestuur 13 december 2018 ter vaststelling
3. Ingekomen stukken ter kennisname
4. VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA
 - a) Voorstel conceptvisie Spaarnwoude Park besluitvormend
 - b) Mededeling ideevorming permanente klankbordgroep ter kennisname
5. GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE
 - a) Voorstel SPW locatieontwikkeling Veerplas besluitvormend
 - b) Voorstel SGP vaste stroom voor Mysteryland besluitvormend
 - c) Voorstel SPW overdracht fietsbrug Zijkanaal F besluitvormend
 - d) Mededeling SPW bereikbaarheid en veiligheid voor fietsers naar Zorgvrij ter kennisname
 - e) Mededeling SPW herbestemming Fort Benoorden Spaarndam en voormalige munitiedepot ter kennisname
 - f) Mededeling SPW voortgang verplaatsing pontveer De Opstapper ter kennisname
 - g) Mededeling SGP herinrichting deel Haarlemse Poelpolder voor natuurontwikkeling en recreatie ter kennisname
6. CONTRACTBEHEER – MEDEDELING DB BESLUITEN
 - a) SPW verlenging ondererfpachtrecht De Watergeus en Het Buitenhuis ter kennisname
 - b) SPW uitgifte ondererfpacht tuinen Liedeweg 65 en 67 ter kennisname
 - c) SPW uitgifte ondererfpacht Groeneweg 7 Halfweg ter kennisname
 - d) SPW overdracht riool Velsen ter kennisname
7. MEERJAREN BEHEER
 - a) Voorstel SPW onderzoek ecologische effecten bosdunningen besluitvormend
 - b) Mededeling SPW voortgang inhaalslag groot onderhoud en vervangingen ter kennisname
 - c) Mededeling SPW overzicht gepland groot onderhoud 2019 ter kennisname
 - d) Mededeling SPW start plaatsing zonnepanelen kantoor RNH en stal Zorgvrij (mondeling) ter kennisname

8.	ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)	
a)	Voorstel besluitvormingsproces recreatieschappen	besluitvormend
b)	Voorstel bestuurlijk portefeuillehouderschap	besluitvormend
c)	Voorstel werkproces zienswijzen recreatieschap	besluitvormend
d)	Voorstel integriteit gemeenschappelijke regelingen	besluitvormend
e)	Mededeling voortgangsrapportage verbeterplan RNH en effectmonitor verbeterplan	ter kennisname
9.	PLANNING & CONTROL	
a)	Bespreken plan van aanpak financiële transitie (mondeling)	ter kennisname
10.	Opzet bestuursmededeling raden en Staten na AB vergadering	ter kennisname
11.	Rondvraag	
12.	Sluiting	

Deze agenda en stukken zijn gepubliceerd op IBABS:

- op de site RecreatieNH - agenda Spaarnwoude openbare vergadering AB 9 mei 2019
- en op de IBABS vergaderkalender op de website www.spaarnwoude.nl onder Bestuur - Vergaderingen

zie ook [deze link](#).

Indien u verhinderd bent, verzoek ik u om uw vervanger te informeren en de agenda en bijbehorende stukken over te dragen.

Afbericht kunt u doorgeven aan het bestuurssecretariaat telefoon 023 – 520 28 20 of e-mail bestuurssecretariaat@recreatienoordholland.nl.

Met vriendelijke groet,
namens het bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude,

Miriam Brouwer
Programmamanager Recreatie Noord-Holland NV

Nummer: 2019/08

Onderwerp: **conceptvisie Spaarnwoude Park**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 15 april 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. **Kennis te nemen van de conceptvisie Spaarnwoude Park op hoofdlijnen (bijlage 1 bij het voorstel) zodat het AB van 11 juli 2019 de conceptvisie op hoofdlijnen kan vrijgeven voor een oordeels- en besluitvormende bijeenkomst met raden- en Statenleden (als aangekondigd op de werkconferentie van 6 februari 2019);**
2. **Richtinggevend in te stemmen met de vier pijlers uit de doelenboom en de daaruit voortvloeiende ontwikkelijnen van hoofdstuk 6, te weten:**
 - **Behoud, ontwikkeling en verbinding van de open landschappen en historische landschapslijnen als drager voor de ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden**
 - **Verbindingen met de steden**
 - **Zonering en onderverdeling in gebieden waar meer activiteiten komen**
3. **Kennis te nemen van de geactualiseerde processtappen (bijlage 2 bij het voorstel), de monitoring proceskosten (bijlage 3 bij het voorstel) en de voortgangsrapportage (bijlage 4 bij het voorstel).**

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/09

Onderwerp: **SPW locatieontwikkeling Veerplas**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

- 1. In te stemmen met het opstarten van een meervoudig onderhandse wervings- en selectieprocedure voor een horecaontwikkeling aan de Veerplas;**
- 2. In te stemmen met de uitgangspunten voor de werving:**

Een restaurant met een terrasfunctie en van waaruit (water)recreatieve voorzieningen worden geëxploiteerd en sportieve en/of culturele publieksevenementen worden georganiseerd. Het restaurant gedeelte is ook gericht op recreanten zoals strandbezoekers, wandelaars en fietsers. De ondernemer heeft een open en actieve houding t.o.v. andere organisatoren van recreatieve activiteiten in Spaarnwoude en het aangrenzende Haarlemse bedrijventerrein Waarderpolder.

Algemene uitgangspunten

- De horecavoorziening dient minimaal verbreed te zijn met 1 andersoortige activiteit op het gebied van recreatie, sport, cultuur, spel, zaalverhuur, duurzaamheid en/of ontspanning;
- De voorziening dient te passen in de groene omgeving en natuurinclusief te worden gebouwd;
- Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt (energieneutraal, circulaire economie);
- De voorziening dient deels openbaar toegankelijk te zijn (en niet alleen voor besloten bijeenkomsten in gebruik te zijn);
- Recreatief aanbod is gericht op lokale als (boven)regionale gebruikers;
- Invulling levert bijdrage aan naambekendheid en versterking karakter gebied;
- Een voorziening met ruime openingsdagen en tijden gedurende het gehele jaar;
- Rendabele exploitatievormen met voldoende financiële draagkracht is een eis;
- Visie op samenwerking in het gebied;
- Visie passend bij de ontwikkelingen in het gebied, waaronder Oostpoort;
- Exploitatie en investering door 1 partij;
- De exploitant investeert in de bouwkundige voorzieningen en nutsvoorzieningen;
- De kosten van de bestemmingsplanprocedure zijn voor de exploitant.

Concept ruimtelijke uitgangspunten (worden nog samen met de gemeente verder uitgewerkt)

- Horeca categorie 3b;
- Bruto vloeroppervlak maximaal 1200 m²;
- Terras maximaal 1200 m²;
- Maximale bouwhoogte 6 m.

- 3. In te stemmen met het onttrekken van € 18.000 aan de reserve investeringen voor deze procedure.**

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

Nummer: 2019/10

Onderwerp: **SGP vaste stroom voor Mysteryland**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. In te stemmen met de investering van € 170.000 voor de aanleg van een vaste stroomvoorziening op de Groene Weelde te Haarlemmermeer (als bijdrage aan een gezamenlijke investering van het schap, gemeente Haarlemmermeer, ID&T en Meermaker voor een duurzaam evenemententerrein); en hiervoor de benodigde middelen te onttrekken uit de Algemene Reserve;
2. In te stemmen dat Ecovolt een procedure volgt waarbij minimaal drie leveranciers worden uitgenodigd een gespecificeerde offerte in te dienen voor levering en aanleg in afwijking van het aanbestedingsbeleid van het recreatieschap;
3. Als voorwaarde voor het doen van de investering op te nemen dat het contract met Mysteryland wordt verlengd voor 10 jaar.

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/11

Onderwerp: **SPW overdracht fietsbrug Zijkanaal F**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

het eigendom en beheer van de fietsbrug over Zijkanaal F, inclusief een gedeelte van het aangrenzende fietspad over te nemen van het Hoogheemraadschap van Rijnland, onder de volgende condities:

- a. De brug wordt vernieuwd en aan het aangrenzende fietspad wordt groot onderhoud uitgevoerd op kosten van het Hoogheemraadschap van Rijnland;**
- b. De volgende meekoppelkansen worden benut:**
 - I. Er worden onderzoeken uitgevoerd naar het verbeteren van de zwemwaterkwaliteit van 3 locaties (Veerplas, Westbroekplas en Peddelpoel);**
 - II. Er worden maatregelen uitgevoerd t.b.v. het verbeteren van de waterkwaliteit / doorstroming, hiertoe worden een zestal duikers vervangen in het gebied van het recreatieschap;**
 - III. Voor de bijdrage van genoemde maatregelen wordt een verdeelsleutel gehanteerd van 90% Hoogheemraadschap van Rijnland / 10% Recreatieschap Spaarnwoude.**

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/12

Onderwerp: **SPW onderzoek ecologische effecten bosdunningen**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. **Kennis te nemen van het onderzoek naar de ecologische effecten van bosdunningen in recreatiegebied Spaarnwoude in 2018;**
2. **Kennis te nemen van de aanpassingen in het bosbeheer op basis van dit onderzoek;**
3. **In te stemmen met het uitwerken van een case study om te onderzoeken hoe de ontwikkeling van brakke kwel natuur langs de Amsterdamseweg (Noordzeekanaalgebied) kan worden gecombineerd met de ontwikkeling van ruimte voor recreatie.**

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/13

Onderwerp: **besluitvormingsproces recreatieschappen**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. Kennis te nemen van de notitie 'Besluitvormingsproces recreatieschappen' inclusief de conclusies;
2. Kennis te nemen van de verbetervoorstellen (1) versterking rol dagelijks bestuur, (2) meer strategische bestuursagenda en (3) beter gebruik van de kennis en inzet AC-leden;
3. Kennis te nemen van het verbetervoorstel (4) een betere planning & control-cyclus;
4. In te stemmen met het opstellen van een gezamenlijk en gedragen voorstel voor een betere planning & control-cyclus, dat later in 2019 ter besluitvorming wordt voorgelegd.

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/14

Onderwerp: **bestuurlijk portefeuillehouderschap**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. De pilot dat bestuurders uit hun midden voor grote en belangrijke dossiers een bestuurlijk portefeuillehouder aanwijzen, voort te zetten. Het betreft:
 - visietrajecten;
 - projecten die een groot afbreukrisico voor het draagvlak kennen;
 - projecten die bestuurlijke discussie vergen (zoals biodiversiteit, achterstallig onderhoud en evenementen)
2. Eind 2019 het bestuurlijk portefeuillehouderschap te evalueren.

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/15

Onderwerp: **werkproces zienswijzen recreatieschap**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

in te stemmen met het werkproces voor vaststelling van formele zienswijzen van het recreatieschap op ontwerpbesluiten van een bestuursorgaan:

1. Zienswijze opstellen en vaststellen **in** reguliere algemeen bestuursvergadering
 - Recreatie Noord-Holland NV (RNH) toetst het ontwerpbesluit van een bestuursorgaan om te bepalen of dit besluit het recreatieschap verhindert beleidsdoelen te realiseren en/of eerder genomen besluiten tot uitvoering te brengen;
 - Indien het voornemen is een zienswijze in te dienen als reactie op een ontwerpbesluit van een van de deelnemende gemeenten of de provincie wordt afstemming gezocht met het lid van de adviescommissie en de bestuurder binnen het recreatieschap;
 - Een concept zienswijze wordt opgesteld door RNH, op basis van door het AB vastgestelde beleidskaders;
 - De concept zienswijze wordt ter instemming voorgelegd aan het DB.
2. Zienswijze opstellen en vaststellen **buiten** de reguliere vergaderingen om
 - RNH toetst het ontwerpbesluit van een bestuursorgaan om te bepalen of dit besluit het recreatieschap verhindert beleidsdoelen te realiseren / eerder genomen besluiten tot uitvoering te brengen;
 - Indien het voornemen is een zienswijze in te dienen als reactie op een ontwerpbesluit van een van de deelnemende gemeenten wordt afstemming gezocht met het lid van de adviescommissie en de bestuurder binnen het recreatieschap;
 - Een concept zienswijze wordt opgesteld door RNH, op basis van door het AB vastgestelde beleidskaders;
 - De concept zienswijze wordt ter instemming voorgelegd aan het DB.
Dit kan niet in een gezamenlijke vergadering. Via een schriftelijke ronde wordt gevraagd in te stemmen met het wel of niet indienen van een zienswijze. Het DB neemt hierin een collegiaal besluit (=unaniem besluit); bij het ontbreken van een collegiaal besluit, dan wordt de zienswijze schriftelijk voorgelegd aan het AB. Het AB neemt zoals gebruikelijk in meerderheid van stemmen aan of de zienswijze wel of niet ingediend wordt.

Velsen-Zuid, 9 mei 2019

Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

Nummer: 2019/16

Onderwerp: **integriteit gemeenschappelijke regelingen**

Het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude;

gelet op het voorstel van het dagelijks bestuur d.d. 11 april 2019

gezien het advies van de adviescommissie d.d. 25 maart 2019

gelet op de gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude;

b e s l u i t :

1. De brief van de Commissaris van de Koning (20181143) ter kennisname aan te nemen;
2. Dat Recreatie Noord-Holland NV namens Recreatieschap Spaarnwoude met het kabinet van de nieuwe Commissaris van de Koning in gesprek gaat om te komen tot een wenselijke gedragscode voor het recreatieschap aansluitend op de provinciale gedragscode;
3. Dat Recreatie Noord-Holland NV medio 2019 een gedragscode ter besluitvorming voorlegt waarin bepalingen voor bestuurders zijn opgenomen voor de overgang naar ambtelijke functies.

Velsen-Zuid, 9 mei 2019
Akkoord directeur RNH

Akkoord voorzitter

J.J.L. Gilliam

A. Tekin

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 1a

Bijlagen Geen

GEWIJZIGDE SAMENSTELLING BESTUUR

De samenstelling van het bestuur is gewijzigd.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de gewijzigde samenstelling van het bestuur.

PROVINCIE/VOORZITTER

20 maart zijn de Provinciale Statenverkiezingen geweest. De ontwerp gewijzigde gemeenschappelijke regeling is 20 december 2018 verzonden aan de participanten. Hierin heeft de provincie twee vertegenwoordigers in het bestuur van het recreatieschap. Totdat er een nieuwe aanwijzing door PS is ontvangen, worden agenda en stukken verzonden aan de heer Tekin.

HAARLEM

Wethouder mevrouw Sikkema heeft de Haarlemse politiek verlaten. Haar opvolger is wethouder Berkhout. Wij hebben nog geen aanwijzing door de gemeenteraad ontvangen. Agenda en stukken worden verzonden aan wethouder Berkhout.

HAARLEMMERMEER

De gemeenten Haarlemmerliede en Spaarnwoude en Haarlemmermeer zijn gefuseerd. De nieuwe vertegenwoordiger in het bestuur is wethouder mevrouw Sedee-Schuijtemaker.

AMSTERDAM

Wethouder mevrouw Van Doorninck is door de gemeenteraad van Amsterdam aangewezen als vertegenwoordiger in het bestuur van het recreatieschap. Zij heeft, net als in 2018, een machtiging afgegeven aan stadsdeelbestuurder Bobeldijk om de AB en DB vergaderingen in 2019 namens haar bij te wonen.

PARTICIPANT	AB	DB	BESTUURSLID	PLAATSVERVANGER
Provincie Noord-Holland	voorzitter	voorzitter	gedeputeerde A. Tekin	gedeputeerde J.H.M. Bond
Gemeente Velsen	vicevoorzitter	vicevoorzitter	wethouder B. Diepstraten	wethouder S. Dinjens
Gemeente Amsterdam	lid	lid	stadsdeelbestuurder E. Bobeldijk (gemandateerd vertegenwoordiger van wethouder mevrouw M. van Doorninck)	wethouder L. Ivens
Gemeente Haarlem	lid	adviserend lid	wethouder R. Berkhout	geen aanwijzing ontvangen
Gemeente Haarlemmermeer	lid	adviserend lid	wethouder mevrouw M. Sedee-Schuijtemaker	geen aanwijzing ontvangen

VOORSTEL

Adviescommissie --
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 2

Vorbereid door Bestuurssecretariaat
Bijlage Conceptverslag vergadering algemeen bestuur 13 december 2018

CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING ALGEMEEN BESTUUR 13 DECEMBER 2018

Het algemeen bestuur besluit het conceptverslag vast te stellen.

Akkoord programmamanager	Miriam Brouwer
In overleg met directeur RNH	Jos Gilliam

Conceptverslag openbare vergadering **algemeen bestuur Recreatieschap Spaarnwoude**, gehouden op 13 december 2018 op het kantoor van RNH aan de Genieweg 46a in Velsen-Zuid.

Aanwezig

De heer A. Tekin	- Provincie Noord-Holland (voorzitter)
De heer B. Diepstraten	- Gemeente Velsen (vicevoorzitter)
De heer E. Bobeldijk	- Gemeente Amsterdam (met volmacht)
De heer B.A. Graal	- Gemeente Haarlemmerliede en Spaarnwoude (AB-lid)
De heer J.C.W. Nederstigt	- Gemeente Haarlemmermeer (AB-lid)
Mevrouw M.J. Brouwer	- RNH (programmamanager)
De heer J.J.L. Gilliam	- RNH (directeur)
De heer P. Koetsier	- RNH (procesmanager)
De heer A. van Koeverden	- RNH (locatiebeheerder)
Mevrouw I. Booij	- RNH (assistent projectleider)
De heer R. Rolleman	- RNH (manager programmasturing)
Mevrouw A. Bruinsma	- RNH (verslaglegging)

Afwezig

Mevrouw M. van Doorninck	- Gemeente Amsterdam (AB-lid)
Mevrouw C.Y. Sikkema	- Gemeente Haarlem (AB-lid)

Insprekers

Mevrouw S. Slaman	- Fietzersbond Velsen en Fietzersbond Haarlem
De heer F. van Baaren	- Het Veerkwartier
Mevrouw M. Janssen	- Het Veerkwartier

1. OPENING EN VASTSTELLING AGENDA

De voorzitter, de heer Tekin, opent de vergadering en heet de aanwezigen van harte welkom. Afmelding voor vandaag is ontvangen van mevrouw Van Doorninck en mevrouw Sikkema, die vandaag voor het laatst aanwezig zou zijn. De heer Nederstigt en de heer Graal zijn ook vandaag voor het laatst aanwezig. Mevrouw Sikkema heeft aan de voorzitter op een aantal agendapunten op- en aanmerkingen meegegeven.

Er is een nazending ontvangen met concept bestuursbesluiten, zoals vorige vergadering afgesproken. De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

Zoals gebruikelijk wordt eerst het woord gegeven aan de sprekers.

INSpraak MEVrouw SLAMAN VAN FIETZERSBOND VELSEN EN FIETZERSBOND HAARLEM OVER BEREIKBAARHEID EN VERKEERSVEILIGHEID VOOR FIETZERS NAAR BOERDERIJ ZORGvrij

Mevrouw Slaman is van de Fietzersbond Haarlem en wil mede namens de Fietzersbond Velsen inspreken. De Fietzersbond heeft een brief gestuurd aan het algemeen bestuur. Er wordt aandacht gevraagd voor een veilige fietsroute naar Boerderij Zorgvrij. De route vanaf Haarlem-Noord en Velsbroek vinden de Fietzersbonden niet veilig. De veel gebruikte routes langs de Westbroekplas, Dammersweg, Veerweg (langs de A9 bij het geluidsscherm) zijn eigenlijk niet geschikt voor gezinnen met kleine kinderen om te fietsen, omdat men daar van de weg wordt gereden. Er zijn al meerdere ongelukken gebeurd. Dit komt hoofdzakelijk door het sluipverkeer dat vanaf Velsbroek richting Amsterdam rijdt (de Genieweg af). Het sluipverkeer is er door de week, maar helaas ook veel in het weekend.

Voordat het Zijkanaal B is opgeknapt, stonden er twee betonnen palen bij de Veerweg. Deze palen staan er nu nog, maar voorheen was het niet mogelijk om met auto's langs de Veerweg te rijden. Aangezien de Velsertunnel 9 maanden dicht is geweest, heeft er heel veel file gestaan op de A9 en toen hebben mensen deze sluiproute ontdekt. De Fietzersbonden hopen dat het bestuur hier verantwoordelijkheid voor neemt en aandacht wil geven aan een veilige route naar Zorgvrij. De Fietzersbond kaart dit zelf al drie jaar aan bij de gemeente Velsen, omdat een deel van de route binnen het beheergebied van

Velsen valt (Dammersweg). De gemeente Velsen heeft toegezegd dit graag te willen veranderen, maar om het op korte termijn te verbeteren lijkt het de Fietzersbonden de beste optie om het voor autoverkeer af te sluiten. Het is jammer dat er vlak voor het tunneltje ook een passeerstrook is aangelegd waardoor nog harder wordt gereden. Gezinnen willen graag het goede voorbeeld geven door op de fiets te gaan, maar het is daar nu niet leuk ontspannen fietsen met kinderen. Over 2,5 maand worden de eerste lammetjes geboren waardoor er weer meer gezinnen naar Zorgvrij gaan en daarom zouden de Fietzersbonden graag horen van het bestuur of zij verbetering van de fietsroute in de planning kunnen opnemen.

De heer Nederstigt is blij dat mevrouw Slaman hier inspreekt, omdat het een heel belangrijk punt is. Zijn eigen mening is dat in recreatiegebieden de auto te gast is en dat betekent dat zij zich ook zo moeten gedragen. De heer Nederstigt kan niet alles goed volgen en denkt dat het zou helpen als de Fietzersbonden aangeven over welke trajecten het precies gaat. Mevrouw Slaman verwijst hiervoor naar de brief die aan het bestuur is gestuurd en bij de ingekomen stukken (agendapunt 3) is toegevoegd. De heer Nederstigt wil graag met zijn collega bestuurders bespreken om te stimuleren dat er steeds meer wordt gefietst en dat auto's zich moeten realiseren dat zij te gast zijn in dit soort gebieden.

De heer Diepstraten bedankt mevrouw Slaman voor haar aanwezigheid. Het is van belang en men heeft elkaar ook eerder gesproken in het gemeentehuis van Velsen. De heer Diepstraten onderschrijft de noodzaak om met name sluipverkeer terug te dringen. Mevrouw Slaman heeft al gesproken met de heer Van Koeverden van RNH. De heer Van Koeverden licht toe dat samen met de gemeente Velsen is gesproken en dat de wens wordt onderschreven om iets te ontwikkelen dat veilig is. Dit gaat dan om de parallelweg langs de A9. Hier moet een voorstel voor komen.

De heer Graal constateert dat mevrouw Slaman een specifiek stuk opnoemt, maar neemt aan dat de Fietzersbond nog wel meer onveilige plekken signaleert. Mevrouw Slaman geeft aan dat de Fietzersbonden stellen dat eigenlijk alle fiets-entrees wat verwaarloosd zijn m.b.t. de verbindingen tussen de bebouwde kom en het recreatieschap. Dit is een moeilijk punt, omdat het beheer bij verschillende eigenaren ligt. De voorzitter stelt voor aan RNH om alle partners bij elkaar te roepen om te kijken of deze urgente problematiek snel aangepakt kan worden. De voorzitter spreekt zijn waardering uit voor de uitstekende brief die de Fietzersbond heeft geschreven. Afgesproken wordt om dit punt de volgende keer weer te agenderen. Als er vanuit de provincie iets nodig is, is de voorzitter hiertoe bereid. De heer Diepstraten geeft aan dat dit ook voor de gemeente Velsen geldt.

INSPRAAK DE HEER VAN BAAREN EN MEVROUW JANSSEN OVER HET VEERKWARTIER

Mevrouw Janssen vertelt dat de heer Van Baaren en zij initiatiefnemers en eigenaren van Het Veerkwartier in Haarlem zijn en zij zijn hier aanwezig om in te spreken op de locatieontwikkeling Veerplas. Tevoren hebben zij gehoord dat zij 3 minuten de tijd hebben om in te spreken. Op zich is dat te weinig om de visie over het gebied te delen, maar aan de hand van een presentatie wordt een korte toelichting gegeven.

De eigenaren van Het Veerkwartier zouden graag een deel van de gebiedsontwikkeling voor hun rekening nemen. Een gebiedsgerichte aanpak is essentieel bij een locatieontwikkeling, omdat alleen dan de unieke kwaliteit van een landschap versterkt kan worden. Dit staat ook in de Omgevingsvisie Noord-Holland 2050. Een balans tussen het gebied, natuur, recreatie en een horecavoorziening is belangrijk en de uitgangspunten daarvoor zijn de identiteiten van het gebied. De afgelopen 4 jaar hebben de eigenaren van Het Veerkwartier ervaring op gedaan met het gebied, hebben kennis van het gebied en eigenlijk ook heel veel liefde voor het gebied gekregen. Dit kan een eerste stap zijn naar een duurzame locatieontwikkeling om dit te behouden. Het Veerkwartier durft verantwoordelijkheid te nemen als ondernemer en heeft de afgelopen 4 jaar ook laten zien dat zij het gebied aantrekkelijker kan maken. Hiervoor moet natuurlijk worden samengewerkt met de juiste partijen. Er wordt een korte toelichting gegeven op wat er de afgelopen 4 jaar is gedaan en op welke manier waarde is toegevoegd aan het gebied.

Met weinig middelen is van niets iets gemaakt. Het paviljoen is volledig met crowdfunding gefinancierd en de afgelopen jaren heeft een diversiteit aan programmering plaatsgevonden. Inmiddels zijn er 4 volledige zomerseizoenen gedraaid.

De insprekers zien het potentieel van de Veerplas als de buitenplek van Haarlem, maar hiervoor moet goed worden gekeken naar het gebied. Actieve kleinschalige recreatie is hier heel goed mogelijk en aanvullend ook een culturele programmering. Op dit moment is er een tijdelijk paviljoen en er is nieuwbouw nodig van een paviljoen dat optimaal geïntegreerd wordt in het landschap. Hiervoor is een conceptvoorstel ontwikkeld. Verder zou het goed zijn om de aanpak van blauwalg in de Veerplas gezamenlijk op de agenda te krijgen.

De voorzitter is niet verbaasd dat de initiatiefnemers van Het Veerkwartier vandaag inspreken vanwege de locatieontwikkeling Veerplas die voor vandaag is geagendeerd. Het voorstel is dat er een werving- en selectieprocedure wordt gestart. De voorzitter vraagt naar de afspraken die 4 jaar geleden zijn gemaakt. Mevrouw Janssen antwoordt dat de afspraak een tijdelijk paviljoen was. Er is geld geïnvesteerd in een tijdelijk paviljoen. Deze investering is er helemaal uit. Verder is geïnvesteerd in de plek, omdat de eigenaren van Het Veerkwartier daar graag permanent willen blijven. De voorzitter constateert dat de presentatie van Het Veerkwartier de inbreng van de eigenaren is als het bestuur besluit om locatie Veerplas te ontwikkelen. De bedoeling is om agendapunt 5 daarom meteen hierna te bespreken.

De heer Diepstraten vraagt of de insprekers ook de horeca in het gebied exploiteren, omdat hij had begrepen dat dit niet zo goed loopt. Mevrouw Janssen geeft aan dat dit uitstekend loopt en dat zij de afgelopen 4 jaar deze plek op de kaart hebben gezet. Daarvoor liep het inderdaad niet goed. De heer Diepstraten vraagt of de initiatiefnemers van Het Veerkwartier de plannen m.b.t. Het Veerkwartier zelf kunnen financieren. Mevrouw Janssen geeft aan dat dit het geval is.

De heer Nederstigt vraagt wat de initiatiefnemers eventueel aan het bestuur vragen. Mevrouw Janssen zegt dat de vraag eigenlijk is om de waarde die zij daar hebben opgebouwd, en de kennis die zij hebben, niet weg te gooien. Als men het heeft over duurzaamheid, dan is dat de eerste stap. Dit is wat er zou gebeuren op het moment dat het gebied openbaar wordt aanbesteed. Zij roept op om het bij de huidige ondernemers te houden. Dit geldt overigens niet voor het gebied dat zich tussen de weg en de Veerplas bevindt, omdat daar grootschalige ontwikkeling mogelijk is.

De voorzitter stelt voor om eerst agendapunt 5 te bespreken.

5. A. GEBIEDSONTWIKKELING NATUUR EN RECREATIE SPW LOCATIEONTWIKKELING VEERPLAS

De voorzitter licht toe dat dit agendapunt ook in het dagelijks bestuur is besproken en vraagt nog expliciet aandacht voor de opmerkingen van het dagelijks bestuur, die ook in de vergaderflap staan.

Aangezien dit ook het groengebied van Haarlem betreft heeft mevrouw Sikkema aangegeven dat de eigenaren van Het Veerkwartier hebben laten zien dat zij wat moois hebben neergezet met positieve uitstraling. Zij hebben verdere plannen voor hun bedrijf en haar vraag is daarom of het juridisch echt nodig is om aan te besteden of dat de huidige eigenaren eerst een kans gegeven kan worden. Als het niet kan, dan vindt zij het belangrijk om bij de aanbesteding enkele randvoorwaarden mee te geven die voor Haarlem van groot belang zijn (visie op duurzaamheid, het gebied kennen en voorkeur voor een lokaal bedrijf, visie op samenwerking met ontwikkeling in het gebied waaronder Oostpoort).

De heer Nederstigt zegt dat als hij kijkt naar hetgeen is ontwikkeld dat de vragen van mevrouw Sikkema zijn vragen zouden kunnen zijn. Hij zou vooral willen kijken of men juridisch in de problemen komt, men zou eigenlijk naast deze ondernemer moeten willen staan en de ambities naast elkaar moet leggen. Dit om te kijken hoe zo optimaal mogelijk kan worden samengewerkt. De heer Nederstigt pleit er daarom voor om deze onder-

nemer de ruimte te geven, maar men moet wel kijken wat de positie van het algemeen bestuur van Recreatieschap Spaarnwoude is. De ondernemer heeft er heel veel energie in gestoken en het ligt in het verlengde van wat ook het bestuur wil en de heer Nederstigt pleit er daarom voor hier ruimte voor te zoeken.

De heer Diepstraten sluit zich volledig aan bij de woorden van de heer Nederstigt. De heer Graal zegt dat de heer Nederstigt het niet beter kon verwoorden en zou het jammer vinden als dit niet direct aan de huidige ondernemers kan worden gegend.

De heer Bobeldijk herkent de criteria van de gemeente Haarlem en als het juridisch mogelijk is, dan zou hij met deze ondernemer in zee willen gaan. De vraag is nog wel m.b.t. de Grex inkomsten welke rol de gemeente Haarlem en welke rol het recreatieschap heeft. De voorzitter stelt voor dat RNH eerst intensief in gesprek gaat met de gemeente Haarlem over de vragen die nu naar boven komen, waaronder ook over de inkomstenkant van het schap. Ook de juridische kant is van belang. Mevrouw Brouwer geeft aan dat er twijfels zijn of er geen aanbesteding nodig is, omdat meerdere partijen zich al voor de locatie hebben aangemeld. De voorzitter adviseert om hier kritisch, maar ook breed, naar te kijken. De heer Nederstigt wijst erop dat als aanbesteed wordt dat de huidige ondernemer zoveel kennisvoorsprong heeft dat deze weleens in de problemen zou kunnen komen. De heer Nederstigt zou dit moeilijk vinden.

De heer Diepstraten adviseert gebruik te maken van de kennis van gemeenten. De voorzitter geeft aan dat het bestuur hier ook voor de positie van het schap zit en het is een openbare vergadering, maar ziet ook dat de ondernemers risico hebben gelopen en dat het nu goed gaat. Het is goed om op een slimme manier, met het belang van het schap op de voorgrond, te kijken of tot overeenkomst gekomen kan worden.

De voorzitter concludeert dat het besluit anders geformuleerd moet worden. Van belang is dat RNH samen met de gemeente Haarlem kijkt naar de mogelijkheden en dat aan de voorkant ook een ecologische toets wordt uitgevoerd. Vervolgens komt dit punt hier dan terug. Op dit moment wordt nog geen besluit genomen over het onttrekken van € 30.000 aan de reserve investeringen voor de kosten van deze procedure. De heer Bobeldijk zou het fijn vinden dat als dit punt terugkomt, er dan ook selectiecriteria worden aangegeven.

De heer Koetsier wijst op de relatie met het visietraject.

De heer Graal vindt het voorstel van de voorzitter goed, maar is benieuwd waarom voor deze constructie is gekozen. Mevrouw Brouwer licht toe dat een eerdere ondernemer failliet is gegaan en uit de jaarlijkse bezoekerscijfers bleek toen een teruggang. Geconcludeerd is toen dat het aanwezig zijn van een horecafunctie heel veel effect heeft. Afsproken is toen om een horecafunctie te faciliteren, zonder dat het grote plan m.b.t. de indoor/outdoor leisure voorziening al gerealiseerd zou worden. Er is daarom een tijdelijkheid gecreëerd waarbinnen mensen de kans hebben gekregen om hier een bedrijf neer te zetten met het doel om de plek "warm" te houden en te zorgen dat er mensen naar de Veerplas komen. Dit doel is heel goed geslaagd en nu is de vraag welke vervolgstap er moet komen.

De voorzitter stelt voor om even een tussenstap te maken om met Haarlem te kijken wat er mogelijk is en wat het voor het schap betekent. De heer Nederstigt geeft aan dat voor de visie o.a. gezocht moet worden naar ondernemers en dan is het heel erg belangrijk dat het schap partner is van dit geheel met een hele betrouwbare uitstraling. Ondernemers die hun nek uitsteken moeten serieus worden genomen, omdat dit soort type ondernemers gaan bouwen aan een succesvol Spaarnwoude.

De heer Gilliam constateert dat RNH in overleg gaat met de gemeente Haarlem en denkt dat het handig is om naast dat overleg ook een gedegen juridisch advies te vragen over de risico's en op basis daarvan kan een besluit aan het bestuur worden voorgelegd. Wat betreft de € 30.000 wijst de heer Gilliam erop dat er ook voorbereidingskosten zijn. De voorzitter begrijpt dat er kosten zijn als er gewoon wordt doorgewerkt.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. RNH opdracht te geven om in nauw overleg met de gemeente Haarlem te kijken wat de mogelijkheden zijn voor het gunnen van de horecavoorziening aan de huidige ondernemers van Het Veerkwartier; aan te geven wat hiervan de consequenties zijn voor het recreatieschap en in het planproces een ecologische toets aan de voorkant op te nemen;***
- 2. RNH opdracht te geven juridisch advies te vragen m.b.t. het gunnen van de horecavoorziening aan de huidige ondernemers van Het Veerkwartier.***

2. CONCEPTVERSLAG OPENBARE VERGADERING AB 18 OKTOBER 2018

TEKSTUEEL

Agendapunt 4 (verlenging raamcontract RNH 2019-2020) pagina 4, de passage: "De voorzitter concludeert dat de voorgestelde besluiten genomen kunnen worden, maar dat het voorgestelde besluitpunt 5 even wordt geparkeerd tot een volgende vergadering" wordt op verzoek van de voorzitter aangepast in: "De voorzitter concludeert dat de voorgestelde besluiten genomen kunnen worden behalve beslispunt 5. Het beslispunt 5 dient via de adviescommissie terug te komen. De eerste rapportage (van het verbeterplan) met een planning wordt bij de volgende vergadering geagendeerd".

Het algemeen bestuur besluit het conceptverslag met inachtneming van bovengenoemde wijziging vast te stellen.

3. INGEKOMEN STUKKEN

Er zijn geen opmerkingen.

Het algemeen bestuur besluit het overzicht van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

INHOUDELIJKE STUKKEN

4. VISIE EN UITVOERINGSPROGRAMMA

A. PRESENTATIE MRA GEBIEDSATELIERS

De heer Bos is programmamanager Metropolaans Landschap bij Metropoolregio Amsterdam en geeft een presentatie over hoe het MRA bezig is met het werken aan het landschap in deze regio.

Waarde van het landschap voor de regio

Deelgebied 3 Spaarnwoude (Tuinen van West, Brettenzone), Haarlemmermeer West is een gebied met een heel groot landschap. Het is heel divers en altijd dichtbij. MRA heeft daarom gezegd dit te koesteren. Belangrijk is te benadrukken dat de landschappen onderdeel zijn van de cultuur en altijd al verbonden zijn geweest aan de stad. Het landschap heeft een belangrijke verbinding met de identiteit van gebieden. Er gebeurt heel veel in de regio en dit doet ook iets met het landschap. Er worden bijvoorbeeld 230.000 woningen gebouwd tot 2040 (stad ter grootte van Den Haag). Dit betekent een toenemende gebruiksdruk en er is ook een energieopgave.

Welke opgave ligt er

MRA heeft geconstateerd dat er grote uitdagingen zijn waardoor het landschap nu al verandert. Van belang is dat er een integrale aanpak komt vanuit de regio. Daarnaast is het niet goed als het landschap wordt beschouwd als een landingsbaan van alle opgaven. Als een stad wordt gebouwd ter grootte van Den Haag, dan moet ook geïnvesteerd worden in versterking van de landschappelijke infrastructuur.

Aanpak

Er is een proces ingericht om de samenhang van de opgaven met het landschap in beeld te brengen. Dit wordt gedaan door enerzijds de ruimtelijke opgave op een rij te zetten in 8

gebiedsateliers en dit te confronteren met de landschapswaarde (natuur, cultuurhistorie, belevingswaarde) en daarbij te kijken wat dit doet met de investeringsopgave en welke verdienmodellen er binnen het gebied zijn te bedenken. MRA heeft met alle 8 gebieden afspraken gemaakt over de organisatie van een gebiedsatelier, omdat eigenaarschap en opdrachtgeverschap in de gebieden zelf moet liggen. Dit betekent dat MRA kennis aan kan bieden van de ontwerpbureaus, methodiek en procestechniek op MRA niveau. De kennis over de gebieden zelf moet uit de gebieden komen en de gebieden moeten ook zelf bepalen wie aan tafel zitten. Dit moet leiden tot een paar perspectieven per gebied op basis waarvan gediscussieerd kan worden over de ontwikkeling van het landschap. Gekeken wordt hierbij naar schuulpunten en kansrijke investeringsopgaven. De bedoeling is om projecten te prioriteren voor de hele regio waarop ingezet moet worden. Als MRA wordt een nieuwe agenda gemaakt die vanaf dit jaar loopt. Verder is het een manier om vanuit integrale benadering input te leveren in de discussie over woningbouw. Voor de regio kan dit ook een manier zijn om vanuit de inhoud na te denken of men voldoende ingericht is om integraal aandacht te besteden aan de opgave en hoe het beheer het beste georganiseerd kan worden.

Financiering

Er is een financiële foto gemaakt van alle geldstromen die in de regio naar natuur en landschap gaan. Verder is het de bedoeling om de investeringsopgaven te benoemen en daarnaast is aan Job Cohen gevraagd om een verkenning uit te voeren naar kansen en draagvlak bij stakeholders om commitment uit te spreken om tot een financieel akkoord te komen.

Processtappen

De gebiedsateliers zijn nu bezig. Er zijn twee rondes en de eerste ronde is nu bijna klaar. De tweede ronde vindt plaats in januari en februari a.s. Gezorgd wordt dat de eind-publicatie voor april a.s. gereed is. In het voorjaar is het de bedoeling om een brede bijeenkomst te organiseren voor raadsleden en nieuwe Statenleden over de uitkomsten van de gebiedsateliers. Komend jaar wordt verder aandacht besteed aan de prioritering op MRA niveau.

De heer Diepstraten is enthousiast over de gebiedsateliers, waarmee ook wordt aangegeven dat de visieontwikkeling integraal wordt aangepakt. De vraag is echter, als dit is afgerond, hoe gewaarborgd kan worden dat niet over maar met betrokken gemeenten en recreatieschappen wordt gesproken.

De heer Bos begrijpt deze zorg heel goed, omdat dit het beeld is dat de MRA snel oproept. Dit is precies de reden waarom is afgesproken dat het opdrachtgeverschap in de regio zelf moet liggen. Als MRA worden besluiten genomen over de keuzes en dilemma's die in een atelier naar voren komen. De rol van de MRA gaat niet verder dan helpen om dilemma's en schuulpunten in de regio's inzichtelijk te maken. Het is daarom ontzettend belangrijk dat de partijen die daar mee verder moeten aangehaakt zijn bij de ateliers.

Mevrouw Brouwer wijst erop dat in de MRA gebiedsateliers de provincie en alle gemeenten, behalve Velsen, vertegenwoordigd zijn. De gemeente Velsen heeft besloten ambtelijk geen capaciteit vrij te maken en zij vindt dit een gemis, omdat de belangen van Velsen dan niet aan de voorkant kunnen worden opgehaald en worden meegewogen. Hierdoor kan dan het beeld ontstaan dat over de gemeente wordt gesproken. De heer Diepstraten zegt toe hier werk van te maken.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling

B. PRESENTATIE LANDSCHAPSVISIE AMSTERDAM

De heer Bobeldijk geeft een presentatie die eerder door mevrouw Van Doorninck is gegeven in het voorzittersoverleg. Deze presentatie sluit eigenlijk aan op de presentatie die zojuist is gegeven. De gemeente Amsterdam werkt aan een groenvisie, maar wil ook graag het gesprek aangaan over welke dilemma's er zijn vanuit de verschillende gemeenten.

Als men naar het gebied kijkt, dan ziet men veel verschillende spelers waarbij allerlei verschillende zaken spelen. Er zijn veel beschermingsregimes en diverse rollen en actoren. Er zijn diverse gebruikers en ieder kan een eigen beeld hebben over dit gebied. Daarnaast zijn er ook verschillende bestuurlijke overleggen. Dit maakt het complex, maar er liggen ook verschillende vraagstukken over het gebied. Er is een toenemende druk door verstedelijking, en verder zijn er opgaven m.b.t. het verduurzamen van landbouw, bodemdaling-problematiek bij de veenweiden, biodiversiteit, energietransitie, klimaatverandering en toerisme. Op veel vlakken schuren zaken en gekeken wordt naar samenhang.

Er lopen veel trajecten en daarom is het belangrijk contact te houden en af te stemmen. De gemeente Amsterdam wil het landschap vanuit samenhang benaderen door vanuit de inhoud naar het gebied te kijken en gezamenlijk te vertalen wat nodig is. In Amsterdam is de wens om de stad compact te houden en te voorkomen dat steeds verder wordt gebouwd in het groen waardoor minder groen wordt overgehouden. Groen heeft ook waarde voor recreatie. Vanuit de inhoud wat men wil, moet er een vertaling komen naar de vorm die het moet hebben.

De landschapsvisie is wat Amsterdam betreft bedoeld om te kunnen sturen op het eigen handelen en de samenwerking met anderen (buurgemeenten en recreatieschappen). Dit wil zij doen door middel van een aantal ambities, uitgangspunten en een beleidsmatig afwegingskader voor initiatieven en een landschapsagenda voor Amsterdam.

Qua ambities wil Amsterdam duurzaam gebruik maken van het landschap met een hoge kwaliteit. Amsterdam is zich bewust van de verantwoordelijkheid voor het beslag dat wordt gelegd op het groen. Qua uitgangspunten is er veel respect voor de ecologie en cultuurhistorie. Qua duurzaamheid is het belangrijk dat stad en landschap bij elkaar horen. Open groen en scheggen blijven belangrijke verbindingen tussen stad en landschap en van belang is dat men op de fiets binnen redelijke tijd in een groen gebied kan zijn. Hier horen een aantal kernkwaliteiten bij, waaronder hoofd groenstructuur, groenkaders en cultuurhistorische kaders. Landschap is een zaak van samenwerking, omdat het een publieke zaak is en de gemeente wil graag zaken in co-creatie doen. Verder is het goed onderscheid te maken tussen de verschillende landschapsparken.

De heer Nederstigt bedankt voor de presentatie en vindt het goed dat deze presentatie wordt gegeven. De uitdagingen zijn helder, evenals het belang voor de stad zelf. Uit de presentatie blijkt dat de gemeente Amsterdam actief in overleg wil gaan met de buurgemeenten en de heer Nederstigt moedigt aan om hier serieus aandacht aan te besteden. Niet alleen op dit thema, maar in het algemeen. Uit ervaring weet hij dat het lastig is om stad en ommelanden goed bij elkaar te houden. Op een aantal thema's blijkt men elkaar niet makkelijk en vanzelfsprekend te kunnen vinden. Ook de ommelanden hebben een paar thema's op de agenda waarvan het belangrijk is deze in gezamenlijkheid op te pakken. Een echte MRA agenda is hiervoor van belang.

De heer Diepstraten sluit zich hierbij aan en heeft in het (vice) voorzittersoverleg, waar deze presentatie eerder is gegeven, gezegd dat Amsterdam politieke besluiten neemt waardoor er nog meer druk komt op het landschap. Er spelen verschillende belangen en hier moet met elkaar over gesproken worden. De heer Bobeldijk roept op om goed met elkaar in gesprek te blijven en noemt hierbij ook de omgevingsvisies.

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

C. VOORTGANG VISIE SPAARNWOUDE PARK 2040

De heer Koetsier geeft een korte toelichting en vertelt dat fase 0 inmiddels is afgerond. Dit heeft de stakeholders dichterbij elkaar gebracht. Met de inzet van een participatiebureau is er een kleine groep van 10 stakeholders gecontracteerd. Gezamenlijk wordt een participatieplan opgesteld en er is een verslagje toegestuurd via de mail waarmee men een beeld krijgt van wat er speelt. De groep waarmee nu verder wordt gegaan is klein, maar representatief. De bedoeling is een conferentie te organiseren en hiervoor is een programma opgesteld. Dit is ook geschikt voor nieuwe raadsleden die het gebied nog niet kennen. Het tweede deel van het programma is bedoeld om aan tafels te inventariseren welke opgaven en ambities er zijn. Na de maaltijd wordt een verdiepingslag gemaakt naar mogelijke ontwikkelingsrichtingen. Als afsluiting wordt een bestuurderstafel "à la 'Twan" over kansen, randvoorwaarden en samenwerken georganiseerd om wat dieper in te kunnen gaan op het vraagstuk samenwerking. Dit wordt geleid door een externe voorzitter.

Er wordt ook een AC-plus georganiseerd voor landschappers, recreatie ambtenaren, en RO ambtenaren om samen te werken en te kijken wat nodig is om initiatieven vooruit te helpen.

De heer Diepstraten is benieuwd hoe het staat met de bijeenkomsten die in het gebied zijn geweest en wat hierin is gehoord. De heer Koetsier zegt dat er ongeveer 30 stakeholders (ondernemers, bewoners, vrijwilligersorganisaties en natuurorganisaties) aanwezig waren in de twee bijeenkomsten. Mevrouw Brouwer vertelt dat dit direct-betrokkenen waren bij het gebied. Er is een lijst van 100 mensen en hiervan is een aantal mensen uitgenodigd. Van de ongeveer 30 mensen die aanwezig waren bij de bijeenkomsten hebben zich 10 mensen aangemeld die intensief willen samenwerken om te komen tot een participatieprogramma. Deze 10 mensen koppelen weer terug aan de grote groep.

De heer Diepstraten geeft aan dat men de sessie over de collectieve identiteit heel nuttig vond. Ondernemers hebben wel aangegeven dat kleine ondernemers afhankelijk zijn van het creëren van kansen. De tweede sessie was een voorbereiding op wat participatie is. Mevrouw Brouwer zegt dat ook naar voren kwam dat iedereen het eigen gebied belangrijk vindt, maar dat het over een heel groot en divers gebied gaat. De vraag was hoe dit aan elkaar te koppelen. De bedoeling is om te kijken wat in het gebied past en welke spelregels men neer wil leggen voor de ontwikkeling van het gebied.

De heer Diepstraten vraagt of er alleen positieve geluiden waren. De heer Koetsier vertelt dat het heel divers is en dat in het begin ook gezegd is dat er veel visietrajecten voorbij zijn gekomen. Aangegeven is dat het belangrijk is elkaar te blijven spreken in relatie tot de verwachtingen die men heeft van dit traject. De bedoeling is ook terug te koppelen waar nog weerstanden zitten of wat extra gedaan moet worden in relatie tot wat er in het verleden is gebeurd. De heer Diepstraten vraagt of er wel voldoende bewoners bij betrokken waren. De heer Koetsier zegt dat er wel veel bewoners waren uitgenodigd en ook zijn nagebeld, maar de stap om echt mee te doen blijkt lastig. De heer Diepstraten vraagt om hier aandacht voor te blijven houden.

De heer Nederstigt wijst erop dat er met name door het rekenkameronderzoek meer aandacht is vanuit alle gemeenten voor het recreatieschap. Er wordt actief gevraagd wanneer de raden kunnen meedenken en meepraten. Dit begint al op 6 februari a.s. en dat is heel mooi. Van belang is echter ook om het proces en de daadwerkelijke invloed van de raden op 6 februari a.s. te communiceren. Het zou kunnen zijn dat er meer momenten gedurende het proces nodig zijn om de raden te kunnen laten meepraten, omdat het om een hele grote massieve operatie gaat. De heer Koetsier bedankt voor dit punt, waarvoor ook aandacht is gevraagd in de adviescommissie. De bedoeling is overigens om de raadsleden voor de zomer hier nogmaals bij te betrekken als de visie op hoofdlijnen wordt besproken en hierbij wordt dan ook een koppeling gelegd met de bijeenkomst van 6 februari.

De heer Nederstigt vraagt op welke manier de conferentie met de raden wordt gecommuniceerd. De voorzitter licht toe dat in de vorige vergadering is afgesproken dat de AB-leden hun eigen raadsleden erop attenderen en dat er vanuit RNH ook een uitnodiging komt. De heer Koetsier zegt toe dat hier nog een klein voorstel voor komt dat in de colleges kan worden geagendeerd.

De voorzitter geeft in relatie tot het programma van de conferentie van 6 februari a.s. aan dat het een hele dag is en dat de locatie slecht bereikbaar is met openbaar vervoer. De heer Koetsier vertelt dat mensen die met het openbaar vervoer komen worden opgehaald met een bus. Via Sloterdijk kan men ook met een lijnbus op de locatie komen. De voorzitter merkt op dat het van belang is dat mensen ook tussendoor kunnen “in- en uitvoegen”, omdat het lange programma geen belemmering mag zijn om mee te doen en dat dit ook duidelijk wordt gecommuniceerd. Als het qua aanmeldingen niet goed loopt, dan wil het AB hierover geïnformeerd worden. Daarnaast is het ook goed om stakeholders uit te nodigen die in het visietraject participeren.

De heer Graal heeft geconstateerd dat de twee financiële rapportages qua totaalbudget niet op elkaar aansluiten en vraagt hier aandacht voor.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Het programma (bijlage 1 bij het voorstel) voor de consultatie-conferentie met raden- en Statenleden op 6 februari 2019 vrij te geven voor de organisatie van de conferentie en verdere uitwerking in afstemming met de portefeuillehouder van het visietraject;***
- 2. Kennis te nemen van de geactualiseerde processtappen inclusief werkbegroting (bijlage 2 bij het voorstel), de monitoring proceskosten (bijlage 3 bij het voorstel) en de presentaties op de stakeholdersavond van 14 november 2018 inclusief opzet participatieplan Stakeholders (bijlage 4 bij het voorstel).***

6. MEERJAREN BEHEER

- A. BEHEERPLAN SPAARNWOUDE SPW EN
UPDATE DOORREKENING BEHEER SPAARNWOUDE SGP EN SMG

De heer Bobeldijk merkt op dat als wat betreft groenbeheer nu al heel intensief op B kwaliteit wordt ingezet dat dit dan moeilijk terug te draaien is en stelt daarom voor vooral in te zetten op kaders. Mevrouw Brouwer licht toe dat in de groenvisie straks nieuwe keuzes gemaakt kunnen worden en dit leidt eventueel tot een ander beheerniveau of ander type beheer. De heer Bobeldijk stelt voor om vooral in te zetten op veilige paden etc. en te kijken naar prioritering.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Het beheerplan Spaarnwoude SPW en de update doorrekening beheer Spaarnwoude SGP en SMG gebieden vast te stellen;***
- 2. Het beheerniveau van Spaarnwoude SPW, SGP en SMG vast te stellen op kwaliteitsniveau B (volgens de CROW methodiek).***

- B. MEDEDELING SPW VOORTGANG AANPAK ACHTERSTALLIG ONDERHOUD 2018

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

7. ORGANISATIE (WAARONDER SCHAPSOVERSTIJGENDE ZAKEN)

A. AANPASSING GEMEENSCHAPPELIJKE REGELING

De heer Bobeldijk roept op om te zorgen dat de gemeenschappelijke regeling binnen twee jaar terugkomt op de agenda, omdat er nu voor een pragmatische oplossing wordt gekozen. De voorzitter vindt dit prima en ziet de voorgestelde aanpassing als tussenoplossing. Op de vraag van mevrouw Brouwer of het besluit hierdoor wordt veranderd geeft de voorzitter aan dat het goed is dit op de actiepuntenlijst van het dagelijks bestuur te plaatsen.

Het algemeen bestuur besluit

- 1. Te kiezen voor scenario 2 voor de samenstelling van het algemeen bestuur;***
- 2. De ontwerp gemeenschappelijke regeling, zoals verwoord in bijlage 1 [bij het voorstel] vast te stellen;***
- 3. De vastgestelde ontwerp gemeenschappelijke regeling, vergezeld van het overzicht van wijzigingen, ter goedkeuring aan de deelnemers voor te leggen met het verzoek die goedkeuring binnen drie maanden te verstrekken.***

8. PLANNING & CONTROL

De heer Diepstraten constateert dat bij punt 8b staat dat nieuw is dat activa met maatschappelijk vastgoed nu ook moeten worden geactiveerd vanaf een bedrag van € 100.000. Activa met een economisch nut worden geactiveerd vanaf € 10.000. De vraag is waarom dit onderscheid is gemaakt. Een zorgpunt op dit moment is de meerjarenbegroting van SMG, omdat de reserves van 2019 tot en met 2023 met € 2 miljoen verminderen door een structureel tekort van ruim € 550.000. Dit zou betekenen dat eind 2027 het geld op is. Volgens de heer Diepstraten is afgesproken dat eind december ook gekeken zou worden hoe het financieel zit met het achterstallig onderhoud en met de fout die is ontstaan in de doorrekening van de reserves. Dit algemene beeld wordt in de stukken gemist en is teleurstellend, omdat het van belang is richting de toekomst goed te kijken wat van gemeenten wordt gevraagd en hoeveel Spaarnwoude nog aan inkomsten moet binnenhalen etc. Wat betreft punt e, gebiedsplan, is er dan ook te veel onduidelijk.

De voorzitter geeft aan dat hetgeen de heer Diepstraten heeft gezegd ook de hoofdlijn is van de inbreng van mevrouw Sikkema en ook de hoofdlijn van hemzelf. Ook de gedeputeerde financiën heeft gezegd het niet duidelijk te vinden en heeft hier expliciet aandacht voor gevraagd.

De heer Graal zegt dat de gemaakte opmerkingen terecht zijn. De heer Bobeldijk merkt, nog los van de vorige opmerkingen, op dat er “bestemmingsreserve kapitaallasten staan bij Spaarnwoude SPW” en niet bij de andere twee en vraagt of dit bewust is.

Mevrouw Brouwer legt uit dat gekozen is voor een systematiek waarbij vanaf € 100.000 investeringen in maatschappelijk nut worden geactiveerd en dat dit voor een periode van 10 jaar wordt bekeken en in de stukken wordt opgenomen. Voor de eerstkomende 10 jaar zijn voor SMG en SGP geen investeringen binnen die marge. Voor Spaarnwoude SPW zijn wel nieuwe investeringen gepland. Wat betreft SMG is er inderdaad jaarlijks een tekort, maar dat is een bewust tekort omdat gewerkt wordt met een afkoopsom. De afspraak is dat zodra dit is uitgeput de gemeente Haarlemmermeer en de provincie aan de exploitatie bijdragen. Punt van aandacht is dat dit niet duidelijk genoeg in de stukken staat.

De voorzitter concludeert dat de beslispunten bij agendapunt 8e (Gebiedsplan 2019) niet kunnen worden vastgesteld. Afgesproken wordt dit op een later moment te laten terugkomen, omdat het van belang is dat dit eerst in een aparte financiële adviescommissie wordt behandeld.

A. VERORDENING FINANCIËEL BEHEER

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de wijziging van de systematiek, maar nog geen besluit te nemen op inhoudelijke punten; eerst moet er een toelichting komen. Vervolgens vindt een schriftelijke ronde m.b.t. besluitvorming plaats.

B. NOTA ACTIVEREN, WAARDEREN EN AFSCHRIJVEN

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de wijziging van de systematiek, maar nog geen besluit te nemen op inhoudelijke punten; eerst moet er een toelichting komen. Vervolgens vindt een schriftelijke ronde m.b.t. besluitvorming plaats.

C. NOTA RESERVES EN VOORZIENINGEN SPAARNWOUDE SPW, SGP EN SMG

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met de wijziging van de systematiek, maar nog geen besluit te nemen op inhoudelijke punten; er is een aantal opmerkingen, o.a. vanuit de gemeente Haarlem (aan de voorzitter gestuurd). Dit punt wordt verder schriftelijk afgehandeld.

D. NAJAARSNOTITIE 2018

Het algemeen bestuur besluit de najaarsnotitie Recreatieschap Spaarnwoude 2018 vast te stellen.

E. GEBIEDSPLAN 2019

Het algemeen bestuur besluit dit punt aan te houden. Van belang is dat er eerst een doorkijk naar de toekomst komt en wat het betekent voor de participantenbijdragen en noodzakelijke inkomsten.

9. HAMERSTUKKEN

A. VERGADERSHEMA 2019

Het algemeen bestuur besluit het vergaderschema Recreatieschap Spaarnwoude 2019 vast te stellen.

B. SPW IN GEBRUIK NEMEN TOILETGEBOUW KANOBAAN

Het algemeen bestuur besluit het toiletgebouw bij de kanobaan weer open te stellen voor recreanten.

10. MEDEDELINGEN

A. VENNOOTSCHAPSBELASTING

B. COMMUNICATIEACTIVITEITEN 2018

C. COMMUNICATIESTRATEGIE 2019-2010

D. SPW DB BESLUIT UITGIFT IN ONDERERFPACHT FORT BIJ DE LIEBRUG

E. VOORTZETTING INFORMEEL (VICE-)VOORZITTERSOVERLEG SCHAPPEN

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededelingen.

LIJST BESTUURSBESLUITEN

De voorzitter constateert dat dit als nazending is toegestuurd. Geconcludeerd wordt dat het besluit bij gebiedsontwikkeling natuur en recreatie: Project start Veerplas anders geformuleerd moet worden, namelijk dat het bestuur akkoord gaat met een permanente horecavoorziening aan de Veerplas. Wat betreft "Gebiedsplan/kadernota 2019" (agenda-punt 8e) gaat het besluit van de lijst.

De heer Graal wijst erop dat het besluit m.b.t. "aanpak achterstallig onderhoud" ook gelezen kan worden als dat er nu iets is gedaan en er in de toekomst niets meer wordt gedaan. Het is een heel belangrijk besluit geweest dat geld wordt toegevoegd en dat er meer gedaan wordt.

RNH stuurt de aangepaste lijst met bestuursbesluiten via de griffies aan de raden en Staten.

11. RONDVRAAG

EFFECTMONITOR; ONDERZOEK BERENSCHOT

De heer Rolleman deelt mede dat de leden van het algemeen bestuur morgen een uitnodiging per mail ontvangen van RNH over een onderzoek door Berenschot. Dit is de effectmonitor. Er wordt een verbeterplan gemonitord, maar naast het bijhouden van acties is het ook belangrijk om te kijken wat voor effect dit heeft. De bedoeling is om het onderzoek volgend jaar te herhalen en tussentijds kan dit eventueel worden bijgesteld. Het verzoek is om dit in te vullen en dit kost ongeveer 10 minuten.

NATUURBEGRAVEN

De heer Nederstigt wijst erop dat een aantal vergaderingen geleden een stuk is besproken over natuurbegraven. De heer Nederstigt hecht er waarde aan dat dit onderwerp op de agenda blijft en dat de betrokken ondernemers, die hier een voorstel voor hebben ingediend, goed worden meegenomen in de argumentatie van het proces. Aangegeven moet worden dat er vertraging is, omdat er nog praktische uitdagingen zijn die aan het begin van het traject niet in beeld waren. De heer Gilliam wijst erop dat steeds in de gesprekken naar voren is gebracht dat er geen besluit is genomen om dit te doen. Het ging alleen om oriënterende gesprekken en dit is ook zo gecommuniceerd. De heer Nederstigt zegt dat dit het geval is, maar de suggestie is wel gewekt dat er een gereede kans is dat dit er komt. Het gaat overigens niet om het onderwerp op zich, maar om een goede behandeling van de ondernemers en het feit dat het schap een betrouwbare partner moet zijn.

AFSCHIED BESTUURSLEDEN

De heer Graal en de heer Nederstigt zijn vandaag voor het laatst aanwezig. Zij krijgen bloemen en mevrouw Sikkema, die ook weg gaat, krijgt de bloemen thuisgestuurd. De voorzitter vindt dit overleg altijd een warm bad en ook de betrokkenheid van de aanwezigen met deze omgeving en bedankt hen hier hartelijk voor. De heer Nederstigt bedankt de heer Tekin voor zijn uitstekend voorzitterschap.

12. SLUITING

De voorzitter sluit de vergadering om 11.30 uur.

Bijlagen

Geen

agendapunt 3

Onderwerp

INGEKOMEN STUKKEN RECREATIESCHAP SPAARNWOUDE

Het algemeen bestuur besluit het overzicht van ingekomen stukken voor kennisgeving aan te nemen.

NUMMER	DATUM inschrijving	AFZENDER	ONDERWERP	AFHANDELING
20181143	04-12-2018	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Versterking kwaliteit en integriteit lokale openbare bestuur Noord-Holland.	De brief is geagendeerd zie agendapunt 8d.
20181161	12-12-2018	VAN DE CAMP & TEMME HOLDING B.V.	Plan bouw Care Hotel op eiland (voormalige Base Survival Camp)	Het verzoek is in behandeling genomen.
20181173	13-12-2018	VAN DE CAMP & TEMME HOLDING B.V.	Plan voor opwaardering locatie De Watergeus.	Het verzoek is in behandeling genomen.
20181193	20-12-2018	MINISTERIE VAN BINNENLANDSE ZAKEN EN KONINKRIJKSRELATIES	Volstaan kan worden met repressieve toezichtvorm. Vraagt aandacht voor enkele verbeterpunten.	De verbeteracties zijn reeds in gang gezet en zijn opgenomen in de begroting 2020.
20190171	22-02-2019	RIJKSVASTGOEDBEDRIJF	Koopaanbod ondererfpachtrecht Vinkebrug 4a Halfweg.	Het aanbod is in behandeling genomen.
20190178	26-02-2019	RECREATIE NOORD-HOLLAND	Reactie op het onderzoeksrapport van Common Eye.	Dit onderwerp is geagendeerd voor het besloten gedeelte van het AB.
20190186	28-02-2019	STAATSBOSBEHEER	Toestemming onder voorwaarde ondererfpacht Fort Liebrug.	Er is nog geen definitief akkoord bereikt.
20190303	02-04-2019	GEMEENTE HAARLEMMERMEER	Besluit aanwijzing wethouder Sedee-Schuitmaker als lid van het algemeen bestuur.	De aanwijzing is verwerkt door het bestuurssecretariaat.
20190314	04-04-2019	GEMEENTE VELSEN	Instemming wijziging gemeenschappelijke regeling.	Na instemming van alle deelnemers wordt de regeling door de provincie gepubliceerd in de Staatscourant.
20190339	09-04-2019	PROVINCIE NOORD-HOLLAND	Verlenen subsidie baggeren Peddelpoel 2e fase.	Planning werkzaamheden: winter 2019.
20190347	11-04-2019	AFZENDER IS BEKEND BIJ DE PROGRAMMANAGER	Verzoek tot overleg onderzoek mogelijkheden starten camping na beëindigen huidige campingplaatsen op Droompark Buitenhuizen.	Het verzoek is in behandeling genomen.

VOORSTEL

Adviescommissie 15 april 2019
Dagelijks bestuur -
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 4b

Vorbereid door Miriam Brouwer, programmamanager
Bijlagen 1a. Spaarnwoude Park visie op hoofdlijnen concept 25 april 2019
1b. Bijlage bij hoofdstuk 2 van de visie
1c. Kaart visie
2. Processtappen uitwerking fase 1
3. Monitoring proceskosten 5 juli 2018 t/m 31 maart 2019
4. Voortgangsrapportage proces mei 2019

CONCEPTVISIE SPAARNWOUDE PARK

Op basis van de input van de diverse stakeholders die betrokken zijn bij het visietraject, is een conceptvisie voor de ontwikkeling van Spaarnwoude tot Spaarnwoude Park opgesteld. Deze wordt voorgelegd ter discussie, om te toetsen of de hoofdlijnen voor deze visie door vertaald kunnen worden naar een haalbaar en uitvoerbaar plan voor de realisatie van Spaarnwoude Park.

Het algemeen bestuur besluit:

1. **Kennis te nemen van de conceptvisie Spaarnwoude Park op hoofdlijnen (bijlage 1) zodat het AB van 11 juli 2019 de conceptvisie op hoofdlijnen kan vrijgeven voor een oordeels- en besluitvormende bijeenkomst met raden- en Statenleden (als aangekondigd op de werkconferentie van 6 februari 2019);**
2. **Richtinggevend in te stemmen met de vier pijlers uit de doelenboom en de daaruit voortvloeiende ontwikkelingen van hoofdstuk 6, te weten:**
 - Behoud, ontwikkeling en verbinding van de open landschappen en historische landschapslijnen als drager voor de ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden
 - Verbindingen met de steden
 - Zonering en onderverdeling in gebieden waar meer activiteiten komen
3. **Kennis te nemen van de geactualiseerde processtappen (bijlage 2), de monitoring proceskosten (bijlage 3) en de voortgangsrapportage (bijlage 4).**

Onderbouwing besluit

In het AB van 9 mei 2019 wordt een conceptvisie op hoofdlijnen voorgelegd. In de conceptvisie op hoofdlijnen wordt het routeboek (de contourennotitie) aangevuld tot een lopend verhaal waarin de in de participatie- en consultatieperiode geschetste ontwikkelrichtingen een eerste plek hebben gekregen. De inhoud van dit verhaal wordt gevormd door aan de uitkomsten van de werkconferentie van 6 februari 2019 ook de uitkomsten van de participatie in brede zin te verbinden tussen de stakeholders onderling en stakeholders met AC+ leden (+ in de zin van RO-medewerkers). Tevens worden de opbrengsten van de MRA-gebiedsateliers verwerkt.

Voorgesteld wordt in het AB van 11 juli 2019 de definitieve vrijgave te agenderen van de Spaarnwoude Park visie op hoofdlijnen, zodat tussen het AB van 9 mei en 11 juli 2019 een (verdere) uitwerking kan plaatsvinden van ruimtelijk inpassingskader, financiële vertaalslag en concept-projectenboek. Dit om de haalbaarheid van de uitvoering van de visie Spaarnwoude Park met elkaar door te analyseren en van acties te voorzien. Hiermee borgen we ook het commitment en de randvoorwaardelijke zaken voor het visievervolg zelf (soort 'landingsbaan' voor de visie).

Op deze wijze wordt in een 'tweetrapsraket' gevraagd de visie op hoofdlijn vrij te geven voor raden- en Statenleden als onderdeel van een oordeels- en besluitvormende 'rondje langs de velden' rond de zomer. Dit als aangekondigd op de werkconferentie van 6 februari 2019, zie hierboven. Het vaststellen van de conceptvisie inclusief uitzetten van de formele adviesaanvraag ('zienswijzen') bij raden/ Staten volgt daarna, in Q3 van 2019.

De visie op hoofdlijnen is afgestemd met de AC, de AC+ leden (RO-ers) en voorgelegd aan de werkgroep stakeholders. De aanbevelingen die hieruit naar voren kwamen worden meegenomen in de 'tweetrapsraket'.

Op aanreiken van de AC+ leden is met name het verkeerscirculatie element als vraagstuk uitgelicht in relatie tot de ontsluiting van het noordelijke oude deel van het recreatiegebied. Hier zal verder onderzoek op nodig zijn. De rol en betekenis van de visie in relatie tot de MRA-opgaven is verder versterkt op aangeven van zowel AC als AC+. Op aangeven van de werkgroep stakeholders is het belang van de poortfunctie van met name de NS-stations van en naar Haarlem en Amsterdam verder gemarkeerd.

Bijdrage aan schapsdoelen

Het vormen van een onmisbaar en duurzaam onderdeel van de MRA.

Juridische consequenties

Geen juridische consequenties bij dit besluit.

Bestuurlijke achtergrond

Voorstel inleiding ontwikkelen visie Spaarnwoude Park n.a.v. rekenkamer onderzoek	AB januari 2018
Voorstel uitwerken proces visie Spaarnwoude Park n.a.v. inspiratiedocument	AB april 2018
Voorstel proces koersdocument visie Spaarnwoude Park + kick off 0-fase stakeholders	AB juli 2018
Stakeholdersbijeenkomsten	3 oktober en 14 november 2018
Voorstel routeboek (contourennotitie) opzet visie op hoofdlijn Spaarnwoude Park	AB oktober 2018
Stakeholders werkgroep bijeenkomst Opstellen participatieplan (start fase 1 stakeholders)	28 november 2018
Voorstel programma werkconferentie raden- en Statenleden 'Woud, Weelde en Weide' n.a.v. keuze gelijktijdige consultatie	AB december 2018
Atelier werkgroep stakeholders met AC + AC+ (RO-ers) deelnemende gemeenten en provincie en terugkoppeling participatieplan werkgroep aan stakeholders voortgekomen uit 0-fase	16 januari 2019
Werkconferentie raden- en Statenleden	6 februari 2019
Werksessie met AC+ AC+ (RO-ers) deelnemende gemeenten en provincie NH concept Visie op hoofdlijnen	16 april 2019
Participatie Concept Visie op hoofdlijnen met (werkgroep) stakeholders	23 april 2019
Voorstel Conceptvisie op hoofdlijn Spaarnwoude Park	AB 9 mei 2019
<i>Aankomend: zie verder Processtappen</i>	

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Externe betrokkenen

Zie voortgangsrapportages.

Opmerkingen AC
15 april 2019

*De adviezen van de adviescommissie zijn verwerkt in
het voorstel en in de bijlagen.*

Akkoord directeur RNH

Jos Gilliam

SPAARNWOUDE PARK

Visie op Hoofdpijnen

Van groen buiten de stad naar park binnen de stedenring

Projectgroep visie Spaarnwoude Park
concept 25-4-19

Inhoud

- 0. Samenvatting
- 1. Inleiding
- 2. Uitgangspunten
- 3. Trends en ontwikkelingen
- 4. Inhoudelijke opgaven
- 5. Ambities
- 6. Ontwikkelbeeld
- 7. Geldstromen en doelenboom
- 8. Organisatie en borging: van visie naar uitvoering

Bijlage: samenvatting belangrijkste bestaande plannen en denkrichtingen

SAMENVATTING

Aanleiding en doel

De aanleiding voor de visie Spaarnwoude Park is een advies van de Randstedelijke Rekenkamer uit 2017. De rekenkamer gaf als aanbeveling om een door alle participanten gedragen integrale lange termijn visie op te stellen voor het recreatiegebied. De visie moet richting geven aan de toekomstige ontwikkeling en aan een integrale afweging tussen natuur en recreatie. Daarnaast moet de visie de basis vormen om het wenselijk niveau te bepalen voor beheer en onderhoud, om besluiten te nemen over in evenwicht brengen van kosten en opbrengsten en om de bestuurskracht te versterken.

De visie dient ertoe veranderingen in gang te kunnen zetten en dient als voertuig (kader) om te komen tot afspraken over identiteit van het gebied, samenwerking, financiële stabiliteit en onderhoudsniveau. Het doel van de visie is het recreatiegebied Spaarnwoude innovatief te laten doorgroeien tot een veelzijdig en aantrekkelijk 'Spaarnwoude Park'. Dit doel wordt gebruikt als richtpunt voor nieuwe initiatieven en veranderingen en is gebaseerd op bestaand beleid.

Als meetpunten voor veranderingen zijn drie subdoelen beschreven:

- meer bezoekers (mogelijk uitgroeiend tot jaarlijks 3 miljoen extra per jaar ¹),
- die langer blijven (arrangementen, terugkeer),
- binnen versterkte natuurwaarden.

De periode die benodigd is om de meeste veranderingen in uitvoering te hebben is 10 jaar: 2020-2030. Een deel van de uitvoering loopt door tot 2040.

Op uitvoering gerichte gebiedskeuzes

Voor verbetering van ruimtelijke en toeristisch-recreatieve kwaliteiten van Spaarnwoude Park is beleidsmatig al veel "steun in de rug", met als basis (meer dan 20) bestaande plannen, visies en handreikingen. De hoofdlijnen van de belangrijkste bestaande plannen zijn in een aparte bijlage opgenomen. De Metropoolregio Amsterdam en de Provincie Noord-Holland nodigen uit tot een gezamenlijke regionale visie en ontwikkelkoers en bieden daar veel handreikingen voor. De stap die wordt toegevoegd is het vaststellen van overkoepelende en meer op uitvoering gerichte gebiedskeuzes voor Spaarnwoude Park. Een tweede stap die wordt toegevoegd is duidelijker inspelen op gevolgen van de toenemende bevolking, actualisatie van natuurbelangen (NNN) en waterbeheer en een wat uitdagende kijk om delen van het gebied naar een hoger en robuuster plan te tillen. De derde stap die wordt toegevoegd is de focus op onderling verbinden van gebieden.

De bestaande visies (beleidsbasis 1), de nieuwe beleidsrichtingen en accenten van de provincie en MRA (beleidsbasis 2), en trends en ontwikkelingen (maatschappelijk en ruimtelijk) vormen samen de onderlegger voor het type veranderingen en de richting die in gang wordt gezet. Het type veranderingen heeft samengevat betrekking op:

- de thema's landschap (inclusief *top* natuur, gevarieerd beheer en energietransitie),
- verbindingen (inclusief toerijden, poorten en routes),
- activiteiten (inclusief erfgoed, branding en wow belevingen),
- betrokkenheid (inclusief samenwerking, welzijn en landbouw).

Ambities

Het bovenbeschreven doel is vertaald in diverse ambities. Een ambitie geeft de nadruk van de beoogde verandering, de mate waarin iets verandert. Het gaat daarbij om eigenschappen van het

¹ Over de beoogde doelgroepen volgt nog een korte analyse in juni.

gebied die nu zwak of onderbenut zijn. Eerst is op een rij gezet voor welke ambities gekozen wordt (hier kunnen nog diverse keuzes in gemaakt worden of accentleggingen).

Vervolgens zal per ambitie bepaald moeten worden wat de gewenste mate van verandering wordt. Dat moet nog bepaald worden de komende weken. In feite zal per ambitie - en per deelgebied - bepaald moeten worden of er geen, weinig of veel verandering mogelijk wordt gemaakt ("mengpaneel").

Voor het thema landschap is beoogd meer inzet op behoud open landschappen en vergezichten en onderlinge verbinding van de gebieden. Daarnaast meer gebruik maken van de geschiedenis van het gebied (bijzondere historische structuren), als aanleiding en leidraad voor versterking van landschap, natuur en recreatie. Onderdeel is een bijdrage aan energie- en klimaatdoelstellingen, door transities die bij het landschap passen, in een combinatie met het thema activiteiten. Ook horen keuzes in (variatie van het) gebiedsbeheer bij het thema landschap.

Voor het thema verbindingen wordt in eerste instantie gericht op veel verbeteringen voor langzaam verkeer: verbindingen met de dorpen en steden, buitenpoorten (bij stations aan de randen van Spaarnwoude) en aanwijzen locaties voor fietsbruggen over infrastructurele barrières. Ten tweede zijn er voorstellen voor verbetering van de interne circulatie voor auto en OV.

Voor het thema activiteiten wordt toegewerkt naar een heldere verdeling in gebieden die (veel meer) toeristisch-recreatief worden en waar het rustig blijft of wordt. Daarbij wordt onderzocht of Spaarnwoude een kerngebied nodig heeft, waar nieuwe activiteiten worden gebundeld (Hart van Spaarnwoude) en of dat ook voor de poortgebieden het geval kan zijn.

Het thema betrokkenheid is erop gericht meer ondernemers aan te trekken om in te stappen, ook in de samenwerking die gemeenten en provincie hiertoe organiseren: veel mogelijkheden, met duidelijke spelregels en afspraken over beheer en ontwikkeling. Daarbij komt een grote nadruk op sociale betrokkenheid (inclusieve samenleving) en duurzaamheid als basiskenmerk bij alle ontwikkelingen en activiteiten.

De doelen en ambities vormen samen de inkadering van de visie. Dat wordt weergegeven in een "doelenboom", met per thema een lijst met inspanningen die nodig zijn om het doel te bereiken.

Ontwikkelbeeld Spaarnwoude Park

De thema's zijn op kaart vertaald in een ontwikkelbeeld voor Spaarnwoude Park op met name drie lijnen:

- behoud, ontwikkeling en verbinding van de open landschappen en historische landschapslijnen als drager bij de ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden,
- verbindingen met de steden,
- zonering en onderverdeling in gebieden waar meer activiteiten komen.

Het ontwikkelbeeld is het hart van de visie (hoofdstuk 6) en weergegeven als ontwikkellijnen op drie kaarten (kaartnummer 7, 8 en 9 vanaf bladzijde 29). (Ook op deze kaarten kunnen nog diverse keuzes gemaakt worden of accentleggingen).

Op kaart 7 (landschap en cultuurhistorie) zijn behoud, ontwikkeling en (onderlinge) verbinding van de open landschappen verbeeld. Als belangrijkste accent zijn gelegd het vergroten van de belevingswaarde van de veenweidegebieden, van het open landschap Noordzeekanaal en van de overgang tussen duingebied en landwinning voormalig IJ (omgeving Beeckestein - Oosterbroek).

Daarnaast zijn historische landschapslijnen verbeeld als drager voor verdere ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden. Primaire inzet is versterken en zichtbaar maken van de Stelling van Amsterdam en het stroomgebied van het Oer-IJ.

Op kaart 8 (bereikbaarheid) gaat het om het versterken van de verbindingen met de steden, via duidelijke toegangspoorten voor langzaam verkeer vanuit diverse stedelijke uitloopgebieden en fietsbruggen over infrastructurele barrières. Op de kaart staat ook een voorstel voor de interne circulatie voor auto en OV in het gebied Oosterbroek - Buitenhuizen en een mogelijk toekomstidee voor aansluiting op het gebied N200.

Op kaart 9 (kamers van activiteiten) staat een voorstel voor een hoofdzonering en onderverdeling in gebieden waar meer activiteiten komen. De belangrijkste punten zijn het idee voor het ontwikkelen van een “Hart van Spaarnwoude” (centraal gebied middendeel Noordzeekanaal / zijkanaal B) en ontwikkelkaders voor alle andere recreatiegebieden (met doelgroep per kamer) en onderlinge samenhang tussen de kamers.

Aan het ontwikkelbeeld wordt nog een beschrijving op hoofdlijnen toegevoegd per open gebied / kamer, met aandacht voor:

- nadruk op ontwikkeling recreatiewaarde, landschapswaarde en/of natuurwaarde;
- onderscheid in beheergericht en ontwikkelgericht: waar behoud en versterking van het landschap en waar verandering en ontwikkeling van het landschap;
- accentleggingen luw - druk, open - besloten, zichtlijnen - coulissen e.d.;
- extensieve recreatie, dagrecreatie (toerisme), verblijfsrecreatie.

Van visie naar uitvoering: omgevingstafel

Om de visie te kunnen uitvoeren wordt een omgevingstafel (voorstel) het centrale verzamelpunt, als adviesorgaan voor het gebied. Aan de omgevingstafel nemen ambtenaren van de gemeente en provincie gezamenlijk deel en hebben diverse stakeholders een rol als klankbordgroep. De tafel stelt uitvoeringsprogramma's op en heeft gesprekken met ondernemers. Bij het opstellen van uitvoeringsprogramma's wordt bijvoorbeeld verder uitwerking gegeven aan: prioriteiten, inrichtingsplannen, beheerdifferentiatie per open gebied en kamer, onderverdeling openbaar/privaat, kavelpaspoorten en financiële onderleggers en afspraken over onderhoud en investeringen.

De hoogte van de inkomsten kan met name worden gerelateerd aan hoeveelheid en kwalitatieve invulling van de kavelpaspoorten, variatie in verruiging of verfijning in natuur- en landsbeheer en publiek-private fondsvorming.

Binnen de omgevingstafel vindt ook een verdere verfijning (subzonering) plaats van de in hoofdstuk 6 beschreven hoofdlijnen per open gebied en kamer.

1. INLEIDING

Voor u ligt de visie op hoofdlijnen Spaarnwoude Park. Een integrale visie die tot stand is gekomen met intensieve participatie met stakeholders en gemeenteraden/staten. De visie moet de basis vormen voor:

1. de richting aan toekomstige ontwikkelingen,
2. een afweging tussen natuur en recreatie,
3. het wenselijke niveau voor beheer en onderhoud (inclusief een keuze voor de omgang met achterstallig onderhoud),
4. het nemen van besluiten over het in evenwicht brengen van kosten en opbrengsten,
5. versterken van bestuurskracht.

De laatste jaren zijn de financiële situatie van het recreatieschap en de kwaliteit van het gebied regelmatig onderwerp van gesprek geweest in Provinciale Staten en de verschillende gemeenteraden. Daarbij zijn zorgen geuit over de financiële stabiliteit van het recreatieschap. Dit resulteerde in 2017 in een onderzoek van de Randstedelijke Rekenkamer. Met deze visie geeft het bestuur opvolging aan de adviezen van de Rekenkamer.

1.1 Park binnen de stedenring

De subtitel van de visie - 'van groen buiten de stad naar park binnen de stedenring' - geeft in één zin de ambitie weer waar het recreatieschap Spaarnwoude het accent wil leggen bij toekomstige keuzes voor Spaarnwoude. De titel van de visie bevat de nieuwe term Spaarnwoude Park. Dit samen verwoordt de unieke centrale ligging van het gebied binnen de groeiende stedenring Amsterdam, Zaanstad, Beverwijk, Velsen, Haarlem, Haarlemmermeer, Aalsmeer en Amstelveen.

Deze ovaalvormige agglomeratie huisvest de komende twee decennia een kwart miljoen extra inwoners, met bijbehorende behoefte aan een kwalitatief hoogwaardige woon-, werk- en leefomgeving. Het recreatiegebied Spaarnwoude kan als hun 'central park' toegroeien naar een gebied met een heldere identiteit als 'binnentuin' in het westelijk deel van de Metropoolregio Amsterdam (MRA), met een keur aan activiteiten en beleving.

Bij het opwaarderen van groen-recreatieve landschappen hoort een visie die niet alleen gaat over hoe natuur- en recreatieontwikkeling samen oplopen, maar ook hoe ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, economie, mobiliteit en toerisme een plek kunnen krijgen. **De MRA is de aanjager voor de ontwikkeling van Spaarnwoude.** Als onderdeel van de MRA groeit de stedenring als verzameling van toplocaties, internationaal concurrerend en talent aantrekkend, met kennis als een van de belangrijkste vestigingsfactoren.

Het effect van de groei met meer inwoners, werknemers en toeristen, is dat er ook scherper gekozen moet worden hoe Spaarnwoude zich ontwikkelt. De provincie en de MRA gaan uit van forse toename van de recreatiedruk op Spaarnwoude. In lijn met visies vanuit de MRA wordt de visie Spaarnwoude Park gericht op projecten in de periode 2020-2040.

De visie heeft daarom als doel om nieuwe beleidsrichtingen en accenten van de provincie en MRA op gebiedsniveau tot uitdrukking te brengen en om bestaande goede ideeën om te buigen naar een actiegericht kader.

Inhoudelijk sluit de visie sterk aan op de **Visie groengebied Haarlem - Amsterdam** van de provincie Noord-Holland in coproductie met de gemeenten (zie hoofdstuk 2). De grote lijnen zijn daarin vastgelegd; de visie Spaarnwoude Park verfijnd dat en mengt daarin een aantal nieuwe trends en ontwikkelingen (zie hoofdstuk 3). Daarbij is ook geput uit de opbrengst van de MRA-ateliers over landschap.

De visie geeft vorm aan het aantrekkelijker en beter inrichten van Spaarnwoude Park om de groei van recreanten in de MRA te helpen opvangen. Een gebied dat een natuurlijke combinatie biedt voor verblijven, recreëren en werken. En daarbij leent Spaarnwoude zich bij uitstek als proeftuin voor duurzame innovatie, voor het bereiken van een aantal energie- en klimaatdoelstellingen van de stedenring in het algemeen en de aan het recreatieschap deelnemende gemeenten in het bijzonder.

Om al deze ontwikkelingen in goede banen te leiden wil het recreatieschap haar rentmeesterschap en gastheerschap vernieuwen. Als ondersteuning daarbij worden in deze visie de mogelijkheden voor de ontwikkeling van Spaarnwoude verkend als opmaat voor nieuwe gebiedskeuzes.

Samenvattend:

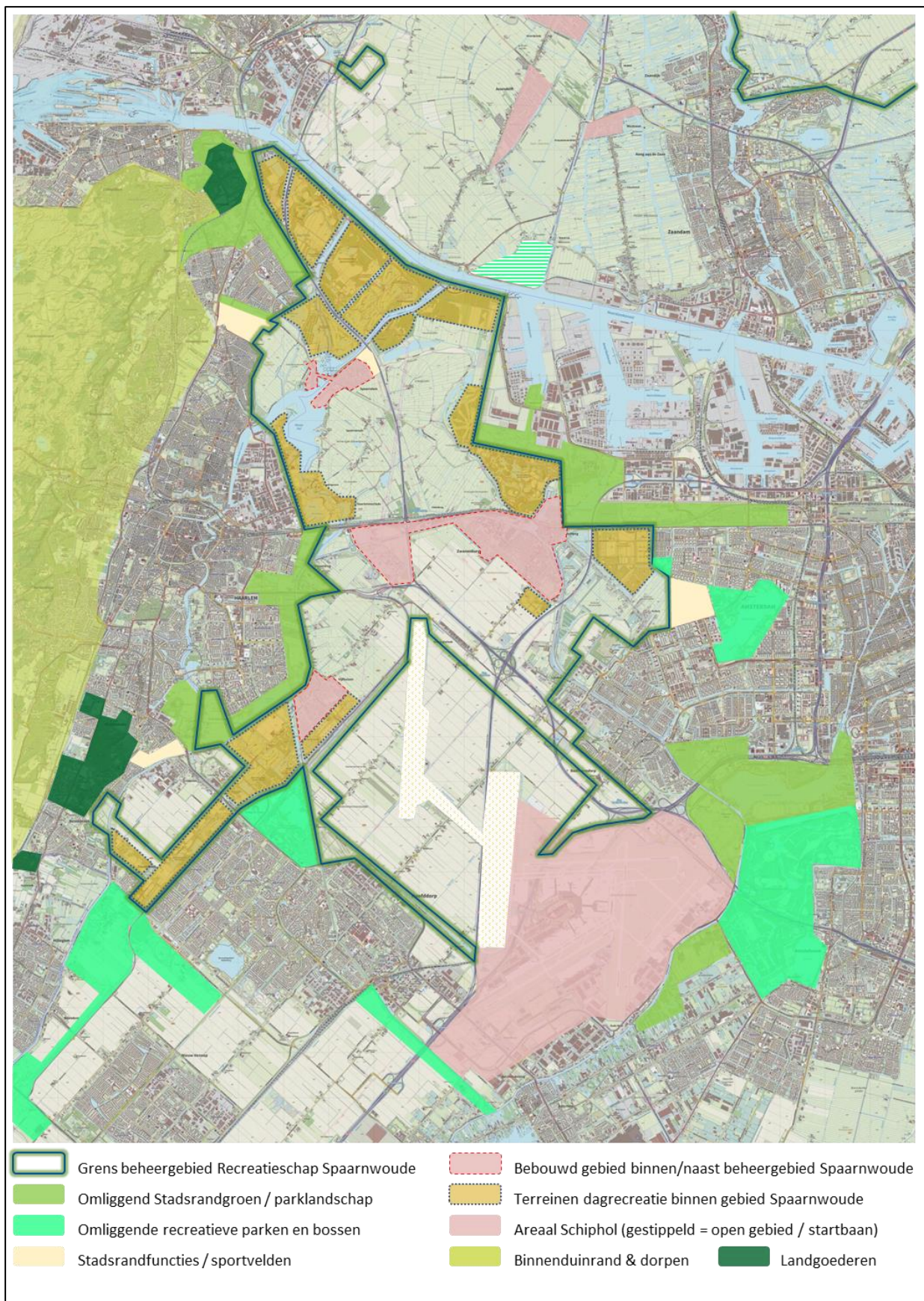
- De visie geeft opvolging aan het advies van de Randstedelijke Rekenkamer uit 2017 om een integrale lange termijnvisie te maken.
- Het belang van Spaarnwoude park neemt toe als centraal recreatiegebied binnen de groeiende 'stedenring'.
- Dit zet aan tot een nieuwe koers waarin natuur- en recreatieontwikkeling samen oplopen en allerlei ontwikkelingen op het gebied van duurzaamheid, economie, mobiliteit en toerisme een plek krijgen.
- Het belang van goede afspraken over aantrekkelijkheid, rentmeester en gastheerschap is onmiskenbaar.

1.2 Door ontwikkelen vanuit bestaande kwaliteiten

Innovatief landschap

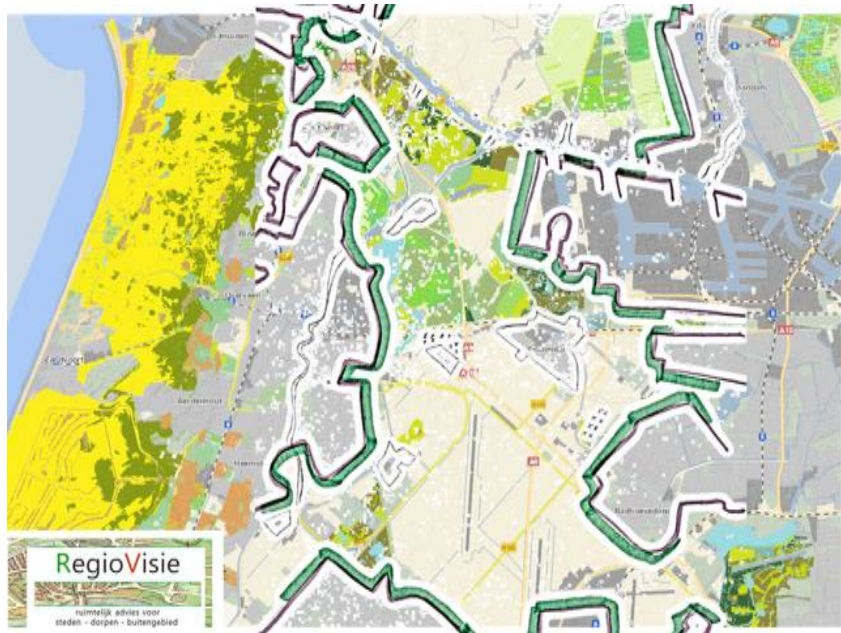
Veel bestaande kwaliteiten van het gebied vormen de basis voor nieuwe ontwikkelingen. Het Spaarnwoude recreatie- en natuurgebied van de toekomst bestaat voor een groot deel al. Het gebied wordt veelal gekenmerkt door de grote infrastructuur door het gebied. Als we de A9, provinciale wegen, het spoor en de kanalen denkbeeldig ondergeschikt maken, is de eenheid van het gebied te zien. Onderstaande schets geeft de verbeelding als een groot centraal park, met stadsranden als overgang van stedelijk naar open landschap. Een gebied dat voor velen op minder dan een half uur fietsen is gelegen, voor wie wil recreëren in de natuur en wil genieten van het landschap.

Een landschap dat vanuit de ontstaansgeschiedenis van het gebied, van het stroomdal van het Oer-IJ, de landaanwinningen en inpolderingen, via de Stelling van Amsterdam fortificaties is toegegroeid naar het huidige agrarische en recreatieve grondgebruik met bos, water en weiden. Het gebied is steeds geïnnoveerd om de stadbewoners te voorzien in hun behoeften, eerst voedsel en vanaf de jaren '50 vooral ontspanning.

Kaart 1: Spaarnwoude Park - huidige situatie groen-recreatieve gebieden (grenzen indicatief)
 (p.m. nog aanduiden locaties belangrijkste huidige toeristisch-recreatieve voorzieningen)

Leggen we alle infrastructuur weer terug, dan zien we een gebied dat in enkele decennia doorkruist en versnipperd is geraakt, waarin bijzondere plekken verstopt of geïsoleerd zijn. De centrale ligging binnen de stedenring komt nog niet tot uitdrukking in bereikbaarheid en beleefbaarheid van het gebied en de diverse landschappen en activiteiten zijn onderling matig verbonden. Het gebied heeft diverse terreinen in een eigen sfeer en signatuur, dat gezamenlijk een sterker netwerk van groengebieden kan worden, als groot centraal park.

Veranderingen in gebruik en meer grote trekkers

Innovaties gaan door en behoeften veranderen.

Ontspanning ontwikkelt zich door naar dag-, zakelijk- en verblijfstoerisme met meer

grotere trekkers, bijvoorbeeld beschreven in de QuickScan Toerisme Amstelland-Meerlanden (november 2018). Hieruit blijkt dat recreatie en toerisme verschuiven naar een hogere frequentie, korter, actiever en met een eigentijds, onderscheidend aanbod. Een aanbod dat meer uitersten kent in luxe versus back-to-basic. Deze verschuiving in aanbod is ook zichtbaar in Spaarnwoude en zal vragen om meer verbreding en diversiteit om aan te sluiten bij een vraag die straks vanuit drie miljoen stedenringbewoners zal komen. Grote trekkers zijn nog spaarzaam in het gebied aanwezig en kunnen beter met elkaar verbonden worden via fraaie en thematische routes die bestaande en nieuwe trekkers en gebiedskwaliteiten verbinden.

Een aantal kenmerken op een rij:

<i>Oppervlakte</i>	<i>3.515 hectare werkgebied, 2.216 hectare beheergebied en 163 hectare water</i>
<i>Aantal bezoeken</i>	<i>5.823.000 (2017)</i>
<i>Specifieke voorzieningen</i>	<i>Onder meer boerderij Zorgvrij, golfbanen, skibaan, verblijfsrecreatie, maneges, klimwand, evenementen</i>
<i>Deelnemers gemeenschappelijke regeling Recreatieschap Spaarnwoude</i>	<i>Gemeenten Velsen, Amsterdam, Haarlem, Haarlemmermeer, Provincie Noord-Holland</i>

Transformaties en natuurinclusief recreëren

Spaarnwoude ontvangt jaarlijks tegen de zes miljoen bezoekers. En dat kan makkelijk groeien naar negen miljoen de komende twee decennia. Bezoekers die zich in het gebied kunnen 'opladen' met basisvoorzieningen (wandelen, fietsen, zwemmen) en ruime mogelijkheden voor actieve beleving van de groene ruimte, zowel indoor als outdoor. In aansluiting op nieuwe en veranderende behoeften in sport, wellness, bedrijfsuitjes, evenementen, verblijf en cultuur, kunnen nieuwe voorzieningen goed ingepast worden in het landschap en omgeven door natuur. Natuurinclusief recreëren wordt daarbij de standaard, met afwisseling in druk en rustig, groen en open en ruimte voor wat minder aangeharkte, 'rauwe randen'.

1.3 Inspiratie voor ambitie

Spaarnwoude Park als netwerkgebied

Als startpunt voor de visie is ambitie-inspiratiedocument 'Spaarnwoude Park laaglanden en hooglanden' opgesteld (2018, zie spaarnwoude.nl). De verdere ontwikkeling van Spaarnwoude Park heeft een grote urgentie, zo schrijven de opstellers ervan. Ze richten zich daarbij vooral op het noordelijke deel van het gebied. De sociaal-maatschappelijke en economische waarde van het gebied wordt nog niet voldoende gereflecteerd in de aandacht en betrokkenheid die het gebied verdient bij politiek en bestuur, zo constateren zij. Een aandacht en betrokkenheid die we met deze visie willen verankeren.

Uitsnede uit ambitie- en inspiratiedocument 'Spaarnwoude Park laaglanden en hooglanden'

Het ambitie-inspiratie document laat zien hoe dichtbij 2040 is als we mensen in hun levensloop en ervaring centraal zetten. Voor Spaarnwoude Park komen nieuwe kansen naar voren om op te pakken: een netwerkgebied met duidelijke entrees, thema's en routes van Amsterdam naar Kennerland en van Zaanstad naar Hoofddorp en een samenspel van kleine en grote projecten. Successen moeten daarbij gecreëerd en zichtbaar gemaakt worden door een samenwerking van marktpartijen, (maatschappelijk) ondernemerschap en deelnemers in de gemeenschappelijke regeling.

1.4 Participatie stakeholders

Ondernemers en (vrijwilligers) organisaties maken het park tot een attractief gebied voor natuurinclusieve recreatie nu en in de toekomst. Met hen en betrokken inwoners van Spaarnwoude is een stakeholdersgroep gevormd om samen vorm te geven aan Spaarnwoude Park.

Werkconferentie

In 2018 en 2019 zijn stakeholders uit het hele park bij elkaar gekomen na aftrap door bestuurders van het recreatieschap. Op 6 februari 2019 heeft een werkconferentie 'De Speelruimte van Spaarnwoude Park' plaatsgevonden, als tussentijds sluitstuk op de voorgaande bijeenkomsten. Leden van de gemeenteraden en provinciale staten gingen in gesprek met stakeholders en belangstellenden. In tafelrondes werd gesproken over mogelijke spelregels voor initiatieven in het gebied. In afstemming met gemeentelijke vakafdelingen natuur-, landschap en ruimtelijke ontwikkeling waren de spelregels door de stakeholders voorbereid.

De betrokkenheid op de werkconferentie toont de gedeeld ervaren potenties van Spaarnwoude Park en de behoefte aan meedenken en meepraten over de toekomst van het gebied. Voor nieuwe activiteiten en eventuele bijbehorende gebouwen is als top drie benoemd dat deze waarden van het gebied moeten versterken, voldoende worden ingebed in natuur en landschap en koppelkansen worden meegepakt in onderlinge samenhang met andere activiteiten (zie verder hoofdstuk 8).

Tijdens de werkconferentie bleek dat veel kans wordt gezien in de verdere ontwikkeling van het gebied, waarbij het een het ander vooruit helpt. Enkele opgetekende reacties hierover:

*Van een recreatiegebied dat eens per jaar op de raadsagenda staat,
naar een gebied dat wordt gezien.
Een gebied waarbinnen bewoners, ondernemers, organisaties en vrijwilligers
enorm hun best doen om er iets bijzonders van te maken.
Recreatie die meehelpt waardevolle natuur te creëren.
Initiatieven die een bijdrage leveren aan het collectieve belang.
die op hun beurt weer iets teruggeven aan wat we met elkaar belangrijk vinden.
Natuur die ruimte geeft aan initiatieven,
Commitment tonen - stapel functies slim - zie het als een transitie - maak het gebied beter
vindbaar.*

1.4 Urgentie

Uitvoeren = doen

Door de komst van de nieuwe Omgevingswet per 2021, de landelijk ingezette energietransitie en een grote toename in (gespreide) ruimteclaims voor wonen, toerisme en bedrijvigheid met bijbehorende bereikbaarheidsopgave, is er veel in beweging. Het recreatieschap wil samen met de stakeholders toewerken naar een goede balans tussen wonen, werken, recreëren en natuur, door ruimte en activiteiten te bevorderen die natuurinclusieve waarden toevoegen aan de bestaande kwaliteiten. Concrete initiatieven van stakeholders of nieuwe partijen zullen de visie in de uitvoering moeten dragen. De ontwikkelingen in de MRA zijn daarbij de aanjager.

De rijdende trein is al het voorwerk dat al is verricht, o.a. met de vele bestaande visies die over Spaarnwoude gaan. De visie Spaarnwoude Park is vooral bedoeld als strategisch uitvoeringskader, de urgentie biedend om meer dan voorheen de stap te maken van denken naar doen. Een pragmatische werkwijze om met elkaar als actie-eigenaren van en in het park een toekomstbestendig recreatief gebied te realiseren dat niet 'buiten de stad' ligt, maar binnen de stedenring, natuurinclusief actief is en fungeert als een modern groen netwerk.

Verder optimaliseren; vertrekpunten

Transformeren vanuit bestaande kwaliteiten betekent dat bestaande plannen en denkrichtingen als vertrekpunt worden genomen (zie hoofdstuk 2) en er wordt ingespeeld op actuele ontwikkelingen, zoals het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De voorliggende visie is hiermee zowel een optelsom van bestaande gekozen ontwikkellijnen als een praktische en pragmatische omslag in uitvoeringsgerichte investeringen en meer baten uit gebiedsontwikkeling.

1.5 Opbouw visie

In hoofdstuk 2 wordt het bestaand beleidsfundament beschreven waarop de visie Spaarnwoude Park is gebouwd. In de visie krijgen de in hoofdstuk 3 beschreven trends en ontwikkelingen een belangrijke plek, omdat deze herkenbaar zijn en passend bij de ontwikkeling van Spaarnwoude en omgeving. Hoofdstuk 4 zet daarbij de belangrijkste opgaven vooraan om de visie naar een hoger plan te tillen. In hoofdstuk 5 (ambities) wordt verkend hoe breed of ruim we de stappen daartoe inzetten.

Vanuit de ambities worden in hoofdstuk 6 ontwikkelrichtingen beschreven en op basis van diverse kaarten uit de voorgaande hoofdstukken de koers voor Spaarnwoude Park weergegeven op een drietal kaarten als ontwikkelbeeld.

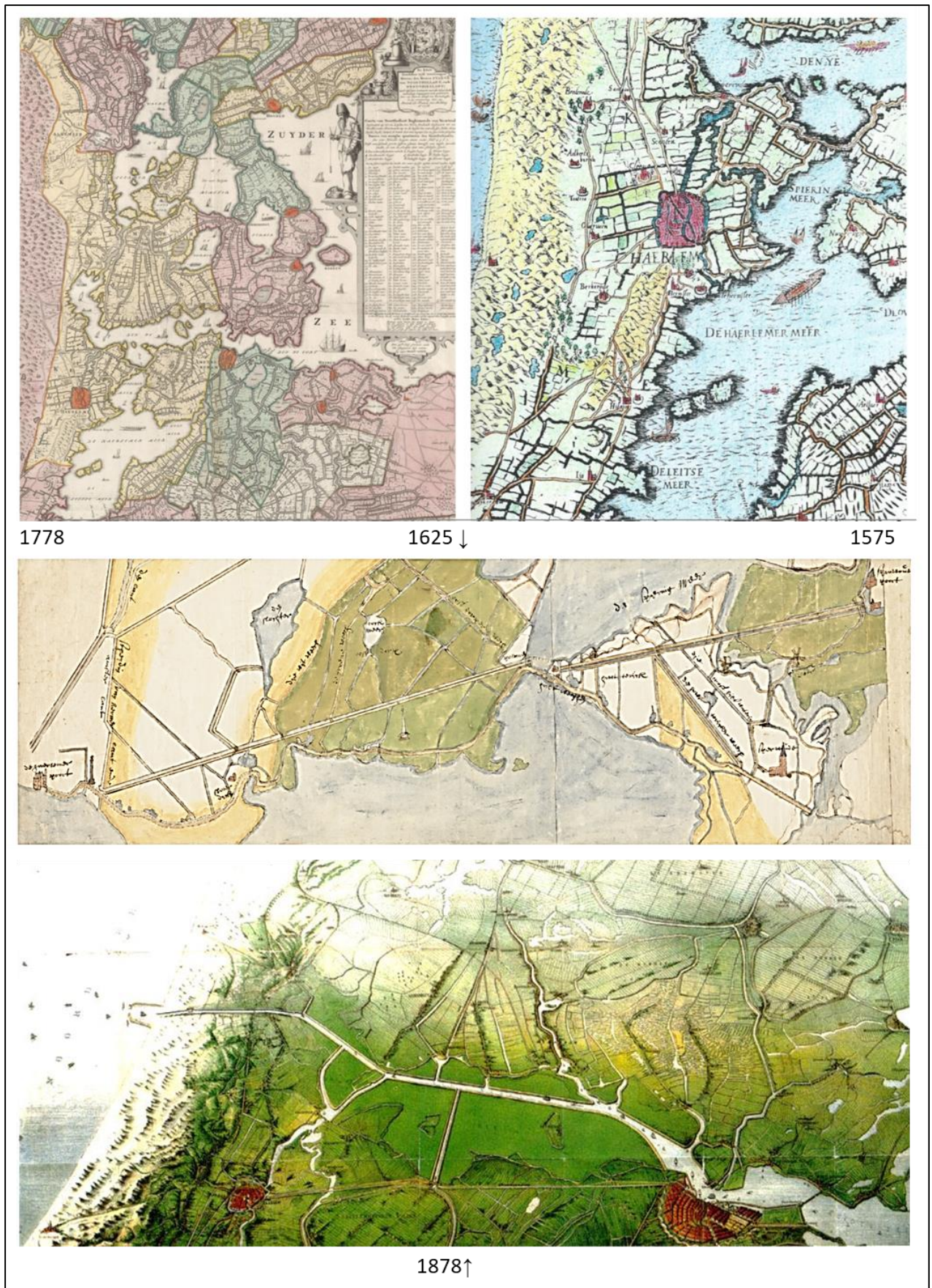
In hoofdstuk 7 is aangegeven hoe gebiedskeuzes tot uitvoering kunnen komen vanuit het initiëren van meer geldstromen. In hoofdstuk 8 wordt ingaan op de organisatie en borging die nodig is om de visie tot uitvoering te brengen.

Van concept visie naar vaststelling

Rond de zomer van 2019 worden de raden- en Statenleden opnieuw uitgenodigd - ook als 'slot' op de werkconferentie - om een 'kop te zetten' op de gedachtenvorming van 6 februari 2019 en deze conceptvisie. Welke conclusie trekken we uit het visietraject en welke besluitvorming hoort daarbij? Met de resultaten van de werkconferentie en de komende slotbijeenkomst wordt door deze visie aangesloten bij de opbrengsten van de MRA-gebiedsateliers en de landschapsvisie die vanuit de gemeente Amsterdam wordt ontwikkeld.

Na de slotconferentie wordt de visie op hoofdlijnen uitgewerkt tot ontwerpvisie die door het Algemeen Bestuur van het recreatieschap wordt vrijgegeven voor zienswijzen in het najaar van 2019. Aan de visie verbindt het Algemeen Bestuur vervolgens een strategie op ontwikkeling, uitvoering, financiering en beheer van Spaarnwoude Park in:

- een uitvoeringsprogramma (inclusief meerjaren investerings- en onderhoudsplannen),
- verankering in omgevingsvisies provincie en gemeenten,
- keuzes voor deelplannen zoals beeldkwaliteitsplan, ecologisch plan, economisch plan e.d..
- afspraken over een in te stellen bestuurlijke en ambtelijke omgevingstafel met de deelnemers in de GR, voor gezamenlijke borging in omgevingsplannen en bespreken van ontwikkelinitiatieven.

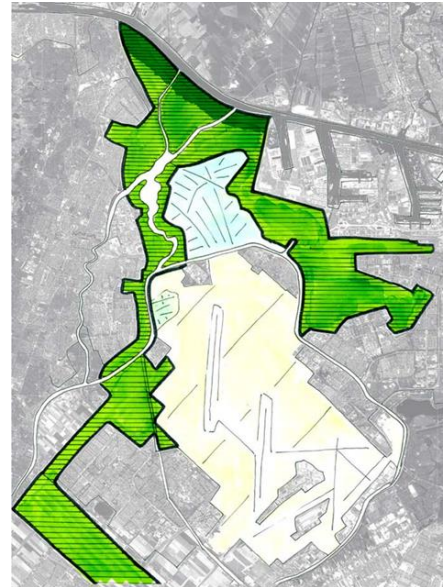
Kaart 2 - Collage van historische kaarten Spaarnwoude

2. UITGANGSPUNTEN

2.1 Belangrijkste bestaande plannen en denkrichtingen als vertrekpunt

Voor het plangebied en onderdelen daarbinnen gelden meer dan 20 bestaande plannen, visies en handreikingen. Over het gebied is al veel uitgedacht en de meeste beleidsstukken zijn gericht op behoud en versterking, voortbordurend op hoe de situatie nu is. In gemeentelijke plannen is ruim aandacht voor behoud en bescherming van de ruimtelijke en toeristisch-recreatieve waarden van het gebied en op onderdelen op enige ontwikkeling. De Metropoolregio Amsterdam en de Provincie Noord-Holland nodigen uit tot een gezamenlijke regionale visie en ontwikkelkoers en bieden daar veel handreikingen voor.

Inhoudelijk sluit de visie sterk aan op de Visie groengebied Haarlem - Amsterdam van de provincie Noord-Holland in coproductie met de gemeenten (zie hoofdstuk 2). De grote lijnen zijn daarin vastgelegd; de visie Spaarnwoude Park verfijnd dat en mengt daarin een aantal nieuwe trends en ontwikkelingen (zie hoofdstuk 3). Daarbij is ook geput uit de opbrengst van de MRA-ateliers over landschap.

Kaart hoofdzonering uit Visie groengebied Haarlem - Amsterdam (2012)

De optelsom is dat Spaarnwoude Park beleidsmatig al **veel “steun in de rug”** heeft voor verbetering van de ruimtelijke en toeristisch-recreatieve kwaliteiten. Tegelijk is te concluderen dat er verbindende, overkoepelende en uitvoeringsgerichte gebiedskeuzes nodig zijn, inspelend op gevolgen van de toenemende bevolking, nieuwe trends, actualisatie van natuurbelangen (NNN) en mogelijk een wat uitdagende kijk om delen van het gebied naar een hoger en robuuster plan te tillen.

Samenvatting bestaande beleidslijnen en denkrichtingen

In een los beschikbare bijlage is een samenvatting opgenomen van de belangrijkste bestaande (integrale) plannen. Daarin is beschreven wat reeds is vastgelegd over Spaarnwoude en het omliggend landschap. De plannen beschrijven gewenste ontwikkeling uit ruimtelijk, economisch en/of toeristisch recreatief opzicht, over bereikbaarheid en energietransitie en over de ontwikkeling van landschap en groen-ecologie.

Als hoofdlijn worden de volgende punten uit de plannen gehaald, wat als beleidsfundament dient voor de visie Spaarnwoude Park:

(dit wordt nog per punt kort verder uitgeschreven)

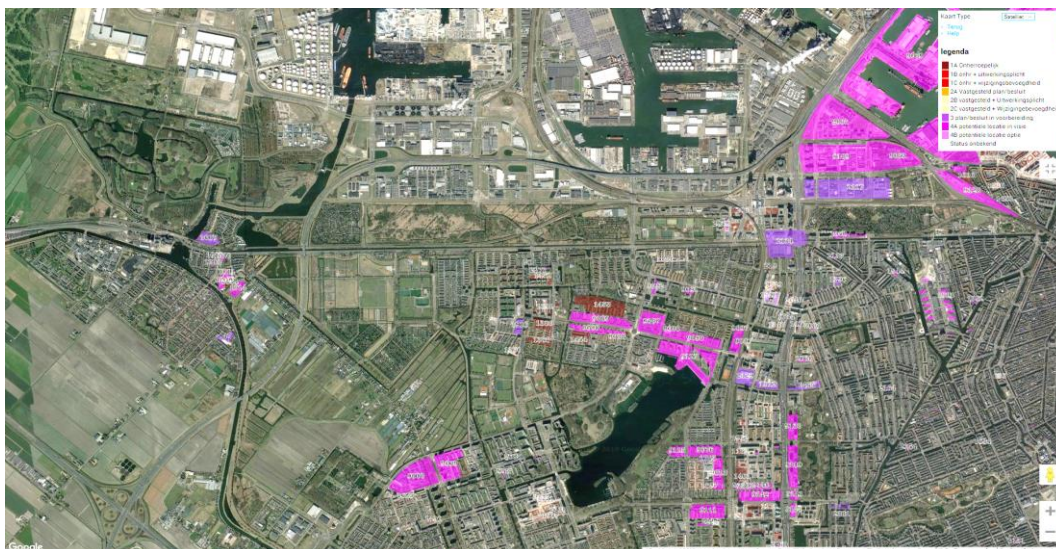
- groei MRA - vestigingsklimaat
- beschermingsregimes
- inzet op bereikbaarheid
- cultuurhistorie meer op de kaart
- opwaarderen en zoneren natuurkwaliteiten
- energietransitie - circulariteit - veenweide vernatting
- recreatieve functie stadsranden

- beleving open water
- andere waterhuishouding - verbrede landbouw
- verantwoordelijkheden overheid - particulieren
- landschapsfonds - governance - maatsch. kosten en baten (investeringen in groen onderbouwen)

2.2 Brede blik

Recreatiegebieden zijn kwetsbaar voor druk van andere functies. Infrastructuur, hoogspanningsleidingen, economische uitbreidingen (haven), woningbouw e.d. worden relatief makkelijk aangelegd in de groene omgeving. Kaart 3 p.m. nog niet opgenomen toont de druk op nu nog open en groene gebieden in en rondom Spaarnwoude. Aangegeven zijn strategische grondposities, contouren Schiphol en havengebied en bebouwingsreserveringen (op basis van geldende bestemmingsplannen). Binnenstedelijke plannen zijn op de kaart niet opgenomen, omdat deze niet leiden tot afname van het areaal buitengebied.

Door binnenstedelijke verdichtingen neemt het belang van behoud van groen en landschap buiten de stad toe. De beschikbaarheid van schone, veilige en aantrekkelijke groengebieden om steden - in combinaties van recreatie en natuur - wordt toenemend verlangd. De beleving van rust, openheid en openlucht-activiteiten, in een duurzame leefomgeving rondom steden, is speerpunt in het vestigingsbeleid voor (nieuwe) inwoners in de MRA. Groen-recreatieve gebieden zoals Spaarnwoude zullen om die reden niet langer als stiefkindje, maar als volwaardige speler een rol moeten hebben in de ontwikkeling van de MRA en besluitvorming op het gebied van verstedelijking, economie en infrastructuur. Om die reden wordt in de visie Spaarnwoude Park veiligstellen van open landschappen centraal gezet, omdat dit een niet te vervangen gebieds- en beleefingswaarde is.

Uitsnede plan capaciteit.nl: voorbeeld Amsterdam West overzicht binnenstedelijke verdichtingslocaties. Door binnenstedelijke verdichtingen neemt het belang van behoud van groen en landschap buiten de stad toe.

De omvang en potentie van de groene zone tussen de stedenring noopt tot een visie op het geheel, verder dan alleen eigendoms- of beheergrenzen van verschillende gebiedspartijen. Het schap neemt als grote gebiedspartij met deze visie het initiatief om breder te kijken en wil haar beheergebied afstemmen op de groene omgeving van de gehele zone en toewerken naar een integraal beeld. Door (letterlijk) verbinding te leggen met alle groengebieden in de stedenring, wordt het voor de recreant een doorlopende structuur, die niet 'versnipperd' is door de willekeur van beheergrenzen.

Aansluitend op de twee punten hierboven is afstemming in programmering en spreiding van recreatiefuncties belangrijk. Het maakt het totaal aan groengebieden rijker en beter en levert voor de MRA-recreant een helder palet aan mogelijkheden. De recreatiegebieden dienen hetzelfde hoofddoel en zijn er voor dezelfde MRA-consument. Wat de gebieden altijd gemeen zullen hebben is het bieden van ontspanning, groen en rust aan de regiobewoners en zijn bezoekers. Wat de gebieden verschillend maakt is de identiteit en het eigen speciale aanbod aan mogelijkheden. 'Interne' concurrentie (vissen in dezelfde vijver) tussen de groengebieden in bijzondere toeristisch-recreatieve functies is niet wenselijk. Om die reden komt er afstemming in ontwikkeling van bijvoorbeeld Park 21 met Spaarnwoude.

Samenvattend:

- De visie levert een bijdrage om Spaarnwoude Park als volwaardige medespeler te betrekken bij de andere ontwikkelingen in de MRA;
- De visie is met brede blik opgesteld, Spaarnwoude Park is ruimer dan alleen de gronden van het schap en heeft of legt verbinding met alle groengebieden in de stedenring;
- De visie geeft richting in regionale afstemming in spreiding van recreatiefuncties binnen de MRA.

3. TRENDS EN ONTWIKKELINGEN

Bij het bepalen van de ontwikkellijnen van Spaarnwoude Park zullen verschillende trends en maatschappelijke ontwikkelingen een duidelijke plek krijgen. De in de vorige paragraaf aangehaalde verstedelijking van de MRA is een van de belangrijkste invloeden. Daarnaast zal als randvoorwaarde in het nieuwe omgevingsbeleid meer dan voorheen toegewerkt worden naar een schone, gezonde, veilige en duurzame leefomgeving. Bij de beschreven trends en ontwikkelingen ligt de nadruk op functies en activiteiten die gevolgen hebben voor de ruimtelijke indeling van het gebied.

Vrije tijd, (buiten)sport en verblijfstoerisme

Vanuit de samenleving is behoefte aan (meer) keuzes in de wijze waarop vrije tijd en (buiten)sport kunnen worden beleefd. Door de uitgestrektheid van Spaarnwoude Park en de variatie in landschappen kan aan die behoefte vrij makkelijk gehoor worden gegeven. De ruimte is er voor meer en gevarieerde recreatie-extensieve ontspanning in de openlucht, intensieve en uitdagende belevenissen en veel sport en spel. Deze verbreding en variatie wordt door consumenten ook toenemend gezocht in mogelijkheden en combinatie met allerlei vormen van verblijfsarrangementen, waarbij meer keuze dan voorheen is in type overnachtingsmogelijkheden. Hierbij is meer samenspel nodig tussen overheid (basisinfrastructuur recreatie) en ruimte voor vrijetijdsmarkt: ondernemerschap in beleving en activiteiten.

Nieuwe ruimtevragers

Daarnaast zijn er nieuwe ruimtevragers. Dat zijn trends die tot voor kort geen of beperkt uitgangspunt waren bij gebiedsontwikkelingen en in Spaarnwoude Park geen rechtstreeks verband hadden met de oorsprong als recreatiegebied. Het gaat om bijvoorbeeld ruimte voor duurzaamheid en circulariteit, landbouw dichtbij en om meer nadruk op ecologische variatie. Spaarnwoude treedt graag op als proeftuin voor deze (maatschappelijke) opgaven.

Duurzaamheid

Met duurzaamheid wordt hier bedoeld op de bijdrage van gebieden aan energietransitie en klimaatadaptatie (w.o. waterberging) en circulaire ontwikkeling. Binnen elk gebied in Nederland zal bepaald moeten worden of het een functie kan krijgen in de actuele opgaven voor een duurzame samenleving. Spaarnwoude kan op gebiedsniveau compensatie organiseren om tot een energie- en CO₂-neutraal gebied te komen. Bijvoorbeeld door het ontwikkelen van locaties voor zonneakkers, geothermie, energieopslag, waterberging voor piekopvang, CO₂-reductie (laagveen, bospercelen) en duurzame landbouw. Dit vraagt letterlijk om ruimte en om selectie bij ondernemersplannen. En het zal gestroomlijnd moeten worden met landschapsambities (openheid) en recreatie- en natuurwaarden.

Inclusieve samenleving

Bijdragen aan een inclusieve samenleving vraagt om eventuele aanpassingen in bedrijfsvoering van ondernemers in het gebied en afspraken over bijvoorbeeld sociale bijdragen (creëren van werkgelegenheid voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt). Ook vernieuwende convenanten over rentmeesterschap en 'community values' (met de gemeenschap op te stellen waarden die gezamenlijk nagestreefd worden) passen in dit kader. Bij ondernemers kunnen bijvoorbeeld terreinen ingericht worden voor algemeen gebruik gericht op dagbesteding, herstel van ziekte, leren tuinieren (moestuinen) e.d.

Landbouw dichtbij

Met landbouw dichtbij wordt bedoeld dat landbouwproducten uit Spaarnwoude Park op biologische basis worden geteeld en dienen als voedselvoorziening voor omliggende dorpen en steden in plaats van de wereldmarkt. In aansluiting op het vorige punt wordt biologische voedselvoorziening en streekproductie dan een thema dat onderscheidend ingezet kan worden in Spaarnwoude. Een sterk thema kan zijn dat alle (agrarische) ondernemers in het gebied een duurzaam plan hebben en starten of omschakelen naar circulair produceren en nieuwe teelten, rekening houdend met de opkomende andere waterhuishouding in het gebied. De opkomende behoefte van consumenten is dat voedsel met weinig milieudruk (transport) en dichtbij is geproduceerd. Spaarnwoude Park kan toegroeien naar een samenwerkingsverband van (agrarische) ondernemers waarin de stedenring hoofdafnemer wordt van in Spaarnwoude geproduceerde voeding.

Ecologische variatie

Het laatste punt dat wordt uitgelicht en van grote betekenis wordt voor de ontwikkeling van Spaarnwoude Park is ecologische variatie. Dat vertaalt zich in bescherming van ontstane intrinsieke natuurwaarden, met meer nadruk op beeldkwaliteit (esthetische waarde) en een betere afweging in medegebruik (recreatieve waarde van natuur). Het beleid voor behoud van landschappelijke openheid (bufferzones) tussen de steden geldt sinds 1958. Grote delen van bufferzone Spaarnwoude zijn sinds de jaren '70 ontwikkeld als recreatiegebied. Op voormalige stortheuvels en landbouwgronden in de IJpolders is een parkaanleg ontworpen met diverse gebruiksfuncties voor openluchtrecreatie. In de loop der tijd zijn de aangelegde bosschages en oeverzones uitgegroeid van decorgroen tot groen met diverse natuurwaarden.

Er is een gradatie in biodiversiteit in de ontstane natuurwaarde (van monofunctioneel tot divers), maar dit vormt nog beperkt een leidraad voor ontwikkeling. De borging van het Natuurnetwerk Nederland (NNN), dient er toe beter te gaan afspreken welke natuurwaarden in Spaarnwoude gelden of kunnen uitgroeien. In de visie komt meer nadruk op ecologische variatie en een duidelijker onderscheid waar de groenvoorziening inmiddels (of potentieel) intrinsieke natuurwaarden heeft, waar groen een parkfunctie heeft (beeldkwaliteit / esthetische waarde) en waar het ten dienste staat van het recreatieve gebruik. De provincie heeft daarvoor als vertrekpunt een beschrijving opgesteld van wezenlijke kenmerken en waarden (zie 4.2).

Samenvattend:

- De ontwikkeling van Spaarnwoude Park zal meer worden geënt op veranderingen in de omgeving (MRA) en de maatschappij in landschapsbeleving, mogelijkheden voor vrije tijd en (buiten)sport.
- Nieuwe ruimtevragers komen op die invloed hebben op de verdeling van de schaarse ruimte: duurzaamheid en circulariteit, landbouw dichtbij en meer nadruk op ecologische variatie.

4. INHOUDELIJKE OPGAVEN

4.1 Oorspronkelijke gebiedsfunctie (openluchtrecreatie) en toegenomen belang (natuur)

In het vorige hoofdstuk is aangemerkt voor Spaarnwoude Park tot een uitwerking te komen waar recreatie en natuur meer kunnen samengaan en waar deze strikter gescheiden worden. De oorspronkelijke gebiedsfunctie (openluchtrecreatie) en het toegenomen belang (natuur) worden gelegd naast de (nieuwe) behoeften van recreanten en bestaande belangen van ondernemers en bewoners. Door per deelgebied te bepalen wat leidend is en welke maatregelen ingezet worden om de gebiedswaarde te verhogen, ontstaat een zonering. Daarmee wordt ook duidelijk per deelgebied wat de bewegingsruimte voor verandering is en waar (voorlopig) geen of weinig verandering komt of nodig is. Dat komt aan de orde in hoofdstuk 6. Hieronder staan de opgaven die ingebracht worden bij de te bepalen koers van het gebied. De laatste paragraaf van dit hoofdstuk gaat in op een differentiatie van het gebied, in drie te onderscheiden aandachtsgebieden, elk met verschillende opgaven.

4.2 Uitwerking van Natuurnetwerk Nederland

Kwalitatieve verbeteringen en areaaluitbreiding

Voor de ontwikkelrichting van Spaarnwoude Park is een van de belangrijkste kaders het begin 2019 vastgestelde Natuurnetwerk Nederland (NNN), met onderliggende wezenlijke kenmerken en waarden (WKW; zie PRV art 19). Het schap neemt de daarin voorgestelde zonering als uitgangspunt en wil toewerken naar een kwalitatieve en kwantitatieve doorgroei en verbetering. Dat wil het schap uitvoeren door zowel een deel van de natuurgebieden naar een hoger ecologisch plan te tillen, als het totale areaal natuurgebieden uit te breiden.

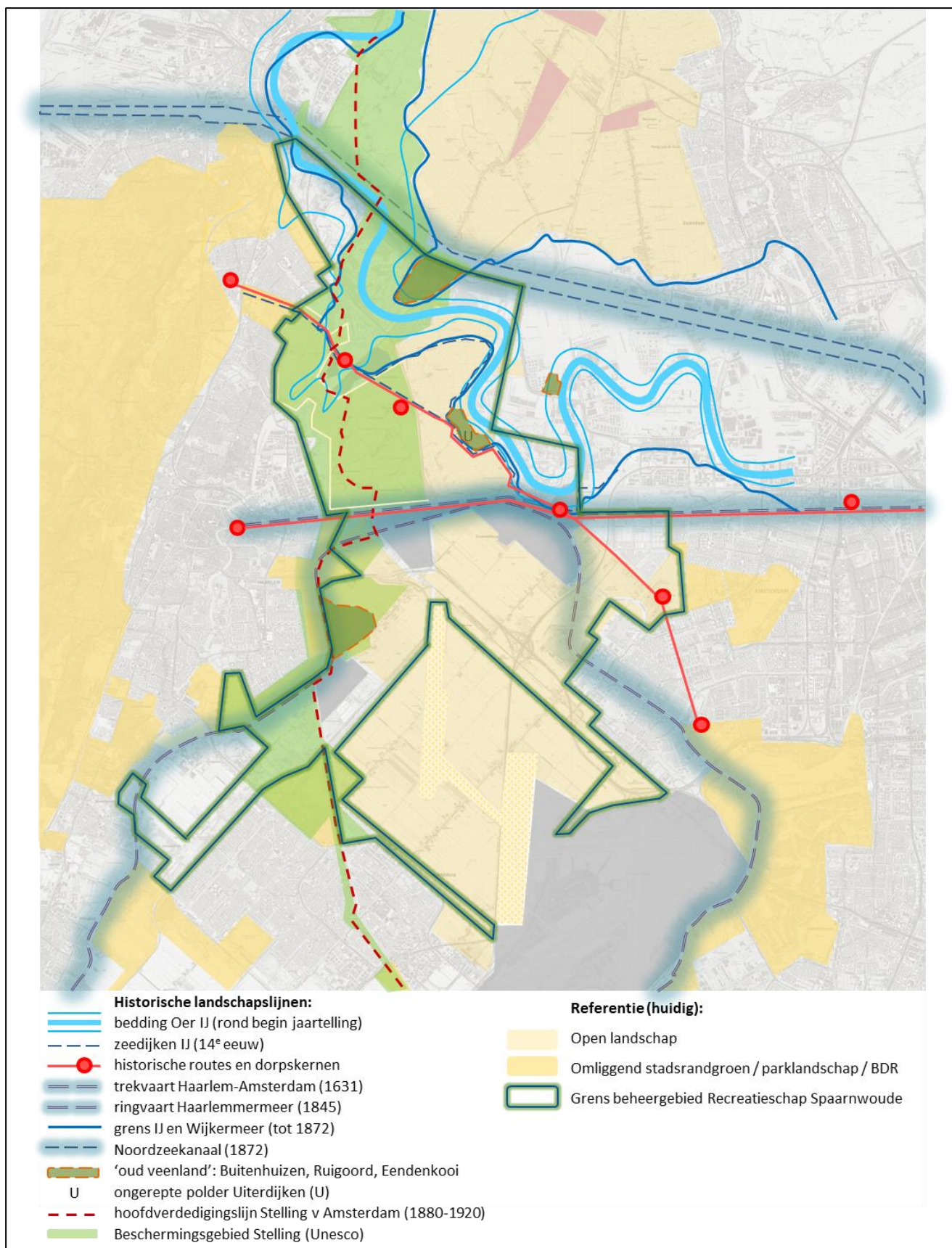
De kwalitatieve verbeteringen hebben als oogmerk meer biodiversiteit en natuurwaarde te creëren, met accent op de veranderende biotoop (vernatting, verzilting) en op gebiedspotenties. In sommige deelgebieden kan de ecologische kwaliteit daardoor anders worden, met als beginsel dat de WKW er per saldo op vooruitgaan. De uitbreidingen zullen op diverse niveaus qua ecologische kwaliteit plaatsvinden, afhankelijk van het gebied, en vooral gericht op het verbinden van losse delen of bestaande gebieden meer robuust maken.

Tezamen leidt dit tot een beter, afwisselender en sterker NNN en het zorgt tevens voor enige uitruil van NNN-gebied waar zogenaamde kavelpaspoorten worden ingepast. Kavelpaspoorten maken bouw en/of gebruiksontwikkelingen mogelijk, welke per saldo gepaard zullen gaan met een uitruil en zo mogelijk versterking van de WKW of vergroting van het areaal NNN. Het principe van kavelpaspoorten en wijze van zorgvuldige landschappelijke verweving daarvan, is in hoofdstuk 6 toegelicht.

De WKW zijn beschrijvingen van te beschermen waarden van natuurgebieden binnen het NNN. De provincie stelt de beschrijvingen op waarmee gemeenten ontwikkelingen en activiteiten in het NNN kunnen beoordelen. Gemeenten leggen in bestemmingsplannen vast op welke wijze zij het NNN zal beschermen. Zij kunnen de NNN bestemmen als natuur, maar kunnen dit aanvullen met een recreatieve of landbouw-doelstelling. Criteria zijn daarbij de wkW, oppervlakte en samenhang van de natuurgebieden. De provincie gaat uit van zowel de aanwezige actuele als potentiële natuurwaarden, rekening houdend met abiotische en ruimtelijke condities.

Mogelijkheden in uitruil

De situaties waarin uitruil wordt voorgestaan zal onderbouwd worden en direct gelinkt zijn aan een plan waar en hoe vervangende NNN-waarden worden ontwikkeld. Daarbij kunnen vervanging of verbetering van kwaliteit en kwantiteit op één plek plaatsvinden of gesplitst:

Kaart 4: Visie Spaarnwoude Park - veiligstellen en opwaarderen open landschappen en historische lijnen

- indien vervanging van kwaliteit en kwantiteit op één plek plaatsvindt wordt er een even groot areaal aan het NNN toegevoegd, waarbij op diezelfde locatie de natuurwaarden verbeteren;
- indien kwaliteit en kwantiteit worden gesplitst, zal in een NNN-gebied met potentiële natuurwaarden geïnvesteerd worden in verhoging van de ecologische kwaliteit. De areaal-verevening kan in een ander gebied, bijvoorbeeld door het aanhelen van een weidevogelgebied of een versnipperd bosgroen, waardoor die gebieden meer samenhang krijgen en robuuster worden en het leefgebied van flora en fauna ter plekken vergroot.

Mogelijk lopen ontwikkeling van kavelpaspoorten en uitruil niet synchroon. Het schap onderzoekt een aantal opties om natuurontwikkeling of uitbreiding reeds vooraf te starten, en daarmee in overleg met de provincie een compensatiereserve op te bouwen. In de op te stellen omgevingsplannen zal de nieuwe (dubbel)bestemming natuur worden opgenomen, zodat er ook een publiekrechtelijk instrument is om de uitruil en compensatie te borgen.

Natuurontwikkeling in historische lijnen, open veenweide en natuurverbindingen

Als leidraad voor uitbreidingen en nieuwe natuurkwaliteiten (als uitruil van NNN) wordt gekoerst op de belangrijkste dragers van ontwikkelingen en samenhang: versterken van de Stelling van Amsterdam, behoud openheid en verbondenheid veenweidegebieden, zichtbaar maken van het stroomdal van het Oer-IJ en op (natte) natuurverbindingen:

1. *Samenhangende structuur Stelling van Amsterdam versterken*

Voor het aanhelen en versterken van het in Spaarnwoude Park gelegen deel van de Stelling van Amsterdam zijn diverse opties, waaronder landschappelijke en ecologische natuurwaarden. Kenmerkend voor de Stelling zijn de natte voet aan de buitenzijde van de liniedijk en een bomerij aan de binnenzijde van de Stelling. Door deze landschappelijk elementen consequent voort te zetten en waar nodig toe te voegen of versterken, wordt het beeld van de Stelling als samenhangende structuur versterkt. Natuurontwikkeling kan bijvoorbeeld ook in de vorm van natte, laagopgaande natuur in de schootscirkels.

2. *Open veenweidegebieden aanhelen*

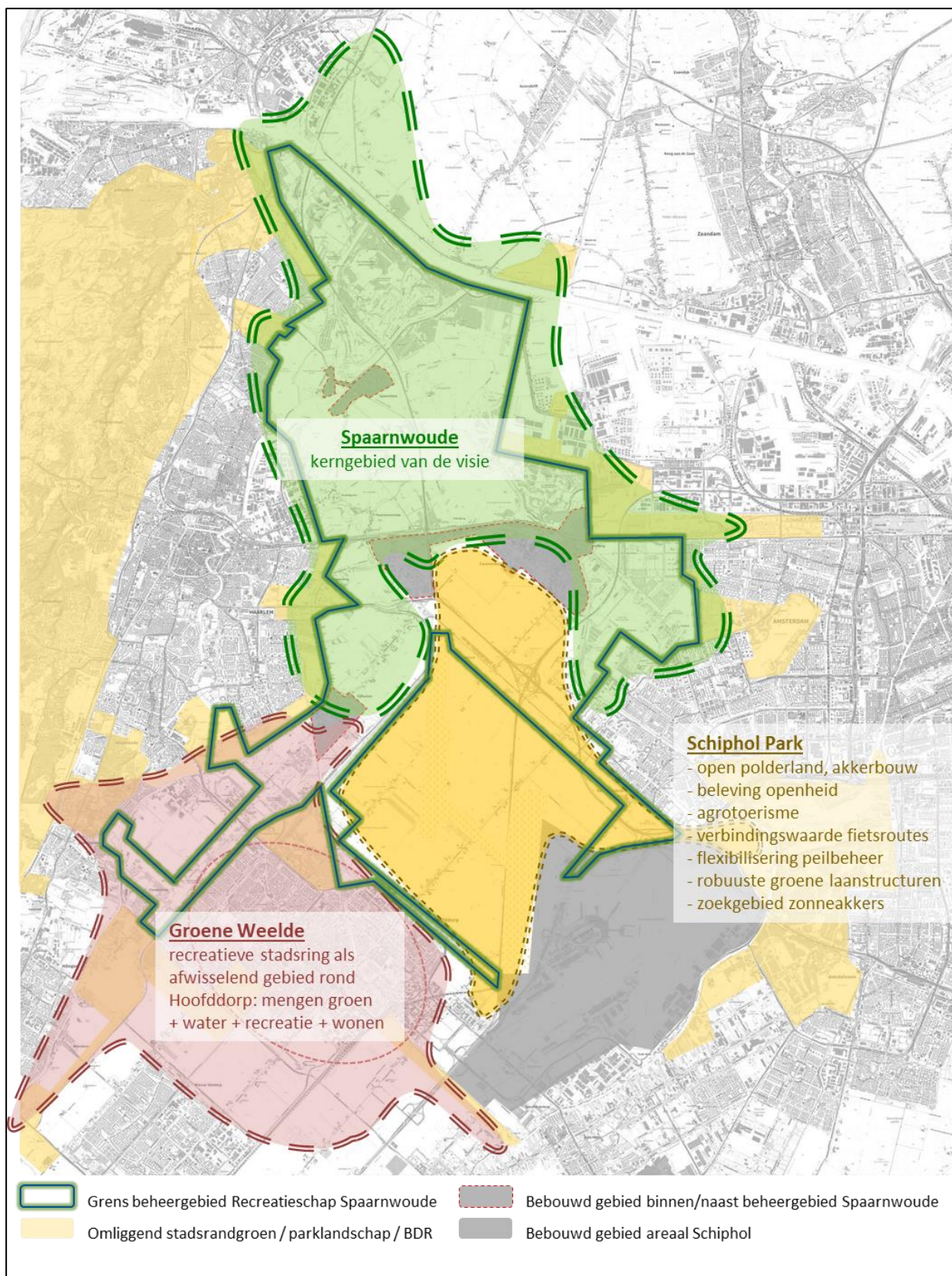
De begrenzing van het NNN kent nog een aantal kansen voor aanheling met nu nog onbeschermde, waardevolle open veenweidegebieden. Door die gebieden ook onder het NNN-stelsel te borgen, blijft het huidige landschap als één geheel en onderling verbonden. Het recreatieschap ziet binnen haar beheergebied o.a. kansen in de Hekslootpolder, Verenigde Binnenpolders, Inlaagpolder en Uiterdijken.

3. *Stroomdal Oer-IJ zichtbaar maken*

Het schap wil onderzoeken of het voormalig stroomdal van het Oer-IJ zichtbaar gemaakt kan worden. Ook daarin kunnen natuurwaarden gecreëerd of omgevormd worden die passen in de gebiedseigenschappen van een open, wat lager gelegen geul (het omringende landschap van droogmakerijen is 0,5 tot 0,8 meter hoger). Staatbosbeheer heeft al een plan voor vernatting voor een deel van het Oer-IJ in de Houtrak.

4. *Groene As en natuurverbindingen*

De ontwikkeling van de Groene AS, de verbingszone tussen Amstelland en Spaarnwoude, vormt samen met de versterking van de in het NNN benoemde overwegend natte natuurverbindingen aanleiding voor. Binnen het visiegebied zijn dat Haarlemmermeer en omgeving (ZNV1), Zuid-Kennemerland - Spaarnwoude (ZNV4) en Amsterdam West (ZNV2).

kaart 5: Visie Spaarnwoude Park - Hoofdzonering in drie aandachtsgebieden

4.3 Veiligstellen en opwaarderen open landschappen

De visie Spaarnwoude Park is mede van belang om de openheid en ruimtebeleving in het gebied onder de aandacht te houden en beter te verankeren in omgevingsplannen. De laatste decennia is daar veel inbreuk op gepleegd door (toen belangrijke) modernisering en uitbreidingen voor woningbouw, bedrijventerreinen en (snel)wegen. De laatste jaren verschijnen er steeds meer visies en rapporten die de openheid van het gebied veel meer centraal stellen (zie hoofdstuk 2 en bijbehorende bijlage). In de visie Spaarnwoude Park wordt het veiligstellen van open landschappen op 1 gezet, omdat dit een niet te vervangen gebieds- en belevingswaarde is. Het schap wil de openheid ook verbeteren door nu versnipperde gebieden op te waarderen met openheid als ordenend principe en doorsneden open gebieden weer verbinden met fietsbruggen en zichtlijnen.

De aanpak in de veenweidegebied zal verschillen met de landschappen van inpoldering en landaanwinning. Daarnaast zal voor alle open gebieden een belangrijk nieuw vraagstuk aan de orde komen: vernatting. Op termijn zal vanuit het waterschap toegewerkt worden naar flexibilisering van het peilbeheer, enerzijds om waterfluctuaties te bufferen en anderzijds om tegendruk van zoute kwel te regelen (Haarlemmermeerpolders) en uitstoot boeikasgassen tegen te gaan (veenweidegebied). Vooral in het veenweidegebied kan dat leiden tot transformatie in delen van het gebied: vernatting leidt tot een ander beeld.

4.4 Historische lijnen als dragers van ontwikkelingen

Door de lange ontstaansgeschiedenis van het gebied wemelt het er van bijzondere structuren en lijnen. Op [kaart 4](#) zijn de belangrijkste verbeeld. Dit biedt allemaal aanknopingspunten om delen van episoden ('het verhaal van het gebied') in beeld te brengen (of houden) en er ontwikkeling van natuur, landschap en recreatie aan te verbinden. Dit gaat terug vanaf het Oer-IJ (een zijtak van de Rijn die tot vlak voor de jaartelling in zee uitmondde) waarvan de bedding nog te traceren is in het landschap tot recente sterke lijnen als het Noordzeekanaal en de stelling van Amsterdam. Deze kunnen allemaal veel meer beleefbaar gemaakt worden.

4.5 Gebiedsidentiteit: hoofdzonering in drie aandachtsgebieden

Het beheergebied van recreatieschap Spaarnwoude ligt binnen drie hoofdgebieden met elk verschillende identiteiten en opgaven, zie [kaart 5](#). De grens van het beheergebied is indicatief aangegeven met de doorgetrokken groene lijn. De relatie tussen de drie gebieden is nog beperkt. Spaarnwoude Park is goed te positioneren en profileren op drie sterke sferen. Op basis daarvan worden de opgaven gebiedsgericht uitgediept en wordt op de overgangszones tussen de drie hoofdgebieden vooral gericht op goede verbindingen voor fietsers.

Groene Weelde

Voor het rood gekleurde gebied (waarvan het noordwestelijke deel uitmaakt van het beheergebied van het schap) zijn er diverse gebiedsthema's. Voor de groen--recreatieve delen is al vrij veel in gebruik en bestemd. Bij nieuwe ontwikkeling kunnen accenten komen die het gebied versterken en ook meer richten op de andere gebieden van Spaarnwoude Park. De belangrijkste rol van dit gebied is stedelijk uitloopgebied van Hoofddorp, Nieuw-Vennep en Vijfhuizen. Dit kan versterkt worden voor delen van Schalkwijk, Heemstede, Bennebroek en Hillegom. Afgestemde ontwikkeling en inrichting komen hier samen voor groen, buitensport, water en recreatie en deels ook woningbouw.

In feite markeert dit rood gekleurde gebied een ring van recreatieve uitloopgebieden rondom Hoofddorp, met afwisselend rust en drukte, openheid en bebossing en diverse kerngebieden als Haarlemmermeerse Bos, recreatieplas Toolenburg, Park Vijfhuizen, Groen Weelde en Park 21 (waar meer recreatieve ontwikkeling mogelijk is) en de recent ingerichte groengebieden Plesmanhoek en

Buitenschot. De gemeente heeft nieuwe groen-recreatieve ontwikkellijnen vastgelegd in plannen, bijvoorbeeld voor Geniepark, visie Ringdijk en Ringvaart en Park 21. In het gebied Groene Weelde e.o. vindt ontwikkeling plaats van woonkavels in een meer of minder groen setting: Landgoed Wickevoort, Elzenhoven, Boseilanden en Enthoven.

Het schap richt zich op basis van de visie Spaarnwoude Park op stimuleren van versterking van routes, natuurspeelplaatsen, versterken NNN (mede als uitruil voor andere locaties) en indien passend ruimte voor energieopwekking. Daarnaast is de visie het kader om tot verdere afstemming te komen over de ontwikkeling (programmering) van Park 21 met de zone langs het Noordzeekanaal.

Schiphol Park

Voor het geel gekleurde gebied is een aantal kenmerken kaderstellend. In dit gebied is weinig bebouwing en is openheid een belangrijke belevingswaarde. Het gebied herbergt het nodige asfalt (A9, A5, N205, N232 en startbanen), maar de open en agrarische sfeer voert de boventoon. De verbindingswaarde van dit gebied in doorlopende fietsroutes naar andere groengebieden kan hier sterker worden gemaakt. In dit deel van de Haarlemmermeer zijn tientallen agrarische bedrijven actief, vooral in de akkerbouw. Er komt wel een belangrijke opgave op deze bedrijven af: op termijn zal vanuit het waterschap toegewerkt worden naar flexibilisering van het peilbeheer, enerzijds om waterfluctuaties te bufferen en anderzijds om tegendruk van zoute kwel te regelen. Dit vraagt om een geleidelijke koersverlegging in bijvoorbeeld andere teelten, vormen van natuurbeheer, aanleg zonneakkers en verbrede landbouw, waaronder agrotourisme. Deze koersverlegging gaat buiten de scope van het schap en zal via een eigen verandertraject tot stand kunnen komen en verankerd worden in een omgevingsplan.

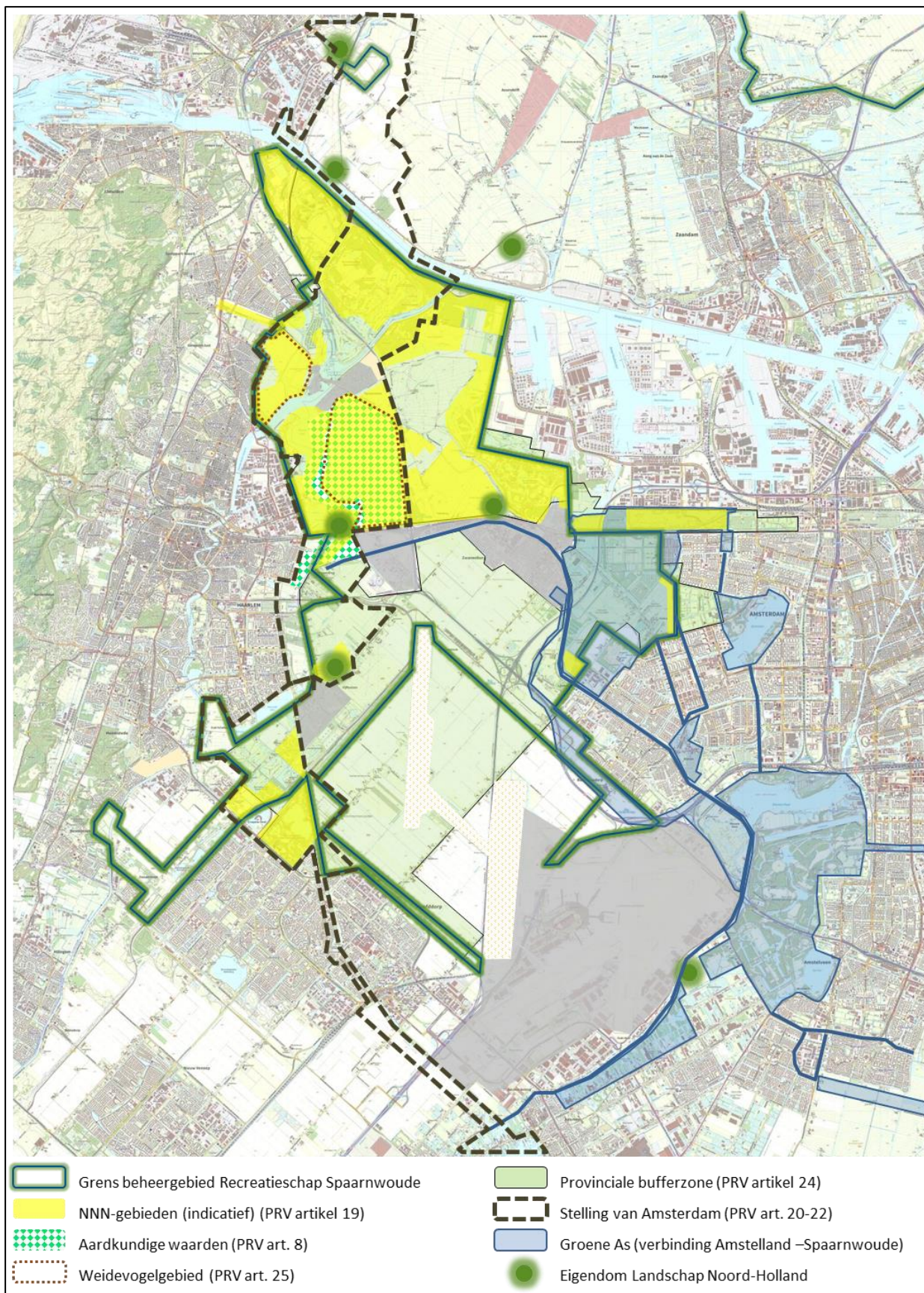
Het schap richt zich op versterken van de groene carré (groen raamwerk als een buffer rondom Schiphol en de Polderbaan) als robuuste groenstructuren, stimuleren van agrotourisme en versterking van routes. In het groene carré zal - als onderdeel van een zonering binnen deze strook - bezien worden of er ook ruimte is voor energieopwekking (kleine zonneakkers bijvoorbeeld).

Spaarnwoude

De grootste en belangrijkste opgaven zijn in het groen gekleurde gebied. Dit is het kerngebied van de visie. Hier komen belangen van vier gemeenten samen en ligt de grootste uitdaging om met voorstellen te komen in het kader van bereikbaarheid voor langzaam verkeer, auto en OV (buitenpoorten), specificatie van NNN-waarden, zonering in deelgebieden, recreatieve expansie en aanhaking op omliggende groengebieden. Daarnaast zijn in dit gebied veel cultuurhistorische waarden die om een opwaardering 'vragen' en daarmee in sterke mate aangrijpingspunten vormen om de visie op te enten. In hoofdstuk 5 en 6 wordt dit uitgewerkt.

Samenvattend:

- Door de provincie zijn handvatten gegeven hoe tot een betere zonering kan worden gekomen in recreatie en natuur, uitgaande van NNN en bijbehorende spelregels voor uitruil.
- In de visie is dit opgepakt en thematisch uitgewerkt per deelgebied. Doorgaande structuren in het gebied worden versterkt met landschappelijke en natuurwaarden, met nadruk op de Stelling en het Oerij.
- Daarnaast wordt gericht op het verbinden van open landschappen en bestaande gebieden meer robuust gemaakt.
- Spaarnwoude Park is goed te positioneren en profileren op drie sterke sferen. Op basis daarvan worden de opgaven gebiedsgericht uitgediept. Op de overgangszones tussen de drie hoofdgebieden ligt de focus op goede verbindingen voor fietsers. De meeste opgaven liggen in het noordelijk gebied, groen gekleurd op kaart 5.

kaart 6: Visie Spaarnwoude Park - natuur- en landschapswaarden en zoneringen

(p.m. nog aanduiden waar volgens WKW hoge natuurwaarden zijn (i.c. moeilijk of niet vervangbaar))

5. AMBITIES

5.1 Inleiding

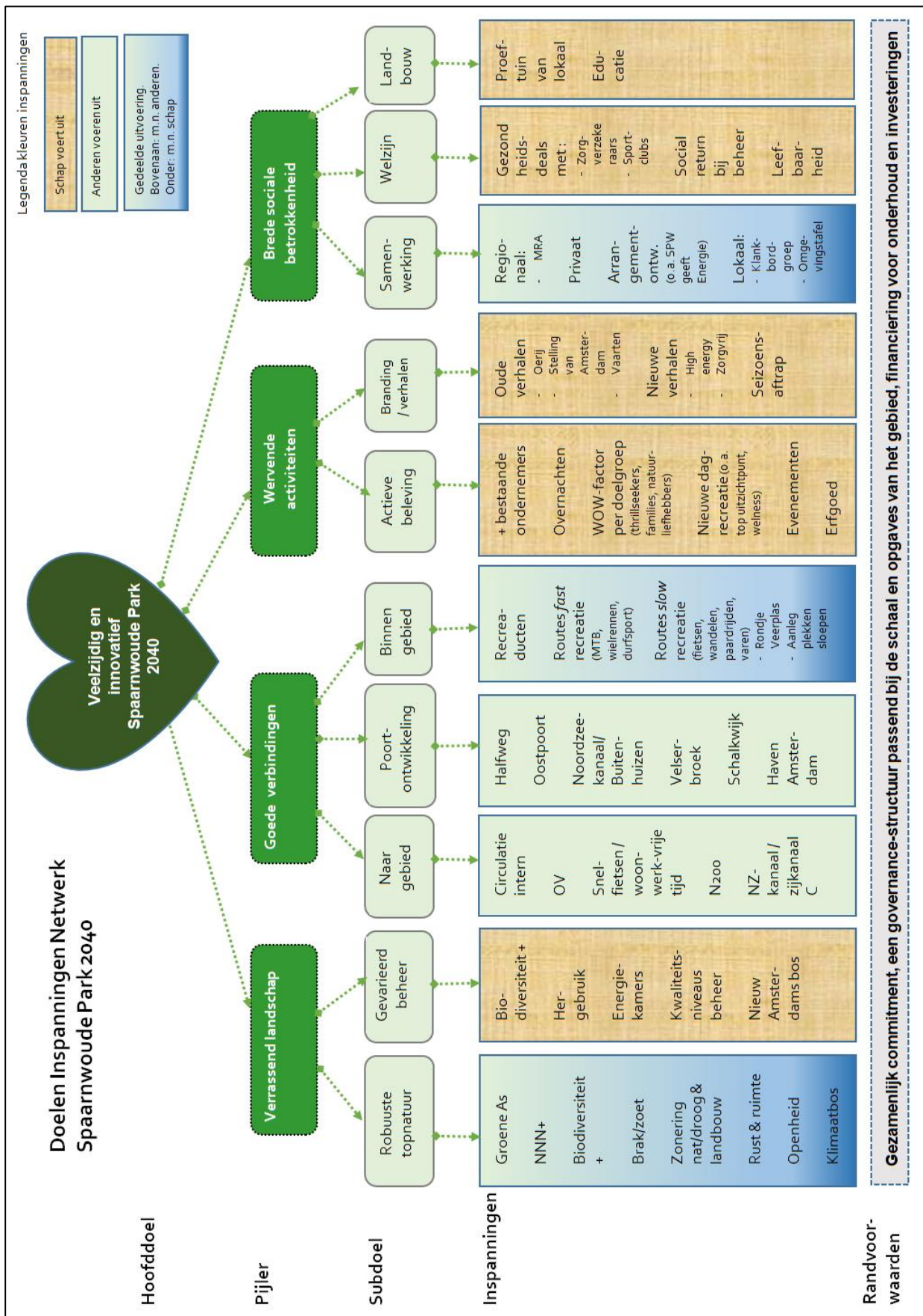
De visie wordt gestoeld op ambities. Deze komen voort uit de voorgaande hoofdstukken: beleidsfundament (hoofdstuk 2), trends en ontwikkelingen (hoofdstuk 3) en de belangrijkste opgaven om de visie naar een hoger plan te tillen (hoofdstuk 4). Spaarnwoude Park heeft door de grootte en ligging van het gebied veel mogelijkheden om de opgaven van de aan het recreatieschap deelnemende gemeenten en de MRA mee te helpen verwezenlijken: duurzaamheid, landbouw, biodiversiteit, stedelijk-recreatief. Het decor van landschappelijke en cultuurhistorische eigenschappen kan daarbij fraaier worden en beter beleefbaar.

De ambities dienen als leidraad om de opgaven een plek te geven in de visie en gewicht te geven aan wat als belangrijkste gezien wordt. Dit hoofdstuk dient met andere woorden als ‘mengpaneel’ om te selecteren waar het accent op wordt gelegd bij alle ontwikkeling en bij de toetsing van initiatieven. Diverse opinies en ideeën zijn hierover opgehaald bij stakeholders, raden- en Statenleden en (andere) belanghebbenden (o.a. werkconferentie, zie hoofdstuk 1).

De gewenste ‘stand van de schuiven’ van het mengpaneel moeten nog bepaald worden. Hieronder is een voorzet:

- Voor het thema landschap is beoogd meer inzet op behoud open landschappen en vergezichten en onderlinge verbinding van de gebieden. Daarnaast meer gebruik maken van de geschiedenis van het gebied (bijzondere historische structuren), als aanleiding en leidraad voor versterking van landschap, natuur en recreatie. Onderdeel is een bijdrage aan energie- en klimaat-doelstellingen, door transities die bij het landschap passen, in een combinatie met het thema activiteiten. Ook horen keuzes in (variatie van het) gebiedsbeheer bij het thema landschap.
- Voor het thema verbindingen wordt in eerste instantie gericht op veel verbeteringen voor langzaam verkeer: verbindingen met de dorpen en steden, buitenpoorten (bij stations aan de randen van Spaarnwoude) en aanwijzen locaties voor fietsbruggen over infrastructurele barrières. Ten tweede zijn er voorstellen voor verbetering van de interne circulatie voor auto en openbaar vervoer.
- Voor het thema activiteiten wordt toegewerkt naar een heldere verdeling in gebieden die (veel meer) toeristisch-recreatief worden en waar het rustig blijft of wordt. Daarbij wordt onderzocht of Spaarnwoude een kerngebied nodig heeft, waar nieuwe activiteiten worden gebundeld (Hart van Spaarnwoude) en of dat ook voor de poortgebieden het geval kan zijn.
- Het thema betrokkenheid is erop gericht meer ondernemers aan te trekken om in te stappen, ook in de samenwerking die gemeenten en provincie hiertoe organiseren: veel mogelijkheden, met duidelijke spelregels en afspraken over beheer en ontwikkeling. Daarbij komt een grote nadruk op sociale betrokkenheid (inclusieve samenleving) en duurzaamheid als basiskenmerk bij alle ontwikkelingen en activiteiten.

De doelen en ambities vormen samen de inkadering van de visie. Dat wordt weergegeven in een “doelenboom”, met per thema een lijst met inspanningen die nodig zijn om het doel te bereiken (zie volgende bladzijde).

6. ONTWIKKELBEELD

Het ontwikkelbeeld is het hart van de visie Spaarnwoude Park en weergegeven als ontwikkellijnen op drie kaarten (kaartnummer 7, 8 en 9). Naast de laatste kaart komt nog een uitgeschreven legenda waarop de diverse onderdelen op de kaart verder worden toegelicht. Het ontwikkelbeeld is gebaseerd op de deelkaarten uit de voorgaande hoofdstukken, de opgaven en ambities en er is veel gebruik gemaakt van de in bijlage 2 bestaande denkrichtingen voor het gebied, in het bijzonder de groenvisie buffer Haarlem - Amsterdam en de provinciale leidraden. De visie Spaarnwoude Park brengt de nieuwe beleidsrichtingen en accenten van de provincie en MRA op gebiedsniveau tot uitdrukking en buigt bestaande goede ideeën om naar een actiegericht kader.

Op kaart 1 (landschap en cultuurhistorie) zijn behoud, ontwikkeling en (onderlinge) verbinding van de open landschappen verbeeld. Als belangrijkste accent zijn gelegd het vergroten van de belevingswaarde van de veenweidegebieden, van het open landschap Noordzeekanaal en van de overgang tussen duingebied en landwinning voormalig IJ (omgeving Beeckestein - Oosterbroek). Daarnaast zijn historische landschapslijnen verbeeld als drager voor verdere ontwikkeling van natuur- en recreatiewaarden. Primaire inzet is versterken en zichtbaar maken van de Stelling van Amsterdam en het stroomgebied van het Oer-IJ.

Op kaart 2 (bereikbaarheid) gaat het om het versterken van de verbindingen met de steden, via duidelijke toegangspoorten voor langzaam verkeer vanuit diverse stedelijke uitloopegebieden en fietsbruggen over infrastructurele barrières. Op de kaart staat ook een voorstel voor de interne circulatie voor auto en OV in het gebied Oosterbroek - Buitenhuizen en een mogelijk toekomstidee voor aansluiting op het gebied N200.

Op kaart 3 (kamers van activiteiten) staat een voorstel voor een hoofdzonering en onderverdeling in gebieden waar meer activiteiten komen. De belangrijkste punten zijn het idee voor het ontwikkelen van een “Hart van Spaarnwoude” (centraal gebied middendeel Noordzeekanaal / zijkanaal B) en ontwikkelkaders voor alle andere recreatiegebieden als kralensnoer om het open middengebied (met diverse doelgroepen per kamer) en onderlinge samenhang tussen de kamers.

Aan het ontwikkelbeeld wordt nog een beschrijving op hoofdlijnen toegevoegd per open gebied / kamer, met aandacht voor:

- nadruk op ontwikkeling recreatiewaarde, landschapswaarde en/of natuurwaarde;
- onderscheid in beheergericht en ontwikkelgericht: waar behoud en versterking van het landschap en waar verandering en ontwikkeling van het landschap;
- accentleggingen luw - druk, open - besloten, zichtlijnen - coulissen e.d.;
- extensieve recreatie, dagrecreatie (toerisme), verblijfsrecreatie.

Kavelpaspoorten

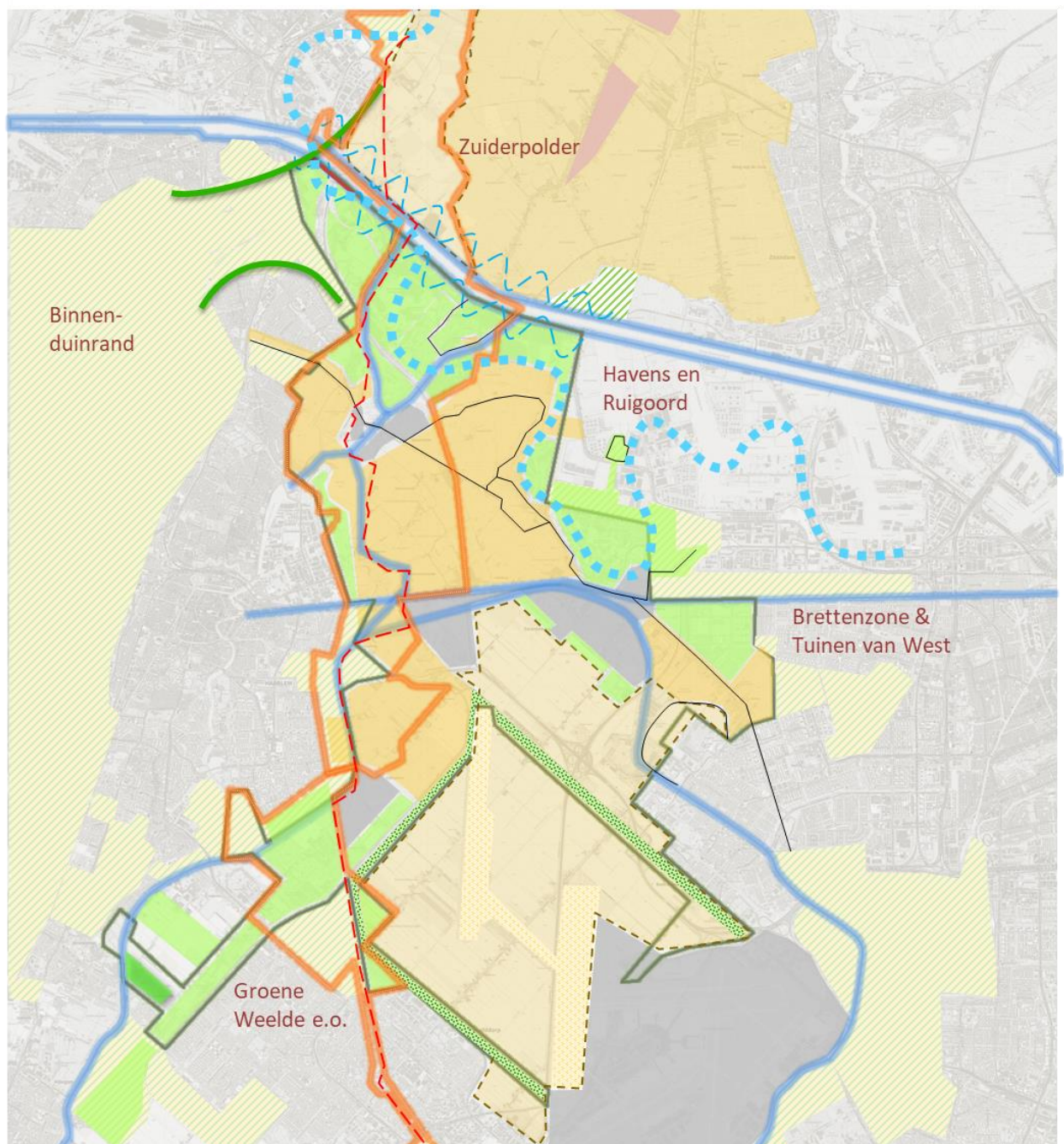
Binnen de op de kaart aangegeven “kamers van activiteiten” worden heldere afspraken gemaakt over waar wel en geen nieuwe ontwikkelingen of activiteiten mogelijk zijn. Een zonering binnen de kamer bepaalt waar natuur- of landschapswaarden worden versterkt, waar medegebruik mogelijk is door extensieve of intensieve recreatie en waar bebouwing wordt toegestaan.

Bebouwing kan gericht zijn op uitbreiding van een bestaande accommodatie, op toeristisch-recreatieve functies, spel- en sportfuncties, agrarische functies en/of energieopwekking. Bebouwing mag alleen op daarvoor aangewezen kavelpaspoorten, met daarop beschreven spelregels. In de spelregels staan de kavelgrootte, wijze van verpachting, bouwmassa, bouwvlak en -percentage en

afspraken over terreininrichting en -beplanting en mate van verharding. Ook komen er afspraken in over bijvoorbeeld bijdragen aan inclusieve samenleving en over rentmeesterschap, in de zin van streven naar duurzame ontwikkeling. De kavels en bebouwing moeten in het omringende landschap opgaan. Voor nieuwe en/of vervangende bebouwing zijn duurzaam bouwen en natuur- en landschaps-inclusief ontwerpen vereist. Beheer van de natuur- en landschapswaarden op de kavel en randen vinden plaats door de initiatiefnemer op basis van vooraf vastgelegde kwaliteitsafspraken en zo mogelijk een bijdrage aan de opwaardering van NNN. In principe bevat elke kavel een of meer openbare paden, als onderdeel van het netwerk door Spaarnwoude Park.

In de visie Spaarnwoude Park (niveau van omgevingsvisie) zijn de kamers gedefinieerd en het principe van kavelpaspoorten hierboven beschreven. De daadwerkelijke locatiebepaling van kavels vindt plaats in een gemeentelijk omgevingsplan en wordt in gezamenlijkheid bepaald, aan een op te richten 'omgevingstafel' waarin de deelnemers van de GR zitten (zie hoofdstuk 8). **De omgevingstafel is in feite de plek waar de visie Spaarnwoude Park zijn vertaling vindt in plannen en projecten.** Zodra een initiatiefnemers zich meldt wordt aan de omgevingstafel het initiatief beoordeeld en gekeken of en welke kavelpaspoorten geschikt zijn voor de betreffende activiteit.

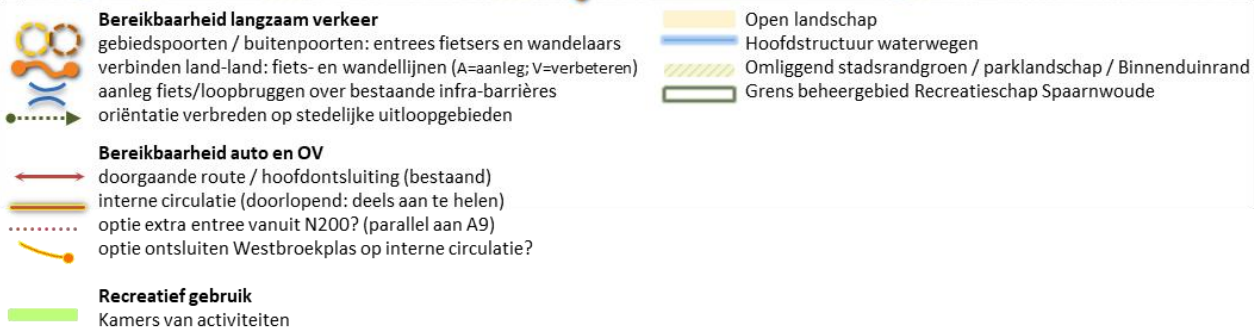
Ontwikkelbeeld Spaarnwoude Park – landschap en cultuurhistorie

Versterken landschap en natuur open landschap A / open landschap B zone overgang duinen-polder (ecologie landschap recreatie) groene carré / ontwikkelen robuuste groenstructuren zone ontwikkeling brakke natuurwaarden	Hoofdstructuur waterwegen Omliggend stadsrandgroen / parklandschap / Binnenduinrand Grens beheergebied Recreatieschap Spaarnwoude
Historische landschapslijnen als thema Stelling van Amsterdam (hoofdverdedigingslijn rood gestreept) stroomgeul Oerij (rond begin jaartelling) oude dijken, oud land, historische routes	
Recreatief gebruik Kamers van activiteiten	

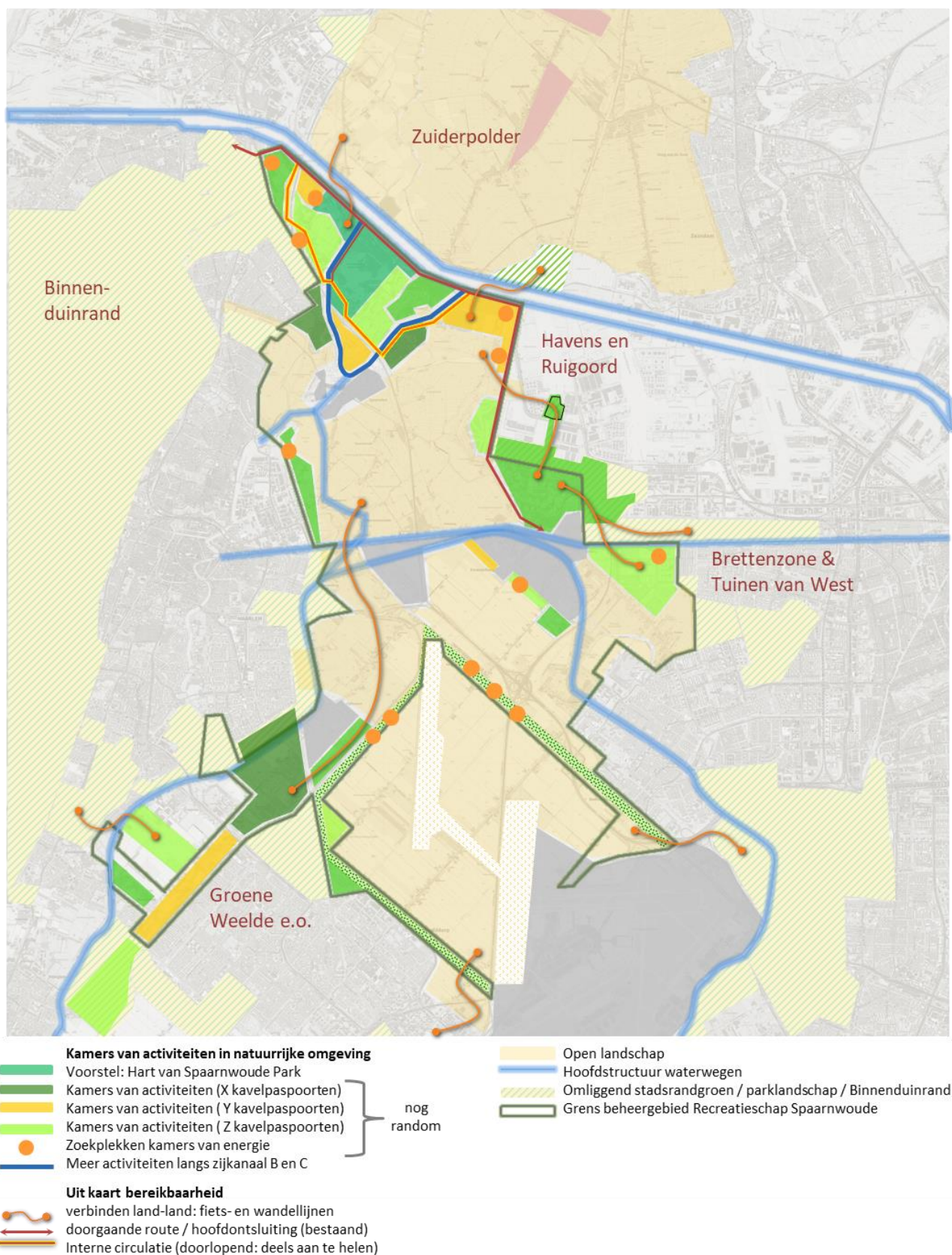
Kaart 7 landschap en cultuurhistorie

Ontwikkelbeeld Spaarnwoude Park – bereikbaarheid

Kaart 8 bereikbaarheid

Ontwikkelbeeld Spaarnwoude Park – kamers van activiteiten

Kaart 9 kamers van activiteiten

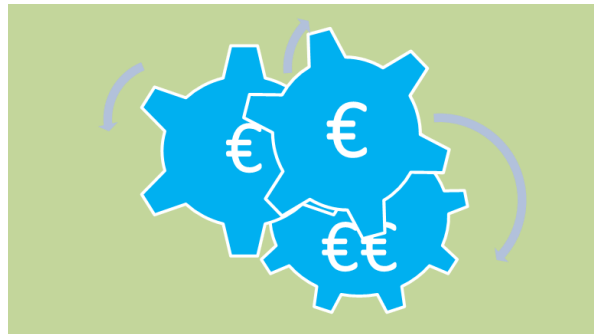
7 GELDSTROMEN / DOELENBOOM

7.1. Bestaande en nieuwe bestedingsbronnen

Op de werkconferentie 'De speelruimte van Spaarnwoude Park' (zie hoofdstuk 1) zijn spelregels verkend en geformuleerd voor nieuwe activiteiten en initiatieven. Deze zullen bij realisatie deels leiden tot nieuwe geldstromen. Tezamen met bestaande inkomsten uit bijvoorbeeld pacht en verhuur zijn er vervolgens drie hoofdknoppen waar de hoogte van de inkomsten om draaien:

1. door ontwikkelen: meer kavelpaspoorten leidt tot meer inkomsten in huur, pacht, heffingen en belastingen;
2. natuur het werk laten doen: meer delen laten verruigen leidt tot minder kosten in natuur- en landschapsbeheer. Meer verfijnde natuur, zoals rietlanden en bloemenvelden is kostbaarder in beheer en onderhoud dan verruigde natuur dat meer 'voor zichzelf zorgt'. Door hier meer in te differentiëren wordt uitgesplitst waar het geld naartoe gaat;
3. fondsvorming: meer directe publieke en private bijdragen aan de collectieve *bovenwijkse voorzieningen* leidt tot meer inkomsten.

Bovenwijkse voorzieningen zijn voorzieningen die boven het kavelpaspoort of de kamer uitstijgen. Het zijn collectieve voorzieningen (bijvoorbeeld infrastructuur) waaraan projectontwikkelingen een bijdrage leveren omdat ze er direct of indirect profijt van hebben.

Naast deze drie hoofdknoppen zijn er voor beheer en onderhoud de participantenbijdrage van de bij het recreatieschap aangesloten gemeenten en provincie en subsidieverstrekingen. Bestedingen voor uitwerking en uitvoering van deze visie worden gedekt op basis van de participantenbijdrage en subsidies en keuzes in de 3 knoppen, een bundeling van *privaat geld en publiek geld*.

Meerjarenperspectief

Bij de vaststelling van de visie zal met een strategische uitvoeringsagenda financieel vooruit worden gekeken naar de budgetperiode 2021-2024 (en verder). In deze visie op hoofdlijnen worden vooral de schakels aangebracht die nodig zijn om van inhoud, vorm tot de genoemde drie geldstromen te komen.

Bij het financieel vooruitkijken hoort een meerjaren investerings- en een meerjaren beheer- en onderhoudsprogramma, met elk een begroting. De (meerjaren) begroting vertaalt (hogere) beleidsdoelen naar concrete inspanningen die die doelen binnen handbereik brengen binnen een bepaalde planning, zie de bijgesloten doelenboom in hoofdstuk 5.

7.2 Samenwerking tussen overheid - initiatiefnemers

Met het optekenen van 'kamers van activiteiten' en kavelpaspoorten en gedifferentieerde beheerbeschrijvingen kunnen de gestelde doelen binnen handbereik komen. Het is belangrijk geïnteresseerde partijen aan te trekken die willen investeren in het gebied met Interessante initiatieven en goede businesscases. Door deze te bespreken aan een omgevingstafel (zie hoofdstuk 8) kunnen overheden en initiatiefnemers samen de haalbaarheid bepalen. Alle schakels werken daardoor ook in financiële zin mee aan de beleidscyclus.

Laaghangend fruit

De bovengenoemde hoofdknoppen beschouwen we als de meest effectieve verdienmodellen. Sommige zaken liggen daarbij nu al 'voor het grijpen', andere vragen wat meer 'strekken' in de werkverdeling tussen overheid en initiatiefnemers, ook onderling.

De hoofdknoppen bevatten ook kleinere knoppen, die wat hoger of lager hangen. We noemen hieronder een aantal kleinere knoppen, dit om maar aan te geven dat 'het follow the money' principe voor een deel ook nu al binnen handbereik ligt, zeker met wat out of the box denken.

Voorbeelden hiervan zijn in het inspiratie-ambitiedocument aangestipt en waarvoor relatief beperkte tot geen aanpassing van het ruimtelijke inpassingskader nodig is. Deze kleinere verdienmodellen kunnen in meer of mindere mate al vorm en inhoud krijgen, terwijl we werken aan de kavelpaspoorten en beheerbeschrijvingen voor de hoofdknoppen.

Onder de kleinere knoppen valt bijvoorbeeld:

- organiseren van meer (en meerdaagse) muziek- en cultuurevenementen in wisselende omvang,
- vergroten van m2 of verbreden in functies van bestaande recreatieve activiteiten,
- uitbreiden van bestaande verblijfslocaties van (luxe) kamperen tot hotelappartementen,
- faciliteren van meer (type) sporten met bijbehorende faciliteiten,
- (leegstaand) erfgoed (verder) benutten,
- autarkische kleine en tijdelijke woonvormen mogelijk maken (als een soort nieuwe landgoederen),
- energie opwekken op daken, land en parkeerterreinen, overkappingen of langs infrastructuur,
- omvormen van grond voor klimaatbos of kleinschalige voedselproductie,
- nieuw heuvelland van overtollige bouwgrond,
- meeliften op grote evenementen van anderen, zoals Sail en F1 Zandvoort,
- en voorzieningen realiseren in natuur en recreatie met gevestigde partijen direct in de omgeving (bijv. bedrijven Waardepolder, havens van Amsterdam en IJmuiden).

7.4 Flexibel managen van de omgeving

De **doelenboom** (zie hoofdstuk 5) geeft een schakering aan inspanningen welke samenhangen met de ontwikkellijnen in de visie. Een deel van de inspanningen zal in begeleiding en uitvoering door het recreatieschap worden geïnitieerd. Een deel is afhankelijk van maatschappelijke en commerciële partijen en van verbonden partijen als Staatsbosbeheer, hoogheemraadschap Rijnland, omgevingsdienst IJmond en Landschap Noord-Holland. Ook zijn publiek-private constructies denkbaar van het recreatieschap met derden.

Initiatieven die leiden tot een langdurige activiteit of bouwplan zijn mogelijk binnen kavelpaspoorten. Inspanningen die leiden tot een verandering van landschap of ander beheer worden geïnitieerd op basis van een beheerbeschrijving. Dit vraagt naast programmatisch werken ook om proces- en projectmatig werken binnen een adaptieve, geconcentreerde, maar ook kort cyclische werk-omgeving, waar alle relevante partijen op een bepaald moment onderdeel van uitmaken. Een organisatieomgeving met beweeglijkheid en focus, bijvoorbeeld in de vorm van genoemde omgevingstafel.

8. ORGANISATIEVOORSTEL

8.1 Drie knoppen: 'volg de dienst die we verlenen'

Omgevingstafel

De organisatie van de visie naar de concrete werkelijkheid van projecten en deelplannen, draait in meer of mindere mate ook om drie hoofdknoppen:

1. samenwerken: hoe meer participanten in het recreatieschap elkaar weten te vinden, ook op één plek, aan één tafel, hoe gericht ze hun dienstverlening kunnen organiseren;
2. eigenaarschap nemen: hoe meer politiek-bestuurlijke en ambtelijke betrokkenen zich verantwoordelijk voelen voor het eindresultaat, in integraal denken en werken, in gedrag, hoe meer de dienstverlening aan kwaliteit wint; dit betreft niet alleen de medewerkers van de participanten maar ook hun bestuurders, raden en -Statenleden;
3. werkafspraken maken: hoe simpeler, helderder en vlotter deze betrokkenen afstemmen, uitzoeken, acties verdelen en knopen doorhakken, ook over de onderlinge rolverdeling, hoe soepeler de dienstverlening gaat verlopen.

Met het zo effectief mogelijk inregelen van deze knoppen kan de visie realiteit worden, ook in de borging van de uitkomsten op de langere termijn. Dus ongeacht de personen of individuele belangen aan tafel.

We zien daarbij een 'omgevingstafel' voor ons, waaraan deze samenwerking, dit eigenaarschap en deze werkafspraken vorm en inhoud kunnen krijgen. Aan tafel zit iedereen die nodig is om zorgvuldig, effectief en snel duidelijk te maken hoe een initiatief tot uitvoering kan komen. De tafel helpt omgevingspartners om adaptief, geconcentreerd, maar ook kort cyclisch met elkaar te laten werken, mede vanuit de klantervaring.

De omgevingstafel is een concept dat afkomstig is uit de fysieke keten van vergunning, toezicht en handhaving onder de (aankomende) Omgevingswet. De nieuwe wet vraagt overheden in participatie met hun omgeving binnen een compacte tijd van 8 weken een traject omgevingsvergunning af te handelen. De omgevingstafel ziet toe op die periode en op het vooroverleg dat aan die 8 weken voorafgaat, met de potentiële aanvrager en de betrokken vakdisciplines. Dit om vooraf al te weten of het werk in die 8 weken zodanig kan worden ingedeeld – aan de kant van de gemeente en aan de kant van de initiatiefnemer – dat er gebonden beschikking kan worden afgegeven waarbij de aanvraag aan alle eisen voldoet.

Eén loket, één plan, één facilitator: aan tafel

De omgevingstafel houdt ook in dat een initiatiefnemer niet hoeft te shoppen. Via één aanspreekpunt en kortsluiting met de partners via de omgevingstafel kan het initiatief getoetst en beoordeeld worden aan de hand van de doelen en spelregels in het gebied. Daarbij worden bijvoorbeeld de bijdrage van het initiatief aan het gebied, de verbinding met andere projecten, de samenwerking met andere stakeholders of ketenpartners betrokken. Dit leidt tot eventuele aanpassing van de business case en bij succes tot werkafspraken en contracten.

8.2 Spelregels voor initiatieven

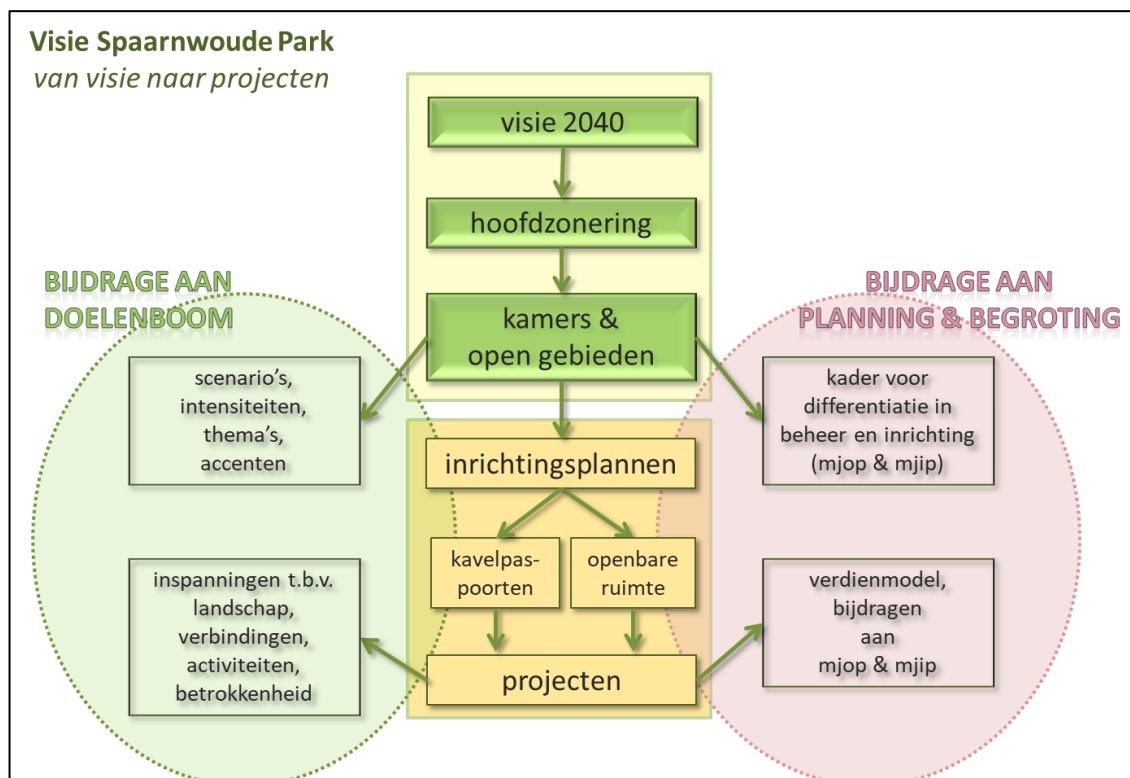
De spelregels die bij initiatieven worden gebruikt hebben als primair doel beschermen en verbeteren van de in voorgaande hoofdstukken benoemde gebiedskwaliteiten. De spelregels bevatten afgeleiden van provinciale beschermingsregimes voor gebiedswaarden (zie hoofdstuk 4 en kaart 4 en 6) voor landschap, natuur en cultuurhistorie en voor hindercontouren (Schiphol en haven). En ze bevatten vastgelegde ontwikkelrichtingen uit bestaande visies (zie hoofdstuk 2).

Naar aanleiding van de werkconferentie zijn daarnaast de volgende spelregels opgesteld voor activiteiten (en bouwwerken):

1. versterken van waarden van het gebied: de activiteit compenseert (en bij voorkeur versterkt) elders in het gebied de waarde van beschermingsregimes; dit met behoud vierkante meters NNN in Spaarnwoude Park als geheel;
2. voldoende inbedden in natuur en landschap: de activiteit is (deels) ingebed in het landschap en de natuur in vorm, ligging en volume, met maatwerk;
3. meepakken koppelkansen: de activiteit leidt in onderlinge samenhang met andere activiteiten / bouwwerken tot vaker, langer bezoek aan meer activiteiten aaneen (arrangementen), een gevarieerd aanbod, clustering die elkaar versterkt en een overall spreiding (met landmarks) op een voor iedereen toegankelijke manier;
4. zoveel mogelijk duurzaam: energie- en klimaatneutraal, materiaal- en afval circulair met bijdrage aan duurzame mobiliteit en 'community values';
5. bijdragen aan basisvoorzieningen en bereikbaarheid van het gebied: in een (financiële) bijdrage aan beheer, onderhoud en ontwikkeling van de openbare ruimte/ infrastructuur;
6. rekening houden met de leefbaarheid en bestaande inzet van bewoners, ondernemers en organisaties in het gebied.

8.3 Samenvattend schema van visie naar projecten

Onderstaande afbeelding geeft de relatie weer tussen de visie (groene blok) en de omgevingstafel (gele blok). Daarbij dient de doelenboom als toets om ambities en inspanningen 'te scherpen', meetbaar te maken en te prioriteren (ovaal links). De visie en afspraken aan de omgevingstafel vormen samen input voor het meerjaren onderhouds- en investeringsplan (ovaal rechts).

BIJLAGE BIJ HOOFDSTUK 2 VISIE SPAARNWOUDSE PARK: SAMENVATTING BELANGRIJKSTE BESTAANDE PLANNEN EN DENKRICHTINGEN

Quickscan beleid

In de samenvattingen hieronder wordt ingegaan op wat reeds is vastgelegd over Spaarnwoude en omliggend landschap, in ruimtelijk, economisch en/of toeristisch recreatief opzicht, over bereikbaarheid en over de ontwikkeling van landschap en groen-ecologie. Deze beleidslijnen of denkrichtingen worden als vertrekpunt voor de visie Spaarnwoude Park beschouwd.

Gehele plangebied (en omgeving):

- A. Visie In de branding van de stad (recreatieschap Spaarnwoude; 2008),
- B. Visie Groengebied Amsterdam-Haarlem 2040 (bufferzone; 2013)
- C. Metropolitane landschap (MRA; 2016 + 2019)
- D. Omgevingsvisie NH2050 (provincie NH; 2018)
- E. Noordzeekanaal gebied (NZKG) (2013)
- F. Structuurvisies gemeenten

Thematisch:

- G. Prachtlandschap Noord-Holland; leidraad landschap & cultuurhistorie (2018)
- H. Provinciale ruimtelijke verordening (2018)
- I. MIRT-onderzoek Noordwestkant van Amsterdam (MIRT-NOWA, 2017)

Daarnaast zijn er diverse nota's die relevant zijn op specifieke en meer gedetailleerde thema's. Deze kunnen na vaststelling van de visie Spaarnwoude Park getoetst kunnen worden op actualiteit. Het gaat om o.a. de volgende nota's (zie ook literatuurlijst): Natuurvisie Spaarnwoude (2010), Beheervisie agrarisch gebied Dijkland (2010), Programma Ringdijk en Ringvaart, ontwikkelvisie Houtrak (SBB).

A. "In de branding van de stad", visie recreatiegebieden Spaarnwoude-Haarlemmermeer (2008)

spaanwoude.nl (zoekterm branding van de stad)

Vernieuwingsslag

De vorige visie van het recreatieschap uit 2008 diende een vernieuwingsslag:

- meer naar buiten gericht, meer ontwikkelingsgericht (inkomstenverhogende maatregelen) en beter inspeland op nieuwe recreatieve behoeften.
- het economisch belang van het gebied wordt onderkend, als bijdrage aan het vestigingsklimaat voor bedrijven, de waarde van woningen en werkgelegenheid in recreatie en toerisme.
- De groene gebieden rond de stad moeten meer mogelijkheden bieden voor vrijetijdsbesteding aan de stedelijke bevolking. Dus minder een buffer die zich sterk maakt tegen de druk vanuit de stad, maar juist een versterking van de relatie stad-recreatiegebied.
- Ook het belang van ecologische waarden en migratiemogelijkheden voor bepaalde diersoorten neemt toe (Spaarnwoude als onderdeel van de EHS), bijvoorbeeld in de vorming van de Groene AS, de verbindingzone tussen Amstelland en Spaarnwoude.

Zonering

Als uitgangspositie voor de ontwikkeling van Spaarnwoude is gekozen voor:

1. IJpolders: ruimte voor nieuwe recreatieve ontwikkelingen en regionale trekkers.
2. oude land: als open kern in stand houden, met cultuurhistorie, natuur en landschapswaarden.
3. Gebiedsdelen verbinden door herkenbare routes en landschapsstructuren.
4. De aanwezige historische lijnen IJdijken, inlaagdijken en Stelling hiervoor benutten. Deze kunnen Spaarnwoude-Haarlemmermeer een herkenbaar 'verhaal' geven.

De visie handhaaft de reeds bestaande zonering binnen dit landschappelijk raamwerk:

stadsrandrecreatiegebieden, specifieke recreatiegebieden (met ruimte voor bijvoorbeeld de golfbaan en evenementen) en natuurrecreatiegebieden.

Groengebieden Haarlemmermeer

In 2008 is een aantal nieuw aangelegde groengebieden in Haarlemmermeer aan het beheer van het recreatieschap toegevoegd. Over die gebieden geeft de visie aan dat deze nog relatief jong zijn en het recreatief gebruik zich nog aan het ontwikkelen. De relatief kleine schaal van de deelgebieden en de menging van rood en groen vragen om een andere benadering dan in de grootschaliger deelgebieden in Spaarnwoude. Ook de Tuinen van West (Amsterdam) zijn in 2008 aan het beheer van het recreatieschap toegevoegd. In de visie uit 2008 is daar nog geen beleid over opgenomen.

Hoofdpijnen visie

Uitgangspunt voor het recreatiegebied is meer investeren in identiteit, samenhang, bereikbaarheid en kwalitatieve basisvoorzieningen. Hoofdpijnen voor de visie:

1. Stadsranden beter richten op aangrenzende wijken in het stedelijk gebied
2. Open gebied behouden
3. Water, oevers en dijken als verbindende elementen
4. Ruimte bieden voor dynamiek in de voormalige meerbodems. Genoemd zijn: regionale leisure voorzieningen, evenementen, indoor voorzieningen en verblijfsrecreatie

Deze hoofdpijnen worden uitgewerkt aan de hand van de drie componenten in de zonering van het gebied: groene stadsrand, open landschap, regionale trekkers en watergebonden recreatie.

B. Visie Groengebied Amsterdam-Haarlem 2040 “Bufferzone in een Metropolaan landschap” (provincie Noord-Holland in coproductie met gemeenten; 2013)

[versen.nl/sites/default/files/visie_groengebied_amsterdam-haarlem_2040.pdf](https://www.versen.nl/sites/default/files/visie_groengebied_amsterdam-haarlem_2040.pdf)

Bufferzone als volwaardige speler

Deze visie vormt een uitstekend beleidsmatig startpunt voor Spaarnwoude Park 2040. In de visie is aangegeven dat nabijheid van aantrekkelijke landschappen een belangrijke factor is voor het leef- en vestigingsklimaat in de MRA. De landschappelijke context speelt een rol in de (internationale) concurrentie tussen steden. Daarbij is het Nederlandse cultuurlandschap is een belangrijke troefkaart in het toeristisch aanbod. Voorgesteld wordt de bufferzone zo veel kracht te geven dat het een volwaardige speler is in de ontwikkeling van en besluitvorming over de MRA. De nabijheid van stedelijke gebieden biedt kansen voor economische dragers van de groengebieden.

De belangrijke agendapunten zijn: verbetering van de toegankelijkheid (fietsen, wandelen, varen), gevarieerde natuur- en landschapsbeelden, een duurzaam watersysteem en een zorgvuldige vormgeving van cultuurhistorische elementen en patronen.

Landschappelijke en recreatieve kwaliteiten versterken

De visie geeft richting aan de transformatie van de bufferzones tot grootschalige, groene gebieden binnen de stedelijke netwerken, met meer mogelijkheden voor ontspanning en dagrecreatie, gevrijwaard van verdere verstedelijking. Het vormt een toetsingskader door ruimtelijke (on)mogelijkheden aan te geven. Tevens dient het als aanmoediging en inspiratie voor plannen die bijdragen aan kwaliteit en doelen van het gebied. Ruimtelijke ontwikkelingen zijn mogelijk, mits de landschappelijke en recreatieve kwaliteiten worden behouden of versterkt.

Opgaven

In de visie wordt voorgesteld voort te bouwen op contrasten en diversiteit in het gebied en daarbij aandacht te hebben voor het grotere geheel. Belangrijke opgaven zijn verbetering van de toegankelijkheid, circulatie van recreatiestromen en aanbod recreatieve voorzieningen. Daarbij

wordt ingezet op betere beleving van cultuurhistorie (verhaal van het landschap), meer thematische routes langs attractiepunten en bezienswaardigheden, meer mogelijkheden voor wandelen, fietsen en recreëren aan de waterkant en de waterstructuur benutten voor (meer) recreatievaart.

Daarnaast wordt gewezen op ontwikkelingen binnen agrarische bedrijven (schaalvergroting of verbreding, bijvoorbeeld in de vorm van recreatie, educatie of zorg), op natuurontwikkeling en mogelijkheden voor waterberging en zo mogelijk combinaties van functies.

In de visie wordt de verbinding gezocht met “dat wat is”. Bijvoorbeeld door ook te redeneren vanuit de zware infrastructuur door het gebied; dagelijks beleven grote groepen mensen het gebied vanaf de snelwegen en de spoorlijn. In de planvorming kan daar onder andere op worden ingespeeld door snelwegpanorama's (oriëntatie). In potentie zijn ook de naastgelegen contrasterende gebieden Haven en Schiphol zeer attractieve gebieden voor recreanten. Ook de verbondenheid tussen stad en 'omeland' kan sterker worden vormgegeven, door het naar binnen gekeerde karakter van delen van de bufferzone te doorbreken. Dit kan worden bereikt door een goede routestructuur met duidelijke entrees voor verschillende vormen van vervoer, meer aandacht voor lange, doorgaande routes (bijvoorbeeld naar de kust) en het oplossen van knelpunten waardoor de circulatie toeneemt.

Veel achtergrondinformatie

Historie, ondergrond, landschapstypering, Stelling van Amsterdam en opbouw van het gebied zijn uitvoerig in de visie beschreven en wordt (om herhalingen te voorkomen) daar naar verwezen.

Voorsortering op verdeling in verantwoordelijkheden overheid en particuliere ondernemers

Het landschappelijk raamwerk (de basisstructuur van het geheel) omvat het publieke deel van de bufferzone waar de gezamenlijke overheden verantwoordelijk voor zijn: het watersysteem, de infrastructuur en het netwerk van recreatieve routes, de openbare groenstructuur en cultuurhistorische patronen. Markante elementen in het raamwerk van de bufferzone zijn o.a. de Stelling van Amsterdam, de Zuider IJ-dijken, de grote waterlopen (Noordzeekanaal, Liede, Haarlemmertrekvaart en Ringvaart), het bosgebied van de Oude IJ-polders en de Groene Weelde en de linten in de Haarlemmermeer. Het landschappelijk raamwerk draagt bij aan de samenhang in het gebied.

Binnen het landschappelijk raamwerk, tussen de landschappelijke structuren, liggen de gebruiksruimten. Hier is ruimte voor particuliere ondernemers, zoals de veenweideboeren in de Inlaagpolder en Vereenigde Binnenpolder en de akkerbouwers in de Haarlemmermeerpolder. Ook op kleinere schaal kan het landschappelijk raamwerk door particulieren worden ingevuld en verrijkt, bijvoorbeeld nieuwe jachthavens langs de hoofdvaarroutes, nieuwe landgoederen in de Oude IJ-polders, en de omvorming van agrarische erven naar zorgboerderijen of wooneenheden.

C. Actieprogramma Metropolitane Landschap (MRA, 2016 + 2018)

mralandschap.nl

Bereikbare, beleefbare en toekomstbestendige landschappen

Met het actieprogramma uit 2016 stuurt de MRA aan op meer samenwerking om de landschappen rond Amsterdam te verbeteren. Dit is vertaald in opgaven waaraan acties en een planning zijn gekoppeld:

- Bereikbare landschappen 1. *Ontwikkelen wandel-, fiets- en vaarnetwerk* 2. *Benutten en vormgeven van infrastructuurknooppunten in het landschap (o.a. buitenpoorten);*
- Beleefbare landschappen 3. *Voorzien in aantrekkelijke recreatielandschappen* 4. *Vitaal houden en benutten van erfgoedstructuren* 5. *Opstellen van een regionale evenementenstrategie;*
- Toekomstbestendige landschappen 6. *Voorzien in toekomstbestendige en aantrekkelijke veenweidegebieden* 7. *Verbinden van de thema's landschap en gezondheid* 8. *Onderzoek doen naar een landschapsfonds en -compensatieregeling voor de MRA.*

Fraai landschap als vestigingsvoorwaarde

In 2018 is een actualisatie opgesteld (in de vorm van een plan van aanpak) met een ruimere en meer integrale blik op alle (omliggende) ontwikkelingen. Het belang van een fraai landschap (en het cultuurhistorisch verhaal van landschappen) als vestigingsvoorwaarde komt daarbij meer centraal te staan. Tegelijk is in het Plan van Aanpak de enorme druk op het landschap helder verwoord (citaat):

“De druk op het landschap in de MRA is groot en neemt toe. In verschillende studies staan de gevolgen van majeure ruimtelijke transitie voor het landschap in de MRA beschreven. Met name de bouw van 230.000 woningen (een stad bijna ter grootte van Den Haag), de bijbehorende schaalprong op het gebied van mobiliteit, de ruimtelijke gevolgen van de energietransitie en de opgave voor klimaatadaptatie zullen het landschap ingrijpend veranderen. Maar ook nu al verandert het landschap als gevolg van schaalvergroting, intensivering van de landbouw en bodemdaling. Deze processen leiden tot kaalslag en verlies aan landschappelijke en ecologische waarden. Tegelijk neemt de druk van recreatie en toerisme sterk toe. Rekening wordt gehouden met 30% meer recreanten en een nog grotere toename van het aantal toeristen.”

Landschapsfonds

Een van de actiedoelen in het plan van aanpak is de waarde van het landschap beter af te wegen in relatie tot andere ruimtelijke opgaven. Daarnaast is een doel tot afspraken te komen om meer te investeren (bijv. via een landschapsfonds) in versterking en uitbreiding van de landschappelijke kwaliteiten en de samenwerking daarbij (governance). Om de actualisatie inhoudelijk vorm te geven vinden in 2018 en 2019 gebiedsateliers plaats.

D. Omgevingsvisie NH2050 (provincie Noord-Holland, nov 2018)

noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Projecten/Omgevingsvisie

Kwaliteit leefomgeving

De provincie wil sturen op een goede balans tussen leefbaarheid en economische ontwikkeling. Een gezonde en veilige fysieke leefomgeving vormt de basis, rekening houdend met het watersysteem, klimaatbestendigheid, ruimtelijke (landschappelijke) kwaliteit en natuur. Om de kwaliteit van de leefomgeving te borgen, zijn bij ontwikkelingen de volgende uitgangspunten van belang:

- ontwikkelingen zijn passend bij waarden, karakteristiek en draagvermogen van het landschap;
- zo veel mogelijk natuurinclusief ontwikkelen, passend bij de context van het gebied;
- Nieuwe ruimtelijk economische ontwikkelingen clusteren rond knooppunten;
- Effecten op ondergrond meewegen (regulatie, waterbuffer, bodemenergie, archeologie e.d.).

In de visie zijn vijf samenhangende bewegingen met ontwikkelprincipes beschreven voor de ontwikkeling van de leefomgeving. De bewegingen die relevant voor Spaarnwoude Park zijn Metropool in ontwikkeling, Nieuwe energie en vooral Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving.

Metropool in ontwikkeling is gericht op vergroten van de agglomeratiekracht van de MRA. Een van de doelen is versterken van het landschap als essentieel onderdeel van het metropoolitaan systeem. Als kritische succesfactoren wordt o.a. genoemd:

- Het landschap is goed bereikbaar, zeker met de fiets, te voet of met het openbaar vervoer;
- Waar mogelijk combineren van functies (gebiedsgerichte benadering en samenwerking);
- Voldoende beschikbare middelen voor investeringen en beheer, door aanwending van de verdien capaciteit in de metropool (kosten en baten over hele metropool beschouwen);
- Bij noodzakelijke ontwikkelingen in het landschap zoeken naar integrale versterking van het gebied (zoals beter inpassen en opheffen van doorsnijdingen bij aanpassing van infrastructuur).

Bij Nieuwe energie draait het om ruimte bieden voor initiatieven gericht op de energietransitie en circulaire economie. Onder andere het Noordzeekanaalgebied wordt hiervoor als kansrijk gezien.

Natuurlijk en vitaal landelijke omgeving

De belangrijkste beleidskoers voor Spaarnwoude park is gericht op ontwikkelen van natuurwaarden (biodiversiteit) in combinatie met economisch duurzame agrarische sector. De volgende 3 ontwikkelprincipes zet de richting uit:

Natuurlijke processen richtinggevend voor inrichting en beheer van natuurgebieden

De provincie wil toewerken naar gezonde en natuurlijke ecosystemen, voornamelijk bepaald door het watersysteem. Natuurdoelen bewegen mee met veranderingen in het watersysteem, als gevolg van klimaatadaptatie, specifiek in veenweidegebieden. Aanvullend op het natuurnetwerk NNN streeft de provincie naar multifunctionele groene ruimten met een grotere biodiversiteit, waarin natuur, water, recreatie en landbouw meer in samenhang worden aangepakt en gecombineerd. Waterbergingsgebieden worden ingericht als natuur en recreatiegebied, ondersteunend voor landbouwkundig watergebruik. Overgangen tussen land- en waternatuur vergroten kansen voor biodiversiteit en een betere waterkwaliteit. Groene verbindingen tussen stad en landelijk gebied combineren waterberging, recreatie, klimaatverandering, gezondheid en natuur.

Kritische succesfactoren

- *agrarisch bedrijfssysteem aanpassen aan de beschikbaarheid van zoetwater;*
- *Beheer/inrichting van natuurgebieden aansluiten op o.a. ontstaansgeschiedenis van die gebieden;*
- *Kleinschalige agrarische kavelruil voor ruimte voor nieuwe natuur en sterke landbouw;*
- *Agarisch natuurbeheer op de juiste locatie;*
- *Gebiedsgerichte ontwikkeling / combinaties, bijv. ruimte voor recreatie, natuur en waterberging;*
- *Goede afstemming tussen water- en natuurbeheer (zoals natuurvriendelijke oevers).*

Voor een robuust ecosysteem natuurgebieden verbinden en functies slim positioneren

Beter behoud en beheer van bestaande natuurgebieden en verbinding tussen natuurgebieden vormen de basis voor vergroting van biodiversiteit. Bestaande natuurgebieden worden versterkt door zonering van recreatie en slimmer landgebruik. Daar waar mogelijk wordt agrarisch natuurbeheer geconcentreerd rond natuurgebieden. Een gebiedsgerichte aanpak kan de verwachte groei van recreatiedruk opvangen. Bij de locatiekeuze en clustering van functies wordt rekening gehouden met de gevolgen voor water (waterpeil en de zoetwatervraag).

Kritische succesfactoren

- *realisatie van de bestaande NNN*
- *Extra inzet op Kaderrichtlijn Water (KRW; Europese richtlijn voor verbetering waterkwaliteit)*
- *Functiestapeling om middelen te genereren voor het behalen van meerdere doelstellingen*
- *Goede geleiding van de recreatiegroei om een negatief effect op natuurgebieden te voorkomen.*

Het landgebruik en de waterpeilen in balans brengen met draagkracht veenweidegebied

Om de bodemdaling van veengronden af te remmen is met name in de zomer vernatting nodig. Daarom moet het landgebruik meer in evenwicht komen met het benodigde waterpeil. Het tempo waarin het landgebruik aangepast kan worden op remmen, stoppen en zo mogelijk herstellen van bodemdaling heeft consequenties voor landbouw (toepassen nieuwe technieken of teelten), landschap (verdwijnen van veenweidelandschap) en natuur (meer vormen van natte natuur). De provincie wil de aard en invulling van bestaande natuur- en landbouwgebieden gebiedsgericht en in overleg laten veranderen als daarmee de opgaven en problemen oplossen.

Kritische succesfactoren

- *Acceptatie dat het landschap verandert en bereidheid tot actie bij betrokken partijen*
- *Stimuleren van innovaties; experimenteerruimte voor innovatieve oplossingen*
- *Ketenaanpak en positionering van functies, passend bij het watersysteem*

Uitvoering

De provincie wil de visie borgen in een Omgevingsverordening en in uitvoering brengen via regionale samenwerkingsagenda's en meerjarenprogramma's. Voor Spaarnwoude Park zijn van belang de programma's voor water, groen, Metropolaan Landschap en Noordzeekanaalgebied. Daarnaast komen er (nieuwe) programma's waarin de provincie een belangrijke verbindende rol gaat spelen: Programma natuurinclusieve landbouw en Programma bodemdaling. Het programma natuurinclusieve landbouw is gericht op de bijdrage van grondgebonden landbouw aan behouden en versterken van biodiversiteit, bodemvruchtbaarheid en water in en om landbouwbedrijven. Het programma bodemdaling veenweiden werkt er naar toe dat landgebruik en waterpeilen in balans worden gebracht met de draagkracht van het veenweidegebied. Onder andere een Task Force Bodemdaling en een regionale bodemdalingsvisie en gebiedsgerichte projecten zijn hier op gericht.

F. Visie Noordzeekanaalgebied 2040 (NZKG) (2013)

noordzeekanaalgebied.nl

Haven, stad en landschap

In de visie wordt ontvouwd hoe het NZKG een bijdrage kan leveren aan het versterken van de internationale concurrentiepositie van de MRA. De hoofdrichting is de economische motor te laten draaien en te versnellen om als regio mee te blijven doen in de top van Europa, met ruimte voor zowel economie, wonen als groen. Het NZKG wordt gezien als gebied waar haven, stad en landschap elkaar 'ontmoeten'. Het gebied ten noorden en zuiden van het kanaal wordt beschouwd als een (doorlopend) groengebied met open karakter, tussen 2 stedelijke regio's, als recreatieve uitvalsbasis voor bewoners en bezoekers. De Stelling van Amsterdam is daarbinnen een culturele trekpleister, de EHS biedt leefruimte aan plant en dier en het veenweidegebied wordt deels benut voor landbouw.

Recreatieve potentie Spaarnwoude als economische waarde

In aansluiting op de Visie groengebied Amsterdam-Haarlem wordt de recreatieve potentie van Spaarnwoude als economische waarde gezien (vestigingsfactor). Door de verstedelijking in de MRA wordt de vraag naar gebruiksmogelijkheid van het groen belangrijker. Door (her)ontwikkeling, verbetering van de leefbaarheid en bereikbaarheid ontstaan aantrekkelijke nieuwe, aanvullende bestemmingen voor recreanten.

De inzet is uitbreiding van het fietspadennetwerk en een snelfiets-verbinding tussen Amsterdam en Haarlem, die ook de recreatieve ontsluiting van Spaarnwoude verbetert. De weidsheid van het kanaal en het IJ levert unieke mogelijkheden en kwaliteiten. Het watersysteem Noordzeekanaal is door een langgerekte zoet-zout gradiënt belangrijk voor trekvisen: bijzondere brakke natuur op locaties in en langs het kanaal beter benutten.

Ruimteclaim havenuitbreiding

Alle ruimte in het gebied is al in gebruik: een extra ruimtevraag gaat dus ten koste van een andere functie. Het uitgangspunt is daarom eerst intensiveren in bestaande gebieden. De economische insteek van de visie is leidend, wat zich o.a. uit in een **ruimteclaim** op Spaarnwoude (Houtrakpolder) om eventueel een **haven** te kunnen aan te leggen. De geluidscontouren (55 en 50 dB(A)) komen dan verder het recreatiegebied in. De 50 dB(A) contour rijkt bijna tot Spaarndam. Als voorwaarde is gesteld om de haven goed in te passen en verloren gegaan groen te compenseren binnen de regio. Bij een uitbreiding van de haven in de Houtrak moet de N202 worden omgelegd. Tevens is aanleg van een zijtak op de spoorlijn genoemd, om de nieuwe haven en bestaande Amerikahaven aan te sluiten.

Uitsnede Visiebeeld Noordzeekanaalgebied 2040

Belangrijkste voorstellen voor Spaarnwoude (deels op kaart)

- zone langs het Noordzeekanaal leent zich voor een intensievere vorm van recreatie;
- landbouw blijft het hoofdgebruik van de open veenweidegebieden;
- duidelijke entrees naar het groengebied; goede recreatieve verbindingen;
- oude zeedijken en stelling van Amsterdam als gebiedsstructuren;
- routes: fiets- en wandelroutes via deze structuren en verbinding daartussen, inclusief pont-verbindingen: o.a. een ter verbinding van de fietsroute langs de Stelling over het kanaal;
- zonering intensieve recreatie, extensieve recreatie en landelijk gebied;
- restant van voormalig eiland Ruigoord wordt op de kaart aangeduid;
- reservering uitbreiding havenareaal (i.c. Houtrak).

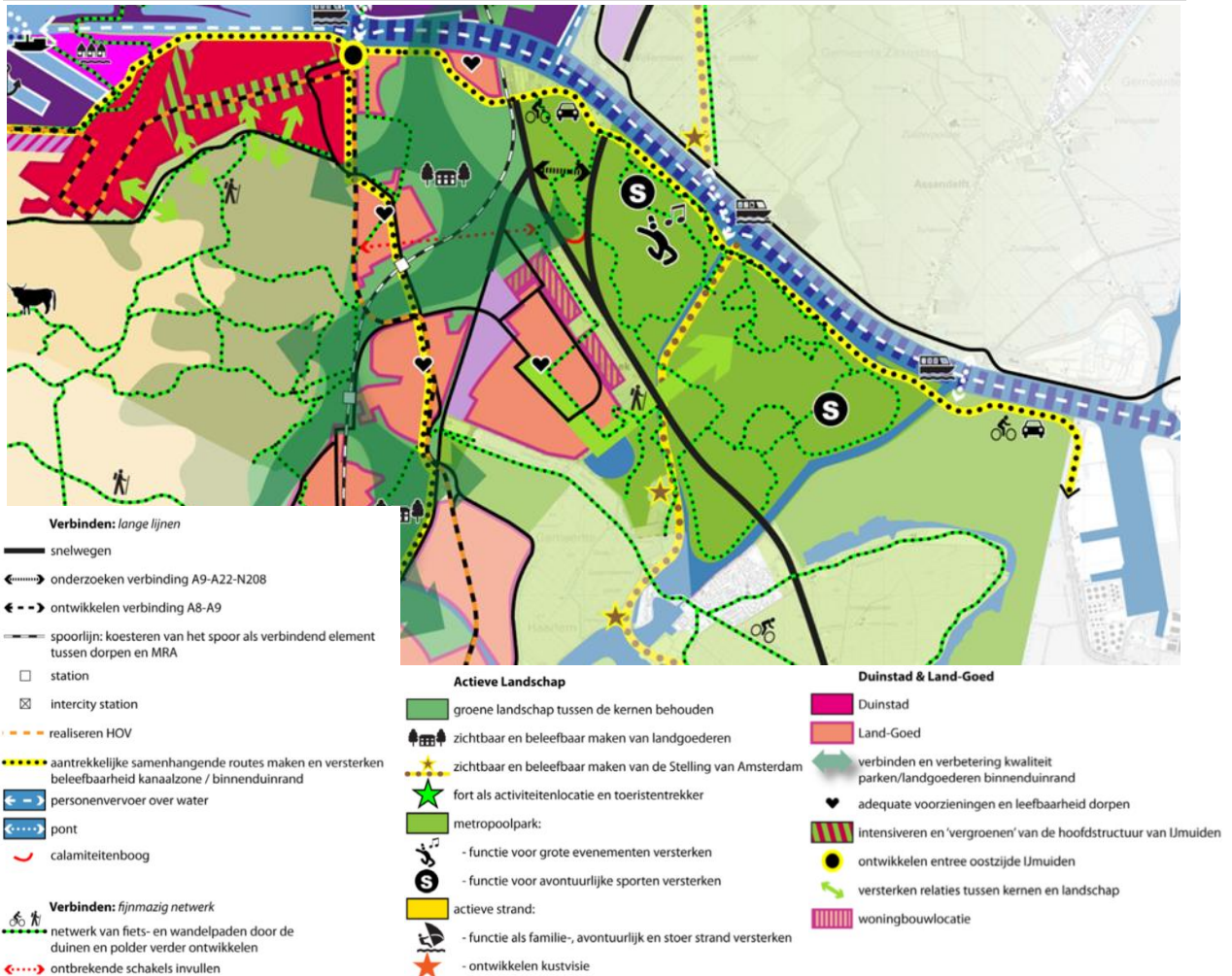
Investeren in natuur en recreatie

In een afsluitend hoofdstuk worden alle punten bestuurlijk vastgelegd, waaronder het volgende specifiek over natuur en recreatie: "Om tegenwicht te bieden aan de stedelijke druk in het gebied wordt tegelijkertijd geïnvesteerd in natuur en recreatie. Daarbij zijn investeringen in een recreatieve route langs het Noordzeekanaal ter hoogte van Spaarnwoude en een noord-zuidverbinding ter hoogte van het Stellinggebied aan de orde. Ook de bereikbaarheid daarvan wordt gegarandeerd, door de oevers zo bereikbaar mogelijk te maken voor recreanten en woon-/werkverkeer."

E. Structuurvisies gemeenten

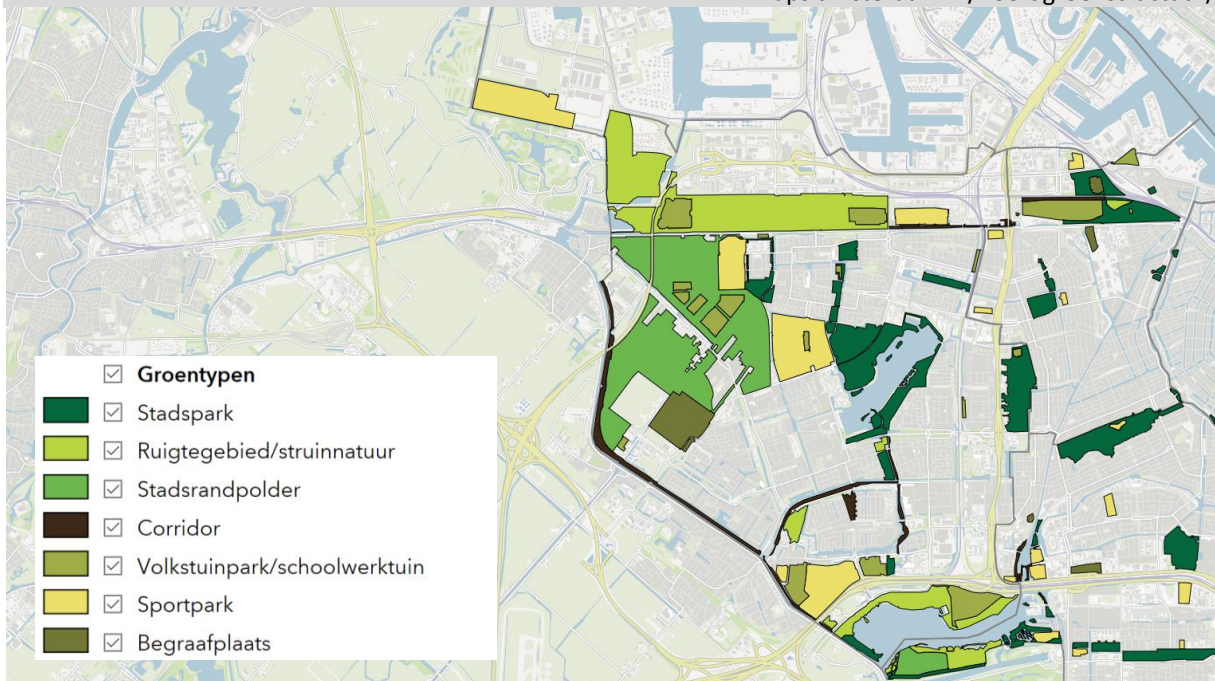
Ruimtelijkeplannen.nl

De 4 deelnemende gemeenten in de GR van het recreatieschap bereiden actualisaties van de structuurvisies voor in de vorm van omgevingsvisies. Onderstaande kaartbeelden zijn afkomstig uit het vigerend ruimtelijk visiebeleid voor Spaarnwoude Park.

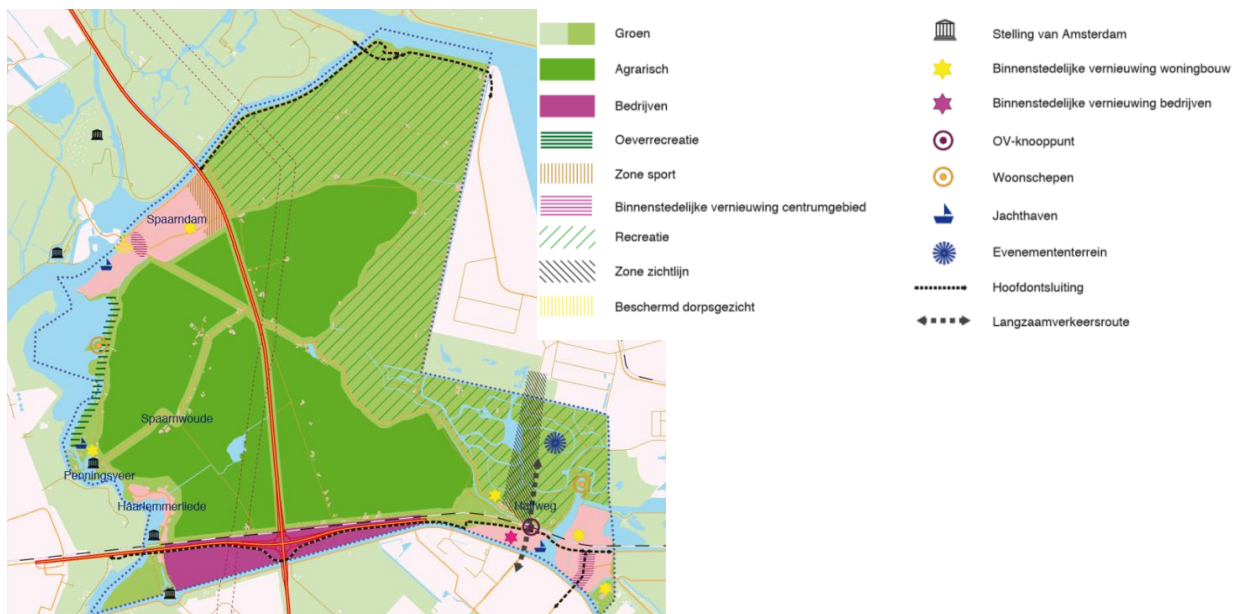
Structuurvisie Amsterdam 2040 -Subkaart hoofdgroenstructuur (2018)

maps.amsterdam.nl/hoofdgroenstructuur/

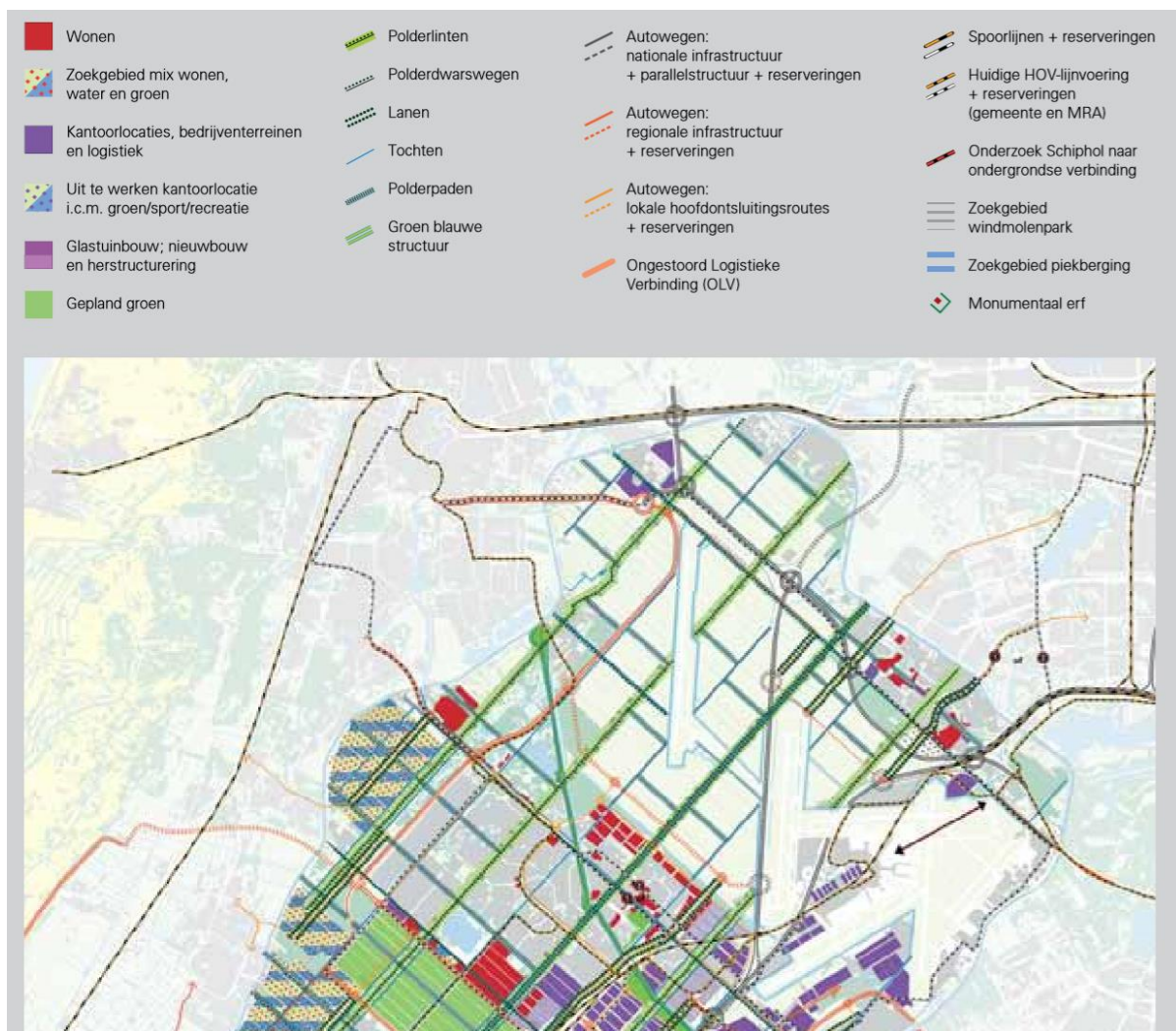

Structuurvisie Haarlemmerliede en Spaarnwoude 2035 (2012)

ruimtelijkeplannen.nl

Structuurvisie Haarlemmermeer (2012)

Structuurvisie Haarlem 2020

Recent heeft Haarlem een **Structuurvisie Openbare Ruimte 2040** (SOR, 2017) vastgesteld. Ruimte-reservering en ontwikkeling van de openbare functies zijn op circa 10 deelkaarten gezet en beschreven (zie ruimtelijkeplannen.nl). De SOR richt zich o.a. op ontbrekende schakels en het aanhalen van structuren van: ecologische verbindingen, bomenrijen, recreatieve routes lopen/fietsen/varen, watergangen (verbreden of aanleggen), fietsnetwerk. Daarnaast zijn gebiedsreserveringen bepaald voor evenemententerreinen, wateropvang (klimaatadaptatie) en hittestress. Voor het gebied behorend bij Spaarnwoude Park zijn de onderstreepte zaken van belang.

G. Prachtlandschap Noord-Holland; leidraad landschap & cultuurhistorie

leidraadlc.noord-holland.nl/ensembles/spaarnwoude/

De Leidraad is een provinciale handreiking voor het inpassen van nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen in het landschap, zoals bebouwing, agrarische bedrijven, infrastructuur of vormen van energie-opwekking. De Leidraad geeft gebiedsgerichte en ontwikkelingsgerichte beschrijvingen en biedt zo toepasbare informatie over de manier waarop ruimtelijke ontwikkelingen kunnen bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving. De provincie beoogt met de Leidraad samen met initiatiefnemers te werken aan het behouden en versterken van de ruimtelijke kwaliteit van het landschap en de cultuurhistorie. De Leidraad bevat ook gebiedsgerichte informatie (ensembles en structuren) en een voorbeeldenbank. De Leidraad is in de PRV verankerd in artikel 15 (ruimtelijke kwaliteitseis). In de informatiekaart Landschap en Cultuurhistorie staat een algemeen overzicht van landschap en

cultuurhistorie van provinciaal belang. Voor Spaarnwoude Park zijn onderstaande drie leidraden van belang (zie ook **bijlage 1** met veel aanbevelingen).

Ensemble Spaarnwoude (2018)

De belangrijkste aandachtspunten (kernwaarden) voor Spaarnwoude:

- landschappelijke karakteristieken: veenpolderlandschap, droogmakerijen, Noordzeekanaal, Linielandschap, Sloterscheg en overgang strandwallen- en strandvlaktenlandschap.
- openheid en ruimtebeleving: beleving van vrije open ruimte, horizon en oriëntatiepunten.
- ruimtelijke dragers: structuren en lijnen die in het (vlakke) landschap het beeld bepalen en begrenzen: Noordzeekanaal, 'Kanobaan', Zuidelijke IJdijk, Slaperdijk, Stelling van Amsterdam, Haarlemmerweg en -vaart, Osdorperweg en -vaart, Ringvaart en -dijk Haarlemmermeer en dijk rondom Lutkemeer. Langs een deel van die lijnen liggen ook bebouwingslinten en bomenlanen.

Tevens wordt gewezen op beschermingsregimes voor delen van het gebied. De strandwal waarop het dorp Spaarnwoude ligt is een archeologisch monument. De Stelling van Amsterdam heeft de status van Unesco- Werelderfgoed. Delen van het veenpolderlandschap en de recreatiegebieden vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN). De veenweidepolders rond het dorp Spaarnwoude zijn weidevogelleefgebied.

De algemene ambitie is om de ruimtelijke kwaliteit van het gebied te verhogen door ontwikkelingen bij te laten dragen aan het zichtbaar en herkenbaar houden van de landschappelijke karakteristiek, versterken van (de beleving van) openheid en helder te positioneren ten opzichte van de ruimtelijke dragers. Dit vertaalt zich in de volgende ontwikkelprincipes:

1. gave veenweidepolders contrasteren met getransformeerde droogmakerijen;
2. lange lijnen versterken de samenhang tussen de deelgebieden;
3. versterk de recreatieve beleving van het Noordzeekanaal en de Haven van Amsterdam;
4. de Stelling van Amsterdam is prominent aanwezig in het landschap;
5. overig: inpassen zonneakkers en vrije ruimte rond historische windmolens.

Provinciale structuur IJdijken / Oer - IJ

De Zuider en Noorder IJ- en Zeedijken zijn restanten van de waterkeringen langs het Oer-IJ. Door de dynamiek in de Metropoolregio staan delen onder druk en zijn al delen verdwenen door haven-uitbreidingen en aanleg van wegen. De dijken vertegenwoordigen een belangrijke cultuurhistorische waarde omdat ze 'vertellen' over de ontstaansgeschiedenis van het landschap. Voor de recreatie vormen ze groene verbindingen tussen de steden.

Het gebied rond het Oer-IJ en langs de IJdijken is op veel plekken getransformeerd van open polderlandschap tot een gefragmenteerd stadslandschap. Voor de dijken van het Oer-IJ geldt dat de waterkerende functie binnenkort wordt verplaatst naar de dijken van het Noordzeekanaal. De recreatieve betekenis van de dijken is in de loop van de tijd toegenomen en ze worden steeds belangrijker voor de landschappelijke beleving als continue linten in een versnipperd landschap.

De aanbevolen ontwikkelprincipes zijn:

1. de IJ- en Zeedijken vormen waardevolle landschappelijke en cultuurhistorische elementen;
2. er is een duidelijke relatie tussen dijk en het (open) landschap;
3. de IJ- en Zeedijken hebben door hun lengte een regionale betekenis.

Provinciale structuur Stelling van Amsterdam

Deze structuur bestaat uit twee militaire verdedigingsgordels uit de laat-19e, vroeg-20e eeuw. De verdediging werd uniek vormgegeven, met gebruikmaking van de karakteristieken van het omringende landschap en door het onder water zetten (inundatie) van land. Landschappelijke gegevens bepaalden de linies. Tussen de landschappen en de waterlinies bestaat daarom een

grote samenhang. Op niveau van de MRA vormt de Stelling een rustige, landschappelijke ring ('langzame buitenring voor de snelle metropool'), waar openheid en rust erfahrbaar zijn. In veel gebieden is de invloed van de 'verboden kringen' nog goed erfahrbaar en is het landschap opengebleven.

De hoofdverdedigingslijn is de belangrijkste drager van de stelling. Deze lijn maakte op veel plaatsen gebruik van bestaande dijken en waterlopen. Waar het aanwezige landschap geen geschikte aanknopingspunten bood, vond dwars door polders de aanleg van speciale liniewallen plaats. Waar de lijn werd doorsneden door wegen, waterlopen of spoorlijnen (accessen) verdedigden forten de linies. Poldergrenzen en liniedijken werden gebruikt als begrenzing van de inundatievelden.

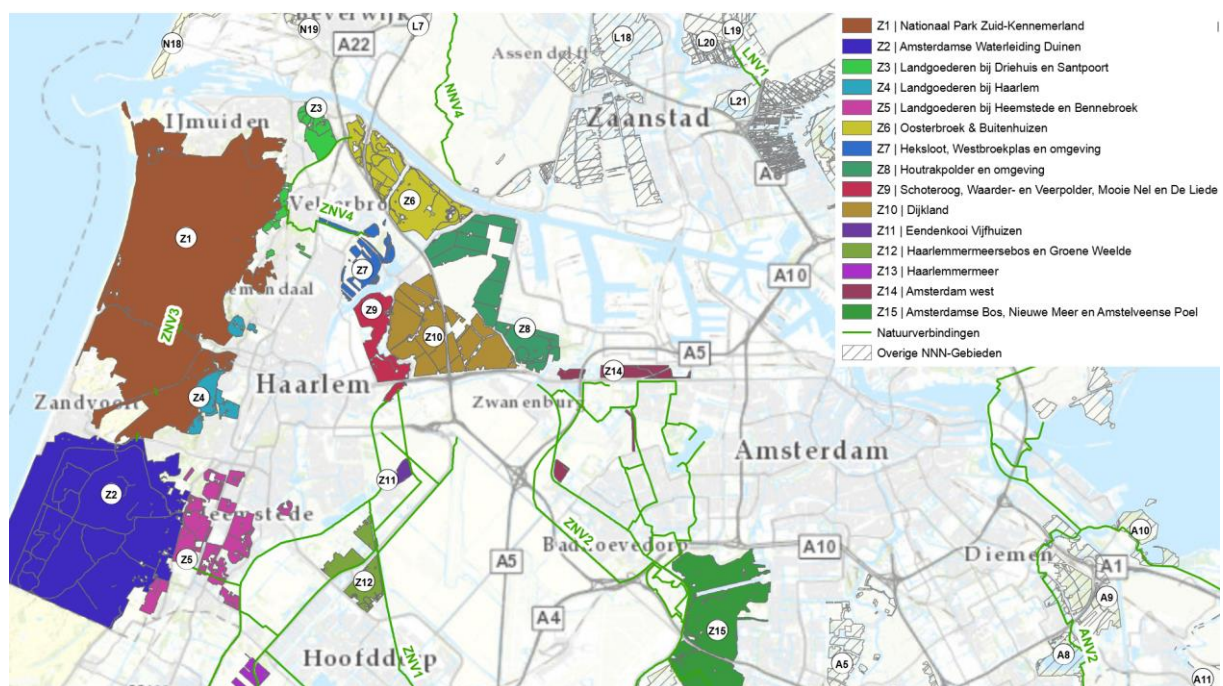
De aanbevolen ontwikkelprincipes zijn:

1. de ruimtelijke betekenis van de Stelling op de schaal van de MRA wordt groter;
2. de samenhang van het Stellingsysteem met het landschap staat voorop;
3. de kenmerkende samenhang tussen de onderdelen van het militaire systeem blijven herkenbaar.

H. Provinciale ruimtelijke verordening (PRV; 2019)

noord-holland.nl/Onderwerpen/Ruimtelijke_inrichting/Structuurvisie_en_PRV

De PRV geeft kaders voor het Natuur Netwerk Nederland (NNN; wezenlijke kenmerken en waarden), bufferzone, weidevogelleefgebied, stelling van Amsterdam en aardkundige waarden. Per deelgebied zijn detailbeschrijvingen en sub-zoneringen. Deze beschermingsregimes vormen een belangrijk kader bij de voorstellen voor ontwikkelingen in Spaarnwoude Park. Alle begrenzingen zijn te vinden op maps.noord-holland.nl. Hieronder zijn de deelgebieden van NNN weergegeven en kort omschreven. Tussen de deelgebieden liggen als linten (beoogde) natuurverbindingen.

De volgende NNN-gebieden van belang voor Spaarnwoude:

Gebied	Vervangbaarheid natuurwaarden / ontwikkelruimte
Z6 Oosterbroek & Buitenhuizen	Goed. Alleen afblijven van restant oude polderlandschap in Oosterbroek, wateren goede waterkwaliteit en zones brakke kwel.
Z7 Westbroekplas,	Redelijk.

Hekslootplas	Alleen afblijven van Landje van Gruijters, oude verkavelingspatroon Hekslootpolder, Slaperdijk en Verdolven landen. Oog houden voor samenhang fort en dijken.
Z8 Houtrakpolder	Goed. Alleen afblijven van restant oude polderlandschap aan noordzijde inclusief zone met brakke kwel.
Z9 Schoteroog, Liede, Mooie Nel, Waarderpolder/Veerpolder	Redelijk. Alleen afblijven van restant oude veenpolderlandschap in de Waarder- en Veerpolder (deel = aardkundig monument), de oude strandwal.
Z10 Dijkland (veenweidegebied)	Niet. Een groot deel van de natuurwaarden zijn in theorie op enige termijn vervangbaar, maar door de samenhang tussen de natuurwaarden en een uitgestrekt eeuwenoud landschapspatroon moet feitelijk worden uitgegaan van een nagenoeg onvervangbare situatie. Bovendien zijn de aardkundige verschijnselen in het gebied ten westen van de snelweg A9, waaronder de oudste strandwallen van Nederland, absoluut onvervangbaar. Dit is de reden dat een deel van dit gebied is beschermd als aardkundig monument.
Z11 Eendenkooi Vijfhuizen	Niet. Open graslanden zijn op zichzelf relatief snel te realiseren (<10 jaar). De oude veenbodems (met bijbehorende bodemfauna) waarop deze graslanden liggen en zeker ook de cultuurhistorisch waardevolle eendenkooi zijn echter niet of nauwelijks vervangbaar.
Z12 Haarlemmermeersebos en Groene Weelde	p.m.
Z14 Amsterdam West	p.m.
ZNV Natuurverbindingen	Haarlemmermeer en omgeving (ZNV1), Zuid-Kennemerland - Spaarnwoude (ZNV4) en Amsterdam West (ZNV2).

I. MIRT-onderzoek Noordwestkant van Amsterdam (MIRT-NOWA, 2017)

mirtoverzicht.nl + mirtnowa.nl

Het Rijk werkt samen met decentrale overheden aan ruimtelijke projecten en programma's voor elke regio in Nederland. Het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport (MIRT) richt zich op financiële investeringen in deze programma's en projecten. Een van de deelgebieden is NowA, de Noordwestkant van Amsterdam, het gebied tussen Alkmaar, IJmond, Haarlem, Haarlemmermeer en Amsterdam. Hier zijn diverse bereikbaarheidsopgaven en hieraan gerelateerde ruimtelijke opgaven:

1. beter afstemmen van woon- en werklocaties met bereikbaarheidsopgaven;
2. verbeteren ketenmobiliteit (auto-trein / OV-fiets) en stimuleren van alternatieven voor de auto;
3. aanpassingen aan (weg)infrastructuur;
4. innovatieve oplossingsrichtingen - smart mobility.

Daarnaast zijn er ruimtelijke opgaven die een link hebben met bereikbaarheid, zoals de forse opgave voor woningbouw in Noord-Holland, de teruglopende beroepsbevolking in delen van het NowA-gebied en de opgave om toerisme meer te spreiden.

Een van de onderdelen betreft innovatieve oplossingsrichtingen om de bereikbaarheidsknelpunten op de A9 op te lossen. **Voor Spaarnwoude is m.n. van belang (aan te haken op) het onderzoek naar verbetering van de doorstroming op het Rottelpolderplein en de mogelijkheden voor een betere directe ontsluiting voor het recreatiegebied.**

BIJLAGE 1

Aanbevelingen leidraad Spaarnwoude:

1. Gave veenweidepolders contrasteren met getransformeerde droogmakerijen

- randen van de polders en dijken vrij houden van bebouwing en hoog opgaande beplanting.
- bij intensivering van recreatieve functies in de droogmakerijen rekening houden met bestaande ecologische en cultuurhistorische structuren (zoals oude dijklopen).
- Tuinen van West: ruimte vrij houden tussen het landschappelijk raamwerk van bomenrijen en vaarten en de recreatieve invulling, zodat het onderscheid tussen beide zichtbaar blijft.
- het 'heuvellandschap' van kunstmatige heuvels aan de zijde van het Noordzeekanaal versterken.

2. Lange lijnen versterken de samenhang tussen de deelgebieden

- Lange verbindingslijnen versterken het recreatieve netwerk en verminderen het naar binnen gekeerde karakter van de recreatiegebieden van Spaarnwoude.
- historische structuren als recreatieve routes van waaraf het landschap beleefd kan worden. Doorsnijdingen en onderbrekingen van de routes voorkomen.
- Dijken vrij van ruimtelijke ontwikkelingen, zodat ze als autonome structuren herkenbaar blijven.
- station Halfweg-Zwanenburg en complex Sugar City als recreatieve 'buitenpoort' ontwikkelen.

3. Versterk de recreatieve beleving van het Noordzeekanaal en de Haven van Amsterdam

- De recreatiegebieden liggen nu met de rug gekeerd naar het Noordzeekanaal. Het spektakel van het kanaal en het havengebied bieden echter aanleiding voor recreatiemogelijkheden.
- Maak het kanaal bereikbaar en beleefbaar (visueel contact) vanaf o.a. de IJdijken.
- ontsluiting van het havengebied met recreatieve routes en uitkijkpunten op de havenbekkens.

4. De Stelling van Amsterdam is prominent aanwezig in het landschap

- De Stelling van Amsterdam vormt een belangrijke drager aan de westrand van het ensemble.
- koesteren en zichtbaar maken van alle elementen die de Stelling van Amsterdam karakteriseren.
- Benut bij eventuele ruimtelijke ontwikkelingen de kans om de schootsvelden voor de forten meer open te maken en de zichtrelatie fort – schootsveld te versterken of te herstellen (kans).
- vergroting continuïteit en herkenbaarheid van de hoofdverdedigingslijn als doorgaande route.
- De hoofdverdedigingslijn in het bosrijke recreatiegebied Spaarnwoude Oostbroek beter herkenbaar maken, door deze meer ruimte te geven aan de 'vijandelijke' kant.

5. Overige ontwikkelprincipes

- Bij tijdelijke functies als zonne-energie zorgen voor een ruime landschappelijke begrenzing van het terrein en zichtbaar en beleefbaar houden van de verkavelingsstructuur.
- Borgen molenbiotopen rond historische windmolens.

Aanbevelingen leidraad IJ- en Zeedijken:

1. De IJ- en Zeedijken vormen waardevolle landschappelijke en cultuurhistorische elementen

- De IJ- en Zeedijken zijn een beeldbepalende structuur in het landschap door hun continuïteit, werking als 'horizon' en als routes. Ze vertellen het verhaal over een belangrijke episode in de wordingsgeschiedenis van het landschap: het bedwingen van het water.
- het herkenbaar houden van het historische en doorlopende dijktracé van de IJdijken.
- Behoud het bestaande profiel van de IJdijken en de samenhang van dijklichaam, buitendijkse landen, het oude tracé en 'braken'.
- Voorkom nieuwe doorsnijdingen van de dijk.
- Benut mogelijkheid om dijklichaam/dijkroute te herstellen bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen.

2. Er is een duidelijke relatie tussen dijk en het (open) landschap

- Vanaf de dijken is er vaak zicht naar het omliggende (open) landschap. Vanuit het landschap zijn de dijken ook meestal goed zichtbaar door hun hoogte en continue karakter.
- behouden van openheid langs de dijk en koesteren van vergezichten naar het open achterland.
- Handhaaf een open zone aan weerszijden van de dijk vanwege de herkenbaarheid van de dijk.
- creëer zichtlijnen vanuit het landschap naar de dijken.
- Plaats beplanting op enige afstand tot de dijk zodat het verloop van het tracé zichtbaar blijft.
- Het verhaal van het Oer-IJ, herkenbaar in het landschap, is aanleiding om de voormalige bedding te koesteren als open landschap. Ruimtelijke ontwikkelingen bieden mogelijkheden de structurerende werking van het Oer-IJ te verbeteren.

3. De IJ- en Zeedijken hebben door hun lengte een regionale betekenis

- De dijken zijn door hun hoogte, scherpe profiel en historische dorpsbebouwing markant aanwezig in het (open) landschap. Ze voeren recreanten via historische structuren langs verschillende landschapstypen. Door hun lengte en doorgaande karakter hebben ze een regionale betekenis.
- Vergroot zoveel mogelijk de herkenbaarheid en continuïteit van de IJdijken.
- Benut de dijk als doorgaande regionale recreatieve fiets-/wandelroute. Zoek alternatieven voor doorgaand autoverkeer over de dijken.
- Herstel waar mogelijk ontbrekende schakels in de dijkenroute.
- Ontwikkel natte natuurgebieden langs de voet van de dijk.
- Benut de statusverandering van de Zeedijken (geen primaire waterkering meer) om het Oer-IJ recreatief en ecologisch aantrekkelijk er te maken.

Aanbevelingen leidraad Stelling van Amsterdam:

1. De ruimtelijke betekenis van de Stelling op de schaal van de MRA wordt groter

- het versterken van de stelling als structuurlijn die verschillende agrarische landschappen, natuurgebieden en recreatiegebieden aaneenrijgt;
- Behoud en herstel van de doorgaande lijn van de hoofdverdedigingslijn;
- versterken van de onderlinge samenhang van de onderdelen en het landschap van de linies.

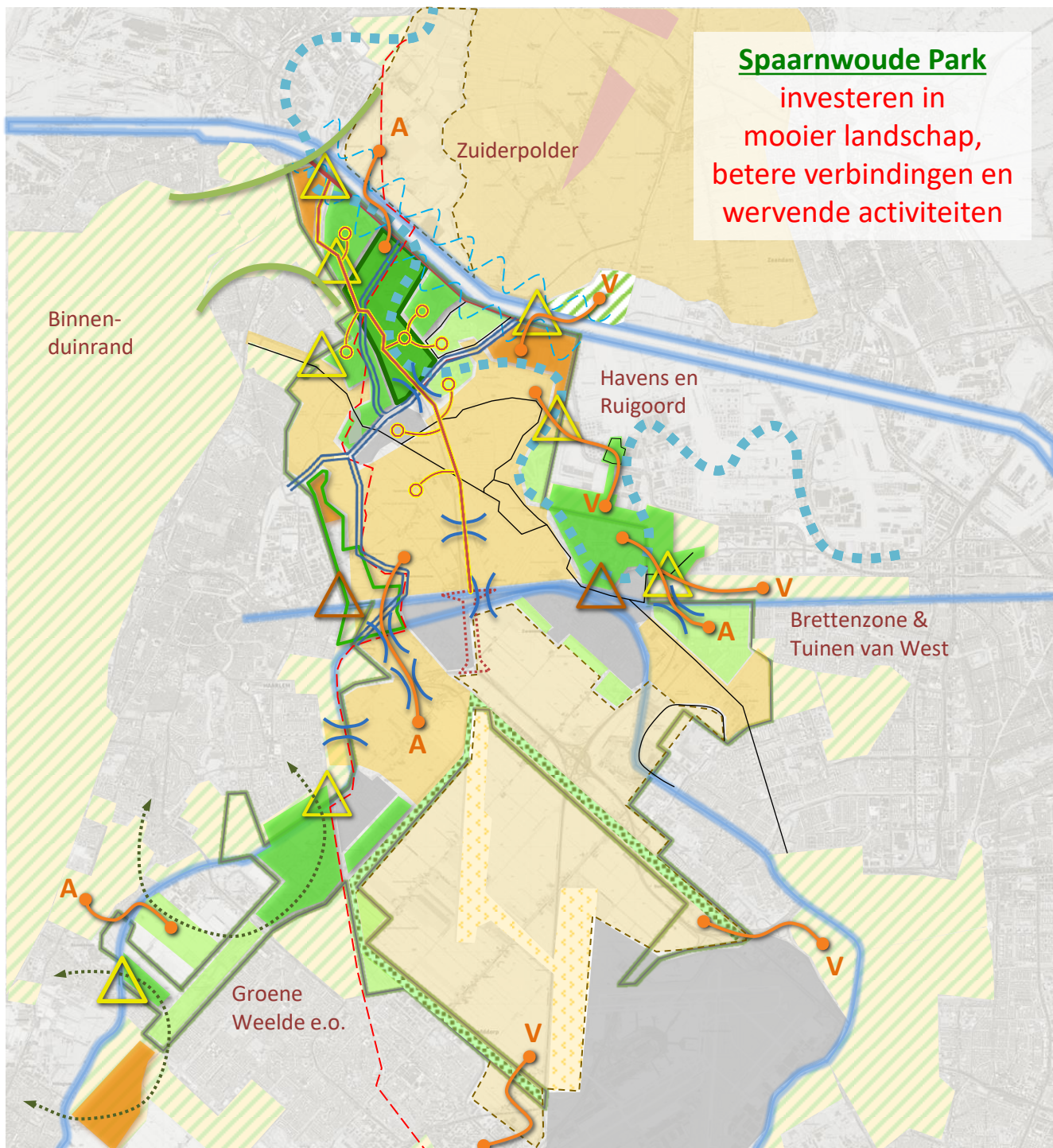
2. De samenhang van het Stellingsysteem met het landschap staat voorop

- de continuïteit van de hoofdverdedigingslijn (liniedijk), die zich vormt naar het landschap: een rechte lijn door droogmakerijen en een kronkelige lijn door veenpolderlandschap.
- Behoud en versterk de karakteristieken van de liniedijk.
- een herkenbare binnen- en buitenzijde van de verdedigingslinie.
- Houd de schootcirkels open en geef deze passende functies zoals landbouw, natte, laagopgaande natuur of waterberging.

3. De kenmerkende samenhang tussen de onderdelen van het militaire systeem blijven herkenbaar

- versterken van de continuïteit van de hoofdverdedigingslijn en de beleving daarvan als doorgaande recreatieve route.
- Voorkom extra doorsnijdingen in de hoofdverdedigingslijn.
- Laat investeringen in herontwikkeling van forten samenvallen met een integrale aanpak van fortterrein en schootvelden.
- Gebruik historisch verantwoorde beplanting. Onderzoek heeft aangetoond dat de forten een vaste beplantingsstructuur hadden.
- De forten bewaakten de accessen en keken uit op het acces. Behoud en versterk de zichtrelatie tussen fort en acces. Verwijder bijvoorbeeld afschermende beplanting of bebouwing. Houd bij infrastructurele opgaven rekening met deze relatie

Visie Spaarnwoude Park – hoofdstructuur en zonering

Spaarnwoude Park

investeren in
mooier landschap,
betere verbindingen en
wervende activiteiten

Landschap en natuur

- open landschap A / open landschap B
- zone overgang duinen-polder (ecologie landschap recreatie)
- groene carré / ontwikkelen robuuste groenstructuren
- zone ontwikkeling brakke natuurwaarden

Historische landschapslijnen als thema

- stroomgeul Oerij (rond begin jaartelling)
- oude dijken, oud land, historische routes
- verdedigingslijn Stelling v A'dam (rood gestreept)

Bereikbaarheid auto en OV

- Nieuwe stamlijn autoverkeer en bus (parallel aan A9)
- Ontsluiten deelgebieden op stamlijn
- Aansluitpunt maken gebied N200 / N205 / A9

Bereikbaarheid langzaam verkeer

- gebiedspoorten / buitenpoorten: entrees voor fietsers en wandelaars
- verbinden land-land: fiets- en wandellijnen (A=aanleg; V=verbeteren)
- aanleg fiets/loopbruggen over bestaande infra-barrières
- oriëntatie verbreden op stedelijke uitloopgebieden

Kamers van activiteiten

- Hart van Spaarnwoude Park
- Kamers van activiteiten in natuurrijke omgeving (meerdere kavelpaspoorten)
- Kamers van activiteiten in natuurrijke omgeving (enkele kavelpaspoorten)
- Kamers van energie (proefgebieden + attractiewaarde)

- Omliggend stadsrandgroen / parklandschap / Binnenduinrand
- Grens beheergebied Recreatieschap Spaarnwoude

Processtappen Uitwerking fase 1

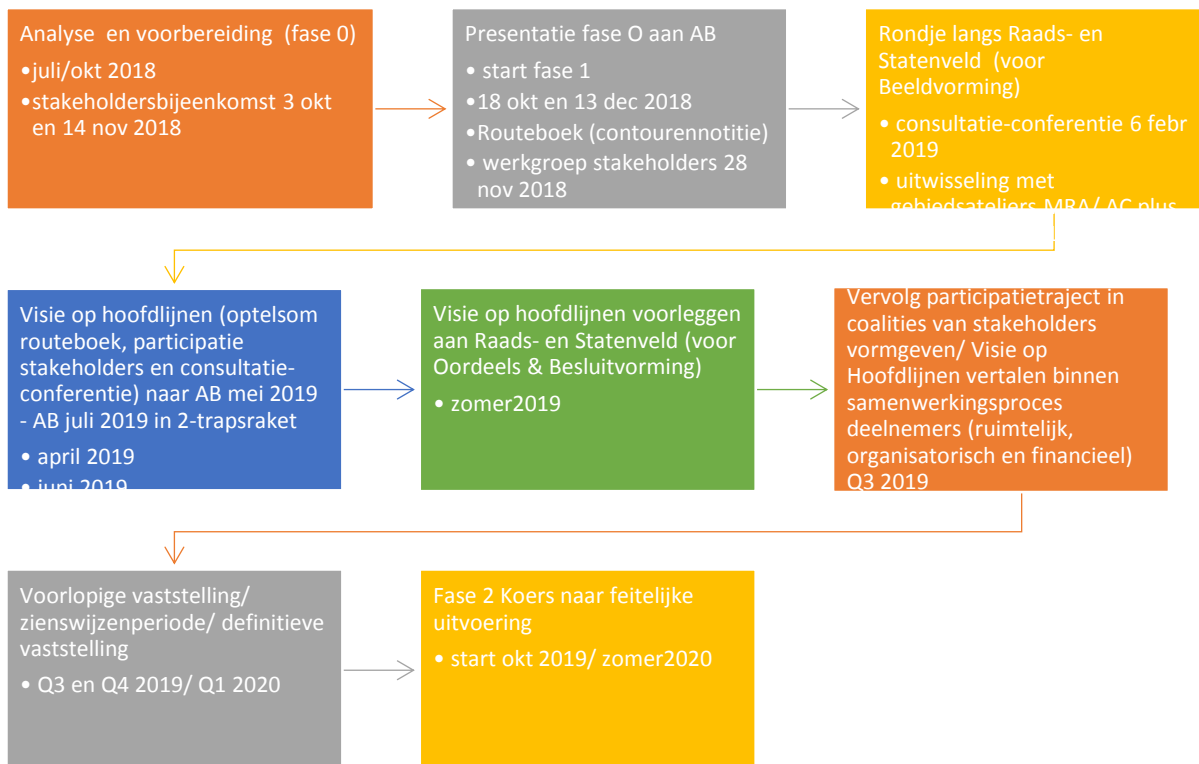
Proces 'Spaarnwoude Park'; van parkvisie tot uitvoeringsprogramma (met meerjarenexploitatie)

Doel: Vanuit het inspiratiedocument Spaarnwoude Park, ambitie voor de toekomst van recreatiegebied Spaarnwoude, komen tot een gedragen met stakeholders opgesteld koersdocument, waaraan een uitvoeringsprogramma met meerjarenbegroting kan worden gekoppeld.

Werkwijze: Procesmatig & Met stakeholders

Waarom>	Hoe>	Doel>	Proces>		Agenderen (akkoord)	Intentie naar elkaar uitspreken (specificatie)	Strategie bepalen (concept besluit)	Plannen (definitief besluit)	Ontwerpen (inrichting)	Uitvoeren (effect)	Evalueren (borgen; zo nodig aanpassen)
					1	2	3	4	5	6	7

Proces planning Op hoofdlijn

Projectnaam

Visie Spaarnwoude Park 2040

 Monitoring Proceskosten bij
Voortgangsrapportage voor AB SPW

Opdrachtgever

Recreatie Noord-Holland

Projectmanager

Paul Koetsier

Periode

5 juli t/m 31 maart 2019

Status

Samenvatting	05-7-2018	30-11-2018	Toelichting
Tijd	☺	G	
Geld	☺	G	Budget inzet 12 maanden; doorlooptijd 6 maanden
Producten	☺	G	Participatietraject, fase 0 Commitment; start fase 1 : Visie Spaarnwoude Park.
Risico's	☺	G	Zie toprisico's

Mijlpalen

Mijlpalen	Gepland	Bijgesteld	Opmerkingen
Akkoord participatietraject AB	12-07-2018		Randvoorwaardelijk: monitoring
Participatiesessie 1	03-10-2018		23-08-2018 uitnodiging verstuurd aan betrokkenen (ondernemers, bewoners, gebruikers); op 03-10-2018 2 ^e sessie aangekondigd
Akkoord op contourennotitie AB	18-10-2018		A.k.a Routeboek
Participatiesessie 2	14-11-2018		02-11-2018 uitnodiging verstuurd aan betrokkenen (ondernemers, bewoners, gebruikers); op 14-11-2018 werkgroep stakeholders uit grote groep stakeholders geformeerd; Start fase 1
Werkgroep stakeholders	28-11-2018		Participatieplan vanuit stakeholders zelf opgesteld
Rondje langs het veld	feb 2019		Consultatie-conferentie voor gemeenteraadsleden en leden Provinciale Staten (ingevoegd in proces*)
Visie op hoofdlijnen naar AB	apr 2019		Optelsom contourennotitie, stakeholderstraject (participatie) en consultatierondje

Toprisico's

Nr.	Omschrijving	Voorzorgregel
1	Interesse/draagvlak participanten	Opzetten 'living lab' conform het proces beschreven in het koersdocument Visie Spaarnwoude Park 2040.
2	Interesse/draagvlak politiek/bestuurlijk	Bestuurders actief informeren over en betrekken bij proces participatietraject, inclusief tussentijdse resultaten. Met behulp van de inzet van een regionaal planoloog is een contourennotitie gemaakt, in combinatie met het inspiratie-ambitie-document peilt het bestuur bij de verschillende gemeenteraden en Provinciale Staten of de leden zich mede herkennen in de visieopzet en de kernambities die daarin verwoord worden

Budget

Euro's	Budget	Uitgenut	Restant budget	Prognose apr – nov '19	Zomerbijeenkomst raden/ Staten	Tussentijdse conclusies
Procesleiding juni 2018 t/m Q2 2019, doorloop – nov '19	€80.000	€57.500		€35.000		Inclusief verlofperiode dec '18 – '19, juli – aug '19
Procesondersteuning juni 2018 t/m Q2 2019, doorloop - nov '19	€50.000	€42.500				Inclusief verlofperiode dec '18 – '19, juli – aug '19, w.o. inzet op werkconferentie 6/2/'19*
Onderzoek & advies, participatie & consultatie	€80.000	€70.000		€20.000	N.t.b. (Kleinschalig houden)	I.v.m. €20.000 voor organisatie werkconferentie 6/2/'19; aandacht geven*
Doorrekeningen	€20.000					
Onzekerheidsmarge 10%	€23.000					
BTW 21%	€53.130	€ 45.000				
Afronding door RNH:	-€6.130					
Totaal	€300.000	€215.000	€85.000			

 G
O
R

 = Ales onder controle
= Mogelijke knelpunten, toezicht projectmanager
= Knelpunten die bijsturing vereisen

*Budget ingelaste consultatie-werkconferentie aandacht geven in kader totale werkbegroting (12 maanden, vanaf juni 2018, met doorloop) ook in verhouding tot uitgaven doorrekeningen en de onzekerheidsmarge

VOORTGANGSRAPPORTAGE MEI 2019

PROCES KOERSDOCUMENT VISIE SPAARNWOUDE PARK 2040

Uitwerking van parkvisie tot uitvoeringsprogramma met gezonde meerjarenexploitatie

1. WAAR KOMEN WE VANDAAN

Op **12 juli 2018** heeft het algemeen bestuur (AB) richtinggevend ingestemd met het visieproces voor Spaarnwoude Park 2040 en het inspiratie-ambitiedocument Spaarnwoude Park vrijgegeven voor vertaling binnen dat proces. Het AB heeft tevens de middelen herbevestigd voor de begeleiding van het proces, met het verzoek de uitputting van deze middelen te kunnen monitoren middels tussentijdse voortgangsrapportages. De tussentijdse voortgangsrapportages - waar de voorliggende er een van is - worden met name benut om het proces op inhoud en afstemming te kunnen volgen en zo nodig bij te stellen.

In het AB van **18 oktober 2018** heeft het AB ingestemd met het vrijgeven van de contourennotitie als voorloper van de visie op hoofdlijnen voor consultatie met raden en Staten die in de gemeenschappelijke regeling deelnemen. De contourennotitie fungeert als routeboek voor een goede uitwisseling op met name de ambities voor Spaarnwoude Park in het licht van de opgaven die er liggen voor het gebied en de stedenring daaromheen. In afwijking van de eerdere keuze voor consultatie per raads- en Statencommissie (rondje langs de velden) is gekozen voor consultatie op een gezamenlijke werkconferentie met raads- en Statenleden begin februari 2019.

Op **3 oktober en 14 november 2018** hebben er stakeholders-avonden onder begeleiding van het bureau IMA Identity matching plaatsgevonden, als opmaat naar het feitelijke participatietraject. Daarover werd in het AB van 13 december 2018 zowel mondeling als schriftelijk verslag gedaan. Met de inzet van bureau IMA is fase 0 afgesloten op commitment creëren (eerste deel avond 14 november). Onder begeleiding van het in participatie gespecialiseerde bureau SIR is het participatietraject gestart met de formering van een werkgroep uit de stakeholders (tweede deel avond 14 november). Op 28 november 2018 is deze werkgroep bij elkaar gekomen om een participatieplan op te stellen, inclusief voorbereiding van de werkconferentie.

Op **19 november 2018** is er een persbericht uitgegaan waarin de vernieuwing van het recreatiegebied is aangekondigd. In het persbericht is ook de geplande consultatie-conferentie ingeleid.

Op **28 november 2018** heeft de zogeheten werkgroep stakeholders een participatieplan voor het visietraject gemaakt (bewoners, ondernemers en vrijwilligers uit de stakeholdersbijeenkomsten van oktober en november die zich hiervoor hebben opgegeven).

2. WAAR STAAN WE NU

In het afgelopen AB van 13 december 2018 is het globale programma vrijgegeven van de onlangs gehouden werkconferentie 'De Speelruimte van Spaarnwoude Park'. Dit als beeldvormend en eerste oordeelsvormend moment voor raden- en Statenleden onder de noemer consultatie.

Verder is de werkwijze ingeleid om tot een ruimtelijk kader te komen met niet alleen de AC-leden, maar ook de zo geheten AC+ leden, namelijk de RO-medewerkers van provincie en gemeenten. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij de opbrengsten van de MRA-gebiedsateliers en de landschapsvisie die vanuit de gemeente Amsterdam wordt ontwikkeld.

Deze AC+ heeft op 16 januari jl. samen met de in december 2018 gevormde werkgroep stakeholders de werkconferentie mee helpen voorbereiden.

Een korte terugkoppeling van de werkconferentie op 6 februari '*Visie Spaarnwoude Park 2040: wat is de speelruimte?*'.

Goed bezocht

De werkconferentie is goed bezocht door bewoners, ondernemers en vrijwilligers, raden- en Statenleden uit het gebied, uit de aangesloten gemeenten Velsen, Haarlem, Haarlemmermeer, Amsterdam en de provincie Noord-Holland. Aan speeltafels waar aan de hand van initiatieven de mogelijke spelregels voor Spaarnwoude Park zijn besproken schoven zelfs nog bijna twintig extra deelnemers aan.

De geanimeerde middag werd voorafgegaan door een bustour door het gebied. De beheerders van het recreatieschap, Adriaan van Koeverden en Marco Riesener, namen de deelnemers onder meer mee langs de Tuinen van West, het voormalige Floriade Terrein met de Big Spotters Hill en de biologische boerderij De Koningshoeve. Maar ook andere initiatieven in het oude en nieuwe deel van Spaarnwoude werden door hen toegelicht. Van het Noordzeekanaal via Amsterdam-West naar Hoofddorp en via Haarlem en Velsen weer terug.

Geanimeerde dag

In de Waterkantzaal van de locatie Graan voor Visch (Golfclub Spaarnwoude) is de hele middag aan 8 speeltafels met elk gedeeld welke spelregels men belangrijk vond om initiatieven in het gebied vooruit te helpen. De 8 tafels stonden voor 8 belangrijke thema's in het gebied, waar recreatie (met of zonder toegangsprijs) en natuur er 3 van waren. De andere thema's waren landbouw, energie & klimaat, verblijfs- en zorgaccommodaties, festivals & evenementen en bereikbaarheid, infrastructuur en parkentrees. Allemaal herkenbare thema's voor de deelnemers.

Binnen de stedenring om het gebied heen komen er de komende jaren honderdduizenden huishoudens bij die op zoek zijn naar aantrekkelijke recreatie en natuur, zo werd het programma ingeleid; vindbaar, beleefbaar en passend bij de omgeving. In combinatie met het energie- en klimaatvraagstuk liggen er genoeg kansen en mogelijkheden om met elkaar de agenda voor de toekomst van het gebied te creëren, zo was de aanname. Een visie maak je samen. Een visie voer je vooral ook samen uit.

De spelregels die betrekking hadden op natuur inclusief bouwen en ondernemen '*ingebed in landschap en natuur*' en '*koppelkansen pakken*' wat stond voor activiteiten die elkaar onderling versterken en het liefst versterkt compenseren van natuur als je activiteiten toevoegt - vochten om de top drie ranking. Gevolgd door de spelregels Spaarnwoude Park op duurzaamheid ('kan duurzame energieproductie niet de algemene spelregel zijn voor het hele gebied?') en die een bijdrage leveren aan de gezamenlijke voorzieningen in het gebied. Een speeltafel voegde er zelfs een spelregel aan toe: leefbaarheid en respecteren van bestaande inzet van bewoners, ondernemers en vrijwilligers in het gebied.

Kortom, de doorontwikkeling van het gebied werd vooral gezien in bewoordingen van het een het ander vooruit laten helpen: 'Recreatie die mee helpt waardevolle natuur te creëren', 'initiatieven die een bijdrage

leveren aan het collectieve belang', 'natuur die ruimte geeft aan initiatieven die op hun beurt weer iets teruggeven aan wat we met elkaar belangrijk vinden'. De term 'commitment tonen' viel in die context, 'stapel functies slim' en 'zie het als een transitie'. Een gezamenlijk verhaal van Spaarnwoude Park formuleren zou helpen om concreter te maken om welk collectief belang het dan gaat. Nog een belangrijke ding dat aan meerdere speeltafels werd genoemd: 'maak het gebied beter vindbaar'.

Gedeputeerde Tekin, voorzitter van het AB van het recreatieschap, reflecteerde aan eind van de dag met de tafelvoorzitters op de gedeelde beelden aan de speeltafels. Op de onlangs vastgestelde nieuwe regels voor de NNN (Natuurnetwerk Nederland), dat over een groot deel van het gebied ligt. De Wezenlijke Waarden en Kernmerken (WKW) die voor dit natuurnetwerk zijn beschreven. En hoe de gedachtenvorming van de dag hierop kan aansluiten. Maar ook op het belang van duurzaamheid, leefbaarheid en toegankelijkheid voor de door ontwikkeling van het gebied.

Van visie naar uitvoering

Een visie maak je samen. Een visie voer je vooral ook samen uit. Dat was min of meer de opdracht die deelnemers elkaar meegaven. Een klankbordgroep of platform van betrokkenen in nader te bepalen vorm kon op steun rekenen. In ieder geval zochten de aanwezigen naar de juiste handvatten, ieder vanuit zijn rol, om mee betrokken te zijn op zowel de totstandkoming van de visie als de uitvoering daarvan. 'Er ligt al veel, laten we nu een en ander concreet maken'. De grote winst van de dag was dat iedereen zijn aandeel in de betrokkenheid beter voor zich kon zien. 'Van een recreatiegebied dat eens per jaar op de raadsagenda staat', zo beschreef een deelnemer. 'Naar een gebied dat wordt gezien; een gebied waarbinnen bewoners, ondernemers en vrijwilligers enorm hun best doen om er iets bijzonders van te maken.' In lijn met de metafoor van de speeltafels: 'meespelen, is meedoen!'.

In het besloten avondprogramma hebben bestuurders, raden en Statenleden onder leiding van avondvoorzitter Ruben Maes de opbrengst van de dag nog eens doorgenomen en gereflecteerd op de betrokkenheid en verantwoordelijkheid die het visietraject ook naar de uitvoering nodig heeft. Vervolgens zijn er concrete werkafspraken gemaakt om in gezamenlijkheid te bepalen welke kansen en dilemma's er zijn voor de door ontwikkeling van het gebied.

Rond de zomer van 2019 worden de raden- en Statenleden opnieuw uitgenodigd – tot slot van de werkconferentie - om een 'kop te zetten' op de gedachtenvorming van de 6^e februari. Welke conclusie trekken we uit het visietraject en welke besluitvorming hoort daarbij?

3. WAAR GAAN WE NAARTOE

Visie op hoofdlijnen

In het AB van 9 mei 2019 wordt een conceptvisie op hoofdlijnen voorgelegd. In de conceptvisie op hoofdlijnen wordt het routeboek (de contourennotitie) aangevuld tot een lopend verhaal waarin de in de participatie- en consultatieperiode geschetste ontwikkelrichtingen een eerste plek hebben gekregen. De inhoud van dit verhaal wordt gevormd door aan de uitkomsten van de conferentie ook de uitkomsten van de participatie in brede zin te verbinden tussen de stakeholders onderling en stakeholders met AC+ leden. Tevens worden de opbrengsten van de MRA-gebiedsateliers verwerkt.

In een 'tweetrapsraket' wordt gevraagd de visie op hoofdlijn vrij te geven voor raden- en Statenleden als onderdeel van een oordeels- en besluitvormende 'rondje langs de velden' ronde de zomer. Dit als aangekondigd op de werkconferentie van 6 februari 2019, zie hierboven.

Visie op hoofdlijn inclusief haalbaarheidsanalyse en governance

Op het AB van 11 juli 2019 wordt de definitieve vrijgave geagendeerd, zodat tussen het AB van 9 mei en 11 juli 2019 een (verdere) uitwerking kan plaatsvinden van ruimtelijk inpassingskader, financiële vertaalslag en concept-projectenboek. Dit om de haalbaarheidscontouren van de uitvoering van de visie Spaarnwoude Park van een analyse te voorzien. Ook de governance en andere randvoorwaardelijke zaken die nodig zijn om de uitvoering van voldoende commitment te voorzien maken onderdeel uit van deze analyse (soort 'landingsbaan' voor de visie).

De werkgroep stakeholders zal gevraagd worden te reflecteren op de visie op hoofdlijn door tips, suggesties en opmerkingen aan het AB mee te geven. Hierbij is van belang dat de leden het met hen aangegane participatie- en consultatietraject voldoende terugzien in de opbouw van de visie op hoofdlijnen.

Visie inclusief uitvoeringsparagraaf voor zienswijzen

Bij een voor het AB voldoende positieve oordeels- en besluitvormende reactie van raden- en Statenleden wordt de ontwerp-visie inclusief uitvoeringsparagraaf geagendeerd op het AB van 17 oktober 2019 voor vrijgave voor zienswijzen aan de deelnemers (raden- en Staten). Ook deze vrijgave kan zo nodig in twee stappen plaatsvinden door gebruik te maken van het AB van 12 december 2019.

Vaststelling visie inclusief uitvoeringsparagraaf op basis van nota van antwoord

Naar de zienswijzenperiode volgt op basis van de nota van antwoord (op de zienswijzen):

- a. Vaststelling visie & uitvoeringsprogramma, incl. MJIP en MJOP en financiering door AB.
- b. Vaststelling uitgangspunten voor MJOP Recreatieschap door AB
- c. Formeel toesturen vastgestelde visie & uitvoeringsparagraaf (programma), incl. MJIP en MJOP door AB aan de deelnemers.
- d. Publicatie op website.

Gevolgd door: verwerking in begrotingscyclus deelnemers.

Mensen centraal

- verbindingen
- ervaringen

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 4b

Bijlagen Geen

IDEEVORMING PERMANENTE KLANKBORDGROEP

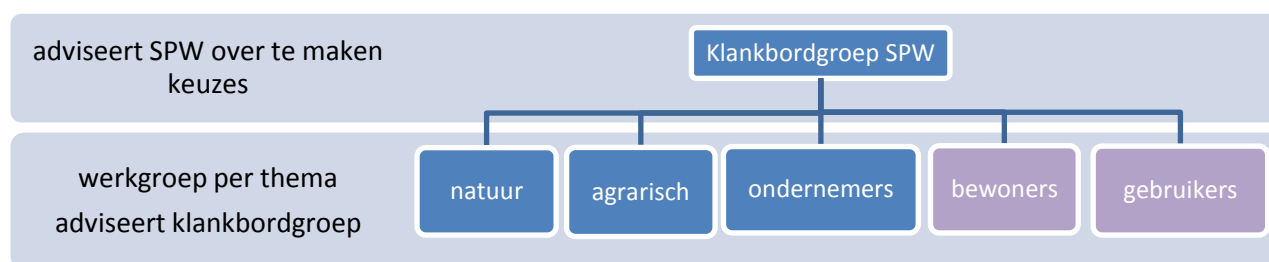
Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

Tijdens de werkconferentie Spaarnwoude Park op 6 februari is enthousiast gereageerd op het voorstel om structureel een klankbordgroep in te stellen, die het bestuur van het recreatieschap adviseert over te maken keuzes.

Op dit moment is er een klankbordgroep actief met betrokken deelnemers die adviseren over de visie Spaarnwoude Park 2040, met als werktitel de werkgroep *dedicated* stakeholders. Deze klankbordgroep nemen we graag mee als we van visie naar uitvoering komen, bijvoorbeeld aan een 'omgevingstafel' of 'initiatieventafel'. De deelnemers aan deze klankbordgroep vormen een voldoende afspiegeling van de verschillende stakeholders in het recreatieschap.

Daarnaast zijn er verschillende werkgroepen die het recreatieschap adviseren en waarmee vorm wordt gegeven aan de programmering van het park. Op dit moment zijn deze werkgroepen georganiseerd rond de thema's natuur (Natuurplatform), landbouw (Agrarische werkgroep) en recreatie/toerisme (werkgroep Spaarnwoude Geeft Energie). Een aantal leden uit deze werkgroepen hebben overigens al plaats in de werkgroep *dedicated* stakeholders.

Om structureel vorm te geven aan het werken met een klankbordgroep stellen we voor om één overall klankbordgroep te vormen uit een afvaardiging van de deelnemers van de werkgroepen per thema. Zie onderstaand model.

Zoals aangegeven is er een groot deel van deze structuur al aanwezig. De wijziging van de rol van de werkgroepen wordt in overleg met de werkgroepen vormgegeven.

Er is geen werkgroep/ platform van bewoners en van gebruikers in Spaarnwoude (meer)¹, die ook geïntegreerd kan worden in de klankbordgroep Spaarnwoude. Om dit in te richten is het nodig de behoefte hier aan te onderzoeken. Hoe willen mensen worden betrokken? Welke vorm past hierbij? Waarover gaat men in de werkgroep?

Het voorstel is om samen met de huidige werkgroepen en werkgroep *dedicated* stakeholders verder vorm te geven aan het instellen van een permanente klankbordgroep. Het uitgangspunt hierbij is het voortzetten van het werken met afgevaardigden in een klankbordgroep, ook nadat de visie Spaarnwoude Park 2040 is vastgesteld. Ook de uitvoering van de visie en de (nieuwe) programmering van het park kan dan rekenen

¹ In het verleden waren deze werkgroepen er wel. Ze zijn bij gebrek aan belangstelling komen te vervallen.

op een diepergaande participatie en betrokkenheid vanuit bewoners, (maatschappelijk) ondernemers, vrijwilligers en bezoekers.

Met deze stap geeft het recreatieschap invulling aan de participatieve democratie, welke een speerpunt is in alle collegeprogramma's van de participerende gemeenten.

Financiële consequenties

Het werken met een klankbordgroep vraagt extra inzet van RNH. De inzet voor het ondersteunen van de groep van *dedicated* stakeholders wordt in 2019 gefinancierd vanuit het visietraject Spaarnwoude Park 2040.

Hieronder is de raming van de benodigde extra inzet voor het ondersteunen van een permanente klankbordgroep weergegeven.

Kostenraming instellen permanente klankbordgroep

Inspanningen	Kosten p. jr.
Actief contacten onderhouden met leden klankbordgroep en werkgroepen (160 uur)	€ 14.500
Voorbereiden overleggen 2x per jaar per groep (50 uur)	€ 4.500
Overleggen en netwerkbijeenkomst (24 uur)	€ 2.000
Overige kosten (jaarlijkse excursies, zaalhuur, consumpties e.d.)	€ 4.000
 Totaal	 € 25.000

Uitwerken bestuursvoorstel later in 2019

Later in 2019 wordt een voorstel uitgewerkt voor het instellen van een permanente klankbordgroep. De aanvullende kosten hiervoor, boven op de regulier beschikbare middelen, worden opgenomen in dit voorstel en na goedkeuring verwerkt in de begrotingswijziging 2020. Dit voorstel zal afgestemd worden op de nog op te richten evenementenraad van Velsen.

VOORSTEL

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur **9 mei 2019**

agendapunt 5a

Vorbereid door Paula Bakker, projectleider
Bijlagen Geen

SPW LOCATIEONTWIKKELING VEERPLAS

Het recreatieschap kan uitvoering geven aan de bestaande intentie een werving- en selectieprocedure op te starten voor een permanent horecabedrijf aan de Veerplas.

Het algemeen bestuur besluit

1. In te stemmen met het opstarten van een meervoudig onderhandse wervings- en selectieprocedure voor een horecaontwikkeling aan de Veerplas;
2. In te stemmen met de uitgangspunten voor de werving;
3. In te stemmen met het onttrekken van € 18.000 aan de reserve investeringen voor deze procedure.

Onderbouwing besluit

Inleiding

Recreatieschap Spaarnwoude en de gemeente Haarlem hebben al langere tijd (zie ook bestuursbesluit 11-05-2005 nr. 03) de wens om een permanent horeca-recreatiecentrum te ontwikkelen dat voorziet in een volwaardig horeca-aanbod en nieuwe recreatieve voorzieningen in recreatiegebied Spaarnwoude, deelgebied Veer- en Waarderpolder. Hierdoor verbetert de kwaliteit van het recreatieaanbod voor recreanten, de sociale controle en het informeel toezicht. Daarnaast biedt dit horecapunt continuïteit in inkomsten en vormen ze een belangrijke kostendrager.

Wetende dat het visie traject voor het recreatieschap nog in ontwikkeling is, raden wij aan om de werving voor een permante horecazaak bij voorkeur gecombineerd met andere recreatievormen zo snel mogelijk op te starten, zodat er naar alle waarschijnlijkheid in het najaar een ondernemer is geselecteerd. Ten eerste omdat de tijdelijke horeca ondernemer een contract heeft tot eind 2020 en deze ook behoefte heeft aan duidelijkheid. Ook is het voor het schap onwenselijk dat de situatie ontstaat dat er geen restaurant meer is, omdat dit tot gevolg heeft dat er aanzienlijk minder bezoekers naar de Veerplas komen. Ten derde is het ook aan te raden om het traject nu plaats te laten vinden vanwege de huidige gunstige marktsituatie. Tot slot vindt in het gebied de gebiedsontwikkeling 'Oostpoort' plaats. Een volwaardig horeca-aanbod, van grotere omvang dan de huidige voorziening, is aanjager voor en passend bij deze gebiedsontwikkeling.

1. Wervings- en selectieprocedure

Wij adviseren met inachtneming van het advies van de AC om een onderhandse wervingsprocedure op te zetten, door deze procedure te doorlopen verwachten wij dat dit in uiteindelijke doorlooptijd het snelste is en qua uiteindelijke kosten de laagste.

Zoals afgesproken in het AB van 13 december 2018 is er advies ingewonnen over welke vormen van werving voor deze casus mogelijk zijn en wat de gevolgen hiervan zijn. Uit de gesprekken met de gemeente Haarlem en de gemeente Velsen en het juridisch advies komt het volgende:

- Een 1 op 1 gunning is gelet op wat er gecommuniceerd is onverstandig, brengt risico's qua rechtszaken en vertragingen met zich mee en mogelijke aantijgingen van onbehoorlijk bestuur;
- Het risico op rechtszaken en vertragingen bij een meervoudige onderhandse werving en een openbare werving is gelijk;
- Een meervoudige onderhandse werving kost circa € 6.000 minder en de doorlooptijd is circa 3 maanden sneller dan een openbare werving.

Wervingsopties	Risico vertraging/kosten	Kosten werkzaamheden	Looptijd werving
1 op 1 gunning	hoog	€ 7.000*	Geen
meervoudig onderhands	laag	€ 18.000	Circa 8 maanden
openbare werving	laag	€ 24.000	Circa 11 maanden

**exclusief mogelijke bezwaar- en beroepskosten*

Juridisch advies

De conclusie luidt dat het mede gelet op hetgeen wat er tot dusver over de Veerplas is gecommuniceerd, het zeer onverstandig is om zondermeer enkelvoudig onderhands te gunnen. Uit het advies blijkt dat een onderhandse gunning juridisch wankel is en in strijd met de gewekte verwachtingen. Een rechter zou kunnen vaststellen dat gelet op de gewekte verwachtingen, het niet bieden van de mededingingsruimte in dit geval onrechtmatig is. Dit leidt dan in ieder geval voor alle betrokken partijen tot significante vertragingen in het proces en in de beoogde ontwikkeling. Alsnog zal er in zo'n situatie, waarvan de kortgedingrechter doorpakt, een wervingsprocedure in gang moeten worden gezet, wat extra kosten met zich meebrengt. Een meervoudig onderhandse procedure of volledig openbare procedure is dan ook het advies.

Wij adviseren om een onderhandse wervingsprocedure op te zetten, door deze procedure te doorlopen verwachten wij dat dit in uiteindelijke doorlooptijd het snelste is en qua uiteindelijke kosten de laagste. Deze keuze is pragmatisch en betaalbaar.

2. Uitgangspunten voor de werving

Een restaurant met een terrasfunctie en van waaruit (water)recreatieve voorzieningen worden geëxploiteerd en sportieve en/of culturele publieksevenementen worden georganiseerd. Het restaurant gedeelte is ook gericht op recreanten zoals strandbezoekers, wandelaars en fietsers. De ondernemer heeft een open en actieve houding t.o.v. andere organisatoren van recreatieve activiteiten in Spaarnwoude en het aangrenzende Haarlemse bedrijventerrein Waarderpolder.

Algemene uitgangspunten

- De horecavoorziening dient minimaal verbreed te zijn met 1 andersoortige activiteit op het gebied van recreatie, sport, cultuur, spel, zaalverhuur, duurzaamheid en/of ontspanning;
- De voorziening dient te passen in de groene omgeving en natuurinclusief te worden gebouwd;
- Duurzaamheid is een belangrijk uitgangspunt (energieneutraal, circulaire economie);
- De voorziening dient deels openbaar toegankelijk te zijn (en niet alleen voor besloten bijeenkomsten in gebruik te zijn);
- Recreatief aanbod is gericht op lokale als (boven)regionale gebruikers;
- Invulling levert bijdrage aan naambekendheid en versterking karakter gebied;
- Een voorziening met ruime openingsdagen en tijden gedurende het gehele jaar;
- Rendabele exploitatievormen met voldoende financiële draagkracht is een eis;
- Visie op samenwerking in het gebied;
- Visie passend bij de ontwikkelingen in het gebied, waaronder Oostpoort;
- Exploitatie en investering door 1 partij;
- De exploitant investeert in de bouwkundige voorzieningen en nutsvoorzieningen;
- De kosten van de bestemmingsplanprocedure zijn voor de exploitant.

Concept ruimtelijke uitgangspunten (worden nog samen met de gemeente verder uitgewerkt)

- Horeca categorie 3b;
- Bruto vloeroppervlak maximaal 1200 m²;
- Terras maximaal 1200 m²;
- Maximale bouwhoogte 6 m.

Bijdrage aan schapsdoelen

Behoud van een aantrekkelijk recreatiegebied door ontwikkeling.

Financiële consequenties		
	incidenteel	dekking SPW
Lasten		
bedrijfskosten schap	€ 2.000	Taxatie
inzet personeel RNH	€ 16.000	Begeleiding wervingstraject, ondernemers begeleiden en afstemming met de gemeente, prijs en contractvorming
Totale lasten	€ 18.000	Onttrekking reserve investeringen (stand per 1-1-2019: € 1.944.410)
Baten	€ P.M.	Inkomsten uit verhuur of erfpacht

De erfpacht zal afhankelijk van het uiteindelijke plan, de functies en de vierkante meters tussen de € 25.000 en € 75.000 per jaar opbrengen.

Juridische consequenties

Een succesvolle werving leidt tot een ondererfpachtovereenkomst tussen ondernemer en recreatieschap. De erfpachtovereenkomst zelf wordt ter goedkeuring voorgelegd aan het dagelijks bestuur.

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Opmerkingen AC
25 maart 2019

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om

- De reactie van individuele gemeentes te verwijderen;*
- Context in de inleiding toe te voegen (presentatie ondernemer, maatschappelijke afweging, gebiedsontwikkeling, schaalgrootte ontwikkeling);*
- Huidige hoogte pacht en stand reserves na investering toe te voegen. (red. huidige hoogte pacht is privacygevoelige informatie en daarom niet opgenomen in dit voorstel)*

Opmerkingen DB
11 april 2019

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met de keuze voor meervoudig onderhands, met de toevoeging dat

- De keuze hiervoor pragmatisch is en betaalbaar is en*
 - Met inachtneming van het advies van de adviescommissie.*
-

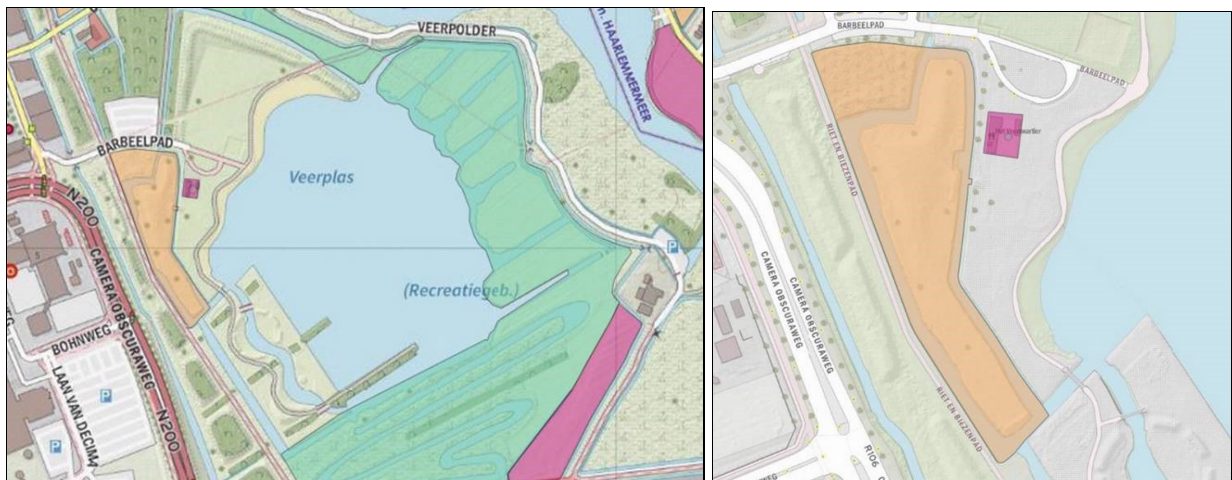
Historie ontwikkelingen Veerplas

In 2009 werd een touwklimpark met kanoparcours, restaurant en boogschietbaan aangelegd. Het klimpark wilde uitbreiden met een indoorklimwand en camping maar ging in 2012 failliet mede door de economische crisis. Het klimparkterrein is sinds 2017 in gebruik als natuurspeeltuin met een tijdelijke vergunning en een contract dat jaarlijks opzegbaar is.

Op dit moment is aan de plas een tijdelijke horecazaak gevestigd, het Veerkwartier, het contract loopt tot 31-12-2019. Deze ondernemer heeft ook interesse om in te schrijven voor het wervingstraject.

Locatie

De roze gemarkeerde locatie in onderstaande plattegrond leent zich bij uitstek voor de mogelijkheid tot een combinatie van een horecaformule met terras, en indoor/outdoor (water gerelateerde) activiteiten. Op het oranje gearceerde gedeelte mogen geen gebouwen geplaatst worden, maar daar kunnen bijvoorbeeld wel outdoor activiteiten plaatsvinden.

In het bestemmingsplan heeft het oranje vlak de aanduiding recreatie, er mogen geen gebouwen geplaatst worden, maar er kunnen bijvoorbeeld wel outdoor activiteiten plaatsvinden.

Bij het indienen van de vergunningen wordt door de gemeente ook om een ecologisch onderzoek gevraagd. Dit is ook het juiste moment aangezien dan de bouwplannen bekend zijn, dit onderzoek komt voor kosten van de geselecteerde ondernemer.

Bestuurlijke achtergrond

Besluit 2005/03 horecavoorzieningen Westbroekplas, Veerplas en Houtrak

Het AB heeft 11 mei 2005 besloten:

1. In te stemmen met de nota's van uitgangspunten / programma's van eisen en de werving- & gunningcriteria;
2. RHN opdracht te geven tot het werven en selecteren van geschikte ondernemers voor de drie horecalocaties en de cafetaria;
3. De directeur van RNH te mandateren de drie locaties, zoals beschreven in de programma's van eisen in ondererfpacht uit te geven aan geschikte ondernemers;
4. € 60.000 op te nemen in het investeringsschema t.b.v. inrichting van de Westbroekplas voor aanvullende parkeerplaatsen en een cafetaria.

Besluit 2018/29 SPW locatieontwikkeling Veerplas

Het AB heeft 13 december 2018 besloten:

1. RNH opdracht te geven om in nauw overleg met de gemeente Haarlem te kijken wat de mogelijkheden zijn voor het gunnen van de horecavoorziening aan de huidige ondernemers van Het Veerkwartier; aan te geven wat hiervan de consequenties zijn voor het recreatieschap en in het planproces een ecologische toets aan de voorkant op te nemen;
2. RNH opdracht te geven juridisch advies te vragen m.b.t. het gunnen van de horecavoorziening aan de huidige ondernemers van Het Veerkwartier.

Vervolg

- Mei 2019: Uitzetten werving;
- Najaar 2019 selectie ondernemer;
- Voorjaar 2020 uitwerking plannen en presentatie ondernemer aan bestuur.

Akkoord programmamanager
In overleg met directeur RNH

Miriam Brouwer
Jos Gilliam

VOORSTEL

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 5b

Vorbereid door Mark Schoots, marketingadviseur
Bijlagen Geen

SGP VASTE STROOM VOOR MYSTERYLAND

De gemeente heeft het initiatief genomen om een vaste stroomvoorziening aan te leggen op de evenementenlocatie de Groene Weelde waar Mysteryland wordt georganiseerd. Hiervoor is in 2018 Fase 1 uitgevoerd. Voor 2019 staat Fase 2 gepland waarvoor een investering van het recreatieschap nodig is.

Het algemeen bestuur besluit

1. In te stemmen met de investering van € 170.000 voor de aanleg van een vaste stroomvoorziening op de Groene Weelde te Haarlemmermeer (als bijdrage aan een gezamenlijke investering van het schap, gemeente Haarlemmermeer, ID&T en Meermaker voor een duurzaam evenemententerrein); en hiervoor de benodigde middelen te onttrekken uit de Algemene Reserve;
2. In te stemmen dat Ecovolt een procedure volgt waarbij minimaal drie leveranciers worden uitgenodigd een gespecificeerde offerte in te dienen voor levering en aanleg in afwijking van het aanbestedingsbeleid van het recreatieschap.

Onderbouwing besluit

1. Investing

Met de investering maakt het recreatieschap een gezamenlijke investering van betrokken partijen (Haarlemmermeer, Ecovolt, ID&T en Meermaker) compleet om te komen tot een substantiële CO2-reductie bij het organiseren van Mysteryland. Hierdoor wordt milieu- en klimaatwinst gerealiseerd. Ook is er een kans het eerste duurzame festivalterrein van Nederland te worden, als de aanleg van de vaste stroom volgens planning verloopt. Een duurzaam festivalterrein past binnen de ambities van het nieuwe college van Haarlemmermeer, net als ruimte bieden aan meer evenementen.

2. Afwijken aanbestedingsbeleid

Normaal gesproken is een openbare aanbesteding noodzakelijk. Hier wordt gekozen voor een meervoudig onderhandse procedure van 37 dagen (=korter dan een openbare aanbesteding), om hiermee de planning van realisatie halen, voor het festival Mysteryland in augustus 2019 plaatsvindt. Hiervoor dient de vaste stroomvoorziening op 1 augustus 2019 operationeel te zijn. Met een openbare aanbesteding is die termijn niet haalbaar, en wordt de kans gemist om dit jaar al milieu- en klimaatwinst te boeken.

Bijdrage aan schapsdoelen

Duurzaam beheer bestaand gebied.

Financiële consequenties

De initiële aanleg betreft een investering van € 170.000 van het recreatieschap, te onttrekken uit de Algemene Reserves (totaalstand 31-12-2018: € 2.682.760). De jaarlijkse exploitatiekosten worden gefinancierd vanuit het jaarlijks stroomgebruik middels een opslag op het kWh-tarief.

	incidenteel (investering)	regulier (beheer GO/V)	dekking SGP
Lasten			
lasten derden	€	€	
bedrijfskosten schap	€ 170.000	€	Algemene reserve
inzet personeel RNH	€ 10.000	€	
Totale lasten	€ 180.000	€	
Baten	€ N.v.t.	€	

Juridische consequenties

Het recreatieschap wordt eigenaar van een vaste stroomvoorziening die is aangesloten op de stroomvoorziening van Expo Haarlemmermeer.

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering. Alle betrokken partijen zullen in een gezamenlijke promotiecampagne de landelijke primeur van deze ontwikkeling naar buiten brengen.

Externe betrokkenen

- Gemeente Haarlemmermeer [beheerder; initiatiefnemer; mede-investeerder];
- ID&T [organisator Mysteryland; mede-investeerder; penvoerder subsidieaanvraag];
- Tegenstroom [gemeentelijk energiebedrijf; leverancier stroom];
- Meermaker [investeringsfonds duurzaamheid gemeente Haarlemmermeer; mede-investeerder];
- Expo Haarlemmermeer [stelt eigen aansluiting van de Expo Haarlemmermeer beschikbaar];
- Ecovolt [engineering; projectmanagement; directievoering].

Opmerkingen AC
25 maart 2019

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om

- *De deadline steviger aan te zetten i.v.m. onderbouwing keuze meervoudig onderhands;*
- *Realiseren milieu- en klimaatwinst met de besparing van CO2 prominenter naar voren te brengen;*
- *In beslippunt 1 op te nemen dat investering schap onderdeel is van een gezamenlijke investering.*

Opmerkingen DB
11 april 2019

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie en met de toevoeging

- *Scherpere risicoparagraaf, m.n. risicoanalyse vertrek Mysteryland en de lopende contractonderhandelingen 10-jaars incl. voorwaarden;*
- *Beschikbaarheid voor en afname door andere evenementen.*

Achtergrond bij het voorstel

CO2-reductie van 750 ton

Gemeente Haarlemmermeer, Recreatieschap Spaarnwoude en ID&T willen het evenement Mysteryland grotendeels op vaste stroom laten draaien. Het aanleggen van een vaste stroomvoorziening vraagt een forse investering. Een snelle besluitvorming is nodig om een tijdens de komende editie van Mysteryland (23 t/m 25 augustus 2019) al gebruik te maken van de stroomvoorziening. Hierdoor zal de vaste stroomvoorziening in circa 80% van de stroombehoefte van het evenement voorzien. De andere 20% van de stroombehoefte wordt middels flexibele duurzaam opgewekte energie voorzien. Dit betekent een CO2-reductie van meer dan 750 ton in 10 jaar. Voor het innovatief bereiken van duurzaamheidsvoordelen hebben de betrokken private partijen ID&T en Ecovolt (engineer van de vaste stroomvoorziening) een Europese subsidie toegewezen gekregen. Deze Europese subsidie wordt alleen aan private partijen toegekend en is bestemd om de ontwikkeling van duurzame mobiele infrastructuur (de benodigde transformatoren bijvoorbeeld) te stimuleren. Met het niet bereiken van een duurzaamheidsresultaat dit jaar is het reëel dat de hun toegewezen beschikking wordt ingetrokken. Hieraan zit geen risico voor het recreatieschap. Het risico hiervan ligt bij de betrokken private partijen. Deze subsidie speelt verder geen rol in dit voorstel. Ten slotte kan de evenementenlocatie met een realisatie van deze ontwikkeling dit jaar een landelijke primeur binnenhalen.

Partijen investeren gezamenlijk € 495.000 in de stroomvoorziening Fase 2

Betrokken partijen willen een eenmalige investering plegen waarmee een vaste stroomvoorziening voor 10 jaar wordt gerealiseerd. Vanwege het innovatieve karakter van deze ontwikkeling is nog niet zeker op welke wijze de voorziening na 10 jaar te gebruiken is. Gezien de levensduur van de voorziening valt te verwachten dat de voorziening na 10 jaar als inkomstenbron te gebruiken is. De investering wordt niet terugverdiend vanuit de exploitatie. De jaarlijkse exploitatie van de voorziening is wel kostendekkend en voorziet in de jaarlijkse beheer- en onderhoudskosten. De jaarlijkse exploitatiekosten worden gefinancierd vanuit ontvangsten voor het jaarlijks stroomgebruik.

De investering bestaat uit de volgende onderdelen:

1	Engineeringkosten: € 50.000 *
2	Projectkosten RNH: € 10.000 *
3	Projectkosten RNH: € 10.000 *
4	Aanleg- en ingebruiknamekosten: € 425.000
Totaal: € 495.000	

De investering van het recreatieschap betreft de onderdelen 1 voor 50% (andere 50% gemeente Haarlemmermeer), 2 en 3 vermeerderd met € 125.000 als bijdrage in de aanleg- en ingebruiknamekosten. Hiermee komt de investering voor het recreatieschap uit op: € 170.000.

Bijdragen van andere betrokkenen voor Fase 2 2019

€ 125.000	Gemeente Haarlemmermeer (gemeente heeft reeds in 2018 circa € 140.000 in voorstudies en aanleg Fase 1 geïnvesteerd)
€ 100.000	ID&T
€ 100.000	Meermaker

De dekking van de investeringskosten worden over 10 jaar afgeschreven.

Voorgeschiedenis

De gemeente Haarlemmermeer heeft het initiatief genomen tot het aanleggen van de beoogde stroomvoorziening. Hiervoor heeft de gemeente in 2017 Ecovolt ingehuurd om een technisch ontwerp voor Fase 1 op te zetten en door te rekenen. In 2018 is Fase 1 uitgevoerd. Deze fase betrof het aanleggen van een vaste stroomvoorziening die circa 25% van de stroombehoefte van Mysteryland dekte en vooral de deelgebieden Haarlemmermeerse Bos en de Plesmanhoek betrof. De gemeente Haarlemmermeer heeft Fase 1 gefinancierd. Het energiebedrijf Tegenstroom - in eigendom van de gemeente - heeft de energie geleverd en garandeert dat de stroom lokaal opgewekt wordt met de zonnepanelen van de naastgelegen boer.

De praktijkervaringen uit Fase 1 zijn meegenomen naar Fase 2. Daarnaast wordt het vaste stroomnetwerk uitgebreid naar de Groene Weelde en wordt de stroomvoorziening opgewaardeerd van laag- naar midden-spanning voor de vereiste leveringscapaciteit.

Ook voor Fase 2 heeft Ecovolt het technisch ontwerp van de stroomvoorziening opgezet, doorgerekend en afgestemd met specialisten van de gemeente, RNH en ID&T. Daarnaast hebben er gesprekken met de directie van Expo Haarlemmermeer plaatsgevonden om te proeven dat de directie een positieve houding heeft om mee te werken aan de beoogde voorziening. Eventuele jaarlijkse kosten die Expo Haarlemmermeer rekent voor het gebruik van hun aansluiting worden vanuit de exploitatie gefinancierd.

Opmerkingen

Het tracé van de kabels en leidingen is met de beheerders afgestemd en vormen geen obstakel voor geplande ontwikkelingen.

De stroomvoorziening moet ook door andere organisatoren worden gebruikt. Gebruik van diesel stroomaggregaten wordt daarmee ontmoedigd en uiteindelijk zo weinig mogelijk toegestaan. In het verbruikstarief zit een opslag zodat de exploitatie van het gebruik kostendekkend is.

In verband met de benodigde snelheid in het aanleggen van de voorzieningen (het streven is de voorziening voor Mysteryland begin augustus 2019 gereed te hebben) en de zekerheid dat de voorziening conform de vereiste specificaties wordt aangeleverd wordt de leverancierskeuze bij Ecovolt neergelegd. Ecovolt zal daarvoor een procedure volgen waarbij minimaal drie leveranciers worden uitgenodigd een gespecificeerde offerte in te dienen voor levering en aanleg.

Randvoorwaarden

De investering in de aanleg- en ingebruiknamekosten wordt pas gedaan nadat aan onderstaande voorwaarde is voldaan:

Betrokken partijen moeten een samenwerking voor 10 jaar aangaan, waarbij:

- gemeente, recreatieschap, Expo Haarlemmermeer, Tegenstroom, Meermaker en Ecovolt de levering moeten garanderen; en
- ID&T moet afname van de benodigde hoeveelheid elektra garanderen tegen een afgesproken (marktconform+) kWh-tarief.

De voorziening is beschikbaar voor andere organisatoren. Het recreatieschap streeft ernaar dat andere organisatoren op het terrein (Keltfest en Mud Masters) de vaste stroomvoorziening gaan gebruiken. ID&T kan in ieder geval geen rechten claimen ten aanzien van het gebruik van de voorziening door derden. Verwachting is dat de voorziening kostenneutraal zal zijn voor de organisatoren ten opzichte van het

inhuren van dieselgeneratoren. Het recreatieschap dient gedurende 10 jaar de voorziening beschikbaar te stellen. Het beheer en onderhoud van de voorziening is in de jaarlijkse exploitatiekosten ondergebracht.

Risico's

- De vaste stroomvoorziening wordt middels een "Meerdere elektriciteitsleveranciers op een aansluiting" aangesloten op de eigen aansluiting van Expo Haarlemmermeer. Expo Haarlemmermeer heeft aangegeven hieraan mee te willen werken. De contractuele afspraken over deze medewerking voor 10 jaar en de eventuele financiële condities die Expo Haarlemmermeer hieraan stelt, moeten nog worden besproken en vastgelegd.
- De gemeente Haarlemmermeer, Recreatieschap Spaarnwoude en ID&T zijn voornemens een 10-jarige vervolgovereenkomst af te sluiten om Mysteryland ook weer de komende 10 jaar op grondgebied van gemeente en recreatieschap te organiseren. Een risico blijft dat de evenementenmarkt grillig is en/of dat ID&T besluit Mysteryland te verplaatsen. Bij het vertrek van Mysteryland valt gezien de huidige marktsituatie te verwachten dat een vergelijkbaar evenement (vanuit stroomafname gezien) te programmeren valt. Mogelijk is dan wel dan er een jaar geen editie van dergelijke grootschalig evenement plaatsvindt.
- De inschatting van Ecovolt is dat de leveranciers en de benodigde materialen voor de aanleg van de voorziening beschikbaar zijn. Risico blijft dat door de huidige drukte op de bouwmarkt processen uitlopen en dat kosten kunnen toenemen.
- Een ander risico is dat de programmering van de Expo Haarlemmermeer vertragend werkt ten aanzien van het uitvoeren van de aanpassingen aan hun elektravoorziening.
- De engineeringkosten, projectkosten en contractkosten (totaal: € 45.000) worden door het recreatieschap voorafgaand aan realisatie van de voorziening gemaakt en deze uitgave kent een afbreukrisico mocht de ontwikkeling naar 2020 worden uitgesteld of dat de voorziening niet tot realisatie komt. Dit is een risico voor het recreatieschap.

Alle bedragen zijn exclusief btw.

Vervolg

- Maart - april 2019: Zorgen dat aan de randvoorwaarden wordt voldaan;
- Mei 2019: Opdracht geven voor engineering, projectkosten en juridische kosten (na besluitvorming algemeen bestuur);
- Mei 2019: Contract gereed;
- Mei 2019: Investeringsbedrag ter beschikking stellen;
- Mei 2019: Selectie aannemer;
- Mei 2019: Toestemming geven voor leggen van leidingen en kabels in de grond;
- Juni 2019: Aanleg voorziening;
- Juli 2019: Testfase.

Akkoord programmamanager	Miriam Brouwer
In overleg met manager Advies	Rik Rolleman

VOORSTEL

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 5c

Vorbereid door Miriam Brouwer, programmamanager
Bijlagen Geen

SPW OVERDRACHT FIETSBRUG ZIJKANAAL F

Het Hoogheemraadschap van Rijnland is voornemens het beheer van de fietsbrug te beëindigen omdat het beheer van fietsverbindingen niet tot haar kerntaken behoort. De fietsbrug over Zijkanaal F vormt een onderdeel van een veel gebruikte recreatieve en utilitaire fietsroute tussen Haarlem, Halfweg en Amsterdam. Bestuurlijk is overeengekomen dat het eigendom en beheer van de fietsbrug over wordt gedragen aan het recreatieschap.

Het algemeen bestuur besluit het eigendom en beheer van de fietsbrug over Zijkanaal F, inclusief een gedeelte van het aangrenzende fietspad over te nemen van het Hoogheemraadschap van Rijnland, onder de volgende condities:

- a. De brug wordt vernieuwd en aan het aangrenzende fietspad wordt groot onderhoud uitgevoerd op kosten van het Hoogheemraadschap van Rijnland;
- b. De volgende meekoppelkansen worden benut:
 - I. Er worden onderzoeken uitgevoerd naar het verbeteren van de zwemwaterkwaliteit van 3 locaties (Veerplas, Westbroekplas en Peddelpoel);
 - II. Er worden maatregelen uitgevoerd t.b.v. het verbeteren van de waterkwaliteit / doorstroming, hiertoe worden een zestal duikers vervangen in het gebied van het recreatieschap;
 - III. Voor de bijdrage van genoemde maatregelen wordt een verdeelsleutel gehanteerd van 90% Hoogheemraadschap van Rijnland / 10% Recreatieschap Spaarnwoude.

Onderbouwing besluit

Het beheer van de fietsbrug past binnen de primaire taken van de het recreatieschap. De brug vormt een belangrijke schakel in een veel gebruikte recreatieve en utilitaire fietsroute. Het deelgebied Houtrak van recreatiegebied Spaarnwoude wordt door deze brug en het aansluitende fietspad verbonden met de kernen Halfweg en Zwanenburg en via de Brettenzone verbonden met Tuinen van West en Amsterdam.

Voorwaarde a)

De brug is in slechte staat en wordt daarom niet overgenomen in de huidige conditie, maar wordt door het Hoogheemraadschap vervangen. Aan het aangrenzende gedeelte van het fietspad dat wordt overgedragen wordt groot onderhoud gepleegd. Hierdoor heeft het recreatieschap de komende jaren relatief weinig kosten voor de brug en het fietspad en kan er tijdig worden gereserveerd voor groot onderhoud en vervanging in de toekomst.

Voorwaarde b)

Het algemeen bestuur van het recreatieschap heeft eerder besloten alleen de vervanging van de brug en groot onderhoud aan het fietspad niet voldoende te vinden om tot een overdracht te besluiten. Dit omdat de financiering van het dagelijks beheer en de te maken reservering voor groot onderhoud en vervanging niet zijn opgenomen in de begroting van het recreatieschap en er binnen het recreatieschap onvoldoende middelen waren om deze financiering op te vangen. Een afkoopsom voor beheer van de brug is daarom besproken met het Hoogheemraadschap. Dit past niet binnen het beleid van het Hoogheemraadschap voor overdracht van assets. Hiervoor is dan ook geen mogelijkheid.

Wel is er een mogelijkheid gevonden in het verkennen van meekoppelkansen voor werkzaamheden die passen binnen de doelstellingen / kerntaken van beide organisaties. Om de kwaliteit van het zwemwater in het recreatiegebied te verbeteren op 3 locaties, worden verschillende onderzoeken uitgevoerd. Maatregelen die genomen zouden kunnen worden n.a.v. deze onderzoeken worden op de reguliere wijze

gefinancierd. Het recreatieschap en het Hoogheemraadschap hebben recent positieve ervaring opgedaan in de samenwerking en verdeling van kosten in een dergelijk project.
Het verbeteren van de doorstroming in het gebied betreft een concreet project om een zestal duikers te vervangen in deelgebieden Buitenhuizen en Oosterbroek.

Dit voorstel dient het bestuurlijke besluitvormingstraject van Rijnland nog te doorlopen.

Bijdrage aan schapsdoelen

Duurzaam beheer van het gebied

Financiële consequenties

	incidenteel (investering)	regulier (beheer GO/V*)	dekking SPW
Lasten			
lasten derden*	€ 173.500	€	
bedrijfskosten schap	€ 19.250		Incidentele lasten worden gedekt door onttrekking algemene reserve (stand per 1-1-2019: € 53.436)
		€ 2.755	Reguliere lasten dagelijks beheer worden gedekt binnen reguliere begroting
inzet personeel RNH	€	€ 560	Gedekt binnen reguliere begroting
Totale lasten	€ 192.500	€ 3.315	Reservering voor groot onderhoud (€ 19.900 per jaar) wordt meegenomen in meerjaren-planning beheer
Baten	€	€	

*exclusief vervangen van fietsbrug en groot onderhoud fietspad door Hoogheemraadschap Rijnland.

Juridische consequenties

Recreatieschap Spaarnwoude krijgt de fietsbrug en het gedeelte van het aangrenzende fietspad in eigendom en is daarna verantwoordelijk voor beheer en onderhoud van deze kapitaalgoederen.

Bestuurlijke achtergrond

- AB vergadering van 13 juli 2017 en 24 mei 2018. De besluitvorming over de overname van de fietsbrug is aangehouden. RNH is opdracht gegeven opnieuw in onderhandeling te gaan over de voorwaarden waaronder de brug wordt overgedragen,
- Bestuurlijk overleg op 9 oktober 2015: principebesluit tot overdracht van de fietsbrug aan het recreatieschap

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Externe betrokkenen

Hoogheemraadschap van Rijnland

* GO/V – Groot Onderhoud/Vervangingen

Opmerkingen AC
25 maart 2019

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om de stand van de reserves toe te voegen.

Opmerkingen DB
11 april 2019

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie.

Akkoord directeur RNH

Jos Gilliam

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 5d

Bijlagen geen

SPW VOORTGANG FIETSVEILIGHEID RICHTING ZORGVRIJ

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

Aanleiding

Op 22 november 2018 heeft het recreatieschap een brief ontvangen van de fietsersbond Haarlem en Velsen met het verzoek een fietsveilige route te maken naar boerderij Zorgvrij, vanaf de westelijke kant (Velserbroek - A9 viaduct). Op 13 december 2018 stond deze brief op de ingekomen stukkenlijst van het algemeen bestuur.

Al opgepakte acties

28 februari 2019 heeft de locatiebeheerder samen met de verkeerskundige van de gemeente Velsen overleg gehad en ideeën uitgewisseld voor een veilige fietsroute vanuit Verserbroek naar Zorgvrij en recreatiegebied Spaarnwoude.

De huidige route wordt naast fietsers en wandelaars veel gebruikt door sluijverkeer waarbij er door auto's hard wordt gereden op de smalle weggetjes Dammersweg en Veerweg, wat onveilige situaties oplevert. Belangrijk is om te bepalen of er inderdaad veel sluijverkeer is op beide weggetjes. De gemeente wil dan tellers plaatsen om de verkeersbewegingen goed in kaart te brengen en daarna naar mogelijke oplossingen zoeken die de route veiliger maken:

Er zijn twee oplossingsrichtingen besproken:

- Voor de korte termijn en relatief snel uitvoerbaar: een zogenaamde fietsstraat (auto's te gast), dit kan alleen met bebording en belijning, wenselijker is om met rood asfalt de weg duidelijk herkenbaar te maken;
- Voor de lange termijn: een vrij liggend fietspad (betreft wel een dure investering)

De locatiebeheerder heeft de fietsersbond geïnformeerd over bovengenoemd overleg en aangegeven dat we in mei weer bij elkaar komen waarbij de fietsersbond ook wordt uitgenodigd.

Vervolgacties

De volgende acties zijn februari 2019 tussen gemeente en recreatieschap afgesproken:

- Gemeente plaatst in april tellers om de verkeersbewegingen van auto's en fietsers in kaart te brengen. Op deze manier komen we te weten of het inderdaad om veel auto's gaat en of het vooral spitsverkeer is. [actie gemeente, nb. deze tellers liggen er inmiddels]
- Gemeente en recreatieschap gaan intern onderzoeken of een korte termijn oplossing (fietsstraat) haalbaar is [actie gemeente en recreatieschap]
- In mei komt er weer een overleg tussen gemeente en recreatieschap, waarbij de fietsersbond ook aanwezig is. Dan worden de telresultaten besproken en of op korte termijn een fietsstraat haalbaar is. [actie recreatieschap]

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 5e

Bijlagen geen

SPW HERBESTEMMING FORT BENOORDEN SPAARNDAM EN VOORMALIGE MUNITIEDEPOT

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

In de periode februari tot en met april 2019 bereidt RNH een procesvoorstel voor het toekomstig gebruik van Fort benoorden Spaarndam en het voormalige munitiedepot voor. Het gaat daarbij om het roze en paars afgebeelde gebied op onderstaande afbeelding.

In deze fase van de voorbereiding worden met de provincie Noord-Holland en de gemeente Velsen de actuele uitgangspunten voor het ruimtelijk ontwikkelingskader geïnventariseerd. Daarbij wordt onder andere rekening gehouden met de Provinciale Ruimtelijke Verordening waarin de kaders ter bescherming van de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuur Netwerk Nederland staan beschreven en het gemeentelijke omgevingsbeleid. Verder wordt het overzicht van de in de omgeving betrokken actoren, met hun onderscheiden belangen, taken en rollen geactualiseerd.

Op basis van die activiteiten kan er getoetst worden of de ontwikkeluitgangspunten uit het verleden aanpassing behoeven en zo ja, welke andere uitgangspunten dan gehanteerd kunnen worden. Een participatief proces is leidraad hierin.

Op basis hiervan stelt RNH een procesvoorstel op, inclusief kostenraming, voor de ontwikkeling van een toekomstig gebruik van het fort en het voorliggende voormalige munitiedepot.

Het procesvoorstel met kostenraming en risico analyse zal voor de zomer van 2019 aan het algemeen bestuur aangeboden worden ter besluitvorming.

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 5f

Bijlagen geen

SPW VOORTGANG VERPLAATSING PONTVEER DE OPSTAPPER

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

Op 18 mei 2017 heeft het algemeen bestuur besloten in te stemmen met de verplaatsing van pontveer De Opstapper naar de Mooie Nel, onder voorwaarde van het beschikbaar komen van een subsidiebijdrage van de provincie Noord-Holland. Op dat moment was het helaas niet gelukt om een subsidieregeling te vinden waarvoor dit project in aanmerking kwam.

In 2018 heeft de provincie een nieuwe subsidieregeling opgesteld, te weten 'Recreatief personenvervoer over water Noord-Holland'. Na vooroverleg met de provincie bleek dat het project nu wel in aanmerking kon komen voor deze nieuwe subsidieregeling. Vervolgens is een subsidieaanvraag ingediend en op 12 oktober 2018 is de beschikking ontvangen. Op dit moment zijn de voorbereidingen in volle gang, zoals het ontwerp van de nieuwe steigers en aanpassing van de nieuwe pont. Hiervoor wordt nauw overlegd met de betrokken partijen, de gemeente Haarlem, havenbedrijf Haarlem en Rijnland. Ook de ondernemers in de directe omgeving van de locatie van de nieuwe steigers worden betrokken.

In overleg met de provincie en de gemeente Haarlem wordt een persbericht verspreid waarin de komst van het pontveer wordt aangekondigd. Het pontveer gaat varen vanaf het seizoen 2020, tussen april en oktober. De keuze voor het vroege persbericht is een wens van de provincie en heeft te maken met het verder promoten van de subsidieregeling. De Opstapper heeft de primeur, want is de eerste die de subsidie ontvangen heeft.

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019 (mondeling)
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 5g

Bijlagen Geen

SGP HERINRICHTING DEEL HAARLEMSE POELPOLDER VOOR NATUURONTWIKKELING EN RECREATIE

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

In het kader van de uitvoering van het ecologisch beleid van de gemeente Haarlem heeft Landschap Noord-Holland de afgelopen maanden een gebied in de Poelpolder geselecteerd en hiervoor een inrichtingsvoorstel gemaakt. Het gaat om twee open terreinen zonder een gebruiksdoelstelling, omzoomd door bos. Het totale oppervlak is 2 ha.

Het doel is het ontwikkelen van twee eilandjes met rietoevers in een uit te graven gebied. Met gerichte maatregelen wordt gestreefd naar een gebiedseigen watersysteem waardoor relatief voedselarm water de vestiging van een soortenrijke flora bevordert. De vrijkomende grond zal worden gebruikt voor de aanleg van een kade met natuurspad om het gebied heen. De eilandjes zullen begroeid raken met riet en andere oeverplanten waardoor schuilgelegenheid wordt geboden aan diverse rietvogels. De beheerkosten van het gebied zullen door de herinrichting niet toenemen.

Locatie Poelpolder met het toekomstige gebied voor natuurontwikkeling.

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 6

Bijlagen Geen

DOOR HET DAGELIJKS BESTUUR OP 11 APRIL GENOMEN BESLUITEN

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

A. SPW VERLENGING ONDERERFPACHTRECHT DE WATERGEUS EN HET BUITENHUIS

Het DB heeft besloten

1. In te stemmen met de verlenging van het recht van ondererfpacht van de locatie 'De Watergeus' aan Van de Camp en Temme Projectontwikkeling B.V., indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. marktconforme ondererfpachtcanon, en;
 - b. standaard ondererfpachtovereenkomst, en;
 - c. huidige algemene voorwaarden;
 - d. geen toestemming nodig bij Staatsbosbeheer voor verlenging ondererfpachtrecht.
2. In te stemmen met de verlenging van het recht van ondererfpacht van de locatie 'Het Buitenhuis' aan Van de Camp en Temme Projectontwikkeling B.V., indien aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:
 - a. marktconforme ondererfpachtcanon, en;
 - b. standaard ondererfpachtovereenkomst, en;
 - c. huidige algemene voorwaarden;
 - d. wel toestemming nodig bij Staatsbosbeheer voor verlenging ondererfpachtrecht.
3. RNH te mandateren om te beoordelen of aan de onder 1 en 2 gestelde voorwaarden is voldaan.
4. Dit DB besluit mee te delen aan het AB.

B. SPW UITGIFTE ONDERERFPACHT TUINEN LIEDEWEG 65 EN 67

Het DB heeft besloten

1. In te stemmen met uitgifte in ondererfpacht van de tuinen gelegen achter de Liedeweg 65 en 67 te Haarlemmerliede;
2. In te stemmen met een marktconforme erfpachtcanon in 2024 met een ingroeiperiode van 5 jaren;
3. Dit DB besluit mee te delen aan het AB.

C. SPW UITGIFTE ONDERERFPACHT GROENEWEG 7 HALFWEG

Het DB heeft besloten

1. In te stemmen met uitgifte in ondererfpacht van het perceel, met opstal, gelegen aan de Groeneweg 7 te Halfweg aan Van der Wolf Beheer B.V.;
 2. In te stemmen met een erfpachtcanon van € 3.000 per jaar;
 3. Dit DB besluit mee te delen aan het AB.
-

D. SPW OVERDRACHT RIOOL VELSEN

Het DB heeft besloten

1. In te stemmen met de vorming van een kadastraal netwerk ten behoeve van het rioolstelsel gelegen in de gemeente Velsen;
 2. In te stemmen met het vestigen van rechten van opstal ten behoeve van het rioolstelsel gelegen in de gemeente Velsen;
 3. In te stemmen met vervreemding van de eigendom en de rechten van opstal van het rioolstelsel gelegen in de gemeente Velsen;
 4. Dit DB besluit mee te delen aan het AB.
-

VOORSTEL

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 7a

Vorbereid door Miriam Brouwer, programmamanager
Bijlage Rapport de ecologische effecten van bosdunningen in Spaarnwoude in 2018 van ecologisch adviesbureau B. Kruijsen november 2018

SPW ONDERZOEK ECOLOGISCHE EFFECTEN BOSDUNNINGEN

Door ecologisch adviesbureau B. Kruijsen is een onderzoek uitgevoerd naar de ecologische effecten van bosdunningen in recreatiegebied Spaarnwoude. Op basis van dit onderzoek worden een aantal aanbevelingen gedaan om de natuurwaarden in het gebied te verhogen.

Het algemeen bestuur besluit

1. **Kennis te nemen van het onderzoek naar de ecologische effecten van bosdunningen in recreatiegebied Spaarnwoude in 2018;**
2. **Kennis te nemen van de aanpassingen in het bosbeheer op basis van dit onderzoek;**
3. **In te stemmen met het uitwerken van een case study om te onderzoeken hoe de ontwikkeling van brakke kwel natuur langs de Amsterdamseweg (Noordzeekanaalgebied) kan worden gecombineerd met de ontwikkeling van ruimte voor recreatie.**

Onderbouwing besluit

- 1) In Spaarnwoude is potentie aanwezig om meer natuurwaarden te ontwikkelen. Het uitgevoerde onderzoek geeft een aantal handvatten over hoe dit kan worden aangepakt middels bosdunningen. Het betreft vooral het deelgebieden Oosterbroek en Buitenhuizen.
- 2) Door eenvoudige aanpassingen in het bosbeheer, waarbij alleen aan de randen en langs wegen en paden wordt gedund, kunnen de natuurwaarden worden verhoogd. Door ook ecologisch randenbeheer toe te passen ontstaan geschikte locaties voor broedvogels en vlinders. Deze aanpassingen in beheer kunnen binnen de begroting worden opgevangen.
- 3) De potentie voor de ontwikkeling van brakke kwel milieus is zichtbaar aanwezig in Spaarnwoude. Het meest opvallend zijn bosvakken, waar dode of slecht groeiende bomen staan. Door omvorming van deze bospercelen naar nat grasland, moeras en rietland ontstaat een afwisselend landschap met potenties voor (zeldzame) rietvogels. Ook voor recreanten heeft een afwisselend landschap een toegevoegde waarde in de beleving van het gebied. In de uitwerking van een zonering van het gebied op basis van de visie Spaarnwoude Park 2040, kan de natuurontwikkeling van brakke kwel milieus worden ingepast. In de case study wordt onderzocht hoe de ontwikkeling van natuurwaarden kan samengaan met het ontwikkelen van ruimte voor recreatie. De resultaten van de case study kunnen worden benut bij het vinden van een nieuwe balans tussen natuur en recreatie in de NNN gebieden in Spaarnwoude.

Er wordt voor deze case study samenwerking gezocht met Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat om natuurontwikkeling van brakke kwel milieus in het Noordzeekanaalgebied ecologisch op elkaar aan te laten sluiten, om te leren van elkaars "best practices" en om de recreatieve beleving van de natuur te vergroten.

Bijdrage aan schapsdoelen

- Duurzaam beheer bestaande gebied;
- Beter benutten structuur gebied; met aandacht voor landschaps-, cultuur-, en natuurwaarden;
- Behouden aantrekkelijk recreatiegebied door ontwikkeling.

Financiële consequenties

Geen financiële consequenties bij dit besluit.

Juridische consequenties

Geen juridische consequenties bij dit besluit.

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Externe betrokkenen

Staatsbosbeheer en Rijkswaterstaat: samenwerking zoeken om brakke kwel milieus in een groter gebied langs het Noordzeekanaal te ontwikkelen

Opmerkingen AC
25 maart 2019

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om

- *Beslispunt 3 te wijzigen in kennis nemen van i.p.v. in te stemmen met;*
- *Beslispunt 3 te wijzigen in onderzoek / case study i.p.v. inrichtingsplan.*

Opmerkingen DB
11 april 2019

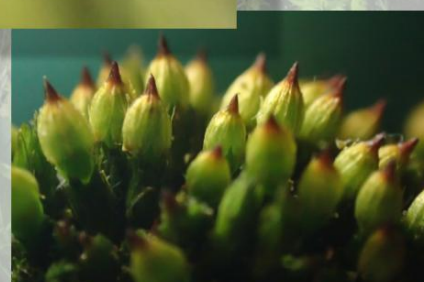
Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie.

Akkoord programmamanager
In overleg met directeur RNH

Miriam Brouwer
Jos Gilliam

De ecologische effecten van bosdunningen in recreatiegebied Spaarnwoude in 2018

Ben Kruijsen
Wim Kuijper
Jaco Diemeer

Inhoudsopgave

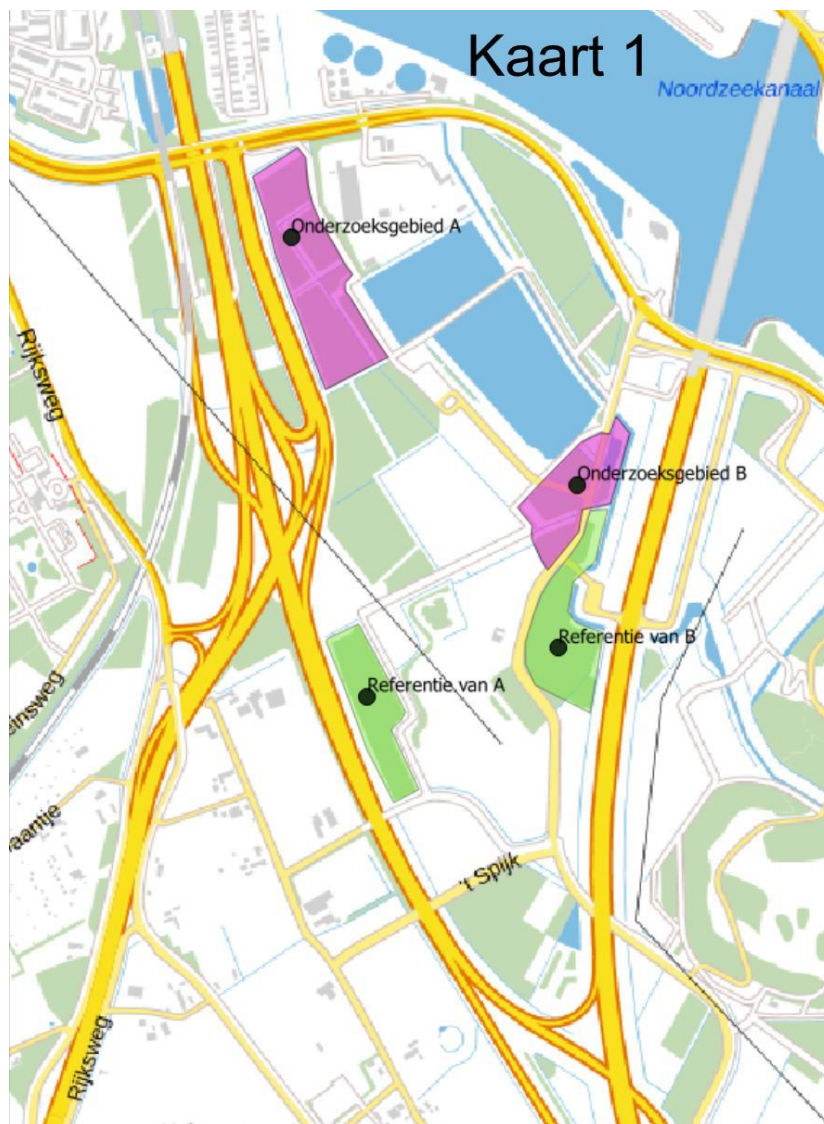
Inleiding	3
Methoden van onderzoek	3
De deelgebieden	6
Onderzoeksresultaten	14
Conclusies van het onderzoek	32
Aanbevelingen	34
Bijlagen	35
Literatuur	42
Colofon	43

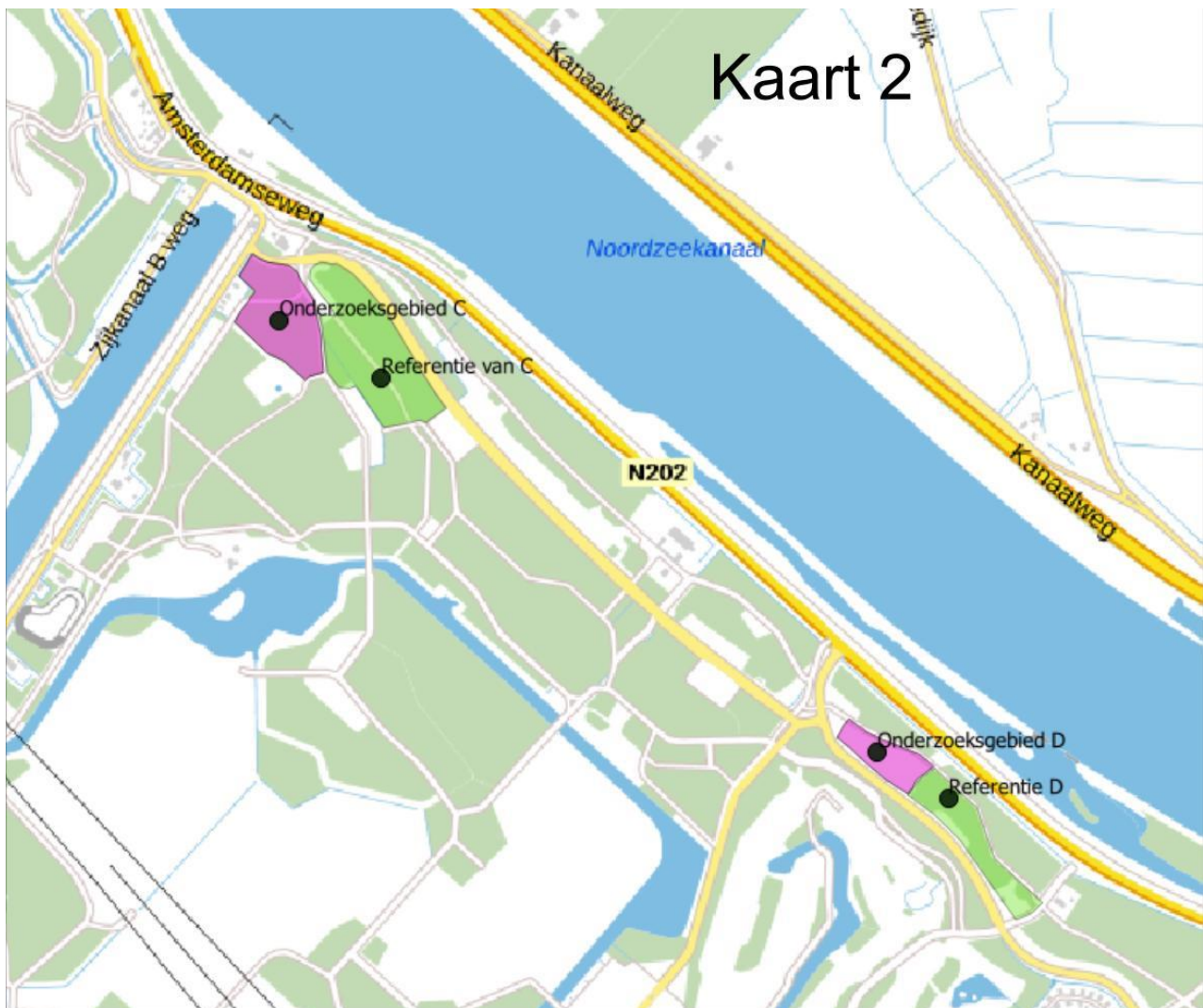
Inleiding

Het recreatieschap Spaarnwoude heeft de afgelopen jaren dunningen laten uitvoeren in bospercelen in de deelgebieden Oosterbroek en Buitenhuizen. De dunningen waren gericht op het verwijderen van oude populieren en het tegengaan van onveilige situaties met dode en overhangende bomen langs recreatiepaden. Boskernen blijven zoveel mogelijk ongemoeid (*Meded. A. van Koeverden*). Het recreatieschap is geïnteresseerd in de ecologische effecten van deze dunningen en heeft per email op 6 februari 2018 Ecologisch Adviesbureau B. Kruijsen opdracht verleend via steekproefsgewijs veldonderzoek in 2018 deze effecten in kaart te brengen. Een tiental jaren geleden is op één locatie in Buitenhuizen langs de Amsterdamse weg een bosperceel geheel verwijderd en is een open nat milieu met een rietveld ontstaan. Ook dit perceel is in het onderzoek betrokken.

Methoden van onderzoek

In overleg met beheerder Adriaan van Koeverden zijn zeven bospercelen en één open terrein uitgekozen voor het onderzoek. Het betreft vier percelen waar dunningen zijn uitgevoerd en vier waar geen beheer is toegepast en gelden als referentie. Het open terrein (deelgebied D) is geheel van houtige gewassen ontvoerd de onderbieden in Oos-
Kaart 1 en die
huizen Kaart 2
gende blz).

De onderzochte ecologische aspecten zijn hogere planten, mossen op bomen (epifyten), broedvogels en dagvlinders. In het open terrein is daarnaast ook aandacht besteed aan de onderwaterfauna. Er is gekozen voor genoemde aspecten, omdat zij gevoelig zijn voor structuurveranderingen zoals dunningen. Voor de mossen geldt dat het verwijderen van een bepaalde boomsoort (populieren) uiteraard een negatief effect heeft op het voorkomen van mossen op deze bomen. Getoetst is of hier sprake is van het verdwijnen van bijzondere soorten. Daarnaast kunnen de epifytische vegetaties op de resterende bomen beïnvloed worden, omdat zij op plekken waar gedund is meer licht ontvangen. Alle veldwaarnemingen - met uitzondering van het brakwateronderzoek in het open perceel - zijn via een tablet met de app Locus Map Pro nauwkeurig op kaart vastgelegd en later op de pc in een gissysteem ingevoerd. Tijdens het veldwerk gericht op een bepaald aspect zoals hogere planten zijn ook waarnemingen van andere aspecten in het onderzoek betrokken.

De ondergroei van veel bospercelen bestaat op veel plaatsen uit dichte braamstruwelen. Dat maakte het doorkruisen van deze percelen bijzonder lastig. Veel waarnemingen zijn daarom vanaf de bosranden en op meer open plekken in de percelen uitgevoerd. Een uitzondering is het **epifytenonderzoek** waarbij langs een transect in het bos waarnemingen van boombewonende mossen zijn uitgevoerd. Er is steeds gekozen voor bomen met daarop een mossenbegroeiing. Dit geschiedde eind februari en begin maart toen de vegetaties nog niet in blad stonden en de bospercelen - zij het met de nodige moeite - konden worden doorkruist. Vogelwaarnemingen zijn hierbij ook genoteerd. *Kaart 3a en 3b* (volgende blz) tonen de ligging van de transecten en de meetpunten langs de transecten. Waarnemingen van epifyten worden per soort en per deelgebied in een tabel gepresenteerd. Zie hdst Onderzoeksresultaten.

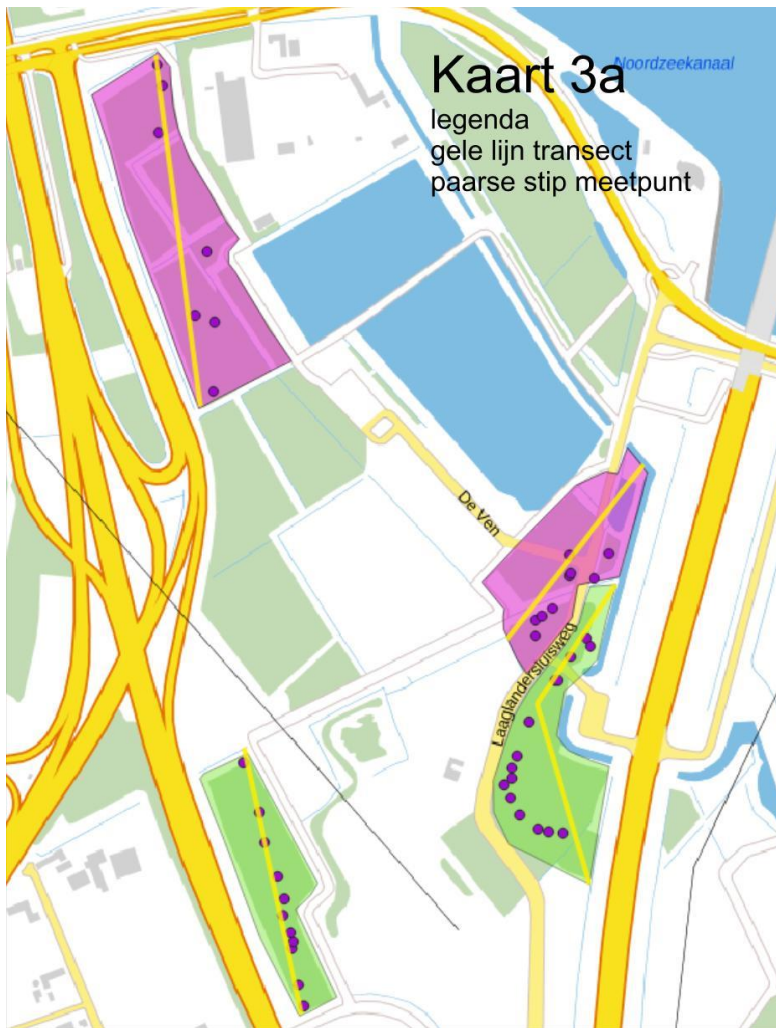
Voor de **hogere planten** zijn gedurende het groeiseizoen plantensoorten en hun locaties genoteerd volgens de Tansley-methode waarbij een schatting wordt gemaakt van de mate van voorkomen. Voorbeelden van tansleycodes zijn r – rare/zeldzaam; 0 – occasional/hier en daar; ab – abundant/overvloedig voorkomend. Zowel in het voorjaar als in de zomer is dit onderzoek uitgevoerd. Het resultaat van dit onderzoek wordt in de vorm van lijsten met tansley-codes gepresenteerd.

Het vogelonderzoek richtte zich op **broedvogels** waarbij tenminste één meting in de vroege ochtend met gunstig weer is uitgevoerd in de maanden maart, april en mei. Hierbij is het voorkomen vastgelegd via zichtwaarnemingen of territoriaal gedrag zoals zang. Na het veldseizoen werden al deze waarnemingen geïnterpreteerd en zijn er territoria vastgesteld. Deze territoria worden in dit rapport als resultaten van het broedvogelonderzoek gepresenteerd. Deze methode geeft een redelijk nauwkeurige indicatie van de aanwezige territoria. Deze methode wijkt wel af van de landelijk gehanteerde BMP-methode waarbij 7 tot 10 bezoeken aan elk deelgebied toegepast worden (*Lit.1*). Omwille van de tijd is hiervan in dit onderzoek afgeweken.

Het dagvlinderonderzoek is uitgevoerd in april en juli. **Dagvlinders** treffen we in bosgebieden vooral aan langs bosranden en soms in boomkruinen/bosranden (eikenpage). Het onderzoek richtte zich daarom op het voorkomen van dagvlinders in bosranden.

Het **brakwateronderzoek** in het open terrein is uitgevoerd door Wim Kuijper, specialist van brakwatersystemen. De deelgebieden in Oosterbroek zijn onderzocht door Jaco Diemeer, die in Buitenhuizen door Ben Kruijsen. De laatste heeft ook onderzoek gedaan naar de epifyten in alle beboste deelgebieden en was verantwoordelijk de analyse van de onderzoeksgegevens en de coördinatie van het gehele onderzoek. Het onderzoek naar de brakwaterfauna wordt in het hoofdstuk Brakwateronderzoek separaat behandeld. Rapportage van dit onderzoek is op naam van Wim Kuijper,

Teneinde de eventuele effecten van de dunningen vast te stellen zijn van elk deelgebied oppervlakte en omtrek berekend met het gissysteem QGIS. Hierdoor is het mogelijk vergelijkingen te maken tussen gedunde gebieden en hun referenties door als vergelijkingsmaten aantallen per ha of per 100 strekkende meter in het geval van de omtrek bosranden te berekenen. Dit is noodzakelijk voor een eerlijke vergelijking tussen de gebieden, welke alle ongelijk van oppervlakte of omtrek zijn. Zie hiervoor hoofdstuk Onderzoeksresultaten.

De deelgebieden

Deelgebied A

In de boomlaag staan schietwilgen van ca. 20 meter hoog, kwarrige essen (al dan niet aangetast door de essentaksterfte) en elzen met dode toppen. Aan de oostkant langs de bocht in het fietspad staat nog een ongemoeid bosje (enkele tientallen stammen) ratelpopulieren van ca. 20 m hoog. Er is ook een soort tussenlaag van 10-12 meter hoog van abelenopslag, jonge elzen, essen en wilgen. De struiklaag is ca. 4 meter hoog en bestaat uit vlieren, struikwilgen, rode kornoelje, meidoorn, Spaanse aak en vooral zeer veel bramen, en is daarmee zo goed als ondoordringbaar. Dwars door het perceel loopt een zanderig ruiterspad en een sloot. Het noordelijk deel bestaat uit laag (max. 5 meter hoog) struikwilgenstuweel met veel riet en harig wilgenroosje ertussen.

Deelgebied Aref

Dit is een hoog opgaand populierenbos met ook veel esdoorns en enkele beuken. Zeer weinig kruidachtige ondergroei, bijvoorbeeld nagelkruid. Het is hier ook te donker voor bramen. Wel staat er wat hulst. Aan de kant van de snelweg een zeer dichte strook met struweel van 5-10 meter hoog o.a. hazelaar, Spaanse aak, Gelderse roos, wilgen, bramen. Daarachter een strook met schietwilgen. Dus de gelaagdheid bestaat uit een mooie zoom-mantel-kern opbouw van bramen (mooie vlinderstrook voor o.a. koevinkjes), lager en hoger struweel, een lage boomlaag van schietwilgen en een hogere boomlaag van populieren, die op termijn vervangen en ingehaald zal worden door de beuken en de esdoorns. Dus de blijvers nemen de plaats in van de wijkers. Een mooi voorbeeld van een ouder wordend bos op klei in ontwikkeling.

Deelgebied B

Dit perceel ligt aan De Ven, hoek Laaglandersluisweg. Aan de noordkant is het vooral een wilgen-elzenbosje met een ondergroei van riet, de noordoostpunt ervan bestaat vrijwel uitsluitend uit riet met enkele losse wilgen. Het zuidwestelijke stuk bestaat uit een vijftiental grote Canadese populieren, met een onderlaag van elzen en eiken van ca 7 meter hoog en aan de zuidwestkant veel opslag van schietwilgen van 5-6 meter hoog, met daaronder een struweel van 2-3 meter hoog o.a. katwilg, slee-doorn, Gelderse roos. De kruidlaag bestaat uit riet, rietgras, witbol, brandnetel en harig wilgenroosje. Het zuidoostelijke stuk, aan de oostkant van de Laaglandersluisweg, is een nat stuk met veel riet, wilgenstruweel en wat elzen, lager dan 10 meter hoog. Op de zuidoostpunt van dit stuk staat een aantal grote populieren, met daaronder kwarrige elzen die de dans zijn ontsprongen bij de kap. Er is hier enorme ondergroei van rode kornoelje van ca. 2 meter hoogte en wederom veel bramen.

Deelgebied Bref

Dit deel ligt ten zuidoosten van B, aan de oostkant van de Laaglandersluisweg.

Er staan hier tientallen hoog opgaande populieren van bijna 20 meter hoog, in de onderlaag wilgen, elzen en Spaanse aak van ca. 5-10-15 meter hoog. Meer naar het zuidoosten toe staan ook veel schietwilgen, ook in de boomlaag, van ca. 15-20 meter hoog. Plaatselijk sleedoornstruweel en rode kornoelje van 2-3 meter hoog, tezamen met de bramen vormen ze een ondoordringbaar struweel. In de kruidlaag veel brandnetel en harig wilgenroosje. Aan de zuidkant loopt er een ca. 15 meter brede strook van oost naar west begroeid met riet en een sloot er doorheen. Het uiterste zuidoostelijke stuk is een populierenbosje van 20 m hoogte met een onderlaag van elzen van 10-15 meter en weinig kruidachtige ondergroei en doordringbaar.

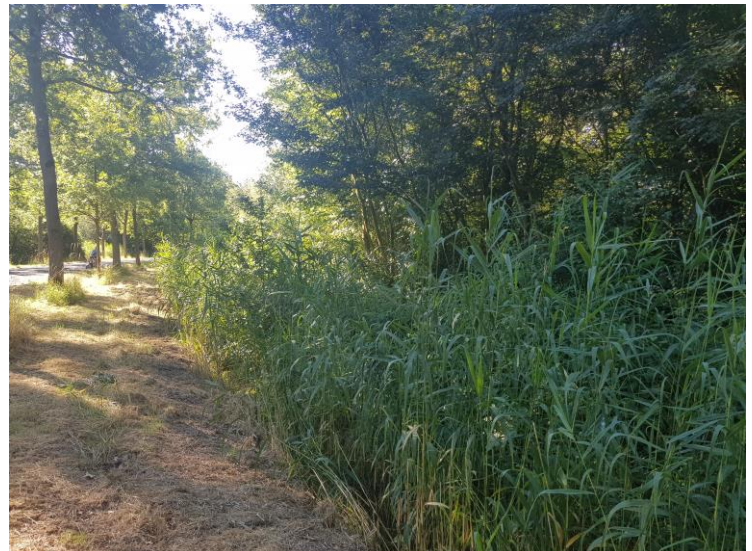
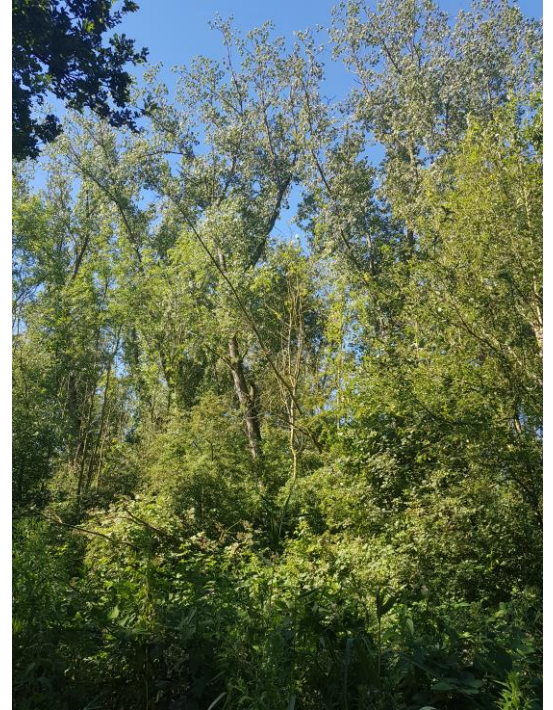
Deelgebied C

In dit bos zijn populieren deels gedund. Lokaal zijn hoge populieren waaronder grauwe abelen nog aanwezig. In de lagere boomlaag zien we nog hier en daar essen, zwarte elzen en éénstijlige meidoorns. Deze soorten staan ook veel in de hoge struiklaag. In de ondergroei ruigtes met gewone braam. In het noordelijke vrij open deel ruigtes in combinatie met natte soorten als riet en harig wilgenroosje. Het meest zuidelijke deel is ruig struweel (foto onder, aan de linkerkant).

Deelgebied Cref

In dit bos zijn nog veel hoge Canadapopulieren aanwezig. In de lagere boomlaag Spaanse aken, zomereiken en éénstijlige meidoorns. Er zijn ook meer open bosdelen met in de struiklaag mei- en sleedoorns en hier en daar rode kornoeljes. Langs de bosrand en open natte plekken veel riet en harig wilgenroosje. In combinatie met de algemeen voorkomende gewone bramen betekent dit een ruige ondergroei.

Deelgebied D

Dit deelgebied is circa 10 jaar geleden geheel kaal gemaakt en raakte sterk begroeid met zee-asters, die anno 2018 lokaal met enkele exemplaren nog aanwezig zijn. Het is een gebied onder invloed van brakke kwel door de nabije ligging van het Noordzeekanaal. In het centrum overheerst een dicht vitaal rietland aan de oostrand geflankeerd door een wat ruig, nat grasland (foto onder recent gemaaid). Op sommige plaatsen in het rietland zijn tot 1 meter diepe poelen aanwezig. Aan de zuidzijde van het rietland ligt een laag vochtig en kruidenrijk grasland. Aan de noordzijde een ruig begroeide wal en een kruidenrijke berm van het fietspad.

Deelgebied Dref

Een meest dicht vrij laag bos op vochtige tot natte bodem. In de boomlaag overheersen essen en grauwe abelen. Plaatselijk zijn rechtopstaande dode bomen aanwezig. Samen met een populatie manshoge zee-asters wijst dit op brakke kwel. De struiklaag is minder sterk ontwikkeld met lokaal sleedoorns. In natte delen zien we riet, rietzwenkgras en harig wilgenroosje. Gewone bramen zijn alleen lokaal abundant aanwezig. Aan de oostkant van het gebied langs een grasveld met enkele fruitbomen en een stenen schuurtje is plaatselijk reuzenbereklaauw als ruigte aanwezig. In het onderzoek zijn twee grazige delen opgenomen.

Onderzoeksresultaten

Inleiding

Bij de bespreking van de diverse ecologische aspecten als terrestrische vegetaties etc. wordt gecorrigeerd voor de verschillende omvang van de deelgebieden. Bij terrestrische vegetaties en broedvogels worden berekeningen uitgevoerd per ha en bij de dagvlinders per 100 strekkende meter bosrand. Daartoe zijn met behulp van QGIS van elk deelgebied het oppervlak en de omtrek berekend. In de tabellen worden gedund deelgebied en referentie naast elkaar gepresenteerd.

Terrestrische vegetaties

In bijlage 1 zijn tabellen opgenomen met alle waarnemingen van terrestrische hogere planten en mossen inclusief hun mate van voorkomen aan de hand van tansley-codes.

We zien vooral bosvegetaties met rompgemeenschappen van fluitenkruid of grote brandnetel in de ondergroei. Voedselrijke omstandigheden overheersen. Dit leidt tot soortenarmoede en het voorkomen van algemeen in ons land voorkomende soorten. De enige vrij zeldzame terrestrische soort is een exemplaar van de beemdooievaarsbek aan de oostelijke bosrand van deelgebied C (*foto linksonder*).

Bij het rietland (deelgebied D) komt de zee-aster hier en daar voor. Dit zijn restanten van uitbundige pioniersvegetaties met zee-aster toen het terrein niet lang daarvoor was aangelegd (*foto rechts*). De natuurwaarden van de terrestrische vegetaties in de meeste bospercelen zijn beperkt. In deelgebied Dref naast het rietland komt een uitbundige begroeiing met manshoge zee-aster voor (*foto's volgende bladzijde*). Dit is een uiting van de brakke omstandigheden ter plaatse. Ook in het rietland kunnen we de brakke omstandigheden aflezen aan het verspreid voorkomen van de zee-aster. Brakke natuur op het vasteland is zeldzaam en dus hebben de deelgebieden D en Dref op dit punt waarde voor de natuur.

Vergelijken we binnen de bosgebieden de gedunde percelen met de referenties door het aantal bosplanten per ha (*Tabel 1*) dan zien we bij gebieden A en Aref nauwelijks verschillen in aantallen soorten, nl het lage aantal van 14 of 15. De dunningen hebben kennelijk hier nauwelijks effect op het aantal bosplanten gehad. Dat geldt niet voor B en Bref. Hier is de referentie een stuk soortenrijker met 24 plantensoorten per ha (*Tabel 1*). Bij C en Cref het omgekeerde beeld. Het gedunde perceel is met 20 soorten rijker dan de referentie. Opvallend is het hoge aantal van 33 planten per ha in Dref als we dat aantal vergelijken met de overige bosgebieden. Hier speelt mee dat twee kleine graslandgebieden binnen het deelgebied vallen.

Tabel 1 Overzicht terrestrische plantensoorten									
gebieden	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref	
opp in ha	4,21	2,15	2,37	2,63	1,81	2,93	0,76	1,21	
n bos(rand)plantensoorten	61	33	26	62	36	44	38	40	
n bos(rand)planten per ha	14	15	11	24	20	15	50	33	

Broedvogels

De kaarten in Bijlage 2 tonen de broedvogelterritoria in alle deelgebieden.

De broedvogelbevolking van de bosgebieden lijkt sterk op elkaar. Algemene soorten zijn zwartkop, tijtjaf, roodborst, zanglijster, winterkoning, heggenmus, vink, merel en koolmees en hier en daar de houtduif. In dichte struweelzones fitis, heggenmus, winterkoning en tuinfluiter. Alle genoemde soorten komen algemeen in ons land voor. Er zijn wel een aantal verschillen tussen de gebieden:

In deelgebied B een mogelijk territorium van de appelvink; in Bref een broedgeval van de buizerd. Ook enkele jaren geleden zag de auteur hier in de broedtijd regelmatig een paartje buizerd.

Grote bonte spechten vinden we in A (1), Aref (2), C (3) en Cref (4). In deelgebied C daarnaast ook putter en pimpelmees. In Bref een spotvogel. In Cref groening (2) en boomkruiper. Ook in deelgebied A een boomkruiper. In Dref een mogelijk territorium van de groene specht. In B de enige Rode lijstsoort de nachtegaal. Tabel 2 op de volgende bladzijde geeft een overzicht van alle territoria en berekeningen per ha en per deelgebied. De vogelsoorten zijn in ecologische groepen gerangschikt: struweel- en bosrandvogels, soorten van park en bos, soorten van ouder bos, rietlandvogels. De toewijzing van de soorten is mede gebaseerd op Lit 2. In groen wordt in tabel 2 de hoogste waarde in een niet gedund perceel en in oranje de hoogste waarde in een gedund perceel aangegeven.

Deelgebied Dref, een niet gedund bosperceel) wordt in de bespreking met de bosvogels niet behandeld, omdat de vergelijking met deelgebied D het vergelijken van appels en peren is gezien de grote milieuverschillen (rietland versus bos).

Uit Tabel 2 blijkt, dat in twee van de drie niet gedunde percelen (Aref en Bref) de biodiversiteit aan bosvogels (struweel, park en bos én ouder bos) per ha het hoogste is in de niet gedunde percelen. Zie "n bosvogelsoorten/ha". Het recent dunnen van de percelen A en B heeft kennelijk een negatieve impact gehad op de broedvogelbiodiversiteit. Dat geldt niet voor deelgebied C, dat hoger scoort dan Cref. Het is opvallend dat juist in deelgebied C ook de grootste biodiversiteit aan terrestrische planten is geconstateerd (Tabel 1). Mogelijk komt dit omdat dit perceel al langer geleden is gedund? Als dat zo is dan zou dat betekenen, dat de biodiversiteit van de broedvogelbevolking (en de terrestrische vegetaties) zich op langere termijn gunstig zou kunnen ontwikkelen in percelen, die al enige tijd geleden gedund zijn. Om dit te toetsen is herhaald onderzoek van deelgebied A, Aref, B en Bref over pakweg 5 jaar noodzakelijk.

Te verwachten valt dat in gedunde percelen struweel- en bosrandsoorten meer kansen krijgen omdat lokaal de boomlaag wordt verwijderd en de ondergroei verder tot ontwikkeling kan komen. Waarschijnlijk geeft dat ook een positieve impuls aan de vogels in de bosranden. In een niet gedund perceel zijn juist soorten van ouder bos te verwachten. Beide hypothesen worden hierna getest.

Uit de verspreiding van de territoria over de deelgebieden (zie kaarten in Bijlage 2) blijkt dat inderdaad de struweelvogels in alle bosgebieden vooral aan de bosranden zijn aangetroffen. Vergelijken we het aantal territoria per ha tussen de gedunde en niet-gedunde percelen dan zien we bij percelen A en B inderdaad volgens verwachting meer struweelvogelterritoria waarschijnlijk door het dunningenbeheer (Tabel 2). Bij deelgebieden C en Cref is de situatie net andersom. Het niet gedunde perceel heeft een iets hogere dichtheid aan struweelvogelterritoria. Een mogelijke verklaring kan zijn dat dit niet gedunde perceel niet alleen hoog bos, maar ook struweelrijke zones en daardoor veel structuurvariatie kent. Dit uit zich bijv. in een hoge dichtheid aan tuinfluiterterritoria.

In niet gedunde percelen valt een hogere dichtheid per ha aan vogels van ouder bos te verwachten. Dit blijkt voor alle deelgebieden (Aref, Bref, Cref) inderdaad zo te zijn (Tabel 2). In gedunde bospercelen gaan de vogels van ouder bos dus in aantal achteruit. Het bos wordt qua ontwikkeling teruggezet in de tijd. De verwachting is dat op langere termijn in gedunde percelen de vogelbevolking zich in positieve zin zal ontwikkelen. Er wordt daarbij van uitgegaan, dat het huidige dunningenbeheer bestaande uit dunningen langs bosranden en paden en nietsdoen in boskernen wordt voortgezet.

Bij de broedvogelbevolking van het rietland valt een grote soortenrijkdom aan rietvogels op, zeker gezien het relatief beperkte oppervlak. Het nabijgelegen bosperceel kent een vergelijkbare vogelbevolking ten opzichte van de andere bospercelen. Het rietland kan dus worden beschouwd als een verrijking van de biodiversiteit in de omgeving.

Tijdens de winterperiode kunnen er pleisteraars in de bospercelen worden verwacht met soorten als koperwiek, kramsvogel, sijs, keep e.a. In het vroege voorjaar zijn doortrekkers als de houtsnip te verwachten. Deze is ook verblijvend waargenomen in februari 2018 in de deelgebieden B en Bref tijdens het epifytenonderzoek.

Tabel 2 Vogelterritoria (aantal)								
gebieden	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref
opp in ha	4,21	2,15	2,37	2,63	1,81	2,93	0,76	1,21
n soorten broedvogels	13	15	15	15	15	16	8	12
n bosvogelsoorten	13	13	13	16	15	16	1	11
n bosvogelsoorten/ ha	3,1	6,1	5,5	6,1	8,3	5,5	1,3	9,1
totaal n vogelterritoria	60	38	32	34	44	102	10	43
n bosvogelterritoria	60	38	29	34	44	102	2	43
n bosvogelterritoria/ ha	14,3	17,7	12,2	12,9	24,4	34,9	2,6	35,4
struweel- en bosrandsoorten								
braamsluiper				1				
fitis	1		2		4	5		3
grasmus			1	2				
heggemus	5	2	1	2	3	4		1
nachtegaal			1					
tuinfluiter	3			2	2	6		
winterkoning	12	5	7	7	4	13	2	6
tot n territoria	21	7	12	13	13	28	2	10
n territoria/ha	5,0	3,3	5,1	4,9	7,2	9,6	2,6	8,2
vogelsoorten van park en bos								
groene specht								1
groenling				1		2		
houtduif		1	1	1	1	1		
merel	3	4	1	2	6	15		5
pimpelmees					1			
putter			1		1			
spotvogel				1				
staartmees				1				
tjiftjaf	5	3	4	3	4	11		3
vink	3	1	2	2	5	4		3
zanglijster	6	3	4	2	3	9		2
zwarte kraai		1						
tot n territoria	17	13	13	13	21	42	0	14
n territoria/ha	4,0	6,1	5,5	4,9	11,6	14,4	0,0	11,5
vogels van ouder bos								
appelvink			1					
boomkruiper	1				1	1		
buizerd				1				
gaai		1				1		
grote bonte specht	1	2			3	4		
koolmees	6	2				3		4
roodborst	5	6		1	3	10		6
zwartkop	9	7	3	5	3	13		9
tot n territoria	22	18	4	7	10	32	0	19
n territoria/ha	5,2	8,4	1,7	2,7	5,5	10,9	0,0	15,7
vogels van rietland								
blauwborst			1				2	
bosrietzanger							1	
kleine karekiet			1				3	
rietgors			1					
rietzanger							2	

Dagvlinders

De meeste dagvlinders van bospercelen kunnen langs de bosranden worden waargenomen. Als maat voor het voorkomen van dagvlinders is gekozen voor 100 meter lengte aan bosrand. *Tabel 3* toont de dagvlinderwaarnemingen per deelgebied. Bij de berekening per 100 meter bosrandlengtes zijn aantallen vlinders gebruikt. We zien dat voor de niet gedunde percelen de hoogste aantallen per 100 strekkende meter bosrand. De dunningen hebben dus een ongewenst effect op de aantallen dagvlinders langs de bosranden. Ook de aantallen soorten zijn per niet-gedund perceel het hoogst. Dit is opmerkelijk en tegen de verwachting in, omdat het randenbeheer gericht is op meer geleidelijke overgangen, hetgeen gunstig is voor dagvlinders.

Tabel 3 Dagvlinders									
gebieden	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref	
omtrek in meters	1057	760	735	910	581	806	405	673	
opp in ha	4,21	2,15	2,37	2,63	1,81	2,93	0,76	1,21	
tot n dagvlinders bosrand	16	17	8	13	7	18	9	13	
n dagvlinders per 100 meter	1,5	2,2	1,1	1,4	1,2	2,2	2,2	1,9	
n soorten dagvlinders	6	9	3	6	5	7	6	7	
bosrandsoort									
Atalanta		x	x						
Bont zandoogje	x	x		x	x		x	x	
Citroenvlinder	x	x	x	x	x	x		x	
Dagpauwoog	x				x		x	x	
Distelvlinder		x							
Eikenpage	x					x			
Gehakkelde aurelia		x							
Groot koolwitje					x	x	x	x	
Klein geaderd witje				x		x		x	
Klein koolwitje	x	x	x	x	x	x	x		
Kleine vos							x	x	
Koevinkje		x							
Landkaartje		x		x		x		x	
totaal n bosrandsoorten	5	8	3	5	5	6	5	7	
graslandsoort									
Bruin zandoogje	x	x		x					
Icarusblauwtje							x		
Kleine vuurvlinder						x			
totaal n graslandsoorten	1	1	0	1	0	1	1	0	

Epifyten op loofbomen

In Tabellen 4a en 4b staan overzichten van boombewonende mossen (epifyten) gerangschikt per deelgebied en boom waarop zij zijn aangetroffen. Mosnamen in rood duiden op minder algemene soorten die vanuit natuurbehoud betekenis hebben. De codes aangegeven met "o" of "O" duiden op resp. beperkte en algemene aanwezigheid. In rood geldt dit voor minder algemene soorten. Zeldzame of rode lijstmossen zijn niet aangetroffen in het onderzoek. Tabel 4a behandelt de waarnemingen in de deelgebieden A en B en hun referenties, Tabel 4b de overige deelgebieden. In de gedunde deelgebieden wordt met roze blokjes het opvallend ontbreken aangeduid van minder algemene soorten, met groene blokjes juist de opvallende aanwezigheid.

In deelgebied A komen twee minder algemene mossoorten voor (zie rode o of O) die in het gedunde deelgebied ontbreken (Tabel 4a). Daar staat tegenover dat 1 soort juist wel in het gedunde bos is aangetroffen en in de referentie niet (*Ulota phyllantha*). Dit zijn geen grote verschillen tussen beide percelen. Ook de algemene soortenrijkdom is in beide percelen vergelijkbaar. Bij de percelen B en Bref zien we wel opvallende verschillen. Op de na de dunning resterende populieren in deelgebied B zijn geen epifyten aangetroffen waarschijnlijk omdat de epifyten dragende grote exemplaren zijn verwijderd. In de referentie daarentegen staan nog oude populieren en die blijken rijk aan epifyten met 13 soorten waaronder 6 minder algemene soorten. Daar staat tegenover dat op de Spaanse aken een rijke epifytenbegroeiing voorkomt in het gedunde perceel met 7 minder algemene soorten, terwijl in de referentie weliswaar 10 soorten epifyten voorkomen op de Spaanse aken maar met slechts 2 soorten minder algemene. De Spaanse aken in het gedunde perceel B zijn dus van veel betekenis voor de natuur.

Tabel 4a Epifytische blad- en levermossen in Oosterbroek															
overzicht per deelgebied en boomsoort															
soort	Deelgebied A gedund			Deelgebied A referentie			Deelgebied B gedund				Deelgebied B referentie				
	populier	sp. aak	overige	populier	sp. aak	gewesd	populier	els *	sp. aak	prunus	populier	els	sp. aak	overige	
Amblystegium serpens						O						O		o	
Brachythecium rutabulum	o	o		O	o	O		O	O	O	O	o	O		
Brachythecium velutinum				o		O					O				
Bryum capillare												o			
Calliergonella cuspidata															
Cololejeunea minutissima															
Cryphaea heteromalla		o			o				o		o			o	
Dicranoweisia cirrata															
Eurhynchium striatum															
Fissidens bryoides															
Frullania dilatata		o				o		o			o			o	
Homalothecium sericeum															
Hypnum cupressiforme	O	o		O	o	O			O		O	O	O		
Isoetecium myosuroides															
Kindbergia praelonga		o		O				o	O		O	O	O		
Lophocolea heterophylla															
Mertzgeria furcata				O					o		o				
Orthotrichum affine	o	O			O	o		o	O		O	O	O		
Orthotrichum diaphanum		o			o				O				O		
Orthotrichum lyellii															
Orthotrichum pulchellum									o		o				
Orthotrichum tenellum											o				
Radula complanata									o						
Rhynchostegium confertum	O	o		O	O			o	o		O		O		
Syntrichia papillosa									o		O				
Thamnobryum alopecurum															
Ulota crispa									o						
Ulota phyllantha	o								o					o	
Zygodon viridissimus s.s.															
totaal aantal soorten epifyten	5	8	0	6	6	6	0	0	5	13	1	13	5	10	

In deelgebied C komen in het gedunde bos 9 epifytensoorten met 4 soorten minder algemene voor op de resterende populieren. Op de populieren in het niet gedunde perceel C ref zijn dat 7 soorten, waarvan 3 minder algemene. Verder valt op dat er 8 epifyten voorkomen op de zwarte els, een soort die in het gedunde bosperceel C niet op epifyten is bemonsterd. De bosdunningen hebben hier dus nauwelijks effect gehad op de epifytenrijkdom en mogelijk zelfs iets bevorderd.

In deelgebied D ref valt de rijkdom aan epifyten op bij de kurkiepen: 9 soorten waarvan 5 minder algemene. Rond het rietland in deelgebied D is gewoon puntmos (*Calliergonella cuspidata*) de dominerende terrestrische soort.

overzicht per deelgebied en boomsoort																	
soort	Deelgebied C gedund				Deelgebied C referentie					Deelgebied D geheel gekapt		Deelgebied D referentie					
	populier	stronkpopulier	meidoorn	terr.	populier	els	sp. aak	pa kast.	terr.	terrestrisch	populier	els	sp. aak	kurkiep	meidoorn	terr	
Amblystegium serpens	O	o	o													o	
Brachythecium rutabulum	O	O	O		O							o	O		O	o	
Brachythecium velutinum	O		O		O												
Bryum capillare																	
Calliergonella cuspidata										O							
Cololejeunea minutissima						O											
Cryphaea heteromalla														o			
Dicranoweisia cirrata						o											
Eurhynchium striatum				O					o								
Fissidens bryoides																	
Frullania dilatata															o		
Homalothecium sericeum	O																
Hypnum cupressiforme	O				O	o						o				O	
Isoetecium myosuroides						o									O		
Kindbergia praelonga	O	O	O		O	O							O	O	O	O	
Lophocolea heterophylla																	
Mertzgeria furcata	o				O			o				o	o			O	
Orthotrichum affine			o			o									O		
Orthotrichum diaphanum																	
Orthotrichum lyellii															o		
Orthotrichum pulchellum																	
Orthotrichum tenellum																	
Radula complanata															o		
Rhynchostegium confertum	O				O	o											
Syntrichia papillosa																	
Thamnobryum alopecurum	O				o				o								
Ulota crispa						o									o		
Ulota phyllantha																	
Zygodon viridissimus s.s.																	
totaal aantal soorten epifyten	9	3	5	1	7	8	0	1	2	1		3	3	1	9	5	1

Brakwateronderzoek deelgebied D

Velsen - Spaarnwoude. Inventarisatie van een brak rietmoeras in 2018 op waterdieren en -planten.

Aanleiding

Interesse naar de fauna en flora van een opvallend terreintje ('plasje') met brakwater was de aanleiding voor een onderzoek. Het betreft een open terrein, dat circa 10 jaar geleden geheel van bomen en struiken vrij gemaakt is (onderzoeksgebied D). Dit kleine terrein ligt aan de noordrand van het gebied van het recreatieschap Spaarnwoude (gemeente Velsen) (zie schetskaart en kaart 2 hoofdrapport). Het onderzoek was een deel van een uitgebreider onderzoek verricht door Ecologisch Adviesbureau B. Kruijsen in opdracht van het recreatieschap Spaarnwoude. Voor verdere gegevens zie het hoofdrapport.

Situatie

Het plasje, eigenlijk een moeras met een aantal wat diepere plekken met iets open water, heeft afmetingen van circa 30 x 100 m (fig. 1). Vooral in droge perioden staat een groot deel van de bodem droog (nog wel vochtig). In de lage delen staat enkele cm tot enkele dm water. Op een enkele plek bleken er diepere plaatsen te zijn (fig. 2): tot maximaal 1 m diep. Het oppervlak hiervan bedroeg tot enkele tientallen m². Zij worden hier poelen genoemd. Het water in het moeras is helder. Door de zwarte modderlaag lijkt het echter troebel. Op de bodem (zowel droog als in het water) liggen resten van riet (fig. 3).

Het geheel is zeer dicht begroeid met riet. Deze soort is alles overheersend (fig. 1). De planten kunnen tot 3 m hoog worden. Daartussen staat een enkele plant van koninginnenkruid, wilgenroosje en zee-aster. Waterplanten bleken geheel te ontbreken. Rond het moeras ligt een strook grasland; bestemd voor recreatie.

Methode

Voor een beeld van de waterfauna van het gebied werd gezocht naar plekken waar water stond. Uiteindelijk werden er enkele gevonden: deze zijn poel a t/m e genoemd. Hierin werd met een net (fig. 4) en een handzeef door het water geschept en de vangst ter plekke bekeken. Af en toe is iets modder van de bodem doorgezeefd (op 1 mm). Enkele dieren zijn voor determinatie meegenomen. Voor het determineren van wantsen, kokerjuffers en vlokreeften kreeg ik hulp van C. Zuyderduyn (Noordwijk). De aantallen zijn geschat. Per bezoek werd er ongeveer een half uur per poel besteed. Snel wegzwemmende dieren kunnen met de gebruikte methode niet goed aangetoond worden (zoals vis of bepaalde kevers).

Enkele keren werd de watertemperatuur en het zoutgehalte (totaal zouten, saliniteit) gemeten. Dit laatste gebeurde met een kleine refractometer (RHS-10ATC) (fig. 5).

Periode

Omdat gedurende het jaar verschillen kunnen optreden in de aanwezige fauna en de aantallen, is er op enkele data, verspreid over het jaar (2018), onderzoek gedaan. In maart en april zien we een voorjaarsbeeld, het water is nog vrij koud. Het bezoek in begin juni was vooral bedoeld om na te gaan of er libellen uitslopen.

Resultaten

Metingen (zie de waarnemingstabellen in Bijlagen 3a en 3b).

De watertemperatuur volgt in grote lijnen de luchttemperatuur.

Het zoutgehalte (saliniteit) op enkele cm onder het oppervlak ligt rond de 10‰, met in het begin van het jaar iets lagere (8‰) en aan eind van de zomer iets hogere (11‰) waarden. Op 14 augustus en 21 september werd zowel van de bovenste als de onderste waterlaag (op ca. 60 cm, direct boven de bodem) het zoutgehalte gemeten. Hierbij bleek dat boven de bodem het water iets zouter was. Van poel a werd op 21 september van beide niveaus ook een watermonster genomen. Hiervan is thuis bij 20° C (zowel lucht als water) opnieuw het zoutgehalte bepaald. De metingen kwamen overeen (9‰ aan het oppervlak en 13‰ boven de bodem). Kennelijk is de menging van de waterkolom slecht door de zeer beschutte ligging en de dichte rietgroei. Door regen zal de bovenste laag zoeter zijn. De metingen geven aan dat het water in het kwelpasje/-moeras brak is (mesohalien). Zie ook tabel 3.

Flora.

In het water werden geen waterplanten aangetroffen. In brakwater is dit een veel voorkomende situatie. Vrijwel de gehele bodem, zowel in vochtige als in natte omstandigheden, was geheel met riet begroeid. Alleen in de poelen was een klein deel van het water te diep voor rietgroei en bevond er zich wat open water (enkele m²) (fig. 2).

Fauna.

De aangetroffen soortencombinatie geeft aan dat we met brak water te maken hebben. Het wat algemener voorkomen van vlokreeften en waterwantsen, de zeer arme libellen-, waterkever- en molluskenfauna wijzen hierop. Jenkins waterhoren is de enige waterslak die in de kwelplas leeft. Enkele andere dieren/diergroepen zijn met een enkel exemplaar aangetroffen (zie tabel 1). Een rijke zoetwaterfauna ontbreekt dus.

Opmerkingen bij enkele soorten

Kreeftachtigen - Crustaceae

De brakwatersteurgarnaal is ongeveer 3 cm lang (fig. 6). Dit dier leeft in het Nederlandse kustgebied: voornamelijk in het Waddengebied, Noordzeekanaalgebied en het Deltagebied. In allerlei kleine en grote wateren met brakwater. Het is een karakteristieke soort voor brak water.

Vlokreeften komen algemeen voor in stromend zoetwater en brak en zout water. Op basis van een enkel gedetermineerd dier troffen we hier de soort *Gammarus duebeni* aan (fig. 7).

Waterwantsen

Waterwantsen zijn algemeen in Nederland en leven met diverse soorten in allerlei typen zoetwater. Slechts een enkele soort kan wat zout verdragen en komt ook in brakwater voor. Het betreft dan o.a. de brakwatersigaar, de soort die we vrij algemeen in de kwelplas aantreffen. Slechts 1x werd de gewone duikerwants aangetroffen.

Van de wantsen die op het wateroppervlak leven, zagen we schaatsenrijders en 1x een vijverloper.

Waterkevers – Coleoptera

Een enkele kever en keverlarf is aangetroffen. De kevers in poel d behoren tot het geslacht Helophorus.

Slakken en mossels - Mollusca

Jenkins waterhoren is een algemeen zoetwaterslakje dat ver het zoute water indringt. De dieren leven in klein aantal op riet en op de bodem in de kwelplas. Opvallend was de aanslag op een aantal schelpen op 30 maart (fig. 8). Mogelijk is dit veroorzaakt door neergeslagen mineralen door kwel of door algen. De waarneming was eenmalig.

Zoetwater soorten kunnen hier niet leven (te zout) en dat geldt ook voor zeesoorten (te zoet). Ook voor een aantal typische brakwatersoorten is de kwelplas waarschijnlijk ongeschikt door het geringe volume en iets te lage zoutgehalte. De geïsoleerde ligging kan eveneens van invloed zijn op het 'vinden' van deze kwelplas.

Vissen – Pisces

Vissen zijn lastig aan te tonen met een eenvoudig net. Zij zwemmen snel weg. Beide stekelbaarssoorten werden gevangen, zowel de drie- als de tiendoornige stekelbaars (fig. 9). Op 4 juni werd een groep jonge stekelbaarzen in 1 schep met het net gevangen.

Libellen - Odonata

Over het algemeen mijden libellen brak water. Maar het lantaarntje is een soort die in brak water kan leven (fig. 10). De larven van deze libel waren regelmatig aanwezig in de diverse onderzochte diepere plekken. De soort is algemeen in Nederland. Dat geldt ook voor de gewone oeverlibel. Deze komt eveneens in allerlei, vooral stilstaande, wateren voor. Het is ook één van de weinige soorten die zich in zwak brak water kan voortplanten. In de kwelplas was het dier zeldzaam.

Fig. 11 toont het huidje van een uitgeslopen oeverlibel, op circa 1 dm boven het water op 4 juni.

Kokerjuffers – Trichoptera

In poel d werden twee exemplaren van *Limnephilus flavicornis* aangetroffen. Dit is een algemene soort in allerlei wateren. *Limnephilus affinis* en *L. incisus* zijn niet goed te scheiden. Omdat *L. affinis* in brak water kan leven, is het waarschijnlijk deze soort waarvan er twee in poel a werden gevonden.

Boven water

Op 4 juni werd op een rietstengel de rups van de rietvink aangetroffen (fig. 12). Dit is een nachtvlin-der (fam. Spinners). Het was een 9 cm lang dier, 1 dm boven het wateroppervlak. De rietvink is een algemene vlinder in Nederland, vooral in vochtige gebieden met riet.

Op dezelfde datum kropen er enkele barnsteenslakken op rietstengels in het moeras. Andere land-slakken werden niet gevonden.

Onderzoek in de direct aanliggende terreinen

Om na te gaan of het water in de naastliggende sloten, greppels en natte bosdelen een vergelijkbare brakke fauna bevat is op een aantal plekken hier eveneens geïnventariseerd. Zie de schetskaart voor de ligging en tabel 2 voor de resultaten. In alle gevallen was er een zeer arme fauna aanwezig. Voor een groot deel betrof het dezelfde dieren als in het kwelmoeras. Maar veel minder soorten en indivi-duen. Het water was eveneens licht brak. De natte plekken in bos (D ref., fig. 13) waren minder zout. De soortenarmoede van de verschillende onderzochte plekken zal veroorzaakt worden door het on-diepe water, schommelingen in het zoutgehalte en mogelijk droogvallen tijdens droge perioden. De kenmerkende brakwatersteurgarnaal werd op deze plekken niet gevonden.

Het natte bos (D ref.) met 3 monsterpunten) ten zuidoosten van de kwelplas viel in de droge zomer van 2018 droog. Enkele waterslakken, waaronder de leverbotslak, leven hier. Het weinige zout in de bodem is kennelijk geen belemmering voor landslakken van vochtig terrein om hier te leven (tabel 2).

Brakwater in de omgeving

Het gehele Noordzeekanaalgebied staat bekend om de aanwezigheid van zout en brak water. Niet alleen het kanaal zelf (met een hoog zoutgehalte, vooral bij de bodem) met zijkanalen en natuurvrien-delijke oevers. Hierover zijn diverse rapporten verschenen. Maar ook enkele plassen in nabijgelegen polders bevatten brak water. Voorbeelden zijn de Houtrakkerbeemden (eigen onderzoek), Bullewijker-plas en Plas Noorder IJ-polder (Dienst Ruimte en Groen, Provincie Noord-Holland, 1990).

Een aparte situatie is het Kennemermeer (Kuijper, 2017). Dit is een strandmeer met licht brak water. Hier zwemmen ook steurgarnalen en zeer veel aasgarnalen. Deze laatste soort ontbreekt in onze kwelplas, waarschijnlijk is deze voor aasgarnalen te klein.

In de genoemde gebieden is een brakwaterfauna aanwezig. Het Noordzeekanaal bevat een vrij rijke fauna door de afmetingen en de verschillende biotopen. In de plassen is een arme, maar kenmerken-de, brakwaterfauna aanwezig. De brakwatersteurgarnaal kunnen we als 'gidssoort' beschouwen.

Aanbevelingen

Het moerasje met zwak brak water valt op door de arme, maar karakteristieke, waterfauna. Veel brak water is in Nederland geleidelijk verdwenen (Krebs et al., 1995). Binnen dit type water zijn de kleine wateren met brakwater nog zeldzamer. Het zou goed zijn als dit kleine landschapselement in Spaarn-woude zou blijven bestaan. Naar verwachting blijft er zout water toestromen via de ondergrond (kwel vanuit het Noordzeekanaal?). Een bedreiging is de massale rietgroei. Deze zorgt er waarschijnlijk voor dat er in de toekomst minder open water blijft bestaan. Dit door verder dichtgroeien en ophoging van de bodem door de vele bladresten (fig. 3).

Als proef kan een klein deel van het moeras een meter verdiept worden (rietvegetatie met deel onder-grond) om open water te creëren. Hierdoor wordt het geleidelijk geheel dichtgroeien tegengegaan en kunnen bepaalde brakwatersoorten het gebiedje gemakkelijker bereiken. Een andere mogelijkheid is het aansluitende gemaaid grasland flink te verlagen om zo het moeras met een diep stuk te vergro-ten. Hiermee wordt voorkomen dat er broedgebied voor moerasvogels verdwijnt.

Literatuur

- Dienst Ruimte en Groen, Provincie Noord-Holland, 1990. Macrofauna rond Amsterdam. Onderzoeksrapport 7. 37 blz.
- Krebs, B., A. Fortuin & H. Boeyen, 1995. Brakke binnenwateren het beschermen waard. De Levende Natuur 96: 14-19.
- Kuijper, W.J., 2000. De weekdieren van de Nederlandse brakwatergebieden (Mollusca). Nederlandse Faunistische Mededelingen 12: 41 – 120.
- Kuijper, W.J., 2017 (2018). Waterdieren in het Kennemermeer. Blz. 83-90 in: M. Janssen (red.). Flora en fauna van het Kennemerstrand. Vrienden van het Kennemerstrand.

Wim Kuijper
w.j.kuijper@gmail.com

+ tabel 1 en 2 (= blad 1 en blad 2 van excel tabel), tabel 3
+ schetskaart en foto's

Tabel 3. Indeling van brakke wateren naar Den Hartog, 1971

chloriniteit	saliniteit	
Limnisch: 0,0-0,3‰ Cl	0,0-0,5‰ S	(zoet water)
Oligohalien: 0,3-1,8‰ Cl	0,5-3,3‰ S	(zwak brak water)
Mesohalien: 1,8-10,0‰ Cl	3,3-18,1‰ S	(brak water)
Polyhalien: 10,0-16,5‰ Cl	18,1-30,0‰ S	(sterk brak water)
Euhalien: 16,5-22,0‰ Cl	30,0-40,0‰ S	(zeewater)
Hyperhalien: > 22,0‰ Cl	> 40,0‰ S	(ingedampt zeewater)

Fig. 1a Velsen, Spaarnwoude. Schetskaart ligging kwelpas (met de monsterpunten a t/m e) en omgeving.

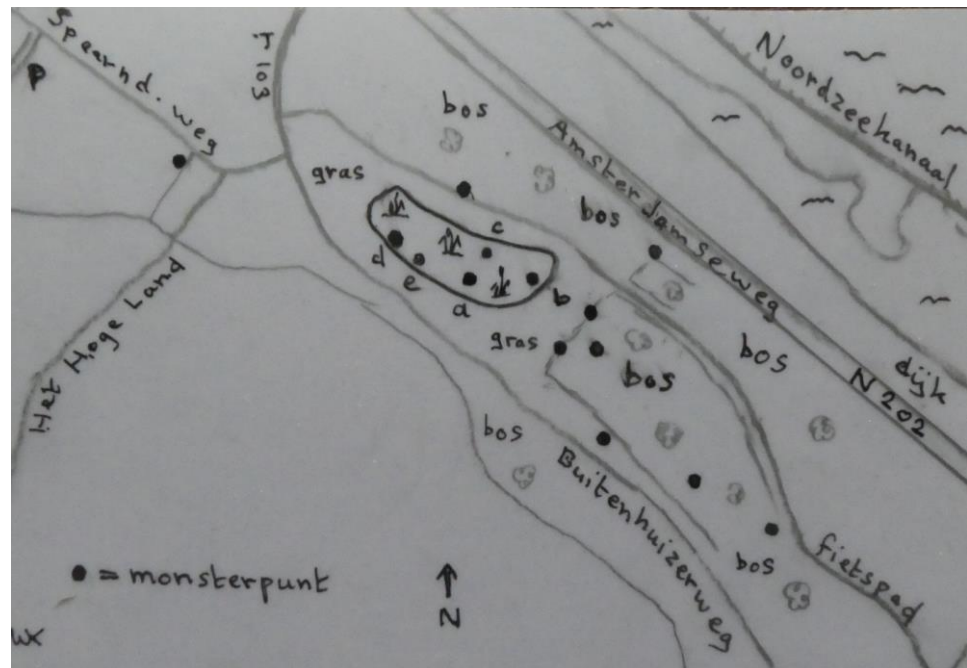

Fig. 1b. Velsen, Spaarnwoude. Onderzocht rietmoeras met brakke kwel. 4-6-2018.

Fig. 2. Velsen, Spaarnwoude. Een diepere plek (poel a) in het moeras. 12-4-2018.

Fig. 3. Velsen, Spaarnwoude. Rietresten op de bodem van het moeras. 30-3-2018.

Fig. 4. Velsen, Spaarnwoude. Inventarisatie met net van een poel. 21-9-2018.
Foto B. Kruijsen.

Fig. 5. Velsen, Spaarnwoude. Bepaling zoutgehalte. Foto B. Kruijsen.

Fig. 6. Velsen, Spaarnwoude. Brakwatersteurgarnaal. 4-6-2018.

Fig. 7. Velsen, Spaarnwoude. Vlokreeft. 30-3-2018.

Fig. 8. Velsen, Spaarnwoude. Jenkin's waterhoren. Rechtsonder en rechtsboven een exemplaar met een zwakke kiel op de laatste winding. 30-3-2018.

Fig. 9. Velsen, Spaarnwoude. Driedoornige stekelbaars. 12-4-2018.

Fig. 10. Velsen, Spaarnwoude. Libellenlarf: lantaarntje. 14-8-2018.

Fig. 11. Velsen, Spaarnwoude. Huidje van een uitgeslopen libel: gewone oeverlibel. 4-6-2018,

Fig. 12. Velsen, Spaarnwoude. Rups van een rietvink (nachtvlinder). 4-6-2018.

Fig. 13. Velsen, Spaarnwoude. Nat bos, direct oost van kwelmoeras. 12-4-2018.
Deelgebied D referentie (BK)

Conclusies van het onderzoek

1. De terrestrische vegetaties worden door het dunningenbeheer niet of nauwelijks beïnvloed. De botanische natuurwaarden zijn zeer beperkt op dit punt omdat we hier te maken hebben met voedselrijke kleibodems. Ruigtesoorten overheersen. Echt bijzondere planten zijn niet aangetroffen, niet in de gedunde percelen en ook niet in de referenties ervan. Alleen het bosperceel D referentie herbergt een opvallende populatie manshoge zee-asters die in kleine vorm ook voorkomen in en langs het rietveld in deelgebied D. Mits goed beheerd en ingericht zijn deelgebied D en Dref wel potentieel interessant voor brakwater gebonden planten.
2. In de bospercelen komt een redelijk gevarieerde broedvogelbevolking van struweel, park en bos voor. Echt bijzondere soorten zoals Rode lijstsoorten zijn niet aangetroffen. Zoals te verwachten viel hebben de bosdunningen een zekere impact op de broedvogelbevolking. Soorten van ouder bos gaan achteruit in de gedunde percelen terwijl hier juist soorten van struweel en bosrand toenemen. Bij ouder bos zijn na langere tijd interessante broedvogelsoorten te verwachten. In de gedunde percelen is de ontwikkeling daarnaar enigszins teruggezet in de tijd. In de gedunde percelen zullen naar verwachting na langere tijd (25 jaar?) bijzondere broedvogels zich vestigen. Te denken valt aan boomvalk, wielewaal e.a. Maar ook zullen dichtheden van holenbroeders zoals grote bonte specht, bosuil en holenduif gaan toenemen.
3. Aparte aandacht verdient het rietland van deelgebied D. Hier komt op een relatief klein oppervlak een gevarieerde rietvogelbevolking voor. Dit bevordert de biodiversiteit onder de broedvogels in de overigens beboste omgeving.
4. Langs de gedunde percelen zijn de aantal soorten en exemplaren dagvlinders lager dan langs de niet-gedunde percelen. Een zich ongehinderd ontwikkelend bos is kennelijk ook voor bosrandsoorten aantrekkelijker dan in bospercelen waar is ingegrepen. Wellicht dat na langere tijd de dagvlinderfauna zich verder gaat ontwikkelen.
5. Oudere bomen met neutrale schors zoals Spaanse aak, populier, vlier en es kunnen belangrijke epifytenvegetaties van mossen herbergen. Dat is in dit onderzoek ook gebleken. Het verwijderen van oude populieren heeft ongetwijfeld een negatieve impact gehad op de mossen die erop groeiden. Bosdunningen kunnen ruimte scheppen voor epifytenvegetaties op oudere bomen die zijn blijven staan na de ingreep. Aanwijzingen daarvoor zien we in deelgebied B waarbij na de dunningen een opvallende rijkdom aan epifyten op Spaanse aken voorkomt. Desondanks is behoud van oude Canadapopulieren met name in de boskernen in sommige bospercelen gunstig voor de epifyten. Grauwe abelen zijn minder aantrekkelijk als draagboom voor mossen en korstmossen .

Aanbevelingen

- 1 Het is aan te bevelen bospercelen in Oosterbroek en Buitenhuisen alleen langs de randen van bossen en langs paden en wegen te dunnen. Dit dient de veiligheid en via ecologisch randenbeheer wordt een positieve impuls aan de natuur gegeven met name voor broedvogels en insecten waaronder vlinders. Bij dit ecologisch beheer kan men denken aan het kappen van exoten zoals de Amerikaanse vogelkers, Dwergmispel (*Cotoneaster species*), Amerikaanse eik, rimpelroos e.d. en het kappen van gevaarlijke bomen in de randzones en de stammen zoveel mogelijk in de randzones laten liggen. Dat laatste geldt ook voor stammen van andere boomsoorten zoals de Amerikaanse vogelkers en de Amerikaanse eik. Het gevelde hout intact laten en dus niet versnipperen, omdat dit sterke bosverruiging tot gevolg heeft. Bij het dunnen een zo groot mogelijke boskern onaangetast laten. In het algemeen streven naar toename van dood hout in het bos.
De hoge populieren die resteren in de boskernen zijn van betekenis voor broedvogels, zoals de minder algemene appelvink én voor interessante epifytenvegetaties. Het sparen van populieren in boskernen zoals nu al het beheerbeleid is, kan worden voortgezet.
Bij ecologisch bosbeheer kan men ook denken aan groepsgewijze dunningen in grotere en aaneengesloten bospercelen. Hierdoor ontstaat meer variatie in het bosmilieu en wordt natuurlijke verjonging gestimuleerd.
- 2 De potenties voor de zeldzame vastelandsmilieu van brak water zijn duidelijk aanwezig in een zone langs de Amsterdamse weg welke het Noordzeekanaal flankiert. Dit is goed zichtbaar aan de opvallende vaak aanwezige dode rechtopstaande bomen in diverse percelen o.a. in deelgebied D referentie, maar ook in bospercelen elders langs het fietspad. Omvorming van deze bossen naar nat grasland, moeras en rietland zoals in Deelgebied D betekent, dat dit milieu zich kan uitbreiden (lieft aaneengesloten). Dit levert een langgerekte moeraszone op met potenties voor veel rietvogels waaronder wellicht meer zeldzame zoals baardmannetje. Ook heeft voor passerende recreanten dit nieuwe landschap een nieuwe belevingswaarde. Naast omvorming tot brak rietland is het op een enkele plek handhaven van een afstervend bos in deze zone zinvol omdat de staande dode stammen aantrekkelijk zijn voor bastinsecten en spechten. Het voert te ver hier een compleet inrichtingsplan te presenteren waarbij ook rekening wordt gehouden met de aanbevelingen, die door Wim Kuijper zijn gedaan in zijn deelrapport over de brakke natuur in het natte rietland.
- 3 Teneinde vast te stellen in hoe de natuurkwaliteit van de onderzochte recent gedunde bospercelen zich ontwikkelt, is het zinvol na 10, 20 en 30 jaar in een ecologisch onderzoek de stand van de natuur opnieuw te meten (monitoringonderzoek).
- 4 Voorgesteld wordt ná vaststelling van dit rapport een overleg af te spreken tussen onderzoekers en de beheerder om de resultaten en aanbevelingen door te spreken en onduidelijkheden weg te werken.

Bijlagen

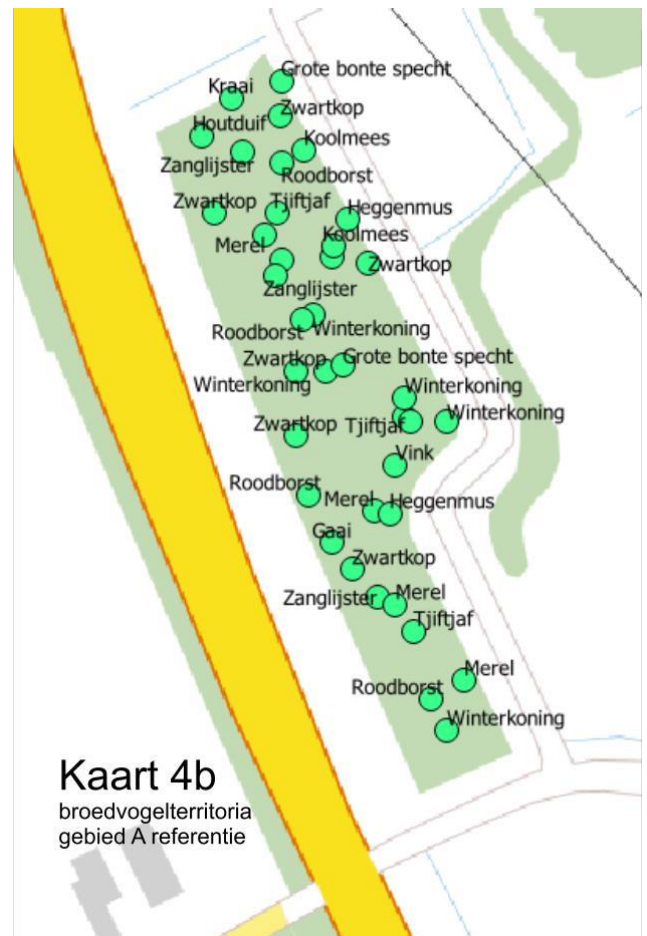
Rood gemarkeerd algemeen voorkomende soorten in de deelgebieden.

Bijlage 1a Resultaten Tansley-opnamen bomen en struiken									
Deelgebied	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref	
Jaar	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2018	2018	
Lich_mea_o	6.55	5.59	6.48	6.50	6.30	6.30	6.77	6.37	factor licht obv Ellenberggetallen
Voch_mea_o	6.37	5.62	7.29	6.27	6.18	6.20	6.86	6.32	idem vocht
Zuur_mea_o	6.78	6.26	6.83	6.94	6.85	6.44	6.81	6.60	idem zuurgraad
Stik_mea_o	6.83	6.49	6.66	6.76	6.70	6.29	6.27	6.83	idem stikstof
Associa_01	43RG01	43AA01B	43RG03	31CA01B	43RG01	43AA05	33AA05B	43RG01	vegetatietype 1
Associa_02	43RG03	43AA05	33DG02	38AA01B	33AA05B	43AA01B	32AA01B	33AA05B	vegetatietype 2
Associa_03	43AA05	43RG03	43RG02	43AA05	43AA05	43RG03	38AA02A	43AA05	vegetatietype 3
Aantal soorten	61	34	26	62	42	50	51	44	
									Ned_naam
bossoorten (bomen)									
Acer campestre	a	a	o	f		f			Spaanse aak
Acer platanoides								s	Noorse esdoorn
Acer pseudoplatanus	o	a		o				o	Gewone esdoorn
Aesculus hippocastanum						lf			Witte paardenkastanje
Amelanchier lamarckii		r				o			Amerikaans krentenboompje
Crataegus monogyna	f	o	o	o	f	f			Eenstijlige meidoorn
Fagus sylvatica		o							Beuk
Fraxinus excelsior	a	o	o	o	o	o		lf	Gewone es
Ilex aquifolium		o							Hulst
Juglans regia						s			Okkernoot
Picea species								r	Spar (G)
Populus species	o				lf	o			Populier (G)
Populus x canadensis	a	a	a	a	f	f	r	o	Canadapopulier
Populus x canescens	o				lf		o	f	Grauwe abeel
Prunus avium		r		r		o			Zoete kers
Prunus padus	r	o	r			o		r	Vogelkers
Prunus serotina		r							Amerikaanse vogelkers
Quercus robur	r		o	o		a			Zomereik
Salix caprea	f	f							Boswilg
Sorbus aucuparia	o	lf	r			o			Wilde lijsterbes
bossoorten (struiken)									
Acer campestre						f			Spaanse aak
Acer pseudoplatanus								o	Gewone esdoorn
Alnus glutinosa					lf	o	r		Zwarte els
Amelanchier lamarckii						r			Amerikaans krentenboompje
Clematis vitalba				lf					Bosrank
Cornus sanguinea	a	f	la	a	o	lf	s		Rode kornoelje
Corylus avellana	o	la	r						Hazelaar
Crataegus monogyna					f	a	o	o	Eenstijlige meidoorn
Euonymus europaeus							r		Wilde kardinaalsmuts
Fraxinus excelsior						lf			Gewone es
Ligustrum vulgare		o					r		Wilde liguster
Populus alba					lf				Witte abeel
Populus species					o			o	Populier (G)
Prunus spinosa	o	lf	o	la	o	f	r	lf	Sleedoorn
Ribes nigrum						lf			Zwarte bes
Rosa canina	o	o	la	o	r	o		s	Hondsroos
Rubus fruticosus ag.	a	a	f	a	a	d	la	la	Gewone braam
Sambucus nigra	o	o	r	o					Gewone vlier
Symphoricarpos albus							s		Sneeuwbes
Viburnum opulus	o	o	o		s		r		Gelderse roos
totaal aantal houtige gewassen	18	21	14	13	14	22	11	13	

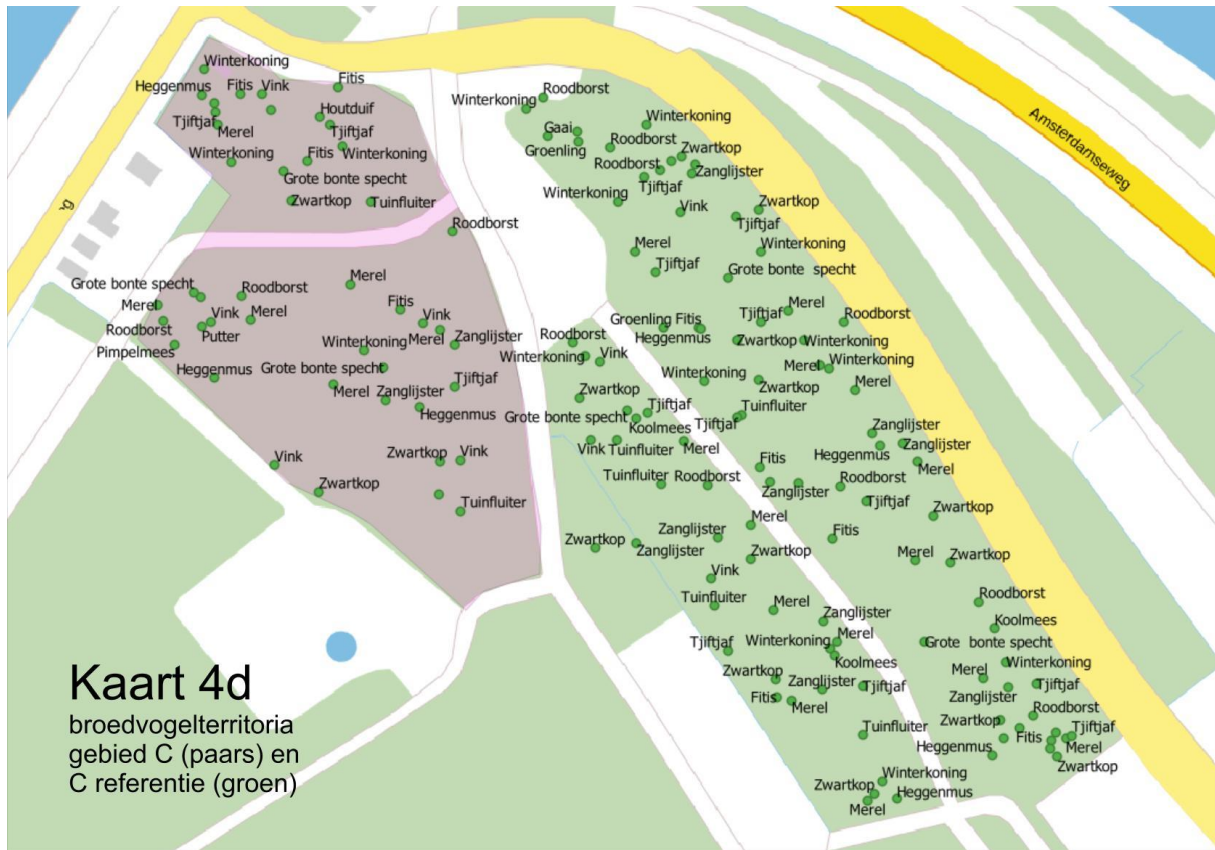
Bijlage 1b Resultaten Tansley-opnamen droge ondergroei bossen									
Deelgebied	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref	
bos(rand)soorten (kruidlaag)									
<i>Acer pseudoplatanus</i>				a					Gewone esdoorn
<i>Cornus sanguinea</i>								o	Rode kornoelje
<i>Crataegus monogyna</i>								o	Eenstijlige meidoorn
<i>Anisantha sterilis</i>	o								IJle dravik
<i>Anthriscus sylvestris</i>	o	f		o	la	lf		f	Fluitenkruid
<i>Arctium minus</i> s.l. (incl. <i>A. pubens</i>)				r					Gewone klit
<i>Artemisia vulgaris</i>	r			r					Bijvoet
<i>Atriplex prostrata</i>				r					Spiesmelde
<i>Bidens frondosa</i>				r					Zwart tandzaad
<i>Brachythecium rutabulum</i>	f	a		la	a	a		o	Gewoon dikkopmos
<i>Brassica napus</i>			r						Koolzaad
<i>Brassica nigra</i>				o					Zwarte mosterd
<i>Chenopodium album</i>				r					Melganzenvoet
<i>Cirsium arvense</i>	o			o					Akkerdistel
<i>Cirsium vulgare</i>				r					Speerdistel
<i>Conyza canadensis</i>				r					Canadese fijnstraal
<i>Dactylis glomerata</i>	o	o		f	o		o	lf	Kropaar
<i>Daucus carota</i>				r					Peen
<i>Dryopteris carthusiana</i>				r					Smalle stekelvaren
<i>Dryopteris filix-mas</i>		o							Mannetjesvaren
<i>Echinochloa crus-galli</i>				r					Hanenpoot
<i>Epilobium tetragonum</i>						s			Kantige basterdwederik s.l.
<i>Euonymus europaeus</i>	r	lf							Wilde kardinaalsmuts
<i>Eurhynchium praelongum</i>	o	a		la	a	f	lf	cd	Fijn laddermos
<i>Fissidens taxifolius</i>				la					Kleiverdermos
<i>Galium aparine</i>	f		f	f		la	o	f	Kleefkruid
<i>Geranium pratense</i>					s				Beemdooievaarsbek
<i>Geum urbanum</i>		o		o		o			Geel nagelkruid
<i>Glechoma hederacea</i>	f	f		a	o	lf	la	r	Hondsdrif
<i>Hedera helix</i>					r			r	Klimop
<i>Heracleum mantegazzianum</i>	o				r	s		lf	Reuzenberenklauw
<i>Heracleum sphondylium</i>	o	o		o	lf	o		lf	Gewone berenklauw
<i>Holcus lanatus</i>	o		f	f	lf	lf	a		Gestreepte witbol
<i>Lapsana communis</i>	o								Akkerkool
<i>Lolium perenne</i>	o						f		Engels raaigras
<i>Persicaria amphibia</i>	r								Veenwortel
<i>Persicaria maculosa</i>				lf					Perzikkruid
<i>Plantago major</i>	o			o					Grote en Getande weegbree
<i>Poa nemoralis</i>				lf					Schaduwgras
<i>Polygonum aviculare</i>	r			lf					Gewoon varkensgras
<i>Potentilla anserina</i>	o								Zilverschoon
<i>Rubus caesius</i>	a			la					Dauwbraam
<i>Rumex obtusifolius</i>	o			r	o			r	Ridderzuring
<i>Sonchus oleraceus</i>				r					Gewone melkdistel
<i>Symphytum officinale</i>	o		o	o	lf	o	o	r	Gewone smeewortel
<i>Tripleurospermum maritimum</i>				r					Reukeloze kamille
<i>Urtica dioica</i>	f	f	a	a	la	f	f	a	Grote brandnetel
<i>Veronica hederifolia</i>								r	Klimopereprijs
<i>Vicia cracca</i>					r				Vogelwikke
tot n soorten boskruiden excl natte plekke	23	10	5	33	14	12	8	15	

Bijlage 1c Resultaten Tansley-opnamen vochtige/natte locaties									
Deelgebied	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref	
bossoorten (natte plekken)									
<i>Alnus glutinosa</i>	a	a	a	a	lf	o	o	f	Zwarte els
<i>Carex otrubae</i>	r			r					Valse voszegge
<i>Epilobium hirsutum</i>	a		a	f	la	la	la	la	Harig wilgenroosje
<i>Glyceria maxima</i>	o								Liesgras
<i>Poa trivialis</i>	o	f		o	la		a	a	Ruw beemdgras
<i>Ranunculus ficaria</i>					lf	lf	lf	la	Speenkruid
<i>Salix alba</i>	a		a	a	r		r		Schietwilg
<i>Salix cinerea</i>	f		f			o	r		Grauwe en Rossige wilg
<i>Salix viminalis</i>			f	o					Katwilg
<i>Sonchus palustris</i>						r			Moerasmelkdistel
<i>Sparganium erectum</i>	r								Grote en Blonde egelskop
	8	2	5	6	5	5	6	4	
Bijlage 1d Resultaten Tansley-opnamen soorten van rietlanden nat grasland									
Deelgebied	A	A ref	B	B ref	C	C ref	D	D ref	
rietland en nat grasland									
<i>Agrostis stolonifera</i>				o	la	la	cd		Fioringras
<i>Alopecurus geniculatus</i>							la		Geknikte vossenstaart
<i>Aster tripolium</i>							o	la	Zee-aster
<i>Calliergonella cuspidata</i>							la	lf	Gewoon puntmos
<i>Calystegia sepium</i>	f			la			lf	lf	Haagwinde
<i>Carex pendula</i>								lf	Hangende zegge
<i>Chenopodium rubrum</i>				r			r		Rode ganzenvoet
<i>Eupatorium cannabinum</i>				o			r		Koninginnenkruid
<i>Festuca arundinacea</i>	r					o	f	la	Rietzwenkgras
<i>Glyceria fluitans</i>							f		Mannagras
<i>Lotus pedunculatus</i>							o		Moerasrolklaver
<i>Phalaris arundinacea</i>	o		a	la					Rietgras
<i>Phragmites australis</i>	f		a	f	ld	ld	d	la	Riet
<i>Ranunculus repens</i>	r			o	la	o	a	la	Kruipende boterbloem
<i>Rumex crispus</i>						r	f	o	Krulduring
	5	0	2	7	3	5	13	8	
totaal aantal natte soorten in bos									
of grasland	13	2	7	13	8	10	19	12	
totaal aantal taxa in of aan rand van bos	61	33	26	62	36	44	38	40	

Bijlage 2 Kaarten met broedvogelterritoria in de onderzoeksgebieden

Bijlage 3 resultaten brakwateronderzoek

SPAARNWOUDE - kwelplas (rietveld) [Bijlage 3a]		30 maart	12 april	4 juni	14 aug.	21 sept.	12 april	21 sept.	12 april	12 april	4 juni	14 aug.	21 sept.	14 aug.	21 sept.
2018		a	a	a	a	a	b	b	c	d	d	d	d	e	e
poeltje															
coördinaten		108.492	108.486	108.490	108.492	108.492	108.520	108.520	108.537	108.462	108.460	108.461	108.463	108.473	108.473
coördinaten		494.503	494.492	494.500	494.505	494.505	494.496	494.496	495.519	494.521	494.520	494.518	494.520	494.508	494.508
temperatuur in °C		ca. 13	12	19	21	16	12	16	12	12	20	21	16	20	16
saliniteit ‰		9	10	10	10-11	9-13	8	9	10	11	10	8-11	9	8	-
diepte in cm		65	65	65	100	100	5	20	60	75	70	70	70	10	30
waterdieren															
brakwatersigaar	Sigara stagnalis	v.alg.	weinig	weinig	weinig	weinig	-	-	vrij alg.	vrij alg.	weinig	algemeen	weinig	weinig	enkele
gewone duikerwants	Corixa punctata	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
schaatsenrijder	Gerris sp.	-	enkele	weinig	1	-	-	-	-	-	vrij alg.	-	-	-	-
vijverloper	Hydrometra stagnorum	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
vlokreeft	Gammarus duebeni	enkele	-	weinig	vrij alg.	enkele	-	enkele	-	enkele	enkele	weinig	weinig	weinig	-
brakwatersteurgarnaal	Paleomonetus varians	enkele	-	enkele	enkele	1	-	-	-	1	-	enkele	-	enkele	-
mosselkreeftje	Ostracoda	-	-	-	-	vrij alg.*	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kokerjuffer	Limnephilus flavicornis	-	-	-	-	-	-	-	-	2	-	-	-	-	-
kokerjuffer	Limnephilus cf affinis	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
rode muggenlarf	Chironomus sp.	1	1	vrij alg.	weinig	-	-	-	-	enkele	weinig	enkele	-	enkele	-
grijze muggenlarf	Culex sp.	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-
oever- of watervlieg	Ephydridae	-	-	-	-	1 pop †	-	-	-	-	-	-	-	-	-
lantaantje	Ischnura elegans	enkele	enkele	enkele *	weinig	vrij alg.	-	-	-	enkele	1	weinig	weinig	weinig	enkele
libellenlarf	Anisoptera	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
gewone oeverlibel	Orthetrum cancellatum	-	-	1 *	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
wapenvlieg	Stratiomys sp.	-	-	-	-	-	1	-	-	1	-	-	-	-	-
keverlarf 3cm	Coleoptera	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
keverlarf 5 cm	Coleoptera	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kever	Helophorus sp.	-	-	-	-	-	-	-	-	-	enkele	-	-	-	-
kever	Coleoptera	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-
driedoornige stekelbaars	Gasterocephalus aculeatus	-	-	35 cf	-	-	-	-	-	2	enkele	enkele	-	1	-
tiendoornige stekelbaars	Pungitius pungitius	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	3	-	-	-
Jenkin's waterhoortje	Potamopyrgus antipodarum	weinig	enkele	enkele	enkele	enkele	-	-	-	weinig	enkele	weinig	weinig	-	vrij alg.
leverbottelak	Galba truncatula	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
landdieren															
grote barnsteenslak	Succinea putris	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	enkele	-
rietvink (rups, 9 cm)	Euthrix potatoria	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
* waarvan 1 larvehuidje															
† = in bodemonmonster															
analyse W.J. Kuijper															

SPAARNWOUDE - omgeving kwelplas (rietveld) [Bijlage 3b]		12 april	21 sept.	14 aug.	21 sept.	12 april	4 juni	4 juni	14 aug.	21 sept.
2018		nat bos	nat bos	nat bos	greppel-0,5m	sloot-3m	sloot-1m	greppel-0,5m	greppel-0,5m	sloot-1m
watertype										
coördinaten		108.553	108.638	108.658	108.333	108.610	108.484	108.533	108.569	108.563
coördinaten		494.426	494.383	494.371	494.565	494.495	494.542	494.452	494.477	494.419
temperatuur in °C		10	-	19	-	-	19	-	18	16
saliniteit ‰		7	-	8	11	-	10	-	10	13
diepte in cm		10	0	5	10	-	20	10	10	20
waterdieren										
schaatsenrijder	Gerris sp.	2	-	-	-	1	enkele	-	-	-
vijverloper	Hydrometra stagnorum	1	-	-	-	-	-	-	-	-
vlokreeft	Gammarus sp.	weinig	-	-	weinig	enkele	enkele	1	-	weinig
rode muggenlarf	Chironomus sp.	1	-	-	-	-	weinig	-	-	-
grijze muggenlarf	Culex sp.	enkele	-	-	-	-	-	-	-	-
lantaantje	Ischnura elegans	-	-	-	-	1	-	-	-	-
wapenvlieg	Stratiomys sp.	2	-	-	-	-	-	-	-	-
keverlarf	Coleoptera	1	-	-	-	-	-	-	-	-
kever (klein)	Coleoptera	-	-	-	-	-	enkele	-	-	-
kever (middel)	Coleoptera	2	-	-	-	-	-	-	enkele	-
driedoornige stekelbaars	Gasterocephalus aculeatus	-	-	-	-	1	-	-	-	-
tiendoornige stekelbaars	Pungitius pungitius	-	-	-	-	-	enkele	enkele	enkele	-
Jenkin's waterhoortje	Potamopyrgus antipodarum	vrij alg.	-	-	algemeen	-	weinig	enkele	weinig	weinig
ovale poelslak	Radix balthica	1 †	-	-	-	enkele	-	-	-	-
leverbottelak	Galba truncatula	enkele	1	1 †	-	-	-	-	-	-
landslakken										
slanke barnsteenslak	Oxyloma elegans	weinig	-	-	-	-	-	-	-	-
grote barnsteenslak	Succinea putris	-	vrij alg.	-	-	-	-	-	-	-
glanzende agaathoren	Cochlicopa lubrica	1	-	-	-	-	-	-	-	-
kelder-glanslak	Oxychilus cellarius	1 †	-	-	-	-	-	-	-	-
bruine blinklak	Aegopinella nitidula	-	1	-	-	-	-	-	-	-
boerenknoopje	Discus rotundatus	weinig	-	1	-	-	-	-	-	-
donkere glimslak	Zonitoides nitidus	vrij alg.	-	-	-	-	-	-	-	-
heesterslak	Arianta arbustorum	1, enk. †	vrij alg.	-	enkele	-	-	-	-	-
zwartgerande tuinslak	Cepaea nemoralis	enkele †	-	-	-	-	-	-	-	-
gevekte akkerslak	Deroceras reticulatum	1	-	-	-	-	-	-	-	-
bos?-wegslak	Arion cf silvaticus	enkele	-	-	-	-	-	-	-	-
† = leeg huisje										
analyse W.J. Kuijper										

Literatuur

- 1) <https://www.sovon.nl/nl/content/bmp-broedvogel-monitoring-project-alle-soorten>
- 2) Scharringa, C.J.G., W. Ruitenbeek en P. J. Zomerdijs (eds), 2010. Atlas van de Noord-Hollandse broedvogels 2005-2009. Uitgave Samenwerkende Vogelwerkgroepen Noord-Holland. Uitgeverij Springeruit.

Colofon

Opdrachtgever

Recreatieschap Spaarnwoude
Contactpersoon Adriaan van Koeverden (beheerder)

Opdrachtnemer

drs. Ben W.J.M. Kruijsen, ecooloog
Ecologisch Adviesbureau B.Kruijsen
Eydenhoefflaan 7
2071 AM Santpoort-Noord
natuuradvies@xs4all.nl
www.natuuradvies.nl

Veldonderzoek en rapportage

Ben Kruijsen in samenwerking met Jaco Diemeer en
Wim Kuijper

Publicatie

november 2018

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 7b

Bijlage Overzicht groot onderhoud en vervangingen SPW 2018

SPW VOORTGANG INHAALSLAG GROOT ONDERHOUD EN VERVANGINGEN

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

Voor 2018 heeft het bestuur extra middelen (€ 1.500.000) beschikbaar gesteld om een deel van het achterstallig onderhoud in Spaarnwoude Oud weg te werken.

In de bijlage een overzicht van alle 23 projecten groot onderhoud en vervangingen die in het kader van de inhaalslag zijn ingesteld. Het bedrag is nagenoeg geheel besteed. In 2018 zijn op 5 na alle projecten afgerond, de rest is nog in uitvoering. 1 project is vervallen (vervangen beschoeiing ruiterspad Houtrak).

De verwachte overschrijding van nog af te ronden projecten van 2018 in 2019 bedraagt € 310.693 (prognose). Deze overschrijding is opgenomen in de begrotingswijziging 2019 en zal worden onttrokken aan de reserve beheer.

Groot onderhoud en vervangingen 2018 SPW

Deelgebied	Projecten	begroot project	besteed	Saldo realisatie 2018	fase in uitvoering	opmerkingen	begroot realisatie 2019	prognose projectresultaat	planning uitvoering 2019
Westbroek	fietspad Redoute groot onderhoud	€ 56.628	€ 15.009	€ 41.619	in uitvoering (oplevering 2019)	bereikbaarheid woonboten en opknappen parkeerplaats wordt besproken met omwonenden; i.v.m. milieuonderzoek heeft project vertraging opgelopen en is in overleg met bewoners uitgesteld tot na het broedseizoen	€ 45.000	€ -3.381	Q1
Houtrak	(Oost-West verbinding) fietspad langs Houtrakkerweg groot onderhoud	€ 176.963	€ 216.183	€ -39.221	gereed	vervuiling geconstateerd bij bodemonderzoek meerkosten voor sanering		€ -39.221	
	diverse asfaltreparaties Houtrak en Dijkland	€ 106.178	€ 89.928	€ 16.250	gereed	geen		€ 16.250	
Westbroek	herstel wandelpaden Westbroekplas langs Dammersweg en Westlaan en Oosterbroek op Uitzichtheuvels	€ 21.236	€ 23.317	€ -2.082	gereed	geen; veel positieve reacties		€ -2.082	
Veerplas	herstel wandelpaden Veereilandjes en Waarderpolder	€ 21.236	€ 6.298	€ 14.938	gereed	Herstel voel goedkoper uit; veel positieve reacties		€ 14.938	
Houtrak	noord zuid wandelpad terrassenheuvel	€ 21.236	€ 3.512	€ 17.724	in uitvoering (oplevering 2019)	geen; oplevering in Q1	€ 15.000	€ 2.724	Q1
Houtrak	vervanging bruggen 157 en 158 Houtrak	€ 545.045	€ 509.198	€ 35.847	in uitvoering (oplevering 2019)	Hout- en staalleverantie heeft veel vertraging in uitvoering opgeleverd; geen aanbestedingsvoordeel i.v.m. aantrekkende markt; oplevering in Q1	€ 35.000	€ 847	Q1
Dijkland & Veerpolder	Groot onderhoud 1/5 deel lange fietsbrug 817 over de Liede	€ 0	€ 104.626	€ -104.626	gereed	uit de inspectie en vanwege veel klachten kwam naar voren dat brug onveilig was; met spoed diverse reparaties en 1/5 deel geheel vervangen; in 2019 volgt weer 1/5 deel	€ 100.000	€ -204.626	
Oosterbroek	Groot onderhoud brug 604	€ 70.785	€ 121.973	€ -51.188	gereed	weinig aanbestedingsvoordeel gehad i.v.m. aantrekkende markt en door de		€ -51.188	
Westbroek	Redoute tot aan Landje van Gruijters	€ 77.864	€ 7.593	€ 70.271	in uitvoering (oplevering 2019)	betreft alleen besteksvoorbereiding; gekoppeld aan project fietspad Redoute	€ 70.000	€ 270	Q4
Houtrak	Michielsengeweg Zuid en herstraten parkeerplaats waterspeelplaats	€ 92.021	€ 177.733	€ -85.713	gereed	vanwege ernstige droogteschades is een groot extra deel van de weg toegevoegd aan het werk; overschrijding van het budget		€ -85.713	
Oosterbroek	de Schijf	€ 21.236	€ 24.444	€ -3.209	gereed	geen		€ -3.209	
Houtrak	beschoeiingen langs ruiterspad vervangen	€ 35.393	€ 0	€ 35.393	uitgesteld (oplevering 2019)	i.v.m. de noodzaak om een deel van de lange brug over de Liede met spoed op te knappen is dit project uitgesteld naar 2019		€ 35.393	
Houtrak	snoeien solitaire bomen in recreatieweides Michielsengeweg Zuid	€ 35.393	€ 32.914	€ 2.479	gereed	geen		€ 2.479	
Houtrak	beschoeiing langs fietspad houtrakkerweg	€ 35.393	€ 47.861	€ -12.469	gereed	meerwerk i.v.m. aanvullen talud		€ -12.469	
Oosterbroek en Buitenhuizen	banken en picknicksets rechtzetten, repareren en vervangen	€ 17.696	€ 12.131	€ 5.565	gereed	banken konden met eenvoudige middelen worden gerepareerd; veel positieve reacties		€ 5.565	
Westbroek	banken en picknicksets rechtzetten, repareren en vervangen	€ 21.236	€ 10.906	€ 10.330	gereed	banken konden met eenvoudige middelen worden gerepareerd; veel positieve reacties		€ 10.330	
Houtrak	banken en picknicksets rechtzetten, repareren en vervangen	€ 14.157	€ 23.457	€ -9.300	gereed	veel banken waren slecht of verdwenen; veel positieve reacties		€ -9.300	
Dijkland	banken en picknicksets rechtzetten, repareren en vervangen	€ 7.079	€ 5.968	€ 1.111	gereed	banken konden met eenvoudige middelen worden gerepareerd; veel positieve reacties		€ 1.111	
Westbroek	Westbroekplas strandspeeltoestellen repareren of herplaatsen	€ 14.157	€ 11.928	€ 2.229	gereed	speeltoestellen konden met eenvoudige middelen worden gerepareerd; veel positieve reacties		€ 2.229	
Peddelpoel	Peddelpoel strandspeeltoestellen repareren of herplaatsen	€ 14.157	€ 8.110	€ 6.047	gereed	speeltoestel kon met eenvoudige middelen worden gerepareerd en verplaatst; veel positieve reacties		€ 6.047	
Heel SPW	updaten verkeersborden	€ 14.157	€ 10.903	€ 3.254	gereed	het project loopt door in 2019 waarbij ook alle parkeerplaatsen worden meegenomen		€ 3.254	
Oosterbroek	baggeren Peddelpoel	€ 92.021	€ 17.961	€ 74.060	in uitvoering (oplevering 2019 en 2020)	betreft alleen besteksvoorbereiding; mogelijkheid voor subsidie wordt onderzocht voor tweede fase; hoeveelheid bagger blijkt enorm, i.v.m. zwemseizoen 2019 wordt het baggeren in fases gedaan. Project loopt vertraging op, fase 1 wordt Q1 uitgevoerd overige fases in Q4 en in 2020	€ 75.000	€ -941	Q1, Q4 en 2020
		€ 1.511.260	€ 1.481.953	€ 29.307			€ 340.000	€ -310.693	

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 7c

Bijlage Overzicht Groot onderhoud 2019 SPW

SPW OVERZICHT GEPLAND GROOT ONDERHOUD 2019

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

Voor 2019 is een planning gemaakt voor alle deelprojecten. Het totaalbedrag (€ 1.606.816) is conform het Cyber beheerrapport, dat de kosten voor groot onderhoud heeft doorgerekend op kwaliteitsniveau B. Voor dit bedrag staan 24 projecten op de rol. De uitvoering van deze projecten is gedekt uit de voorziening groot onderhoud (deelprogramma 1, 'gebiedsbeheer').

Stand van zaken wegwerken achterstallig onderhoud

In 2017 heeft bureau Cyber uitgerekend dat de totale achterstand in het beheer berekend op circa € 10,7 miljoen.

In 2017 heeft het bestuur € 390.000 en in 2018 € 1.500.000 (inclusief btw en VAT kosten) beschikbaar gesteld om achterstallig onderhoud weg te werken en zo de veiligheid en bruikbaarheid in het gebied te waarborgen. In 2019 wordt vanuit het budget groot onderhoud ongeveer € 1,3 miljoen aangewend om achterstallig onderhoud weg te werken (16 van de 24 projecten).

Hiervan uitgaande zal per saldo dus van € 10,7 miljoen nog ruim € 7 miljoen aan achterstallig beheer moeten worden weggewerkt. In 2017 heeft Cyber een nulmeting gedaan om de staat van het onderhoud te peilen, dit wordt in de zomer van 2019 weer herhaald. Cyber doet een nieuwe schouw (100 meetpunten) om te bepalen hoe het nu met de beheerachterstand is gesteld. De verwachting is dat de totale beheerachterstand geleidelijk oploopt, doordat ander gepland groot onderhoud en vervangingen deels wordt uitgesteld. Het wegwerken van het achterstallig beheer, krijgt binnen de vastgestelde begroting namelijk prioriteit. Cyber zal in de zomer van 2019 na hun nulmeting eventueel kunnen vaststellen of deze verwachting klopt.

De bevindingen komen in een bestuursvoorstel eind 2019 terug.

Groot onderhoud 2019 SPW

Deelgebied	Projecten	Kosten incl. btw en VAT	start voorbereiding	fase in voorbereiding	planning voorbereiding	planning aanbesteding	start uitvoering	duur uitvoerings
<i>veiligheid</i>								
Westbroek	groot onderhoud fietspad en autoweg Redoute tot aan Landje van Gruijters	€ 141.570,00	januari	aanbesteed	Q1, Q2	Q2	nnb	Q3,Q4
Houtrak	(Oost-West verbinding fase 5) groot onderhoud fietspad achter parkeerplaats Zuid	€ 141.570,00	maart	voorbereiding aanvraag	Q1,Q2	Q3	nnb	Q3,Q4
Oosterbroek	Groot onderhoud fietspad nabij manege VarioHippiQue	€ 42.471,00	maart	voorbereiding aanvraag	Q1,Q2	Q3	nnb	Q4
Heel SPW	diverse asfaltreparaties bij kruispunten en bochten	€ 21.235,00	juni	offertes	Q2,Q3,Q4	Q2,Q3,Q4	nnb	Q3,Q4
Heel SPW	herstel wandelpaden Westbroekplas langs Dammersweg, terrassenheuvel Houtrak en uitzichtheuvels Oosterbroek	€ 70.785,00	juni	offertes	Q2	Q3	nnb	Q3,Q4
Houtrak	vervanging brug 154 Houtrak	€ 247.747,00	februari	voorbereiding aanvraag	Q1,Q2,Q3	Q3,Q4	nnb	Q4
Dijkland	groot onderhoud bruggen 813 en 814 Dijkland	€ 21.235,00	maart	voorbereiding aanvraag	Q2	Q3	nnb	Q4
Veerplas	groot onderhoud lange fietsbrug 817 over de Liede fase 3	€ 92.020,00	januari	aanbesteed	Q1	Q1	oktober	Q4
Houtrak	groot onderhoud mindervaliden vissteiger	€ 14.157,00	april	voorbereiding	Q2	Q2	nnb	Q3
Heel SPW	divers groot onderhoud aan brugleuningen en -aansluitingen	€ 14.157,00	april	voorbereiding	Q2	Q2	nnb	Q3
Buitenhuizen	asfaltonderhoud Hoge Land (weg naar Golfbaan Spaarnwoude)	€ 155.727,00	maart	voorbereiding aanvraag	Q1	Q3,Q4	nnb	Q4
Houtrak	asfaltonderhoud Zuiderweg tot aan Droompark Houtrak	€ 106.177,00	april	voorbereiding aanvraag	Q2	Q3,Q4	nnb	Q4
heel SPW	divers groot asfaltonderhoud aan parkeerplaatsen, kruispunten en bochten	€ 42.471,00	mei	voorbereiding aanvraag	Q2	Q3,Q4	nnb	Q3,Q4
Veerplas	beschoeiingen langs recreatieweide vervangen	€ 63.706,00	juni	voorbereiding aanvraag	Q2	Q4	nnb	Q4
Heel SPW	snoeien solitaire bomen in recreatieweides Houtrak en Oosterbroek en divers bosonderhoud langs (schouw)paden Buitenhuizen en Houtrak	€ 56.628,00	januari	offertes	Q1	Q1	november	Q4
Heel SPW	vervanging verkeersobjecten als palen, schrikhekken en schampblokken	€ 14.157,00	juli	voorbereiding aanvraag	Q3	Q3,Q4	nnb	Q3,Q4
Heel SPW	updaten verkeersborden langs autowegen, parkeerplaatsen en fietspaden	€ 46.010,00	april	inventarisatie en in bestelling (continue)	Q2,Q3,Q4	Q3,Q4	mei	Q4

bruikbaarheid

Heel SPW	renovatie diverse gazons in Oosterbroek en Houtrak	€ 42.471,00	april	voorbereiding aanvraag	Q2	Q3,Q4	nnb	Q3,Q4
Heel SPW	zitmeubilair rechtzetten, repareren en vervangen	€ 31.853,00	juni	voorbereiding aanvraag	Q2	Q3,Q4	nnb	Q3,Q4
Heel SPW	speeltoestellen vervangen of repareren	€ 42.471,00	mei	voorbereiding aanvraag	Q2	Q3,Q4	nnb	Q3,Q4
Oosterbroek	groot onderhoud kunstobjecten Uitzichtheuvels	€ 14.157,00	februari	voorbereiding aanvraag	Q1	Q2,Q3,Q4	nnb	Q3,Q4

verbetering waterkwaliteit en verhogen natuurwaarden

Houtrak	beschoeiingen langs ruiterspad vervangen deels door natuurvriendelijke oevers	€ 28.314,00	juli	offerte	Q3	Q4	nnb	Q4
Oosterbroek	beschoeiing langs fietspad De Ven en reparaties aan overige beschoeiingen in Oosterboek deels door natuurvriendelijkere oeverbescherming	€ 42.471,00	juli	voorbereiding aanvraag	Q3	Q4	nnb	Q4
Oosterbroek	baggeren Peddelpoel fase 1	€ 113.256,00	januari	aanbesteed	Q1	Q1	februari	Q1
		€ 1.606.816,00						

risico's/bijzonderheden

bewoners kunnen tijdelijk hun auto niet parkeren bij woonboot; geen werkzaamheden tijdens broedseizoen; bewoners wensen inspraak inplannen; betreft achterstalligheid

milieuonderzoek moet uitwijzen of er geen vervuiling in fundering zit; betreft achterstalligheid

geen

geen

geen; betreft achterstalligheid

hout- en staalleverantie levert vaak vertraging in uitvoering op; weinig of geen aanbestedingsvoordeel i.v.m. aantrekkende markt; betreft vervanging i.v.m. achterstalligheid

fietspaden tijdelijk afgesloten

weinig of geen aanbestedingsvoordeel i.v.m. aantrekkende markt; betreft achterstalligheid

geen

geen; betreft achterstalligheid

toegangsweg golfbaan kan niet afgesloten dus werk dient 's nachts en in goed overleg met exploitant te worden uitgevoerd; betreft achterstalligheid

toegangsweg naar Droompark en golfbaan kan niet afgesloten dus werk dient 's nachts of in delen en in goed overleg met exploitanten te worden uitgevoerd; betreft achterstalligheid

geen; betreft achterstalligheid

geen: betreft achterstalligheid

geen; betreft achterstalligheid

geen; betreft achterstalligheid

geen

geen
geen
geen
kunst vraagt om speciale behandeling van materialen
geen; waar mogelijk komen in de beschoeiingen inkepingen om plantengroei mogelijk te maken, zeer flauwe taluds en faunatrapjes; betreft achterstalligheid
geen; waar mogelijk komen in de beschoeiingen inkepingen om plantengroei mogelijk te maken en faunatrapjes; betreft achterstalligheid
mogelijkheid voor subsidie; hoeveelheid bagger blijkt enorm, i.v.m. zwemseizoen 2019 wordt het baggeren in fases gedaan. Project loopt vertraging op tot 2020; betreft achterstalligheid

VOORSTEL

Voorzittersoverleg 15 februari 2019
Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 8a

Vorbereid door Rik Rolleman (manager programmasturing),
Miriam Brouwer, Gerben Houtkamp en Kees Rood (programmamanagers)
Bijlage Notitie Besluitvormingsproces Recreatieschappen

BESLUITVORMINGSPROCES RECREATIESCHAPPEN

Het algemeen bestuur besluit:

1. **Kennis te nemen van de notitie 'Besluitvormingsproces recreatieschappen' inclusief de conclusies**
2. **Kennis te nemen van de verbetervoorstellen (1) versterking rol dagelijks bestuur, (2) meer strategische bestuursagenda en (3) beter gebruik van de kennis en inzet AC-leden**
3. **Kennis te nemen van het verbetervoorstel (4) een betere planning & control-cyclus;**
4. **In te stemmen met het opstellen van een gezamenlijk en gedragen voorstel voor een betere planning & control-cyclus, dat later in 2019 ter besluitvorming wordt voorgelegd.**

Onderbouwing besluit

In het verbeterplan van Recreatie Noord-Holland NV (RNH) zijn 5 verbeterpunten benoemd. Eén van die verbeterpunten is de bestuurlijke advisering en besluitvorming. Om een betere besluitvorming te bereiken zijn een aantal actiepunten geformuleerd. De vorderingen worden gerapporteerd in de voortgangsrapportage, onder het speerpunt “verbeteren bestuurlijke besluitvorming”. De actiepunten moeten leiden tot:

1. Voldragen besluitvormingsprocessen, afgestemd met betrokken participanten;
2. Minder incident gedreven besluitvormingsprocessen.

In de bijgevoegde notitie worden voorstellen gedaan om het bestuurlijk besluitvormingsproces te verbeteren. De vier voorstellen zijn:

- Versterking rol dagelijks bestuur (DB):
Voorgesteld wordt om voorstellen uit te werken waarin de rol van het DB versterkt wordt en het algemeen bestuur (AB) zich meer richt op bestuurlijk strategische vraagstukken.
- Meer strategische bestuursagenda
Voorgesteld wordt om met ingang van de vergadercyclus van 2019 te werken met een vaste agenda voor AC, DB, AB en voorzittersoverleg waar specifieke agendapunten in worden ondergebracht.
- Beter gebruik maken van de kennis en inzet adviescommissie (AC) leden
Voorgesteld wordt meer gebruik te maken van de beschikbare kennis bij de leden van de AC van de diverse recreatieschappen voor de opstelling van de stukken. Om dit te bereiken zullen AC leden in een vroeger stadium worden benaderd onder meer via (1) op regelmatige informele Benen-Op-Tafel (BOT) overleggen en (2) de instelling van specifieke werkgroepen zoals financiën (en indien noodzakelijk) juridisch en (3) project specifieke afstemming.
- Betere planning & control cyclus
Voorgesteld wordt om
 1. De najaarsnotitie enkel door het DB vast te laten stellen,
 2. Voorstellen uit te werken waarover het AB zelfstandig mag besluiten zodat jaarlijkse begrotingswijzigingen overbodig worden,
 3. Aan te sluiten op de zienswijze procedure voor de kadernota van de regio Noord-Holland-Noord.

Het vierde voorstel kan gezien worden als een voorlopig voorstel. Dit wordt eerst inhoudelijk afgestemd met de financieel adviseurs van de participanten, met als doel een gezamenlijk en gedragen voorstel.

Juridische consequenties

In 2019 wordt er nader besloten over de P&C cyclus. Eventuele keuzes die hierin gemaakt worden kunnen leiden tot het aanpassen van de gemeenschappelijke regeling.

**Opmerkingen AC
25 maart 2019**

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om

- *De eerste drie voorstellen te wijzigen naar kennis nemen van;*
- *Het vierde voorstel (P&C-cyclus) eerst inhoudelijk af te stemmen met de financieel adviseurs van de participanten en met een gezamenlijk en gedragen voorstel te komen.*

**Opmerkingen DB
11 april 2019**

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie.

Akkoord directeur RNH

Jos Gilliam

Notitie Besluitvormingsproces recreatieschappen

1. Aanleiding

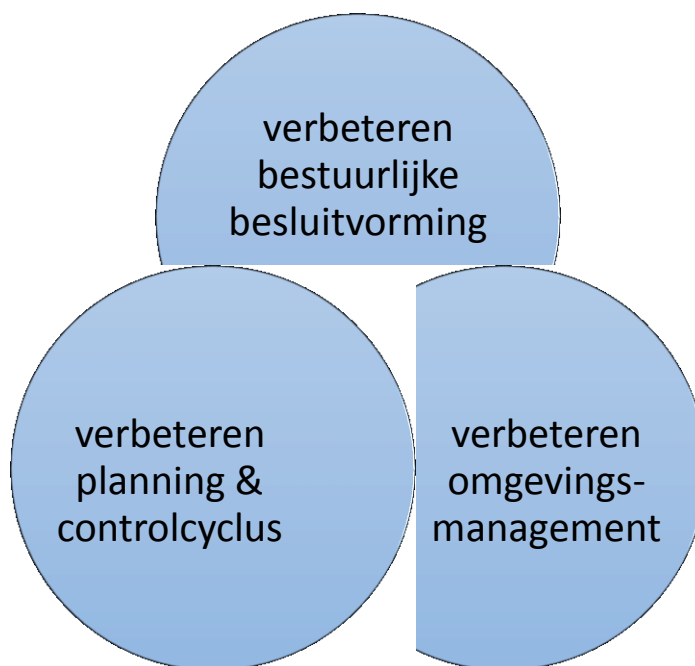
In het verbeterplan van Recreatie Noord-Holland NV (RNH) zijn 5 verbeterpunten benoemd. Eén van die verbeterpunten is de bestuurlijke advisering en besluitvorming. Om een betere besluitvorming te bereiken zijn een aantal actiepunten geformuleerd. De vorderingen worden gerapporteerd in de voortgangsrapportage, onder het speerpunt “verbeteren bestuurlijke besluitvorming”. De actiepunten moeten leiden tot:

- 1) Voldragen besluitvormingsprocessen, afgestemd met betrokken participanten;
- 2) Minder incident gedreven besluitvormingsprocessen.

In deze notitie worden voorstellen gedaan om het bestuurlijk besluitvormingsproces te verbeteren.

Een ander speerpunt is verbetering van de planning & control cyclus. Dat betreft een op participanten afgestemde cyclus van planning, voortgangsbewaking en verantwoording met tijdige en duidelijke informatie. Hoewel dit speerpunt aparte acties heeft, geeft deze notitie tevens een aanzet voor de acties die overlappen met de bestuurlijke besluitvorming.

Ook is er interactie met het speerpunt verbetering omgevingsmanagement. De besturen besluiten over de ambities, kaders en middelen voor het omgevingsmanagement (dat betrekking heeft op betrokkenheid van participanten en stakeholders) door de recreatieschappen. Hoewel ook dit speerpunt aparte acties heeft, geeft deze notitie een aanzet voor de acties die overlappen met de bestuurlijke besluitvorming.

Om dat te verbeteren wordt er in deze notitie ingegaan op:

- De taakverdeling tussen het dagelijks bestuur (DB) en het algemeen bestuur (AB);
- De wens om de rol van het DB te versterken;
- Een meer strategische bestuurlijke agenda;
- De rol van de ondersteunende adviescommissie (AC);
- De waarborging van de volledigheid en besluitrijpheid van de bestuursvoorstellen.

De uitvoering van deze notitie moet leiden tot een meer voldragen besluitvormingsproces, afgestemd met betrokken participanten en minder incident gedreven.

Verder zijn er al enkele actiepunten in gang gezet die ook bijdragen aan bovengenoemde doelen, maar waarvan de besluitvorming in andere voorstellen zijn voorgelegd:

- Het visietraject dat in verschillende schappen al van start is gegaan zal een belangrijke bijdrage leveren aan een gedragen lange termijn visie voor de recreatiegebieden.
- Een aantal actiepunten zijn al afgerond (w.o. positioneren voorzittersoverleg en aanstellen nieuwe manager programmasturing).
- Het benoemen van bestuurlijk portefeuillehouders. Hiervoor is een apart voorstel ingediend.

2. Toelichting

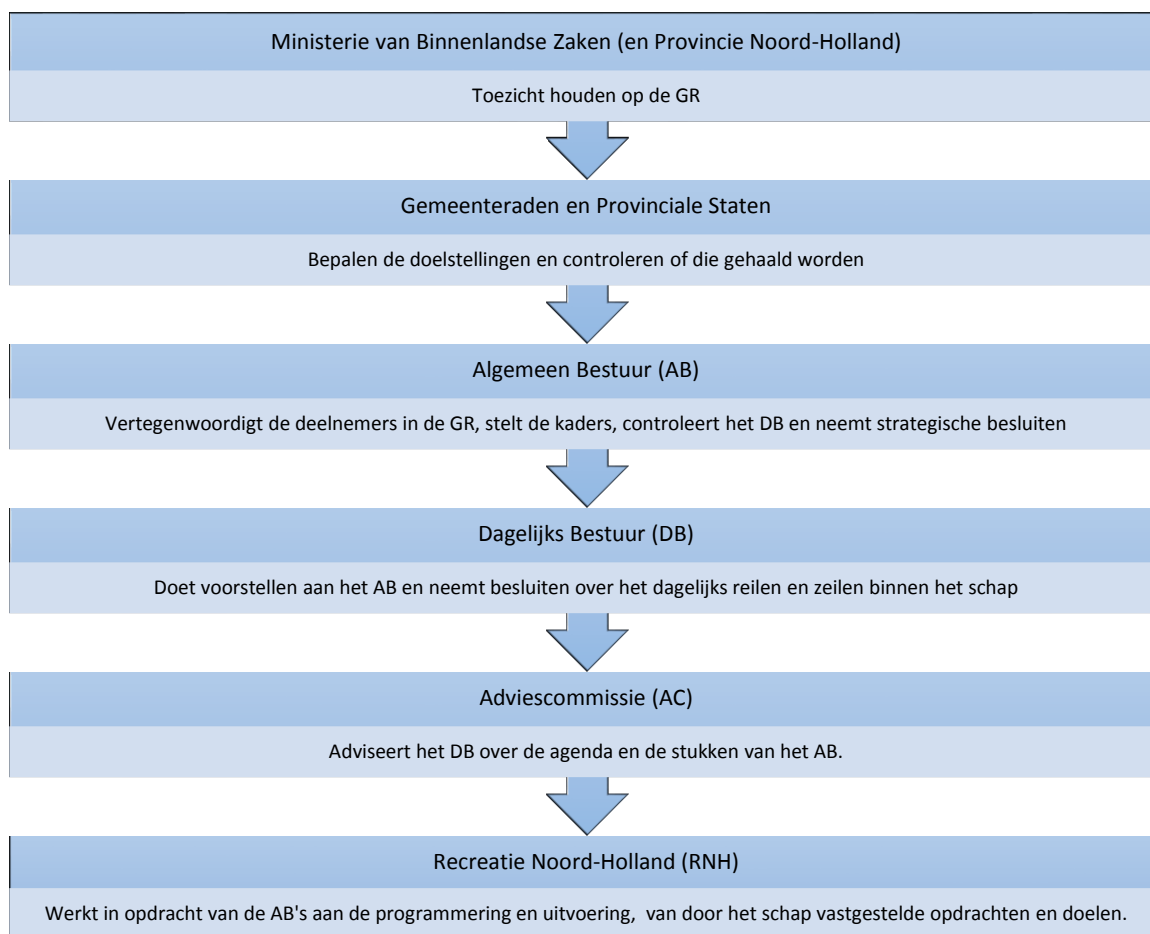
In het Berenschot rapport over de evaluatie van RNH kwam naar voren dat de bestuurlijke agenda van het AB gedomineerd wordt door concrete projecten of voorstellen en te weinig door strategische afwegingen. Het rapport van het Randstedelijke Rekenkamer voor Recreatieschap Spaarnwoude sluit hierop aan. In het rapport wordt door enkele betrokken bestuurders de wens uitgesproken om meer strategische discussies te laten plaatsvinden in het AB. Belangrijke inhoudelijke onderwerpen als Natuurnetwerk Nederland (NNN), erfpacht Staatsbosbeheer en Meerjarenplanning staan niet op de agenda. In het verlengde hiervan geven betrokkenen aan dat agendaonderwerpen vaak incident gedreven zijn.

Er is dan ook vanuit de bestuurders de wens geformuleerd om tijdens de bestuurlijke overleggen over meer strategische zaken te vergaderen. Wij zien hiervoor een mogelijkheid door aanpassing van de taak en rolverdeling tussen AB, DB en AC. Enerzijds gaan we daarom in op de taak en rolverdeling tussen AB, DB en AC. Anderzijds is deze notitie een inhoudelijke aanzet tot de wens om de bestuurlijke agenda meer te vullen met strategische zaken zonder dat de bestuurlijke druk hierdoor toeneemt. Hiervoor wordt allereerst een wettelijke toets uitgevoerd op basis waarvan een wenselijk situatie wordt geformuleerd.

3. Achtergronden

3.1. Verdeling van verantwoordelijkheden

De huidige gemeenschappelijke regelingen van de recreatieschappen zijn gemengde (provincie en gemeenten) gemeenschappelijke regelingen (GR). De GR is verantwoordelijk voor het realiseren van doelstellingen die in samenspraak met de deelnemende besturende partijen zijn vastgesteld. De GR legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraden en Provinciale Staten. Zij controleren of de doelstellingen ook daadwerkelijk zijn gehaald. Ook het Rijk (Binnenlandse Zaken) heeft een toezicht-houdende rol op de GR. Op hoofdlijnen staat hieronder aangegeven welk onderscheid we kunnen maken tussen AB, DB, AC en RNH:

De AB leden vertegenwoordigen de afzonderlijke deelnemers in de GR:

- Het gezamenlijk vormgeven aan de belangen van de deelnemers aan de GR op het gebied van (openlucht)recreatie, natuur en landschap;
- Kaderstellen: op hoofdlijnen bepalen wat nodig is in het recreatiegebied aan o.a. recreatievoorzieningen, (natuur)beheer en onderhoud;
- Het controleren van het DB;
- Het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid richting participanten, uitvoeringsorganisaties en stakeholders.

Het DB bestaat uit enkele deelnemers van het AB:

- Het DB doet voorstellen aan het AB;
- Neemt besluiten over het dagelijkse reilen en zeilen binnen het recreatieschap.

De AC:

- De AC adviseert het DB en het AB over te nemen besluiten. De AC geeft onder andere aan of de agendapunten besluitrijp zijn, of er agendapunten toegevoegd moeten worden of om zaken anders te formuleren.

RNH:

- Recreatie Noord-Holland NV (RNH) is door het AB van de GR aangewezen als exclusieve uitvoeringsorganisatie van het recreatieschap. RNH werkt in opdracht van het AB van het recreatieschap aan het vormgeven en de uitvoering van door het recreatieschap vastgestelde jaaropdrachten en meerjarenbeleidsplannen.

3.2. Wettelijke bepalingen

De Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) en het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) zijn leidend voor wat RNH *minstens* aan het bestuur moet voorleggen. Op basis van wat de wet voorschrijft is er een Gemeenschappelijke Regeling, mandaatregeling en financiële verordening vastgesteld waarin staat beschreven welke taken en bevoegdheden en welke bij het AB/ DB liggen en welke taken het AB heeft gemandateerd aan RNH. De WGR en BBV beschrijven welke taken/bevoegdheden en welke stukken middels de wet verplicht zijn en voor wie (zie bijlage voor WGR)

Middels de WGR is het AB in ieder geval verantwoordelijk voor:

- Het vaststellen van de begroting en van de jaarrekening;
- Het heffen van rechten;
- Het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.

Ook de kadernota wordt genoemd in de WGR als wettelijk verplicht vast te stellen door het AB.

De BBV schrijft voor dat de begroting, de begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag worden ingericht overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te geven regels.

In de GR en de financiële verordening zijn nadere afspraken vastgelegd. De gemeenschappelijke regelingen per schap verschillen op onderdelen van elkaar. Met name de oudere ten opzichte van de nieuwere regelingen verschillen (Twiske-Waterland en Geestmerambacht vastgesteld in 2018/2017 – Groengebied Amstelland, Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Spaarnwoude vastgesteld in 2008/2007). Echter de wet is leidend en de GR kan daarop aangepast worden.

Aanvullend op de GR en de WGR verwijst de financiële verordening naar de najaarsnotitie:

- Het DB informeert het AB eenmaal per jaar (najaar) door middel van een tussentijdse rapportage over de realisatie van de begroting.

Conclusie:

Het AB is verplicht tot het vaststellen van de begroting(wijzigingen), de jaarrekening, de kadernota en de meerjarenraming. Het AB heeft de bevoegdheid tot het heffen van rechten en het vaststellen van verordeningen door strafbepalingen of bestuursdwang te handhaven. Over andere taken kan het AB de bevoegdheid overdragen naar het DB.

3.3. Agendavorming en voorbereiding stukken

De huidige agenda wordt doorgenummerd en niet gebundeld in logische blokken. Hierdoor is het soms onduidelijk over welk stuk eerst besloten moet worden en welk stuk hierin volgend is. De wens is om een agenda te krijgen waarop meer strategische onderwerpen een plek krijgen.

Wel wordt voor elk agendapunt aangegeven of een voorstel:

- Adviserend (alleen bij voorzittersoverleg)
- Informerend (ter informatie);
- Meningsvormend (ter bespreking); of
- Besluitvormend (ter vaststelling) is.

De concept agenda wordt altijd voorbesproken met de voorzitters van de recreatieschappen voor zowel de DB als de AB vergaderingen. Alleen schapsoverstijgende zaken worden geagendeerd voor het voorzittersoverleg. Het voorzittersoverleg kan alleen een advies geven. Besluitvorming over schaps-overstijgende zaken loopt altijd via het AB van de recreatieschappen. De concept agenda wordt daarnaast eerst besproken in de AC. Zij geven aan of een stuk volgens hen besluitrijp is of niet en rapporteren dit aan het DB. Het DB maakt vervolgens een eigen afweging of ze stukken wel of niet agenderen voor het AB.

Op dit moment wordt er nog weinig gebruik gemaakt van de beschikbare kennis bij de AC voor de opstelling van de stukken. De AC leden zien de stukken vaak pas voor het eerst bij de vergadering en hebben vaak geen tijd gehad om deze ter advisering in de eigen organisatie te leggen.

Bij RNH kunnen de processen om de volledigheid en besluitrijpheid van de bestuursvoorstellen te waarborgen verbeterd worden. Recreatieschap overstijgende zaken kunnen geagendeerd worden in het voorzittersoverleg. Het voorzittersoverleg is gepland voor de cyclus van AC/AB/ DB vergaderingen. Daarnaast kunnen de voor recreatieschappen uitgewerkte nota's besproken en vastgesteld worden in het gebiedsoverleg, waar alle disciplines (communicatie, beheer, financiën, juridisch etc.) vertegenwoordigd zijn. Daarna kan uiteindelijk het Management Team van RNH instemmen met de uiteindelijke agenda en stukken van de diverse recreatieschappen voordat de verzending plaats vindt.

4. Voorstellen

Naar aanleiding van bovenstaande analyse doen we drie voorstellen voor de verbetering van de bestuurlijke besluitvorming

4.1. Versterking rol DB

Een belangrijke aanbeveling, is de wens om de rol van het DB te versterken. De WGR biedt hiertoe mogelijkheden. Momenteel wordt er geen (of nauwelijks) verschil gemaakt in rolopvatting tussen het AB en DB. De rol van het DB wordt dan ook beperkter ingevuld dan zou kunnen op basis van de WGR. Wanneer de mogelijkheden die de WGR biedt voor een DB wel worden benut ontstaat er ruimte op de bestuurlijke agenda voor het AB.

Het AB kan zich dan meer dan nu richten op het maken van strategische keuzes en het nemen van bestuurlijke verantwoordelijkheid richting participanten, RNH en stakeholders.

De programmamanagers zullen, in lijn met de aanbeveling van Berenschot, gezamenlijk optrekken om belangrijke vraagstukken op de agenda te plaatsen (denk aan NNN, visie, meerjarenplanning en erfpacht SBB). Het voorzitters overleg heeft hierin een belangrijke afstemmende rol. Bij het opstellen van de gebiedsagenda dient er, in aansluiting op bovenstaande, duidelijk onderscheid gemaakt te worden in:

- Ondersteuning van het DB (proces en uitvoering)
- Ondersteuning van het AB (meer bestuurlijk strategische stukken).

Voorgesteld wordt om voorstellen uit te werken waarin de rol van het DB versterkt wordt en het AB zich meer richt op bestuurlijk strategische vraagstukken.

4.2. Meer strategischer bestuurlijke agenda

Grofweg kan de bestuur agenda opgedeeld worden in de volgende gebundelde inhoudelijke agenda blokken:

- Vaststelling Agenda
- Ingekomen stukken
- **Visie en uitvoeringsprogramma**
- **Gebiedsontwikkeling natuur en recreatie**
- **Contractbeheer**
- **Meerjaren beheer**
- **Organisatie (waaronder schapsoverstijgende zaken)**
- **Planning & Control**

Dit leidt tot meer overzicht in de DB en AB vergaderingen.

Voorgesteld wordt om met ingang van de vergadercyclus van 2019 te werken met een vaste agenda voor AC, DB, AB en voorzittersoverleg waar specifieke besluitvorming in wordt ondergebracht.

4.3. Beter gebruik maken van de kennis en inzet van AC leden

Op dit moment wordt er nog weinig gebruik gemaakt van de beschikbare kennis bij de AC voor de opstelling van de stukken. De AC leden bekijken de stukken vaak pas voor het eerst bij de vergadering en hebben vaak geen tijd gehad om deze ter advisering in de eigen organisatie te leggen.

Enkele actiepunten die moeten leiden tot een betere positionering van de AC zijn al in gang gezet. Zo vindt er in sommige schappen op regelmatige basis een informeel Benen-Op-Tafel (BOT) overleg plaats om lopende zaken te bespreken en om tijdig de agenda vast te stellen en stukken voor te kunnen leggen. Ook zijn er financiële werkgroepen met als doel de financiële voortgang en gang van zaken te bespreken met de financiële medewerkers van de betrokken participanten.

Eenzijds betekent dit een kwalitatieve verbetering van de bestuursstukken. Deze worden 'besluitrijper' gemaakt en meer aangesloten op de afzonderlijke participanten, waardoor ook het DB en AB beter gepositioneerd worden om goede besluiten te kunnen nemen. Anderzijds zou dit ook moeten leiden tot betere terugkoppeling van AC leden naar hun eigen bestuurders. Dat laatste gebeurt nu niet altijd waardoor RNH soms geconfronteerd wordt met andere visies van AC-leden dan van DB-leden van dezelfde organisatie. In zijn geheel leiden deze verbeteringen tot een beter besluitvormingsproces.

Dit actiepunt sluit ook aan bij het verbeteren van het omgevingsmanagement. Door tijdig alle betrokkenen (ook bestuurlijke en ambtelijke stakeholders) te verkennen en betrekken, met als doel de eigen en gezamenlijke doelen te onderkennen en te realiseren.

Voorgesteld wordt meer gebruik te maken van de beschikbare kennis bij de leden van de AC van de diverse recreatieschappen voor de opstelling van de stukken. Om dit te bereiken zullen AC leden in een vroeger stadium worden benaderd onder meer via (1) op regelmatige informele Benen-Op-Tafel (BOT) overleggen en (2) de instelling van specifieke werkgroepen zoals financiën (en indien noodzakelijk) juridisch en (3) project specifieke afstemming.

5. Betere planning & control cyclus

Het is noodzakelijk om de wettelijke verplichtingen uit de WGR en BBV uit te voeren. Het AB moet daarom jaarlijks de volgende zaken vaststellen:

- De programmabegroting;
- Wijzigingen op de begroting;
- De kadernota;
- De jaarrekening.

Aanvullend maakt RNH voor elk recreatieschap jaarlijks een jaarplan/gebiedsplan, een najaarsnotitie en een jaarverslag.

Najaarsnotitie en jaarverslag

De najaarsnotitie en het jaarverslag hoeven niet vastgesteld te worden door het AB. Om de bestuurlijke drukte te verlagen en meer ruimte op de agenda te creëren wordt geadviseerd de najaarsnotitie door het DB te laten vaststellen. Mochten zij grote afwijkingen constateren, dan kunnen zij kiezen om die te agenderen voor het AB.

Het jaarverslag is een mooie samenvatting van hetgeen we afgelopen jaar hebben gedaan en het is daarom wenselijk om dit door het AB vast te laten stellen, zeker omdat de stukken ook ter kennisname worden verstuurd aan de diverse raden en staten.

Begrotingswijzigingen

Wat betreft 'wijzigingen op de begroting' wordt in de WGR (artikel 59 lid 5) niet gesproken over een specifieke begrotingswijziging, als één document, maar meer algemeen over 'besluiten tot wijziging van de begroting' die aan de participanten voorgelegd moeten worden. Dus elk besluit tot wijziging van de begroting moet dezelfde uitgebreide procedure volgen als het vaststellen van de begroting, waarbij de participanten de gelegenheid krijgen om hun zienswijzen naar voren te brengen voordat het AB over de wijziging besluit.

De WGR biedt de mogelijkheid om in de GR verschillende categorieën begrotingswijzigingen te benoemen waarover het AB mag besluiten zonder dat de participanten daar vooraf op moeten kunnen reageren. De zienswijzeprocedure op begrotingswijzigingen die nu wordt gevoerd legt druk op de voortgang van de P&C-cyclus. Door bepaalde begrotingswijzigingen van een zienswijze uit te sluiten wordt de P&C-cyclus (inclusief tussenrapportages) ontlast en ontstaat een actueler en transparanter beeld van de financiën.

Vorgesteld wordt dat in kaart wordt gebracht welke type begrotingswijzigingen er zijn en welke met een vereenvoudigd proces vastgesteld kunnen worden.

Voorbeeld (GR BAR-organisatie, gemeenten Barendrecht, Albrandswaard en Ridderkerk)

"Voor een zienswijze behoeft aan de raden van de deelnemende gemeenten niet te worden voorgelegd:

Een begrotingswijziging van administratieve aard, waarbij het niveau van de dienstverlening voor deelnemende gemeenten gelijk blijft en die tevens geen financiële gevolgen heeft voor de afzonderlijke gemeentebegrotingen of de deelnemersbijdrage".

Deze werkwijze kan de bestuurlijke drukte verlagen. Dit betekent wel dat:

- Voor het invoeren van deze werkwijze de GR moet worden aangepast, waar de instemming van alle participanten bij nodig is.
- Bij begrotingswijzigingen in de bestuursvoorstellen alle financiële consequenties vermeld moeten worden. De bestuursvoorstellen worden daarmee meer omvattend.
- Het overzicht van wijzigingen zou vervolgens in de jaarrekening inzichtelijk gemaakt moet worden.
- Niet alle begrotingswijzigingen aan het AB overgelaten kunnen worden, zodat er in een aantal gevallen ook een begrotingswijziging aan de participanten moet worden voorgelegd.

Kadernota

In de regio Noord-Holland-Noord hebben gemeenten met elkaar afgesproken voor de (door het AB vastgestelde) kadernota een zienswijzeprocedure te hanteren. Die procedure loopt van 1 januari tot 1 maart van het jaar voorafgaande aan het jaar waar de kadernota betrekking op heeft. Dit is niet wettelijk verplicht, maar volgens de regio wel wenselijk om de raden van de deelnemers beter te positioneren. Dit is primair van toepassing voor de recreatieschappen Alkmaarder- en Uitgeestermeer en Geestmerambacht. Maatschappelijk gezien is dit ook voor de andere recreatieschappen zinvol, zodat raden en Staten al eerder de gelegenheid krijgen om over de kaders mee te denken. Deze extra zienswijzeprocedure maakt dat bijvoorbeeld de kadernota 2021 in de najaarsronde 2019 moet worden

vastgesteld. Dat is geen grote verandering, want voorheen werden in de najaarsronde de financiële uitgangspunten vastgesteld voor twee jaren vooruit.

Daarnaast kan het DB een rol gegeven worden in de beslissing hoe om te gaan met de zienswijzen en hoe deze te verwerken in de concept begroting.

Voorgesteld wordt om de P&C cyclus inhoudelijk af te stemmen met de financieel adviseurs van de participanten om te komen tot een gezamenlijk en gedragen voorstel.

Bijlage

WGR:

De bevoegdheid van het algemeen bestuur:

Artikel 57a

1. Het algemeen bestuur kan aan het dagelijks bestuur bevoegdheden van het algemeen bestuur overdragen, tenzij de aard van de bevoegdheid zich daartegen verzet.
2. Het algemeen bestuur kan in ieder geval niet overdragen de bevoegdheid tot:
 - a. Het vaststellen van de begroting of van de jaarrekening, bedoeld in artikel 58;
 - b. Het heffen van rechten, bedoeld in artikel 54, eerste lid, onder a;
 - c. Het vaststellen van verordeningen door strafbepaling of bestuursdwang te handhaven.
3. Artikel 56b is van overeenkomstige toepassing op een besluit dat wordt genomen op grond van het eerste lid.
4. In afwijking van artikel 10:16, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan het algemeen bestuur beperkingen stellen aan de uitoefening van de overgedragen bevoegdheid.
5. Ten aanzien van de bevoegdheden die met toepassing van het eerste lid zijn overgedragen, zijn de regels die bij of krachtens de wet zijn gesteld met betrekking tot de uitoefening daarvan en het toezicht daarop van overeenkomstige toepassing.

De bevoegdheid van het dagelijks bestuur

Artikel 57b

1. Het dagelijks bestuur is in ieder geval bevoegd:
 - a. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam te voeren, voor zover niet bij of krachtens de wet of de regeling het algemeen bestuur hiermee is belast;
 - b. Beslissingen van het algemeen bestuur voor te bereiden en uit te voeren;
 - c. Regels vast te stellen over de ambtelijke organisatie van het openbaar lichaam;
 - d. Ambtenaren te benoemen, te schorsen en te ontslaan;
 - e. Tot privaatrechtelijke rechtshandelingen van het openbaar lichaam te besluiten, met uitzondering van privaatrechtelijke rechtshandelingen als bedoeld in artikel 55a;
 - f. Te besluiten namens het openbaar lichaam, het dagelijks bestuur of het algemeen bestuur rechtsgedingen, bezwaarprocedures of administratief beroepsprocedures te voeren of handelingen ter voorbereiding daarop te verrichten, tenzij het algemeen bestuur, voor zover het het algemeen bestuur aangaat, in voorkomende gevallen anders beslist.
2. Het dagelijks bestuur neemt, ook alvorens is besloten tot het voeren van een rechtsgeding, alle conservatoire maatregelen en doet wat nodig is ter voorkoming van verjaring of verlies van recht of bezit.

Artikel 57c

1. Het dagelijks bestuur kan een of meer leden van het dagelijks bestuur machtigen tot uitoefening van een of meer van zijn bevoegdheden, tenzij de regeling waarop de bevoegdheid steunt zich daartegen verzet.

Artikel 58b

1. Het dagelijks bestuur van het openbaar lichaam, het bestuur van de bedrijfsvoeringsorganisatie of het gemeenschappelijk orgaan zendt vóór 15 april van het jaar voorafgaande aan dat waarvoor de begroting dient, de algemene financiële en beleidsmatige kaders en de voorlopige jaarrekening aan de raden van de deelnemende gemeenten en aan provinciale staten van de deelnemende provincies.

BBV:

- De begroting, de begrotingswijzigingen, de meerjarenraming, de jaarrekening en het jaarverslag worden ingericht overeenkomstig bij of krachtens algemene maatregel van bestuur te geven regels.

Voor de begrotingswijziging wordt dezelfde (zienswijze)procedure gehanteerd als voor de begroting zelf. Echter biedt de WGR de mogelijkheid in artikel 59 lid 5 om hier categorieën in aan te brengen waar hiervan afgeweken kan worden.

VOORSTEL

Voorzittersoverleg 15 februari 2019
Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 8b

Vorbereid door Rik Rolleman (manager programmasturing)
Miriam Brouwer, Gerben Houtkamp en Kees Rood (programmamanagers)
Bijlage Voorstel Pilot Bestuurlijk Portefeuillehouderschap

BESTUURLIJK PORTEFEUILLEHOUDERSCHAP

Het algemeen bestuur besluit

1. De pilot dat bestuurders uit hun midden voor grote en belangrijke dossiers een bestuurlijk portefeuillehouder aanwijzen, voort te zetten. Het betreft:
 - visietrajecten;
 - projecten die een groot afbreukrisico voor het draagvlak kennen;
 - projecten die bestuurlijke discussie vergen (zoals biodiversiteit, achterstallig onderhoud en evenementen)
2. Eind 2019 het bestuurlijk portefeuillehouderschap te evalueren.

Onderbouwing besluit

In het verbeterplan van Recreatie Noord-Holland NV (RNH) zijn 5 verbeterpunten benoemd. Eén van die verbeterpunten is de bestuurlijke advisering en besluitvorming.

Onderdeel hiervan is het introduceren van bestuurlijk portefeuillehouderschap. Aanleiding voor dit verbeterpunt is de conclusie uit het Berenschotrapport (2018), dat het bestuur beperkt eigenaarschap toont voor het recreatieschap. Dit sluit aan bij de conclusies van het rapport van de Randstedelijke Rekenkamer (2017). Om uitwerking te geven aan deze aanbeveling is een pilot bestuurlijk portefeuillehouderschap gestart voor de visie Spaarnwoude Park.

De eerste resultaten van deze pilot geven aanleiding voor een vervolg. Een betere bestuurlijke besluitvorming wordt bereikt worden door zowel verbeteringen bij RNH als in de samenwerking met het bestuur van het recreatieschap.

In bijgevoegde notitie wordt nader ingegaan op het vervolg van de pilot bestuurlijk opdrachtgeverschap.

Financiële consequenties

Geen financiële consequenties bij dit besluit.

Opmerkingen AC
25 maart 2019

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om op te nemen onder besluit 1. dat bestuurders uit hun midden een bestuurlijk opdrachtgever aanwijzen.

Opmerkingen DB
11 april 2019

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen als discussiestuk voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie en met de volgende wijzigingen:

- *Bestuurlijke portefeuillehouders toewijzen aan zaken of thema's waar je bestuurlijke discussie over wilt hebben, zoals biodiversiteit, achterstallig onderhoud, evenementen;*
- *Nadenken over de rol van het schap in het speelveld van gemeenten, provincie, MRA.*

Akkoord directeur RNH

Jos Gilliam

Voorstel Pilot Bestuurlijk Portefeuillehouderschap

Onderstaand voorstel voor invoering van bestuurlijke trekkers is een van de actiepunten uit het verbeterplan RNH. In alle schapsbesturen is voorgesteld om te experimenteren met bestuurlijk portefeuillehouderschap bij belangrijke grote dossiers. Het bestuurlijk opdrachtgeverschap is zowel naar voren gekomen in het verbeterplan projecten als het verbeterplan opdrachtgevers- opdrachtnemersrelatie.

Verbeterplan projecten

Conclusie uit het Berenschotrapport voor projectmanagement is dat er een te beperkte aansluiting tussen de gemeenten en RNH is in het kader van bestuurlijk gevoelige projecten. Bestuurders zijn daardoor niet goed op de hoogte en gemeentelijke belangen kunnen daardoor onvoldoende worden meegenomen in de projecten.

Als verbetersuggestie is aangegeven dat RNH de bestuurder van de betreffende gemeente goed op de hoogte moet houden van de voortgang van het project waarbij een stoplichtrapportage overwogen moet worden voor projecten. Ook wordt voorgesteld een medewerker binnen de gemeente te benoemen die samen met RNH verantwoordelijk is voor de uitvoering van het project in de gemeente. Daarnaast wordt voorgesteld om een gezamenlijk plan van aanpak (= projectopdracht) voor projecten op te stellen en dit te bespreken met de bestuurder waar dit relevant voor is. Ook wordt voorgesteld voor grote projecten een wethouder van de betreffende gemeente te benoemen als verantwoordelijke (= bestuurlijk opdrachtgever) namens het recreatieschap.

Verbeterplan opdrachtgevers- opdrachtnemersrelatie

Conclusie uit Berenschotrapport is dat het bestuur beperkt eigenaarschap voelt voor het recreatieschap. Er is sprake van dat bestuurders geen medewerking verlenen aan projecten in het recreatieschap. Daarnaast is aangegeven dat de betrokkenheid van bestuurlijk opdrachtgevers beperkt is bij het recreatieschap. Soms leidt dit tot opdrachten vanuit het bestuur aan RNH die soms onduidelijk zijn of niet waargemaakt kunnen worden doordat besluitvorming die ervoor nodig is bij individuele gemeenten niet rond komt. RNH treedt daarnaast voor sommige gebieden onvoldoende pro- actief op bij onduidelijke opdrachtverlening. RNH kan daarbij steviger optreden als opdrachtnemer (= project-leider).

Als verbetersuggestie is aangegeven dat RNH vaker met bestuurders gevoelige zaken of contacten moet afstemmen. Ook is voorgesteld om een DB- lid verantwoordelijk te maken voor de controle op de opvolging van opdrachten aan RNH vanuit het AB.

Bestuurlijke trekkers/ opdrachtgeverschap

Om tegemoet te komen aan bovenstaande verbeterplannen is het wenselijk om het opdrachtgeverschap beter te verankeren in de organisatie van RNH en van de schappen.

Hierbij kan gebruik gemaakt worden van kennis van het Project Management Bureau van de gemeente Amsterdam die onderzoek heeft gedaan naar ambtelijk en bestuurlijk opdrachtgeverschap. Waar in

het bedrijfsleven je voldoende hebt aan een opdrachtgever hebt, is dat bij de overheid zelden haalbaar. De reden hiervoor is dat de overheid bestaat uit twee delen:

1. De politiek-bestuurlijke organisatie, met de bestuurders en volksvertegenwoordigers;
2. De ambtelijke organisatie.

Een opdracht moet geborgd zijn in beide werelden. De bestuurlijk opdrachtgever heeft bij een project de taak om de verbinding met de politiek-bestuurlijke organisatie te verzorgen. De ambtelijk opdrachtgever moet zorgen voor de verbinding met de staande of lijnorganisatie. In de praktijk heeft dit er toe geleid dat de aansturing van grote projecten bij overheden in een projectdriehoek plaatsvindt.

Hierbij zijn er 3 verschillende rollen:

- Bestuurlijk opdrachtgever (wethouder, burgemeester of gedeputeerde)
- Ambtelijk opdrachtgever (programmamanager van het recreatieschap)
- Projectleider (medewerker van RNH)

Bestuurlijk trekker	Ambtelijk opdrachtgever	Projectleider
Waarom	Wat	Hoe
Overzicht	Overzicht	Inzicht
Extern boegbeeld	Intern boegbeeld	Intern coördinator
Gericht op verwerven en behouden van draagvlak in samenleving	Verbinden met de andere doelen en activiteiten van de organisatie	Fasering werkzaamheden
Tempo maken	Rust & reflectie biedend	Tempo maken

Verantwoordelijkheden

De bestuurlijk opdrachtgever (BO)

De BO wordt aangewezen door het algemeen bestuur (AB). Hij/ zij bepaalt de randvoorwaarden van het project en stuurt vooral op het te bereiken resultaat en legt verantwoording af aan het AB. De bestuurlijk opdrachtgever *stuurt op*: bestuurlijk - politieke kaders, visie en draagvlak. Besluiten buiten het kader worden door de ambtelijk opdrachtgever in overleg met de bestuurlijk opdrachtgever genomen.

De ambtelijk opdrachtgever (AO)

De AO stelt de kaders op van het project, stelt (via een besluit van het AB) de middelen ter beschikking, bewaakt de kaders, volgt de voortgang van het project en informeert het dagelijks bestuur (DB) en het AB. De AO *stuurt aan*: vanuit de probleemdefinitie en de oplossingsrichtingen. Verschaft middelen, bewaakt de kaders, bewaakt de financiële kaders, hakt knopen door. De AO stuurt zijn opdrachtnemer aan op de hoofdlijnen van het project en op de kwaliteit van het projectproces. Tevens wordt de voortgang van het project besproken.

De opdrachtnemer/de projectmanager

Dit is de projectmanager. Hij/zij voert het project uit binnen de bestaande kaders (de projectopdracht), stuurt de projectgroep aan en informeert de AO. De projectmanager *stuurt in*: als opdrachtnemer voert hij de opdracht uit maar feitelijk organiseert hij of zij de uitvoering en stuurt in de (project)organisatie de uitvoering aan. De AO dient op de hoogte te zijn van alle afspraken die de BO en de projectmanager maken.

Projecten voor bestuurlijk portefeuillehouderschap

Projecten die geschikt zijn voor bestuurlijk portefeuillehouderschap zijn in ieder geval de visietrajecten. Voorgesteld wordt om de voorzitters van de schappen aan te wijzen als bestuurlijk trekker van het visietraject van het desbetreffende recreatieschap. Daarnaast wordt voorgesteld om ook voor een ander project dat een groot afbreukrisico kent ten aanzien van het draagvlak per recreatieschap een bestuurlijk trekker aan te wijzen. Hierbij valt onder meer ook te denken aan grootschalige evenementen en voorzieningen.

Pilot

Voorgesteld wordt om te beginnen met een pilot omdat RNH en de schapsbesturen nog geen ervaring hebben met de driehoek. Daarnaast moeten medewerkers van RNH nog wennen aan de nieuwe rolverdeling en beschikken slechts een beperkt aantal medewerkers van RNH nu al over de competenties om deze rol goed in te vullen. Na een jaar zullen we de pilot evalueren en kunnen eventueel ook voor andere projecten een bestuurlijk trekker worden benoemd.

Om invulling te kunnen geven aan het bestuurlijk opdrachtgeverschap wordt ten minste twee maal per jaar in de driehoek bij elkaar gekomen om de voortgang te bespreken. De bestuurder geeft akkoord op de projectopdracht. Daarnaast kunnen ad- hoc overleggen belegd worden indien het project of de omgeving of gevoelige zaken dat wenselijk maakt. In het voortgangsoverleg wordt middels een vaste voortgangsrapportage (zie bijlage: voorbeeld visietraject Spaarnwoude) verslag gedaan. Hier maakt een stoplicht rapportage deel van uit. De bestuurder kan hierdoor invulling geven vanuit zijn rol als DB-lid aan de controle rol richting RNH van opdrachten die het AB heeft gegeven aan RNH. De

bespreking met de bestuurder wordt voorbereid door de ambtelijk vertegenwoordiger van de organisatie van de bestuurlijk opdrachtgever.

Voorstel

- Wij stellen voor dat wij per recreatieschap voor belangrijke grote dossiers als pilot bestuurlijk portefeuillehouders aanwijzen.
- Voor de visietrajecten de voorzitters van de schappen aan te wijzen als bestuurlijke portefeuillehouders.
- Voor projecten met een groot afbreukrisico voor het draagvlak ook een bestuurlijk portefeuillehouder aan te wijzen.
- Voor thema's die bestuurlijke discussie vergen een bestuurlijk portefeuillehouder aan te wijzen, zoals biodiversiteit, achterstallig onderhoud en evenementen.
- Na een jaar het bestuurlijk portefeuillehouderschap te evalueren.

Bijlage Voortgangrapportage Visietraject Spaarnwoude

Projectnaam	Visie Spaarnwoude Park 2040		Monitoring Proceskosten bij Voortgangrapportage voor AB SPW	
Opdrachtgever	Recreatie Noord-Holland		Projectmanager	Paul Koetsier
Periode	5 juli t/m 30 november 2018			

Status				
Samenvatting	05-7-2018	30-11-2018	Toelichting	
Tijd	⊖	⊖		
Geld	⊖	⊖	Budget inzet 12 maanden; daarvan 6 maanden doorlopen	
Producten	⊖	⊖	Participatietraject, fase 0 Commitment; start fase 1 : Visie Spaarnwoude Park.	
Risico's	⊖	⊖	Zie toprisico's	

Mijlpalen			
Mijlpalen	Gepland	Bijgesteld	Opmerkingen
Akkoord participatietraject AB	12-07-2018		Randvoorwaardelijk: monitoring
Participatiesessie 1	09-10-2018		23-08-2018 uitnodiging verstuurd aan betrokkenen (ondernemers, bewoners, gebruikers); op 03-10-2018 2e sessie aangekondigd
Akkoord op contourennotitie AB	18-10-2018		
Participatiesessie 2	14-11-2018		02-11-2018 uitnodiging verstuurd aan betrokkenen (ondernemers, bewoners, gebruikers); op 14-11-2018 werkgroep stakeholders uit grote groep stakeholders geformeerd; Start fase 1
Werkgroep stakeholders	28-11-2018		Participatieplan vanuit stakeholders zelf
Rondje langs het veld	feb 2019		Consultatie-conferentie voor gemeenteraadsleden en leden Provinciale Staten (ingevoegd in proces*)
Visie op hoofdlijnen naar AB	mrt 2019		Optelsom contouren-notitie, participatiegesprekken en consultatierondje

Toprisico's		
Nr.	Omschrijving	Voorzorgregel
1	Interesse/draagvlak participanten	Opzetten 'living lab' conform het proces beschreven in het koersdocument Visie Spaarnwoude Park 2040.
2	Interesse/draagvlak politiek/bestuurlijk	Bestuurders actief informeren over en betrekken bij proces participatietraject, inclusief tussentijdse resultaten. Met behulp van de inzet van een regionaal planoloog is een contourennotitie gemaakt, in combinatie met het inspiratie-ambitie-document pelt het bestuur bij de verschillende gemeenteraden en Provinciale Staten of de leden zich mede herkennen in de visieopzet en de kernambities die daarin verwoord worden

Budget						
Euro's	Budget	Uitgeut	Restant budget	Prognose dec-jan	Prognose conferentie	Tussentijdse conclusies
Omschrijving						
Procesleiding juni t/m november 2018	€80.000	€42.000		€15.000		Inclusief verlofperiode dec - jan
Procesondersteuning juni t/m november 2018	€30.000	€28.000				Inclusief verlofperiode dec - jan
Onderzoek & advies, participatie & consultatie	€80.000	€30.000		€10.000	€20.000	Aandacht geven*
Doorrekeningen	€20.000					
Onzekerheidsmarge 10%	€23.000					
BTW 21%	€33.130	€ 21.000				
Af ronding door RHH:	-€6.130					
Totaal	€300.000	€121.000	€179.000			

G = Alles onder controle
O = Mogelijke knelpunten, toezicht projectmanager
R = Knelpunten die bijsturing vereisen

*Budget ingelaste consultatie-conferentie aandacht geven in kader totale werkbegroting (12 maanden, vanaf juni 2018) ook in verhouding tot uitgaven doorrekeningen en de onzekerheidsmarge

VOORSTEL

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 8c

Vorbereid door Elise Bos Eyssen, programma adviseur
Bijlagen Geen

WERKPROCES ZIENSWIJZEN RECREATIESCHAP

Het algemeen bestuur besluit in te stemmen met het werkproces voor vaststelling van formele zienswijzen van het recreatieschap op ontwerpbesluiten van een bestuursorgaan.

Onderbouwing besluit

Bestuurlijke achtergrond

Op 18 oktober 2018 is door het algemeen bestuur besloten om zienswijzen altijd langs het bestuur te laten gaan (2018/26). Een zienswijze is een mening van een belanghebbende tegen het ontwerpbesluit van een bestuursorgaan (gemeente, provincie, ministerie, waterschap etc.).

Aanleiding

De aanleiding hiervoor was de ingediende zienswijze op het ontwerp bestemmingsplan evenementen van Velsen, samen met de evenementenorganisator. Dit voornemen is ambtelijk afgestemd met de gemeente Velsen, maar is niet besproken in het bestuur.

Mandaten

RNH is gemandateerd om als uitvoeringsorganisatie op te treden in bezwaar- en beroepsprocedures, met inachtneming van door of namens het algemeen bestuur gestelde beleidskaders. Ook is RNH gemandateerd om namens de voorzitter van het schap brieven en andere documenten te ondertekenen waardoor rechten en/of verplichtingen kunnen ontstaan voor het schap (art. 1 en 3 van mandaat/machtigingsbesluit t.b.v. het hoofd uitvoeringsorganisatie Recreatie Noord-Holland NV juli 2005, besluit nr. 3).

Voorgesteld werkproces

De basis voor het indienen van zienswijze wordt dus in de mandaatregeling gevormd door beleidskaders, die zijn vastgesteld door het algemeen bestuur van het recreatieschap. Het is wenselijk een zienswijze op te stellen wanneer een ontwerpbesluit in een bestuursorgaan het recreatieschap verhindert beleidsdoelen te realiseren en/of eerder genomen besluiten van het schap verhindert tot uitvoering te brengen. In dat geval dient het recreatieschap een zienswijze in.

Een zienswijzeperiode is vaak gebonden aan een maximale termijn. Dat betekent dat in de praktijk kan voorkomen dat de sluitingstermijn van het indienen van een zienswijze, niet overeenkomt met de planning van de volgende bestuursvergadering. Daarom is een tweeledig werkproces noodzakelijk.

1. Zienswijze opstellen en vaststellen in reguliere algemeen bestuursvergadering
 - RNH toetst het ontwerpbesluit van een bestuursorgaan om te bepalen of dit besluit het recreatieschap verhindert beleidsdoelen te realiseren en/of eerder genomen besluiten tot uitvoering te brengen;
 - Indien het voornemen is een zienswijze in te dienen als reactie op een ontwerpbesluit van een van de deelnemende gemeenten of de provincie wordt afstemming gezocht met het lid van de adviescommissie en de bestuurder binnen het recreatieschap;
 - Een concept zienswijze wordt opgesteld door RNH, op basis van door het AB vastgestelde beleidskaders;
 - De concept zienswijze wordt ter instemming voorgelegd aan het DB.

2. Zienswijze opstellen en vaststellen **buiten** de reguliere vergaderingen om
- RNH toetst het ontwerpbesluit van een bestuursorgaan om te bepalen of dit besluit het recreatieschap verhindert beleidsdoelen te realiseren / eerder genomen besluiten tot uitvoering te brengen;
 - Indien het voornemen is een zienswijze in te dienen als reactie op een ontwerpbesluit van een van de deelnemende gemeenten wordt afstemming gezocht met het lid van de adviescommissie en de bestuurder binnen het recreatieschap;
 - Een concept zienswijze wordt opgesteld door RNH, op basis van door het AB vastgestelde beleidskaders;
 - De concept zienswijze wordt ter instemming voorgelegd aan het DB.
Dit kan niet in een gezamenlijke vergadering. Via een schriftelijke ronde wordt gevraagd in te stemmen met het wel of niet indienen van een zienswijze. Het DB neemt hierin een collegiaal besluit (=unaniem besluit); bij het ontbreken van een collegiaal besluit, dan wordt de zienswijze schriftelijk voorgelegd aan het AB. Het AB neemt zoals gebruikelijk in meerderheid van stemmen aan of de zienswijze wel of niet ingediend wordt.

Nb. Het is mogelijk dat dit proces leidt tot een heroriëntatie op eerder genomen besluiten van het schap.

Bijdrage aan schapsdoelen

Behoud maatschappelijke functie en vergroten maatschappelijk draagvlak.

Financiële consequenties

Mogelijk financiële consequenties bij dit besluit, indien een zienswijze wordt voortgezet in een bezwaar- en beroepsprocedure.

Juridische consequenties

Ja. Een zienswijze strekt verder dan de zienswijze zelf: het kan gevolgen hebben voor het verdere verloop van de besluitvorming en rechtsbescherming. Om in bezwaar- en beroep te gaan, is een zienswijze in voorkomende gevallen noodzakelijk (afd. 3.4 Algemene Wet Bestuursrecht, Uniforme Openbare Voorbereidingsprocedure ((UOV), bv. bij een ontwerpbestemmingsplan). Het besluit om een zienswijze namens het schap in te dienen, kan dus consequenties hebben voor de verstandhouding tussen het schap en een participerende gemeente, indien het een zienswijze betreft op een ontwerpbesluit van die individuele gemeente.

Bestuurlijke achtergrond

Zie hierboven.

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Externe betrokkenen

N.v.t.

Opmerkingen AC
25 maart 2019

De adviescommissie adviseert te besluiten conform het voorstel met inachtneming van het advies om te duiden wat bedoeld wordt met een collegiaal besluit.

Opmerkingen DB
11 april 2019

Het dagelijks bestuur besluit het voorstel te agenderen voor het AB met inachtneming van het advies van de adviescommissie.

Akkoord programmamanager
In overleg met directeur RNH

Miriam Brouwer
Jos Gilliam

VOORSTEL

Voorzittersoverleg 15 februari 2019
Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 8d

Vorbereid door Rik Rolleman, manager programmasturing
Bijlage Brief van Commissaris van de Koning Provincie Noord Holland over versterking van de kwaliteit en integriteit van het lokale bestuur in Noord-Holland (20181143)

INTEGRITEIT GEMEENSCHAPPELIJKE REGELINGEN

Het algemeen bestuur besluit

1. De brief van de Commissaris van de Koning ter kennisname aan te nemen;
2. Dat RNH namens Recreatieschap Spaarnwoude met het kabinet van de nieuwe Commissaris van de Koning in gesprek gaat om te komen tot een wenselijke gedragscode voor het recreatieschap aansluitend op de provinciale gedragscode;
3. Dat RNH medio 2019 een gedragscode ter besluitvorming voorlegt waarin bepalingen voor bestuurders zijn opgenomen voor de overgang naar ambtelijke functies.

Onderbouwing besluit

Op 4 december jl. hebben alle algemene besturen van de 5 recreatieschappen waar RNH de uitvoeringsorganisatie van is een brief ontvangen van de Commissaris van de Koning van de Provincie Noord-Holland over de versterking van de kwaliteit en de integriteit van het lokale bestuur in Noord-Holland. Hierbij wordt de vraag gesteld of vormen van belangenverstrengeling - en de schijn daarvan – vermeden is en dat de burgers het beeld hebben dat deze organisaties betrouwbaar zijn en uitsluitend het algemeen belang dienen en of bestuurders en medewerkers altijd integere beslissingen nemen.

In de brief, die gericht is aan alle gemeenschappelijke regelingen, wordt gewezen op recente signalen waarvan een direct toe te leiden is naar RNH. Er wordt gewezen op het feit dat ex- wethouders vrijwel direct na hun aftreden betaald werk gaan verrichten voor uitvoeringsorganisaties waar ze tot voor kort zelf medebestuurder van waren.

Wij willen graag de met de nieuwe Commissaris van de Koning in gesprek om te komen tot een wenselijke gedragscode die aansluit op de provinciale gedragscode. Graag willen wij met hem spreken over het aangehaalde voorbeeld van de ex-wethouders. RNH wil graag de mogelijkheid openhouden dat haar personeelsbestand versterkt kan worden met oud- wethouders die de organisatie verrijken met politieke en omgeving sensitiviteit.

De brief roept op dat bestuurders van de gemeenschappelijke regelingen met elkaar in gesprek gaan en komen tot gedragscodes waarin bepalingen voor bestuurders zijn opgenomen voor de overgang naar ambtelijke functies in het zelfde domein (zogenaamde “draaideurconstructies”). De brief vraagt tevens om een reactie van het algemeen bestuur.

Communicatie

Publiceren van dit voorstel op de website voor de AB-vergadering en het besluit na de AB-vergadering.

Financieel

Geen financiële consequenties

Achtergrond

Op 17 september jl. is een voormalig wethouder vanuit een gemeente uit het Recreatieschap Alkmaarder en Uitgeestermeer (RAUM) aangesteld als programmamanager. Deze vacature kwam vrij door de benoeming van zijn voorganger als wethouder van een andere gemeente. De indiensttreding onder de provinciale C.A.O. was het sluitstuk van een zorgvuldige sollicitatieprocedure, waar ook andere voormalige gemeentebestuurders op hadden gereageerd en er een uitgebreid assessment is afgenomen. Op 1 oktober jl. heeft er een wisseling plaatsgevonden met de programmamanager van Groengebied Amstelland waardoor de voormalig wethouder niet bij het RAUM aan de slag hoefde te gaan.

Aangezien wij met de vijf gemeenschappelijke regelingen betrokken zijn bij het merendeel van de Noord-Hollandse gemeenten is het uitsluiten van voormalige bestuurders (afgezien van de wettelijke onmogelijkheid) onwenselijk, juist omdat RNH meer omgevingsbewust personeel wil aantrekken.

Daarnaast is RNH verplicht om medewerkers die met politiek verlof zijn gegaan na het einde van hun termijn terug in dienst te nemen. Hierbij kan niet voorkomen worden dat zij opnieuw betaald werk gaan doen voor de uitvoeringsorganisatie waar ze tot voor kort medebestuurder van een recreatieschap waren.

Akkoord programmamanager
In overleg met directeur RNH

Miriam Brouwer
Jos Gilliam

Provincie Noord-Holland

POSTBUS 3007 2001 DA HAARLEM

Aan de algemene besturen
van de gemeenschappelijke regelingen

Spaarnwoude
RNH
t.a.v. bestuurssecretariaat
Postbus 2571
2002 RB Haarlem

Recreatie Spw Noord-Holland N.V.		
Ingekomen 04 DEC 2018		
No. 20181143		
doss.nr.		
Aan	par.	d.d.
M.B.		

Commissaris van de Koning

Uw contactpersoon

Dhr. W.J. van der Pol

AD/Staf

Telefoonnummer: +31 235144293

polw@noord-holland.nl

1 | 3

Verzenddatum

Kenmerk

1155465/1155504

Uw kenmerk

Betreft: de versterking van de kwaliteit en de integriteit van het lokale openbare bestuur in Noord-Holland.

Geachte collega bestuurders,

Als Commissaris van de Koning van onze provincie wil ik graag een onderwerp onder uw aandacht brengen waar ik vanuit mijn functie, maar ook vanuit mijn persoonlijke betrokkenheid, bijzonder veel belang aan hecht: de versterking van de kwaliteit en de integriteit van het lokale openbare bestuur in Noord-Holland.

In de huidige tijd is deze inspanning naar mijn overtuiging des te meer geboden, omdat steeds duidelijker wordt hoe kwetsbaar bestuurders en het openbaar bestuur in het algemeen kunnen zijn wanneer zij geconfronteerd worden met gezagsondermijnende praktijken en ongepaste druk vanuit delen van de samenleving. Het is mede vanwege het belang dat ik hecht aan dit onderwerp dat ik vanuit de provincieorganisatie recent een projectteam de opdracht heb gegeven om het lokale bestuur in Noord-Holland te ondersteunen bij het versterken van zijn weerbaarheid en om bestuurders te helpen bij het afwegen van de daarbij passende handelingsperspectieven. Het ondersteuningsteam heeft inmiddels veel bestuurders van gemeenten in Noord-Holland bereikt. Ik ben daar uitermate content mee.

In gesprekken met mijn ambtenaren en met de leden van Gedeputeerde Staten heb ik mij de afgelopen periode gerealiseerd dat de talrijke gemeenschappelijke regelingen die door bestuurders uit de gemeenten van Noord-Holland en de provincie worden bestuurd evenzeer kwetsbaar zijn voor ondermijning en integriteitschendingen. De taken van de gemeenschappelijk bestuurdde organisaties worden dicht bij de burgers uitgevoerd.

Postbus 3007
2001 DA Haarlem
Telefoon (023) 514 3143
Fax (023) 514 3030

Dreef 3
Haarlem [2012 HR]
www.noord-holland.nl

Voor hen vormen de medewerkers en de producten van onze omgevingsdiensten, uitvoeringsdiensten en recreatieschappen vaak het meest nabije en tastbare gezicht van de overheid.

Mede om die reden is het zo belangrijk dat burgers het beeld hebben dat deze organisaties betrouwbaar zijn en uitsluitend het algemeen belang dienen. En dat hun bestuurders en medewerkers altijd integere beslissingen nemen. Vormen van belangenverstrengeling - en de schijn daarvan - of van persoonlijke voorkeuren moeten daarbij vermeden worden.

Enkele recente signalen uit de praktijk van onze gemeenschappelijke regelingen hebben mij vragen opgeroepen of dat altijd in voldoende mate het geval is. Vragen die ook andere politieke ambtsdragers in mijn omgeving hebben gesteld.

Vragen zoals wat wij, of de burgers, ervan vinden als ex-wethouders vrijwel direct na hun aftreden betaald werk gaan verrichten voor uitvoeringsorganisaties waar ze tot voor kort zelf medebestuurder van waren? Wekt dat niet onnodig de schijn van belangenverstrengeling? Of de vraag hoe we het gedrag moeten duiden van directeurs van uitvoeringsorganisaties die op persoonlijke titel politieke uitspraken doen over dezelfde beleidsterreinen waar ze in opdracht van bestuurders aan werken?

Het zijn vragen die mij bezig houden en die we naar mijn mening gezamenlijk zouden moeten beantwoorden.

Ik wil u als bestuurders van onze gemeenschappelijke regelingen oproepen om daarover met elkaar het gesprek aan te gaan.

De provincie Noord-Holland en veel gemeenten in de provincie hebben gedragscodes voor hun gedeputeerden en wethouders waarin richtlijnen zijn opgenomen voor de overgang van bestuurlijke naar ambtelijke functies in het zelfde domein (zogenaamde 'draaideurconstructies').

Onze gemeenschappelijke regelingen hanteren veelal geen 'eigen' gedragscodes waarin dergelijke bepalingen voor hun bestuurders zijn opgenomen. Naar mijn mening is het wenselijk dat zij dat wel doen en dat de gemeenschappelijke regelingen een volwaardig integriteitsbeleid voeren, met bijbehorende gedragscodes, voor zowel hun bestuurlijke- als ambtelijke functionarissen.

Ik heb deze brief geschreven met de intentie om deze wens aan u kenbaar te maken. Uw reactie er op zal ik als scheidend Commissaris wellicht niet meer in functie vernemen.

Mijn opvolger, zoveel weet ik zeker, kijkt met evenveel belangstelling uit naar uw reactie. En zal u vanuit de provinciale organisatie ongetwijfeld ondersteuning blijven bieden bij uw inspanningen om de kwaliteit en integriteit van het lokale en regionale bestuur te versterken.

Hoogachtend,
De commissaris van de Koning
in de provincie Noord-Holland

J.W. Remkes

MEDEDELING

Voorzittersoverleg 15 februari 2019
Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 8e

Bijlagen

1. Voortgangsrapportage verbeterplan RNH 8 januari 2019
2. Effectmonitor op verbeterplan RNH januari 2019 van Berenschot

VOORTGANGSRAPPORTAGE VERBETERPLAN RNH EN EFFECTMONITOR VERBETERPLAN

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

De recreatieschappen hebben de contracten met RNH met twee jaar verlengd: 2019 en 2020. Onderdeel hiervan is het verbeterplan RNH dat de jaren 2018 en 2019 omvat. In het voorzittersoverleg is afgesproken de voortgang van het verbeterplan elk halfjaar (in januari en september) gerapporteerd wordt. De voortgangsrapportage bestaat uit een dashboard en een achterliggende rapportage over de actiepunten vanuit het verbeterplan. Om de gewenste effecten van het verbeterplan te monitoren is Berenschot gevraagd een jaarlijks effectonderzoek te doen onder de participanten van de recreatieschappen.

Dashbord

In het overzicht met 3 schijven kan gezien worden hoe de uitvoering van elk van de 3 speerpunten vordert.

- Verbeteren bestuurlijke besluitvorming
- Verbeteren planning & control
- Verbeteren omgevingsmanagement

Hierbij loopt de schijf van lichtblauw (nog te starten) tot donkerblauw (uitgevoerd):

■ uitgevoerd	■ in uitvoering	■ in voorbereiding	■ nog starten
--------------	-----------------	--------------------	---------------

Voortgangsrapportage

In de achterliggende rapportage is bij elk speerpunt aangegeven wat de planning is per actiepunt. Ook hier staat lichtblauw voor nog te starten en donkerblauw voor uitgevoerd. De planning is altijd de actuele planning en wordt dus bij elke rapportage aangepast.

Daarnaast staat er per actiepunt een stoplicht waarmee wordt aangegeven of er met betrekking tot het betreffende verbeterpunt eventuele bellemingen op het gebied van voortgang en realisatie spelen.

groen: loopt conform planning

oranje: nog enkele hobbels te nemen

rood: actiepunt heeft problemen of kan niet uitgevoerd worden

Bij bijzonderheden staat aangegeven wat de eventuele hobbels of problemen zijn en wat de voortgang inhoud.

Effectmonitor

Om te monitoren of het verbeterplan ook leidt tot merkbare effecten is Berenschot (die ook de evaluatie heeft gedaan) gevraagd om deze monitor in te richten en uit te voeren. De effecten worden gemeten bij zowel de leden van AC's en AB's als bij een aantal medewerkers van RNH. De uitkomsten vanuit onze opdrachtgevers kunnen we daardoor koppelen aan onze eigen beelden. De eerste monitor wordt in december 2018 uitgevoerd en de tweede monitor in december 2019. Eventueel kan een derde keer de monitor gehouden worden in december 2020. De uitkomsten van de monitor kunnen leiden tot voorstellen

voor tussentijdse bijstelling van het verbeterplan. Bijgevoegd zijn de uitkomsten van de eerste effectmonitor van januari 2019.

VOORTGANG VERBETERINGEN door RNH in 2018; 8 januari 2019

Het proces

De verbeterpunten zijn gekoppeld aan de volgende 3 speerpunten:

Speerpunt 1. Verbeteren bestuurlijke besluitvorming

Dit omvat verbetersuggestie 1 en 2: opdrachtgever/opdrachtnemer relatie en bestuurlijke advisering. RNH neemt de volgende acties om verbeteringen tot stand te brengen.

nr.	onderdeel	planning						voortgang	bijzonderheden
		2018			2019				
1.1	Opstellen meerjarenvisies met gedragen ambities								Voor GGA nog geen krediet beschikbaar.
1.2	Opstellen meerjarenbeheerplannen								Na vaststellen meerjarenvisies opnieuw vaststellen.
1.3	Positioneren (vice)voorzittersoverleg voor schapsoverstijgende zaken								Voorstel is vastgesteld en verstuurd naar alle AB's. Nu invulling en agendering.
1.4	Experimenteren met externe voorzitter in SPW en RAUM								Voor RAUM en SPW nog geen externe voorzitter werven tot na verkiezingen PS (20/3/2019).
1.5	Aanstellen nieuwe manager Programmasturing								Met focus op verbeteren bestuurlijke besluitvorming.
1.6	Benoemen bestuurlijke portefeuillehouders								Voorstel pilot voor visietraject en een complex project komt in VZ overleg januari.
1.7	Aanpassen GR Spaarnwoude								Is besloten in AB van december.
1.8	Voorstel taakverdeling DB en AB								In VZ overleg januari komt voorstel.
1.9	Oplijnen proces voorbereiding AB (tijdigheid)								Secretaris per gebiedsteam bewaakt tijdigheid.
1.10	Controleren volledigheid en besluitrijpheid van voorstellen								In gebiedsteam en MT worden voorstellen besproken alvorens versturing naar AC.

Speerpunt 2. Verbeteren planning & control

Dit omvat verbetersuggestie 3 en 4: financiële verantwoording en sturing en projectmanagement. RNH neemt de volgende acties om verbeteringen tot stand te brengen.

nr.	onderdeel	planning				voortgang	bijzonderheden
		2018		2019			
2.1	Hervormen planning en control cyclus						Eind 2018 is binnen RNH een trekker aangesteld voor dit verbeterpunt.
2.2	Opstellen jaarplannen						De eerste jaarplannen zijn vastgesteld, continue verbetering.
2.3	Vastleggen sturing en monitor informatie op diverse niveaus						In 2019 starten met klankbordgroep.
2.4	Expliciet maken van taken en verantwoordelijkheden						Gebiedsteamrollen duidelijker afbakenen en invulling geven.
2.5	Koppelen inhoudelijke en financiële keuzes						Elk voorstel duidelijker vergezeld van effect op begroting.
2.6	Bij jaarplan definitieve begroting vaststellen						Uitwerken wat hiervoor nodig is.
2.7	SMART vastleggen van projectopdrachten inclusief omgevingsmanagement						Nieuw format inzetten voor alle projecten.
2.8	Verbeteren projectbeheersing						Monitor voor visieproces is ingezet, nog geen uniform sjabloon voor alle projecten.
2.9	Verbeteren voortgangsrapportages op diverse niveau's (intern en bestuurlijk)						Nog geen uniform sjabloon voor alle projecten. Sjablonen kunnen nog beter gebruikt gaan worden.
2.10	Actualiseren handboek projectmatig werken						Zal na duidelijkheid over diverse procedures eerste kwartaal 2019 uitgevoerd worden.

Speerpunt 3. Verbeteren omgevingsmanagement

Dit omvat verbetersuggestie 5: omgevingsmanagement. RNH neemt de volgende acties om verbeteringen tot stand te brengen.

nr.	onderdeel	planning		voortgang	Bijzonderheden
		2018	2019		
3.1	Investeren in relaties				Inrichting accountmanagement is vastgesteld. Nu operationaliseren.
3.2	Beter betrekken van participanten				Bij visietrajecten ingezet. Moet structureel worden.
3.3	Beter betrekken van stakeholders (ondernemers, onderwijs, overheden, bewoners, bezoekers)				Bij visietrajecten en nieuw opgestarte operationele projecten ingezet. Moet structureel worden.
3.4	Vergroten kwalitatieve capaciteiten (training en coaching) omgevingsmanagement				Coaching is gestart begin 2018. Training 40 medewerkers vanuit reserve RNH start in december 2018. Communicatieplannen begin 2019 gereed.
3.5	Vergroten kwantitatieve capaciteit (uren)				Voorstel voor structurele uitbreiding in VZ overleg januari.
3.6	Opstellen instrumentarium voor het betrekken van stakeholders (Participatieladder operationeel omgevingsmanagement)				Instrumentarium zal op basis van opgedane kennis en kunde uit de training ingezet worden.
3.7	Aanstellen van ambassadeurs omgevingsmanagement per afdeling				Ambassadeurs actief na de training.
3.8	Actiever informeren raden en staten				Voor visietrajecten ingevuld. Moet structureel worden.
3.9	Intensiever samenwerken met adviescommissies en individuele ambtenaren				Wordt structurele werkwijze

Berenschot

Aan:	Recreatie Noord Holland	Datum:	14 januari 2019
Cc:	[CarbonCopy]	Van:	Leonore Das
Onderwerp:	Monitor op verbeterplan RNH	Status:	Openbaar

Stand januari 2019

Inleiding

In 2017 is naar aanleiding van een evaluatie van het functioneren van de RNH een verbeterplan gestart. Dit plan bevat verschillende activiteiten, die samen te vatten zijn in verbeteringen op het gebied van:

- Bestuurlijke advisering;
- Omgevingsmanagement;
- Interne planning & control van RNH.

Verandering kost tijd en is een non-stop proces. Bovendien gaat er na een actie nog enige tijd overheen voordat het effect ervan daadwerkelijk merkbaar is. Deze rapportage geeft de stand van zaken weer van januari 2019 en meet de voortgang ten opzichte van september 2017. Vanzelfsprekend gaat het niet om de exacte details, maar om de hoofdlijn. De hoofdvraag is immers:

"Is de RNH op de goede weg, is er eventueel aanleiding om tussentijds bij te sturen en wat is deze aanleiding?"

Opzet en representativiteit

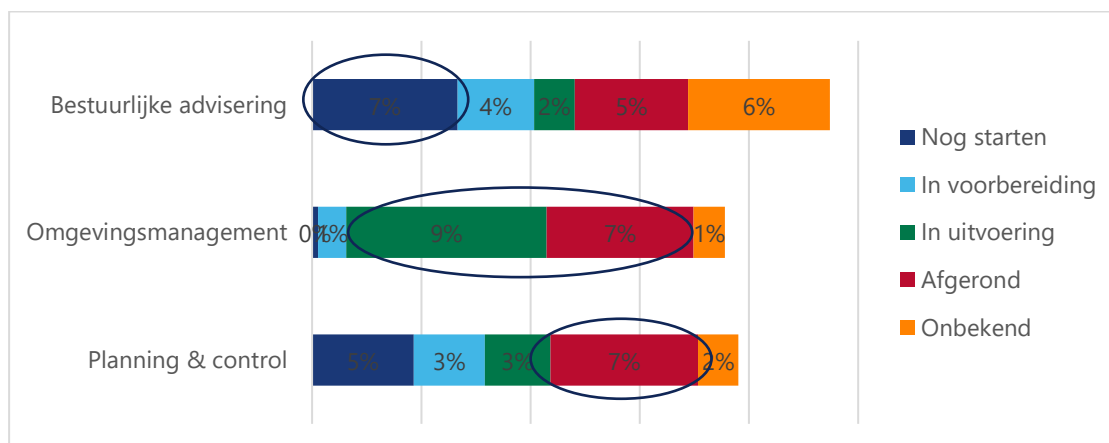
Zowel de participanten als de RNH-medewerkers zijn gevraagd hun mening te geven over de zichtbaarheid van de ondernomen acties, de mate waarin deze specifieke acties bijdragen aan de gewenste verbetering en tot slot de mate waarin de overkoepelende doelstelling van het verbetertraject wordt behaald. Vanuit de participanten heeft vanuit het ambtelijk apparaat een-derde gereageerd en een enkele bestuurder; vanuit de RNH heeft twee-derde gereageerd. De verdeling van de respons over de recreatiegebieden is ongeveer gelijk.

Voortgang van de activiteiten

Allereerst is de zichtbaarheid van de ondernomen acties van RNH beoordeeld. Afgezien van de inhoud is het van belang dat de beleving van de status van de acties voor ieder hetzelfde is: Moet een actie nog starten, is deze in voorbereiding, in uitvoering, reeds afgerond of is de status onbekend?

Zit de RNH op één lijn met haar participanten? In de figuur op de volgende pagina is de mate van de afwijking weergegeven tussen de beleving van de participanten en de RNH.

Berenschot

Figuur 1. Mate van afwijking tussen beleving participanten en RNH

Per thema en per status is de mate van afwijking tussen de participanten en de RNH weergegeven.

Conclusie en advies.

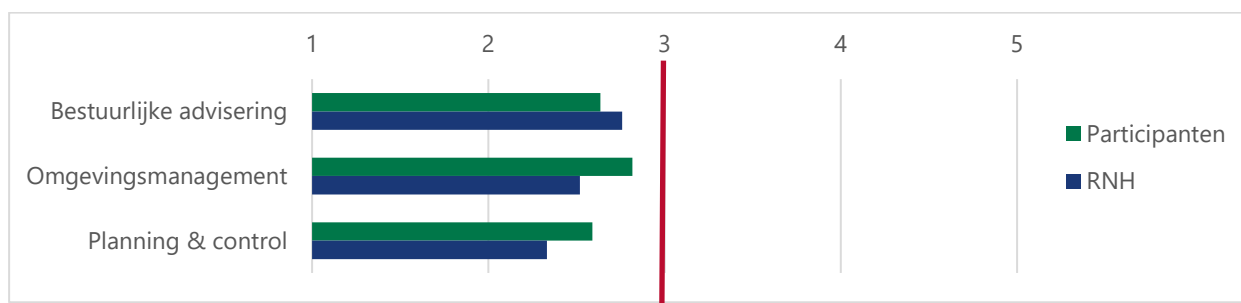
Op detailniveau laten de uitkomsten van de monitor zien dat er in grote mate overeenstemming is tussen de participanten en de RNH over de mate van voortgang van de verbeteracties, en er uitschieters zijn op specifieke activiteiten.

Er is aandacht nodig voor de voortgang op de meerjarengedebitsplan en begroting. Dit geldt eveneens voor het relatiemanagement en de ambtelijke ondersteuning.

De mate waarin de activiteiten bijdragen aan de beoogde verbetering

Vervolgens gaat de monitor verder in op de vraag of de acties effect hebben. Immers, het uitvoeren van een actie hoeft nog niet per se te betekenen dat er een verbetering ervaren wordt. In deze paragraaf wordt inzage gegeven in de ervaren kwaliteit op de drie thema's, in de mate waarin de specifieke inspanningen van RNH daadwerkelijk leiden tot een verandering en een bevestiging dat RNH het goede doet.

In deze eerste meting wordt nog kritisch gekeken naar de kwaliteit, zowel door de participanten als door RNH zelf: beiden oordelen nog dat de kwaliteit nog niet voldoet aan de verwachting. Deze eensgezindheid is echter niet gelijk voor alle thema's. Opvallend is dat de participanten kritischer zijn op de kwaliteit van de bestuurlijke advisering, terwijl er positiever gedacht wordt over de kwaliteit van het omgevingsmanagement en de planning & control van RNH.

Figuur 2 Kwaliteitsbeleving per thema

Berenschot

Ervaren verbetering ten opzichte van september 2017

Interessant is vervolgens of de ervaren kwaliteit bij een volgende meting verbeterd zal zijn. Ten opzichte van september 2017 ervaart ruim driekwart reeds een verandering en kwalificeert deze vrijwel unaniem als positief. Daar zijn alle participanten en RNH in gelijke mate het eens.

Een kwart ervaart echter géén verandering op één of meerdere thema's en uiteindelijk zijn er vier die op geen enkel vlak een verandering zien.

Conclusie en advies

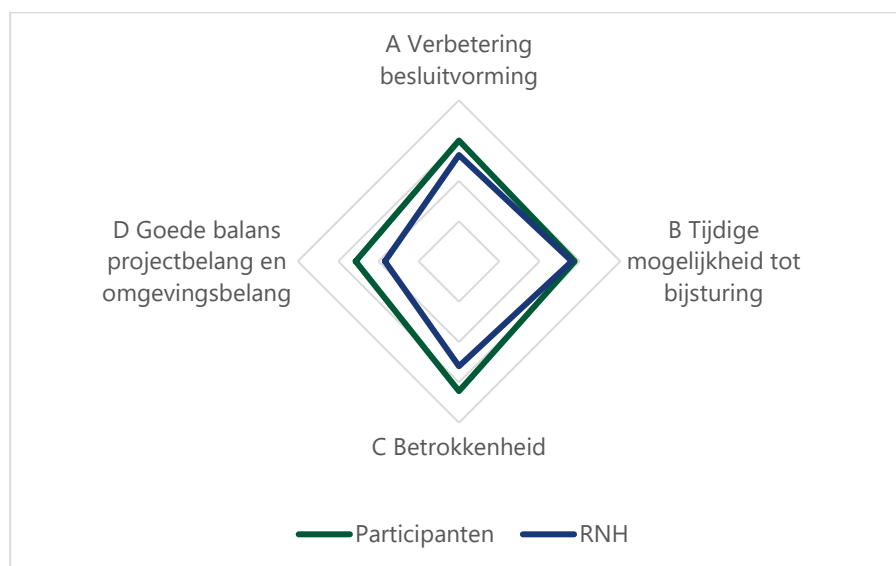
De kwaliteit wordt eensgezind als nog ondermaats beschouwd, waarbij opvalt dat de advisering anders wordt gewaardeerd dan het omgevingsmanagement en de planning & control.

De RNH is kritischer op zichzelf, maar kan juist op het gebied van bestuurlijke advisering de inspanning versterken. Met name is opvallend dat ook het belang ervan de laagste prioriteit krijgt vanuit RNH, dit in tegenstelling tot de participanten.

De mate waarin de totale doelstellingen van het verbetertraject worden behaald.

Tot slot wordt in deze paragraaf een stap verder gegaan en wordt via een andere insteek naar het verbetertraject gekeken. Niet naar de acties, maar naar wat uiteindelijk voor de participanten en RNH de opbrengst zou moeten zijn van alle inspanningen. Het overkoepelende doel van het verbeterplan van RNH is het verbeteren van de dienstverlening van RNH en daardoor het functioneren van de recreatieschappen.

Aan de hand van vier thema's is gevraagd wat de impact is van de acties van het verbeterplan op de overall doelstelling van het verbeterplan. Deze thema's waren:

Figuur 3. Mate van overeenstemming over de impact van de acties op de overall doelstelling

De figuur laat zien dat ieder vindt dat de acties voldoende bijdragen aan de overall doelstelling van het verbeterplan (de gemiddelde score is 3,3 op een schaal van 5). RNH is ook hier kritischer naar

Berenschot

zichzelf en de opdracht die zij heeft, dat zich uit in de lagere score op de balans tussen project- en omgevingsbelang.

Conclusie en advies

De conclusie is dat het verbeterplan gemiddeld genomen de juiste koers heeft en dat er blijkens de reacties op de stellingen niet bijgestuurd hoeft te worden. Tegelijkertijd is het wel degelijk zo er naast zeer positieve scores ook meer kritische feedback af te lezen is uit de resultaten doordat er ook meerdere onvoldoendes zijn gegeven. Dat betekent dat zowel de participanten en de RNH wel degelijk met elkaar nog een weg te gaan hebben.

Tot slot

De uitnodiging aan het eind van de vragenlijst om met een overkoepelend oordeel te komen en eventuele suggesties voor verbeteringen in te brengen is gebruikt door ongeveer de helft van de respondenten. Hierna is een samenvatting van deze feedback gegeven:

- *Geen eensluidend oordeel vanuit de participanten:* Het overkoepelend oordeel loopt uiteen. De RNH laat verbeteringen zien, maar heeft nog een lange weg te gaan zo wordt verschillende malen gesteld, terwijl een ander stelt dat de relaties duidelijk verbeterd zijn en dat het prettiger samenwerken is. De verbeteringen zijn zichtbaar maar moeten nog steeds worden bijgestuurd. Een enkeling is onverdeeld negatief: RNH is zeer toegewijd, maar de verbeteringen leiden niet tot een effectiever functioneren.
- *Bestuurlijke sensitiviteit en omgevingsbewustzijn is ontwikkeling:* De belangen van gemeenten en RNH kunnen uiteenlopen. Samenwerking tussen RNH en overheden en de zichtbaarheid van RNH kan en moet beter.
- *Relatiemanagement:* Er wordt gesignaleerd dat de RNH investeert in de relaties en vaker om tafel gaat, waardoor juist hierdoor adviezen meer draagvlak krijgen.
- *Kwaliteit van de stukken en de ondersteuning:* De aangeboden stukken zijn nog niet altijd genoeg besluitrijp en/of vrij van fouten. Er worden verbeteringen waargenomen, maar er is nog een verbeterslag te maken. Vanuit RNH wordt deze constatering onderschreven.

Eindconclusie

Uit monitor komt het beeld naar voren dat:

- In de beleving van de voortgang van de uitvoering van het verbeterplan participanten en RNH in grote mate op één lijn liggen, met uitzondering van de bestuurlijke advisering
- Driekwart van de respondenten herkent dat het verbeterplan een positief effect heeft, zij het dat de bestuurlijke advisering door de participanten wat kritischer wordt beoordeeld dan RNH.
- De koers van het verbeterplan wordt ondersteund en de impact ervan gemiddeld genomen voldoende wordt beoordeeld. Er zijn echter ook negatieve geluiden, naast zeer positieve.
- RNH - in samenwerking met de participanten – op de goede weg is en zichtbaar is dat er gewerkt wordt aan de verbetering van het functioneren. Men is echter niet helemaal eensluidend in dit oordeel.

Vervolg

De volgende monitor wordt afgenomen einde 2019.

MEDEDELING

Adviescommissie 25 maart 2019
Dagelijks bestuur 11 april 2019
Algemeen bestuur 9 mei 2019

agendapunt 10

Bijlage

Concept nieuwsbrief wordt voor de vergadering verzonden aan het AB

OPZET BESTUURSMEDEDELING RADEN EN STATEN NA AB VERGADERING

Het algemeen bestuur besluit kennis te nemen van de mededeling.

Met een bestuursmededeling in de vorm van een nieuwsbrief worden de raden- en Statenleden geïnformeerd over waar het recreatieschap mee bezig is. Het doel van deze nieuwsbrief om de betrokkenheid van raden- en Statenleden bij het recreatieschap te vergroten.

De nieuwsbrief omvat 3 of 4 hoogtepunten waarover het algemeen bestuur een besluit heeft genomen en/of mededelingen waarvan het algemeen bestuur kennis heeft genomen. De concept nieuwsbrief wordt voor de vergadering verzonden aan het algemeen bestuur.